

Mercator Center
Novo mesto
 vabi na martinovanje in žrebanje
 nagradne igre **Centra Novo mesto**
 v petek, 9.11.2001, od 16. ure dalje.
 Mercator-Dolenjska, d.d., Livada 8, Novo mesto
 Glasbeni gost bo Matjaž Jelen, nastopila
 bo folklorna skupina, krstili bomo mošt,
 iskali bomo najstarejšo buteljko.

DOLENJSKI LIST

Št. 45 (2724), leto LII • Novo mesto, četrtek, 8. novembra 2001 • Cena: 240 tolarjev

MARTINOVO - Sv. Martin je eden najbolj priljubljenih svetnikov v naših krajih. Martinovanje je tesno povezano z vinom, saj je sv. Martin tisti "čudodelnik", ki iz mošta naredi vino. To je seveda treba primerno proslaviti, tako, kot so letošnje dobro vinsko letino možaki v stari vinski kleti Blažičeve domačije v Gradišču pri Šentjerneju. (Foto: A. Bartelj)

Krka je odprla tovarno na Poljskem

Krkino tovarno v Varšavi, največjo slovensko naložbo na Poljskem, sta slovesno odprla predsednika obeh držav, Aleksander Kwasniewski in Milan Kučan

VARŠAVA - Prejšnji torek je bil za novomeško Krko velik dan. V Varšavi, glavnem mestu Poljske, sta predsednika Poljske in Slovenije, Aleksander Kwasniewski in Milan Kučan, štiri leta po položitvi temeljnega kamna slovesno odprla proizvodno-distribucijski center Krka Poljska.

Ta sodobni obrat, prva Krkina tovarna v tujini, je Krko, najuspešnejše in najuglednejše slovensko podjetje, veljal 25 milijonov dolarjev, v njej pa bodo proizvajali pretežno zdravila v trdih oblikah, se pravi tablete in kapsule, in to za poljski trg in druge srednjeevropske trge, na katerih je Krka že trdno zasidrana. To je tudi največja slovenska naložba na Poljskem sploh.

Krka je na poljskem trgu prisotna od leta 1974, iz leta v leto povečuje svojo prodajo, ki se

daj znaša že več kot 40 milijonov dolarjev na leto. Leta 1991 je v Varšavi ustanovila svoje predstavništvo, dve leti zatem pa podjetje Krka Poljska, ki posluje po poljskih predpisih in standardih. Danes je na poljskem tržišču v prodaji 35 Krkinih zdravil za humano uporabo, ki sodijo med najbolj prodajane Krkine proizvode, od zdravil za zdravljenje srca in ožilja do zdravil za bolezni prebavil in presnove, sečil in antibiotikov. Vse bolj pa se tudi na poljskem trgu povečuje prodaja

zdravil za samozdravljenje, ki so na voljo brez recepta. V novi varšavski Krkini tovarni bo najprej stekla proizvodnja zdravil za srčnožilni sistem in za znižanje holesterola.

Predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič je ob odprtju poljske Krkine tovarne opozoril še na en vidik. Poljska je namreč ena prvih držav kandidatka za vstop v Evropsko skupnost, in to s precej boljšimi pogoji kot Slovenija. "Poljski pogajalci so bili veliko uspešnejši pri pogajanjih s področja farmacevtske industrije," je med drugim dejal Kovačič, saj se niso vdali pritiskom nadnacionalnih farmacevtskih družb glede zakono-

daje, ki zadeva proizvodnjo generičnih zdravil, ki je najpomembnejša Krkina tržna niša. O tem je na tiskovni konferenci pred odprtjem tovarne spregovoril tudi namestnik generalnega direktorja Krke Jože Colarič. Krka bo letos na skoraj 40-milijonskem poljskem trgu prodala za 44 milijonov dolarjev svojih proizvodov, prihodnje leto za 48 milijonov in leta 2003 že za več kot 50 milijonov dolarjev.

"Poljska je druga med državami, v katere slovenska podjetja največ investirajo," je na slovesnosti ob odprtju med drugim dejal slovenski predsednik Milan Kučan. S poljskim predsednikom Kwasniewskim sta si bila edina, da je ta Krkina naložba rezultat zelo dobrega sodelovanja med državama, ki hitro povečujeta medsebojno trgovinsko menjavo.

A. BARTELI

Berite danes

stran 2:

• O direktorju še občinski svet?

stran 3:

• Danfoss ni načrtoval širitve

stran 6:

• Park brez ljudi le mrtva črka

stran 8:

• Naj plača Jarču kar Komunala!?

stran 13:

• "Bojimo se predvsem za varnost otrok"

stran 21:

• Kaj zaračunava novomeška televizija?

stran 22:

• Po potrošnji alkohola v evropskem vrhu

stran 23:

• Bolezen, ki jo najpogosteje prenašajo mačke

Svetovni dan diabetesa

V sredo, 14. novembra, v Sloveniji praznujemo Svetovni dan diabetesa. Zveza društev diabetikov Slovenije, ki združuje 38 društev diabetikov, ob tej priložnosti praznuje 45-letnico delovanja. Osrednjo prireditev, nad katero je pokroviteljstvo sprejel predsednik države Milan Kučan, bodo v sredo, 14. novembra, pripravili v dvorani Smelta v Ljubljani. V društva diabetikov je včlanjenih 16.500 diabetikov in ostalih, ki podpirajo prizadevanja za zdravo in kakovostno življenje diabetikov. Pri nas je več kot 100.000 ljudi s sladkorno boleznijo, društva zanje organizirajo različne dejavnosti, s katerimi jim lajšajo življenje.

KRKINA TOVARNA V VARŠAVI - Sodobna Krkina tovarna v glavnem mestu Poljske, prva Krkina tovarna v tujini, je veljala okoli 25 milijonov dolarjev. V njej bodo proizvajali zdravila za poljski in druge srednjeevropske trge. (Foto: A. B.)

4. Dan kakovosti

OTOČEC - Odbor za kakovost pri Območni gospodarski zbornici vabi v sredo, 14. novembra, na 4. dan kakovosti Dolenjske in Bele krajine. Udeležencem bodo predstavili inovativno dejavnost v Adrii Mobil, Trimu, Krki in Revolu. Mag. Joško Čuk bo govoril o vplivu makroekonomskega okolja na kakovost, Andrej Škrinjar o vlogi Slovenske podjetniške inovacijske mreže, podjetnik Bojan Črtalič pa o pomenu inovativnosti za pot do svetovnih trgov in priznanj. Dr. Matjaž Mulej z mariborske univerze bo predaval o uspešnem uveljavljanju novosti v praksi.

PVC OKNA VRATA
SENČILA
 tel.: 07/3930-930
 fax: 07/3930-947

25 let

ROLETARSTVO
medle

SLOVESNOST - Krkino tovarno v Varšavi, največjo slovensko naložbo na Poljskem, sta slovesno odprla poljski in slovenski predsednik, Aleksander Kwasniewski in Milan Kučan (prvi in drugi z desne); ob njiju na fotografiji še: Štefka Kučan, predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič ter direktor Krke Poljske Jožef Kolarič, ki mu je ob tej priložnosti poljski predsednik izročil visoko poljsko odlikovanje. (Foto: A. B.)

S četrta na petek so napovedane padavine, ponekod celo sneg, za vikend pa naj bi se vreme izboljšalo.

Košarka

Liga Goodyear

KRKA TELEKOM : GEOPLIN SLOVAN

Novo mesto,
 ŠD Leona Štuklja,
 sobota, 10.11.2001,
 ob 19. uri.

ISSN 0416-2242

Policija in vi

Ali (še) odrevenite, ko k vam pristopi policist in želi videti vašo osebno izkaznico, vaše prometno in vozniško dovoljenje in notranjost vašega avtomobila? Če se tako odzivaste na navzočnost moža postave – in če izključimo osebne človeške simpatije, ki lahko tudi povzročijo nekakšno odrevenelost – so vas policisti kdaj prestrašili ali pa še nimate izkušenj s policijo. Ustrahovanje je nekako metoda starega režima. Udbi je potekel rok trajanja, novodobne tajne policije svobodne Slovenije pa menda niso take, da bi strahovale občana! Policije vas je strah mogoče zgolj zato, ker so vas kot dojenčka strašili s policijo, da ste nehali metati po tleh dudo. Ampak to se je bržda dogajalo še v času ljudske milice. Govorimo raje o vaših osebnih izkušnjah s policijo! Tudi v anketi Dolenjskega lista je vprašanje, kako doživljate ravnanje policije, kako ste ga, če ste ga, občutili na lastni koži, kako ga doživljate, ko od daleč gledate sodržavljane in druge pod policijskim drobnogledom ali v policijskem prijemu. Kakšno se vam zdi delo policije? Prijetno, nenevarno?

BRANKA KEŽMAN, čistilka v Mladinskem centru Brežice, iz Mihalovca: "Policija me ne ustavlja pogosto, ne ko sem peš ne ko sem z avtom. Lahko rečem, da je policija prijazna. Kot slišim, so bolj ostri do beguncev, in če so, me to moti. Res pa je, da je tu ob meji nevarno biti policist. Kadar gremo mi čez mejo, je policija včasih bolj, včasih manj prijazna. Je obzirna."

LJUDMILA KUPLENIK, poslovodja natakara, iz Kostanjevice na Krki: "Ko so me policisti zadnjič ustavili, so bili obzirni in prijazni. Sicer s policijo sploh nimam veliko izkušenj. Če policist ustavi in legitimira ljudi, naj to naredi, saj je to njegova služba. Sicer pa je delo policije nevarno. Posebno ob meji je tako, ker policisti ne vedo, kdo bo prišel tja."

GOJKO MIŠURA, strugar, iz Novega mesta: "Stikov s policisti praktično nimam. Imel bi samo pripombo glede policijskih radarjev, ki so ponavadi nameščeni na skritih mestih. Menim, da bi moralo biti mesto, kjer je postavljen radar, ustrezno označeno. V primeru Vlada Miheljaka pa sem mnenja, da so policisti ravnali nekorektno."

STANE SODJA, strojni delovodja s Sel pri Jugorju: "Včasih policisti ne znajo vzpostaviti pravega človeškega odnosa. Morda imajo slab dan, a nekajkrat sem imel slabe izkušnje. Saj nimamo vedno prav, a tudi oni ne. Ni pa najbolj primerno, da me ustavijo ob 4. uri zjutraj in vprašajo, če imam brezhiben avto, čeprav je star komaj leto dni, njihovu avtu pa ne svetijo kratke luči."

ANTON STEZINAR, delovodja v semiški Iskri: "Plačal sem kazen za prehitro vožnjo, pa so očitno imeli slabo evidenco in mi hoteli zaračunati še enkrat. A se je vse uredilo. Pa ob štirih popoldne sem moral pihati, ko sem šel iz službe. Saj je prav, da nadzorujejo promet, a bi lahko že na pogled ocenili, da sem trezen. Drugih izkušenj pa nimam, saj upoštevam zakone in živim pošteno."

ŽELJKO DROBNIČ, direktor podjetja Fortina iz Kočevja: "Sem rezervni policist in morda nisem primeren za oceno dela policistov. Morda pa je tudi prav, da se sliši tudi mnenje tistih, ki poznajo delo policistov. Ti opravljajo zahtevno in odgovorno delo in so včasih tudi pod pritiskom. Ker so tudi policisti samo ljudje, so nekatere kritike upravičene, večina pa ne."

ANDREJ LISEČ, absolvent Fakultete za promet in pomorstvo, z Lukovca pri Boštanju: "V časih vse večje informatizacije, računalnikov, je mnogo težje pričakovati kakšne odpustke policistov, denimo za prometni prekršek, kajti če je enkrat zadeva registrirana, gre hitro naprej. Sicer pa doslej nisem imel slabih izkušenj s policijo."

KARLA IVANOV, uslužbenka Doma starejših občanov Trebnje: "Če bi imela kakršne koli slabe izkušnje s policijo, mislim, da bi si to upala povedati, a jih resnično vsaj doslej k sreči še nisem imela. Verjetno pa je precej ljudi, ki bi bili raje tihi, da se jim drugi ne bi posmehovali ali pa iz bojazni pred policisti, da se jim ne bi drugokrat maščevali."

METOD BLATNIK, voznik reševalnega vozila z Bučke: "Nimam slabih izkušenj s policisti, čeprav z njimi veliko sodelujem – ne, nisem pri policiji! Verjetno je vse odvisno od razmer, razpoloženja policista in tudi od odnosa do njega. Menim pa, da bi moral biti vsak policist najprej človek in šele potem policist. Če bi bilo tako, po mojem ne bi bilo nobenih težav."

O direktorju še občinski svet?

Sklep župana občine Trebnje glede imenovanja direktorja Komunale Trebnje Upravno sodišče odpravilo - Zadeva v odločitev občinskemu svetu kot stvarno pristojnem organu

TREBNJE – Podjetnik Jože Povšič, lastnik podjetja Fertil, ki se je edini med osmimi kandidati za direktorja Komunale Trebnje, lani pritožil na sklep trebnjskega župana o imenovanju Pavla Jarca, je dobil tožbo na Upravnem sodišču. Povšič je opozoril tudi na nepravilno voden postopek, da pred sprejemom izpodbijanega sklepa niti ni bil opravljen ožji izbor kandidatov niti niso bili povabljeni na razgovor ne predstavljeni občinskemu svetu. Povšič nam je povedal, da noče sodelovati v zdrahah med občinskim svetom in županom, Ciril Pungartnik pa, da se bo pritožil na to sodbo.

Upravno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani je v senatu pod pred-

sedstvom višje sodnice Jasne Šegan v upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Jože Povšič iz Trebnje, zoper toženo stranko, župana Občine Trebnje, zaradi imenovanja direktorja javnega podjetja Komunala Trebnje odločilo, da se tožbi ugodi. Sklep župana občine Trebnje z dne 9. 10. 2000 Komunale se odpravi in zadeva po pravomočnosti te sodbe pošlje v odločitev občinskemu svetu Občine Trebnje kot stvarno pristojnem organu.

Župan je 16. oktobra lani imenoval za dobo štirih let Pavla Jarca in svojo pristojnost utemeljil, da je občina pač ustanovitelj tega javnega podjetja, po zakonu o gospodarskih službah pa direktorja javnega podjetja imenuje ustanovitelj. Župan se je skliceval tudi na pisno mnenje Službe za lokalno samoupravo pri slovenski vladi, ki je menila, da ni zadržkov, da župan ne

bi izvedel postopka za imenovanje direktorja. Povšič pa je ugovarjal, da bi župan imel to pristojnost, saj je le zastopnik občine v razmerjih do javnega podjetja, nima pa pristojnosti samostojnega odločanja o zadevah, ki jih določa odlok o organiziranju Komunale, kar je utemeljil tudi z obrazložitvijo vladne službe za zakonodajo.

Odgovor na zapleteno vprašanje, kdo ima torej prav je Upravno sodišče poiskalo v zakonih in predpisih lokalne skupnosti, ki urejajo pristojnost njenih organov. Določbe 14. člena Odloka o organiziranju JP Komunala Trebnje, po katere spremembi občino v razmerju do javnega podjetja zastopa župan, v zvezi z določbami Zakona o lokalni samoupravi in statuta občine Trebnje po presoji sodišča ni mogoče razumeti kot pristojnostne določbe za odločanje o imenovanju in razreševanju direktorja javnega podjetja. Sodišče je tako ugotovilo, da je župan odločil o zadevi, ki sodi v stvarno pristojnost občinskega sveta, zato je županov sklep odpravilo in bo zadevo po pravomočnosti te sodbe poslalo v odločitev občinskemu svetu.

P. PERC

Darovanje krvi

SENOVO, KRŠKO – Območno združenje Rdečega križa Krško bo organiziralo redno darovanje krvi. V ponedeljek, 12. novembra, bo krvodajalska akcija na Senovem, in sicer v osnovni šoli od 7. do 13. ure. V torek, 13. novembra, bodo darovali kri v Krškem, in to v osnovni šoli dr. Mihajla Rostoharja od 7. do 13. ure. Rdeči križ se najlepše zahvaljuje za sodelovanje v krvodajalski akciji.

Popotovanje po Levstikovi poti

Petnajsti, najbolj množični pohod od Litije do Čateža bo v soboto, 10. novembra

LITJA – 15. popotovanje po Levstikovi poti od Litije do Čateža bo v soboto, 10. novembra, s startom med 6. in 9. uro na Valvasorjevem trgu v Litiji. Za prihod v Litijo priporoča Rudi Bregar, vodja TRC Levstikova pot, vlake, ki bodo iz mariborske in ljubljanske smeri vozili okrepljeni z dodatnimi vagoni.

Prijavnina znaša 500 tolarjev in vključuje dnevnik, spominske žige na kontrolnih točkah, posebno spominsko priponko in knjigo. Tudi letos so poleg 22 km dolge poti pripravili krajšo varianto popotovanja, ki se zaključi ob tretji kontrolni točki v Moravčah. Namenjena je predvsem šolskim skupinam. Tudi v tem primeru bo udeležencem pohod priznan, kot da so prehodili celotno pot. Udeleženci, pričakujejo jih okrog 15.000, bodo prehodili pot na relaciji Litija – Šmartno – Slatna – Jelša – Liberga – Grmada – Gobnik – vmesni cilj Moravče – Čatež pri Trebnjem. Na Čatežu bodo domačimi pripravili ob "razhodnji" bogat kulturno-zabavni spored. Ko je že običaj, bodo na Martinovo soboto krstili mošt.

Že po 11. uri bodo s cilja popotnike, ki se jim bo mudilo domov, prepeljali najprej v Veliko Loko in nazaj v Litijo posebni avtobusi. Prednost pri prevozu imajo prijavljeni udeleženci popotovanja oziroma tisti, ki vozovnico kupijo ob prijavi v Litiji. Popoldne bo poleg rednih vlakov iz Velike Loke nazaj v Ljubljano peljal tudi poseben vlak. Vsako leto prihaja ob vračanju udeležencev nazaj v Litijo do prerivanja in gneče. Zato bodo letos vozovnice za avtobus prodajali le skupaj s prijavnino na začetku v Litiji, veljala pa bo za povratek s Čateža ali iz Moravč. Če prijavnine pohodniki ne bodo plačali, ne bodo mogli kupiti vozovnice. Dodatne informacije so vsak dan po telefonu 01 899-52-51 ali 041 649-351 in po elektronski pošti levstik@narava-b.si. Vse podatke pa lahko najdete tudi na uradnih spletnih straneh Levstikove poti www.narava-b.si/lp. P. P.

Kamp v Podzemlju na 3. mestu

ČRNOMELJ, METLIKA – Na letošnje glasovanje za "naj" kopališče v Sloveniji, ki ga je na internetu in sedmih radijskih postajah pripravilo podjetje Alpe Adria Marketing, so se turisti odzvali s skoraj 14 tisoč glasovi. Kopališča so bila razdeljena v štiri kategorije, med prvih sedem naravnih jezerskih in rečnih kopališč pa so se uvrstila tudi štiri belokranjska kopališča ob reki Kolpi. Na 3. mestu je pristal kamp v Podzemlju, na 5. mestu avtokamp Katra v Vinici, tik za njim letno kopališče na Primostku ter na 7. mestu Jankovičev kamp v Adlešičih.

vržena rokavica

Upnike je treba poplačati, kolesarstvo pa mora ostati

Prejšnji teden je stališče občine v zvezi s težavami z velodromom pjasnjeval novomeški župan dr. Anton Starc, ki je rokavico vrgel Jožetu Majsu, očetu novomeškega kolesarskega dirkališča.

"Ni res, da velodrom propada. Čeprav ni najbolje vzdrževan, je uporaben. Letos so se na njem na svetovno prvenstvo v dirkaliških disciplinah pripravljali italijanski mladinci in člani, ki so novomeški velodrom zelo pohvalili, češ da doma nimajo tako kakovostnega objekta. Treba bi bilo le na novo zarisati črte in očistiti odtočne jaskhe ter usposobiti ozvočenje."

• **Kako bo društvo Cyclotour, ki je zelo zadolženo, našlo denar za nakup zemlje od MORS-a?**

"Z nekaterimi navedbami novomeškega župana se ne strinjam. Lastnik zemljišča, na katerem je velodrom, ni Ministrstvo za obrambo (MORS), ampak Cyclotour. Res pa je, da Cyclotour kupnine ni plačal in jo je MORS-u še dolžan. Društvo Cyclotour je letos spet zelo dejavno, saj se dogovarjamo z vsemi upniki in tudi MORS-om, da bi našli pot, kako poravnati dolgove. Dogovarjamo se tudi s Kolesarsko zvezo Slovenije, da bi nam pomagala z odkupom dolgov in bi tako postala solastnica velodroma, ki bi s tem dobil tudi status slovenskega kolesarskega centra, kjer naj bi bil tudi sedež dela zveze, ki bi skrbela za razvoj dirkališkega kolesarstva. Poskusili se bomo dogovoriti tudi z UCI (mednarodna kolesarska zveza) in prijatelji v tujini."

• **Kakšne načrte ima Cyclotour z razvojem velodroma?**

"Pripravili smo tudi dober poslovni načrt, s katerim želimo velodrom oživiti. V prvi fazi želimo vzpostaviti dejavnost velodroma v nepokriti različici. Poleg kolesarstva in drugih športnih dejavnosti (drsanje, hokej bi na velodrom radi pripeljali tudi

Jože Majes

gospodarstvo (sejmi, trgovina, avtošole), turizem (avtokamp) in zabavo oziroma kulturo (koncerti). Ko bi velodrom pokrili, bi Novo mesto v Češči vasi dobilo sodobno večnamensko športno dvorano, ki bi bila namenjena kolesarstvu, atletiki in igram z žogo ter drugim dvoranskim športom, celo dvoranskemu motokrosu."

"Poleg tega bi rad razjasnil nesporez v zvezi z našim sestankom. Takrat je šlo za predlog dogovora in ne za dogovor. Cyclotour ne more pristati na predlog, da bi občina dobila v last velodrom, ob tem pa ne bi prevzela obveznosti do upnikov. Vsi upniki morajo biti tako ali drugače poplačani, kolesarstvo pa mora ostati primarna dejavnost velodroma. Seveda bomo tudi v prihodnje morali dobro sodelovati z novomeško občino, saj brez njene pomoči in dobre volje nobenega od načrtov ne bomo mogli uresničiti."

Rokavico tokrat mečemo pred Nika Galešo, vodjo komisije za gradnjo elektrarn na spodnji Savi. Sprašujemo ga, če je prerezan trak v Boštanju znak, da se je gradnja verige elektrarn vendarle premaknila z mrtve točke.

I. V.

Povečati kvote!

Iz dela kmetijske zbornice

NOVO MESTO - Svet novomeške območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije je na zadnji seji med drugim obravnavala proizvodne kvote pred vstopom v Evropsko unijo. Člani so ugotavljali, da so nekatere predvidene kvote daleč premajhne. Menili so, da se morajo povečati še posebej kvote za mleko, in se zavzeli, naj bo osnova za izračun kvot proizvodni in genetski potencial kmetij. S tem bi se dohodek na kmetijo lahko bistveno povečal.

Svetniki so zahtevali takšen proračun za kmetijstvo, ki bi zagotavljal enaka neposredna plačila za kmete, kot jih imajo v Evropski uniji. Pri obravnavi predloga zakona o živinoreji so se zavzeli za kratek in pregleden zakon, medtem ko naj podrobnosti obravnavajo podzakonski akti, in dali vrsto pripomb na posamezne člene v zakonu. Strokovni odbor za govedorejo KGZ Slovenije je nedavno tudi zahteval, naj se premije za mlado pitano govedo dvignejo na evropsko raven. Zavzel se je za to, da pri pridobivanju podpor omejitev do 2 GVZ/hektar ne sme veljati.

SLOVENSKO GOZDARSTVO

Politika, stroka in korak nazaj

Zavod za gozdove in gozdarske gospodarske organizacije v odločilnih trenutkih na dveh bregovih

LJUBLJANA - Gozdovi na Slovenskem so spet postali prizorišče bojov, čeprav uradno vojne ni. To bi lahko sklepali po pogovorih na izredni seji, ki jo je nedavno sklical upravni odbor Združenja za gozdarstvo. Spopadajo se spet domači: na eni strani gospodarske gozdarske družbe in na drugi državna javna služba Zavod za gozdove, vmes pa pomembno vlogo igrata še mlada Kmetijsko-gozdarska zbornica in stara znanka politika.

Sekretar združenja dr. Dario Krajčič je poudaril, da eni in drugi gozdarji ne morejo mimo negativnih trendov v slovenskem gozdarstvu v zadnjih letih. Po podatkih Zavoda za gozdove so v letu 2000 posekali komaj 42 odst. letnega prirastka lesa, kar Slovenijo uvršča na evropski rep. Kot poudarja združenje, ne morejo niti mimo uspešnega dela v preteklih desetletjih, ko so bili še vsi gozdarji (takrat 7.000 zaposlenih, danes skupno 2.500) na enem bregu in jim je uspelo zavidala vsa Evropa.

Izredno sejo je sprožilo pismo Zavoda za gozdove, ki je v strahu pred razbitjem te državne javne službe napisal politikom pismo, v katerem poudar-

ja pomen zavoda in uspehe zadnjih let, hkrati pa v blato tlači gozdna gospodarstva. Ta so se na obtožbe odzvala s svojim pismom, v katerem so spomnili, da so pred letom 1990 javno gozdarsko službo v celoti plačevali lastniki gozdov z deležem od prodaje lesa in zagotavljali tudi denar za vlaganja v gozdove. "Danes vse to plačuje državni proračun," so zapisala.

Zavod je v občutku ogroženosti zase oz. za strokovno delo obtožil nekatere članice združenja, da so sodelovale pri oblikovanju ideje o delitvi javne službe. Vtis o tem je ostal tudi po seji, kjer so predstavniki izvajalcev v gozdovih poudarjali število zaposlenih v zavodu (750), naraščajoče stroške za proračun in neracionalno delo, saj jih "v gozdovih danes šest nazira in en sam dela".

Gozdarji izvajalci so na seji opozorili, da so v gozdovih izgubili že veliko posla, če ne bodo strnili vrst, pa ga bodo še več, saj tuja podjetja že čakajo, da bodo prišla delat v naše gozdove, medtem ko naši gozdarji v tujino ne morejo. Kakorkoli sta obe strani obračali stvari, se je pokazalo, da je v zadnjih 10 letih politika želela obračunati z Gozdnimi gozdarstvi ali jih celo uničiti.

Bojijo se, da ta težnja še ostaja, pri čemer so kot primer navedli Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ki doslej ni dajal državnih gozdov v zakup, zdaj pa bi jih, a za nove kategorije zakupnikov. Gozdna gospodarstva menijo, da bi moralo biti v interesu države, da dobro poslujejo, saj ji plačujejo koncesnino in letno 2 milijardi različnih dajatev, po nekaterih ocenah pa še za poltretjo milijardo dohodnine.

Poskusno uvajanje programa SKOP

ČRNOMELJ - V letošnjem letu je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pričelo s poskusnim uvajanjem Slovenskega kmetijsko-gozdarskega programa (SKOP). Travniki sadovnjaki so eden od desetih ukrepov, ki jih podpira država. Kmetijska svetovna služba bo pričela z izobraževanjem vseh kmetov, ki so se prijavili v SKOP - travniški sadovnjaki. Sodelovanje v procesu izobraževanja je za upravičence do neposrednih plačil obvezno. Za sadjarje belokranjskih občin bo izobraževanje v ponedeljek, 12. novembra, ob 16. uri v sejni sobi Občine Črnomelj. Na predavanje ste vabljeni vsi, ki ste se prijavili v SKOP - travniški sadovnjaki, in ostali, ki bi želeli o programu izvedeti več.

Popravek

Pri prispevku o novem krožnem križišču v Bučni vasi je v prejšnji številki časopisa prišlo do napake, za kar se opravičujemo. Direktor Dolenjske projekcije se piše Jakob Vovko in ne Turk.

K Martinu s pametjo!

Pri nas skorajda ne mine praznovanje brez kapljice rujnega, prav gotovo pa to velja za Martinov god konec tega tedna. Nič hudega, seveda če je alkohol v mejah normale. Žal največkrat ni tako in posledice so lahko grozljive.

Znano je, da sodi Slovenija po potrošnji alkohola v sam evropski vrh. Slovenec na leto spije povprečno kar 11 litrov čistega alkohola, dobro polovico vsega alkohola pa zaužije v obliki vina.

Slovenski policisti ugotavljajo, da je na naših cestah vse več vinjenih voznikov, posebno skrb pa zbujajo podatki, da je delež z visokimi koncentracijami alkohola - nad 1,5 promila - celo bistveno večji kot pred sprejetjem novega zakona o varnosti cestnega prometa. In to kljub grožnji s točkami in izgubo voznškega dovoljenja! Seveda je tveganje vinjenih, da povzročijo prometno nesrečo, bistveno večje, kot če bi vozili trezni.

Ne le policisti, tudi zdravniki lahko postrežejo s šokantnimi podatki glede škodljivosti pitja alkohola. Prav v tokratnem časopisu izvem, da v dolenski regiji lahko alkoholu pripišemo kar 12 odstotkov vseh primerov smrti, po cirozi jeter pa smo celo prvi v državi. Kje so še drugi negativni učinki pitja alkohola - socialni problemi, nasilje, samomorji!

Da je alkohol preveč dostopen, se vidi tudi pri mladih. Koliko dijakov, pa tudi že osnovnošolcev, pride zjutraj v šolo "nadelanih"! Kje so inšpektorji, da bi kontrolirali prodajo alkoholnih pijač v gostinskih lokalih, vsaj v bližini šol? K sreči je zakon, ki bo urejal področje alkohola, na ministrstvu za zdravje že v pripravi, toda tudi z njim se našteti in še mnogi drugi problemi v zvezi z alkoholom ne bodo bistveno zmanjšali. Potrebno bo spremeniti odnos do alkohola!

Kljub vsemu - veselo martinovanje! Ne pozabite pa, da nesreča nikoli ne počiva, zato je s popivanjem ne velja izzivati. K Martinu torej tudi s pametjo!

LIDIJA MURN

PO POSEKU NA EVROPSKEM REPU - Gozdarska stroka in izvajalci del v gozdu ne znajo stopiti skupaj, zato ostaja odprto pomembno vprašanje, kdo in kako bo v bodoče gospodaril s slovenskimi gozdovi. (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Darilne pogodbe ni treba!

Praznični dnevi, šolske počitnice, lepo vreme in skromen promet na borzi so zaznamovali prejšnji teden. Tečaji delnic se niso bistveno spremenili. Krkine delnice ste lahko kupili po približno 26.400 SIT, Lekove pa po okrog 41.800 SIT. Najbolj se je podražila Merkurjeva delnica, skoraj za 7 odst. Promet z delnicami plovil je bil skromen, njihovi tečaji pa se niso bistveno spremenili. Informacija o objavljenem seznamu premoženja za zapolnitev privatizacijske vrzeli na njihove cene ni vplivala.

Čeprav se bliža konec leta, še nismo zaznali povečanega povpraševanja po državnih obveznicah, ki jih lahko uveljavljate za davčno olajšavo. Če ste izračunali, da vam zbrani računi ne bodo v celoti zadoščali za celo davčno olajšavo, priporočamo, da obveznice kupite čimprej. Njihova cena se bo konec leta zaradi povečanega povpraševanja gotovo zvišala, tako kot se je v preteklih letih.

Veliko strank zanima, kako lahko delnice podarimo. Običajno želijo starši podariti delnice otrokom. V večini primerov gre za starejše osebe, ki želijo finančno pomagati svojim otrokom ali sorodnikom, hkrati pa se izogniti postopkom dedovanja, ki pri delnicah lahko traja tudi nekaj mesecev. Če se stranka odloči podariti delnice,

lahko vse formalnosti uredi v borznoposredniški hiši. Vedeti morate, da je lastnik delnic oproščen plačila davka od dobička, ki ga ustvari pri prodaji delnic, samo v nekaterih primerih. Davka ne plača, če je delnice dobil za certifikate ali z nakupom v postopku privatizacije. Dobiček tudi ni obdavčen, če ste delnice kupili vsaj tri leta prej, preden ste jih prodali. Če delnice podarite in jih obdarjenec potem proda prej ko v treh letih, bo moral plačati davek. Kadar želite komu finančno pomagati in veste, da bo delnice kmalu prodal, je zato bolje, da jih prodate sami in mu izročite denar.

Nekatere stranke, ki želijo podariti delnice, gredo najprej k notarju, da jim sestavi in overi darilno pogodbo, vendar darilna pogodba za podaritev delnic ni potrebna! Stranka ima z njo samo stroške, saj prepis lastništva delnic opravi borzna hiša na osnovi posebnega obrazca, ki ga stranka izpolni in podpiše pri njej. Svetujemo vam, da se o tem, kako podariti delnice, in tudi o drugih poslih z delnicami (nakup, prodaja, zastava, blokada delnic) najprej poizanimate v borzni hiši in se tako izognete nepotrebnim stroškom.

HERMINA KASTELEC,
Dolenjska borznoposredniška družba Novo mesto
Tel. 07/ 371-82-21, 371-82-27

Danfoss ni načrtoval širitve

Danfoss se bo iz Nemčije namesto v Slovenijo res selil na Slovaško, a selitev v Črnomelj ni bila načrtovana - Naložbe predvsem v odpravo ozkih grl

ČRNOMELJ - V časopisu Finance je bilo nedavno mogoče prebrati, da dansko podjetje Danfoss ne bo širilo proizvodnje v Črnomlju, temveč na Slovaškem. Direktor črnomaljskega Danfossa Leopold Panjan pa je pojasnil, da je zgodba v resnici nekoliko drugačna.

Danfoss ima tovarne za proizvodnjo kompresorjev za hladilno in zamrzovalno tehniko v Nemčiji, Mehiki in Črnomlju. "Danfoss je razmišljal o delni selitvi proizvodnje iz Nemčije v Slovenijo, zaradi velikega števila izobraženega kadra pa je bila najbolj zanimiva Ljubljana z okolico. Dogovori in analize o tem so tekale letošnjo pomlad, hkrati pa je Danfoss analiziral tudi selitev v Zlate Moravce na Slovaškem. Tehnica se je prevesila na slovaško stran, kjer je delovna sila za približno polovico cenejša kot v Sloveniji," je povedal Panjan. Črnomelj po njegovih zagotovilih pri tej selitvi ni bil v igri. Tip nemških kompresorjev je namreč drugačen od črnomaljskih, in če se bodo v Črnomlju odločili za večjo proizvodnjo, bodo razširili le že obstoječo.

V črnomaljski občini so letošnjo pomlad sicer sprejeli spremembe prostorskega plana, v okviru katerih bi Danfoss lahko dogradil tovarno. "Kdaj bo prišlo do tega in če bo sploh prišlo, sedaj še ne vemo. Zagotovili pa smo si, da bomo v primeru širitve lahko začeli graditi, ne da bi izgubljali čas še s spremembami prostorskih planov," je pojasnil direktor Panjan.

Letos bodo v Črnomlju naredili 3,6 do 3,7 milijona kompresorjev, kar je nekoliko več kot lani. Prav toliko so jih tudi načrtovali, medtem ko jih bodo prodali 3,9 milijona, saj so zaradi velikega povpraševanja prodajali tudi kompresor-

je iz Mehike. Črnomaljski kompresorji so napredaj po Evropi, v Egiptu, Iranu in Pakistanu, za sedaj pa pri svojih kupcih še ne občutijo krize.

Tudi za naslednje leto v Črnomlju načrtujejo, da bodo izdelali 3,7 milijona kompresorjev, v naslednjih dveh do treh letih pa bi se radi usposobili za izdelavo štirih milijonov

kosov. To pa po Panjanovih besedah pomeni, da se bodo morali vsi zaposleni bolje organizirati, predvsem z novo opremo pa odpraviti ozka grla v proizvodnji, medtem ko na novo ne nameravajo zaposlovati. Tudi v prihodnje naj bi bilo zaposlenih okrog 1.210 ljudi, kolikor jih je danes. V črnomaljskem Danfossu sicer vsako leto za posodobitev proizvodnje porabijo 13 do 15 milijonov DEM.

M. BEZEK-JAKŠE

ZGODOVINSKA GOZDNA UČNA POT SVIBNO - Odprli so jo v tem razloženem naselju v jugovzhodnem delu Posavskega hribovja in je plod zavzetega dela študijskega krožka Svibno od lanske pomladi ter dobrega sodelovanja z ministrstvom za kmetijstvo (MKGP), Andragoškim centrom Slovenije, z gozdarji, lovci, radeško občino, KS Svibno in Društvom kmečke mladine Radeče. Zaradi želje krajanov, da bi po njenih poteh različne težavnostne stopnje krenilo čimveč ljudi in spoznavalo bogato naravno in kulturnozgodovinsko dediščino, so ji dodali še vzdevek turistična. Krajanji so se še posebej zahvalili mentorju krožka gozdarju Jožetu Prahu iz Radeč (na posnetku), ki so mu izročili tudi ščit z grbom Ostrovrharjev, mogočne svibenske gospode s koreninami izpred 900 let, ter državnemu sekretarju MKGP Darku Simončiču. Projekt je korak naprej k preprečevanju praznjenja podeželja. (Foto: P. Perc)

Prometno živahna Smrečnikova ulica je nevarna za pešce in voznike, ožje okolje pa neprijetno za bivanje.

Rešitev je, denarja pa še ne

Projekt prometne ureditve ožjega območja Šmihela in Smrečnikove ulice - Povečan cestni promet postaja nevaren, hrup pa nadležen

NOVO MESTO - Dolenjska metropola ima že kar nekaj časa hude težave s prometom, ki ne parajo samo živcev udeležencev v prometu, ampak grenijo življenje številnim prebivalcem mesta in njegovega obrobja. Vozniki motornih vozil v želji, da bi se ognili zastojem in gneči, iščejo vse možne bližnjice in obvoznice tudi po ulicah, ki so komajda ali pa sploh neprimerne za varno vožnjo, kar je še posebej značilno za južni del mesta, kjer gradnji novih hiš ni sledila ureditev primerne prometne infrastrukture. Po cestah, narejenih za konjske vprege, se dan za dnem gnete vse več avtov, za varnost pešcev, med njimi številnih šolarjev, pa je namesto s pločniki poskrbljeno le s tablamami z oznako Šolska pot.

Ena takih je ob preobremenjeni ulici Ob Težki vodi tudi Smrečnikova ulica, po kateri poteka veliko preživahen promet, kot ga lahko prenese. Del ulice, ki gre mimo cerkve z župniščem, v bližini šole in doma starejših občanov, je ozek in brez pločnikov, s slabo preglednim križiščem na šmihelski in ozkim mostom čez Težko vodo na grmski strani. Krajevna skupnost Šmihel je v sodelovanju s krajevno skupnostjo Kandija-Grm pripravila načrt, kako bi uredili to območje. V

prvi fazi je predvidena razširitev ceste do mosta čez potok ter zgraditev pločnika. V območju križišča bi večjo varnost dosegli s prestativijo cerkvenih stopnic in zidu za poldrugi meter ter prestativijo sedanjih parkirišč ob cerkveni zelenici na drugo stran ob stavbo šolskih sester, t.j. nekdanji internat oziroma šola. S posegi se strinjajo vsi prizadeti in tudi Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. V drugi fazi bi premaknili in razširili most čez Težko vodo. Vrednost naložbe še ni ocenjena, vendar ne bo majhna, saj bi bilo najbolj smiselno, da se ob tem uredi celotna komunalna infrastruktura od plinovoda do javne razsvetljave ter vanjo morja vključiti tudi sanacija ogroženega kulturnega spomenika, šmihelske župnijske cerkve.

Z vsem tem pa bivašne razmere v tem delu Novega mesta še ne bodo povsem zadovoljive. Velik problem, na katerega prebivalci že dlje časa zama opozarjajo, je hrup, ki ga ob cestnem povzročajo železniški promet na Revozovem industrijskem tiru. Od obljub o prepovedi zvočnih signalov in ne pogostem ranžiranju vlakov ni namreč ostalo nič, prošnje in opozorila pa redno naletijo na gluha ušesa.

MiM

Kanalizacija za polnoletno KS Dolž

Začetek gradnje kanalizacije za podgorske krajevne skupnosti Dolž, Gabrje in Stopiče - Vsa stvar bo stala okoli 300 milijonov SIT - Koliko bo dala država?

DOLŽ - Krajevna skupnost Dolž je polnoletna. Pred 19 leti se je to območje izločilo iz KS Stopiče in v tem času je ta podgorska krajevna skupnost naredila tak napredek kot težko še katera v novomeški občini.

Vseh pet vasi: Dolž, Zajčji Vrh, Sela, Vrhe in Igljenik imajo vodovod, povsod je že lep čas asfalt, kdor hoče, ima telefon, kraji imajo ustrezno elektriko, v Dolžu so pred nedavnim zgradili novo mrliško vežico, tu je tudi lep gasilski dom, ki služi za potrebe celotne družbene pa tudi družabne dejavnosti v krajevni skupnosti, primerno je urejena podružnična štirirazredna šola, v okviru katere deluje tudi vrtec. Za vse to in še za marsikaj drugega so zaslužni poštvovalni Podgorci, ki so pod vodstvom mlajših in izobraženih ljudi iz krajevne skupnosti pripravili najprej sami prispevati in poprijeti za delo in šele potem od občine, Komunale, države tudi kaj zahtevati.

Tako so se vrli Podgorci sedaj lotili še enega velikega in pomembnega dela: kanalizacije. Gre za kanalizacijo za KS Dolž, Gabrje in lep del (7 vasi) KS Stopiče. Stvari so se lotili "na vrhu", v Dolžu. Tam so že dobili soglasja lastnikov parcel, kjer bodo gradili kanalizacijo, in pridobili gradbeno dovoljenje za gradnjo od Vrhov do Dolža; za Zajčji Vrh in Sela je izdelan projekt in čakajo na gradbeno dovoljenje, za Gabrje in Jugorje so projekti v izdelavi, medtem ko za stopiški del ni še nič narejenega. Za to

naj bi bilo krivo tudi dejstvo, da v KS Stopiče nimajo samopri-
spevka in tako nič svojega denarja, brez tega pa gre pri tako velikih stvareh, kot je gradnja kanalizacije, veliko težje.

Glavni kanal bo potekal ob potoku Klamfer, pri Črmošnjicah pa se bo nova podgorska kanalizacija priključila na sedanjico, ki zajema Stopiče, Plemberk, obe Težki Vodi in Črmošnjice in je speljana na mestno kanalizacijsko omrežje in s tem na ločensko čistilno napravo.

Prvi del te kanalizacije, se pravi od Vrhov do Dolža, bo zgrajen ali vsaj začet že letos, za kar je tudi zagotovljen de-

nar. Kot znamenje dobre volje oziroma za kvas, kot pravijo v Podgorju, pa so Dolžani že pred časom pri urejanju kraja sami s svojim denarjem zgradili prvih 200 m te kanalizacije. Celotna gradnja je razdeljena na 5 faz in naj bi trajala 5 do 10 let, odvisno od denarja, ki bo za to pritekal od občine oz. od države; če se bo na te odmaknjene kraje pod Gorjanci vse bolj skopa in v Evropo zagledana gospa država sploh kaj spomnila. Kakor koli že: gradnja te kanalizacije bo po sedanjih cenah stala kakšnih 300 milijonov tolarjev.

A. BARTELJ

Unicefove voščilnice in darila

NOVO MESTO - Regionalni odbor za Unicef Novo mesto je pred prihajajočimi prazniki pripravil pestro ponudbo voščilnic in daril. Vsaka voščilnica, ki jo pošljete, ali darilo, ki ga podarite, ima dvojno vrednost. Poleg tega da razveselite svoje bližnje, pomagata milijonom mater in otrok v več kot 160 državah. V Unicefovi prodajalni v Rozmanovi ulici 30 v Novem mestu vas pričakujejo vsak delavnik od 8. do 16. ure. Vse dodatne informacije dobite na telefonu 33 73 920 ali 33 73 923.

Nove sušilnice

STRAŽA - Stare in dotrajane sušilnice, ki jih uporabljajo v Novolesu za sušenje žaganega in decimiranega lesa bodo v teh dneh zamenjale nove sušilnice z najsodobnejšo tehnologijo in s šestimi komorami, od katerih bo vsaka sprejela po 100 kubikov žaganega lesa. "Z njimi bomo nadomestili štiri dotrajane komore, celoten proces sušenja pa bo računalniško voden," je povedal direktor tehničnega sektorja skupine Novoles inž. Dušan Jovanovič. Vrednost del je 120 milijonov tolarjev.

TUJEK NA GORJANCIH - Še ne dolgo tega je imel zapuščen (?) avtomobil na gorjanski cesti med Vahto in Gospodično italijanske registrske tablice, sedaj pa povsem oropan brez koles leži ob gozdni cesti, pod katero se vije idiličen potoček. Fotografijo nam je poslal kolesar in ljubitelj neokrnjene narave Damjan Hrovatič iz Stranske vasi.

PRILAGAJANJE RAZMERAM? - Praznik spomina na mrtve je za nami in z njim tudi neokusni komercialni poskusi v ta čas uvoziti k nam neslovensko in z duhom dneva mrtvih mučno nasprotno veseljačenje v nekakšni noči čarovnic. Sveče na grobovih so pogorele, rože venejo, skrb za poslednja domovanja najbližjih pa se nadaljuje, zato so ljudje z mnogih grobov že počistili ostanke sveč in cvetja. Odgovorni za odvoz smeti s pokopališč pa se obnašajo, kot da se nič ne dogaja, in se kot pijanci plota držijo svojega urnika. Kako si sicer razložiti prenapolnjene zabojnike za odpadke še v nedeljo, 4. novembra, zvečer, o čemer priča posnetek s šmihelskega pokopališča v Novem mestu. (Foto: MiM)

Pa je (u)šla finančna podpora

V dolenjski regiji majhno zanimanje za program mednarodnega sodelovanja mladih, ki ga sofinancira EU - Rok za prijavo projektov potekel s 1. novembrom

NOVO MESTO - Evropska unija na podlagi pridružitvenega sporazuma z našo državo s sofinanciranjem različnih projektov podpira mednarodno sodelovanje mladih. Nacionalna agencija programa Mladina, ki je izvajalec programa v Sloveniji, je pretekli teden v Novem mestu pripravila predstavitev programa, vendar se je ni udeležil nihče.

Za usmerjeno predstavitev, na kateri so želeli predstaviti tudi pogoje za pridobitev finančne podpore, so se v Ljubljani odločili, ker so opazili, da je število prijavljenih projektov iz naše regije podpovprečno. Izvajalke projekta so bile nemalo presenečene, ker se predstavitev niso udeležili niti predstavniki mladinskih ali prostovoljnih organizacij v dolenjski regiji, ki bi jih predstavitev morala najbolj zanimati. Rok za prijavo projektov, ki naj bi potekali od februarja do junija naslednje leto, je s 1. novembrom potekel.

Program Mladina v Sloveniji deluje eno leto in omogoča pridobitev finančne podpore za projekte, ki podpirajo mladinske izmenjave, izmenjave evropske prostovoljne službe in druge oblike mednarodnega sodelovanja mladih v starosti med 15. in 25. letom. Vsak projekt, ki želi pridobiti podporo iz programa, mora spodbujati kreativnost in spoštovanje medkulturnih razlik. Projekte lahko prijavijo vse pravne osebe (društva, zavodi idr.), ki s svojimi dejavnostmi ne težijo k ustvarjanju dobička. Na področju izobraževanja in usposabljanja

mladine delujeta še programa Sokrates in Leonardo da Vinci. Slovenija plačuje vstopnice za sodelovanje v vseh treh programih iz državnega proračuna, del sredstev zagotavlja tudi program Phare. V lanskem letu

• Ko se bodo mladinske organizacije in centri za dejavnosti mladih v dolenjski regiji naslednjič pritoževali nad prenikimi finančnimi sredstvi, ki jih država namenja za njihove projekte, naj se spomnijo, da jim je na vrata trkala enkratna priložnost, pa se jim ni zdelo vredno, da bi jih odprli.

je višina vstopnice znašala 619.000 evrov (približno 128 milijonov slovenskih tolarjev).

I. PAVLIČ

Novomeška kronika

PREDSEDNIK - V pone-
deljek je prišlo do spremembe na vrhu novomeškega košarkarskega kluba Krka Telekom. Na mestu prvega človeka tega športnega kluba je dosedanji predsednik Sama Plantana nadomestil krkaš dr. Peter Jerman. To je bila novica dneva v slovenskih medijih, ki so jo lajnali od jutra do večera.

MADRID - Še pod starim predsednikom so novomeški košarkarji dosegli enega svojih največjih uspehov v zgodovini tega kluba: v najbolj prestižni evroligi so sredi Madrida prepričljivo premagali kraljevski klub Real, eno najbolj znanih in cenjenih evropskih košarkarskih moštev. In to so dosegli kljub očitnemu podcenjevanju. V Madrid so odpotovali brez 209 cm visokega Martina Mihajlovića, ki je Krko kar drago stal. Zanj v letalu ni bilo prostora, saj je njegovo mesto zasedla veliko manjša, a za ekipo očitno pomembnejša dama. Zamenjava je bila uspešna. Čim manjše, tem boljše...

ODPRTJE - Poljska je kakih 20-krat večja od Slovenije. Samo njihovo glavno mesto Varšava šteje več prebivalcev kot cela Slovenija. In v tej veliki srednjeevropski državi je Krka, velika farmacevtska firma iz malega Novega mesta, prejšnji teden odprla svojo tovarno. To je bil za obe državi tako velik in pomemben dogodek, da sta se ga v glavni vlogi udeležila tudi oba državna predsednika. A tudi pri njuni prisotnosti se je videlo, kdo je kdo. Medtem ko se je naš Kučan obnašal tako kot na Javorovici, kjer je 1. maja vsakoletni gost, se pravi priljudno in odprto, je bil poljski Kwasniewski tako varovan, kot bi bil med udeleženci slovesnosti ob otvoritvi vsak drugi bin Laden s polno malho antraksa. Prijazna Kučanova soproga Stefka je piscu teh vrstic, ki je moral med nogami poljskih varnostnikov fotografirati odprtje varšavske tovarne, ponudila svoj kozarec s slavnostnim šampanjcem. Poljaki pa so slovenske novinarje, medtem ko si je njihov predsednik ogledoval tovarno, zaprl v posebno sobo in jim niso dovolili ne pristopa k telefonu, faxu, kaj šele k "terorističnemu" internetu. Poljskega predsednika je sedaj treba povabiti v Novo mesto. Njegovi varnostniki bodo tako "prečistili" Krko, da se bomo Novomeščani spet lahko kopali v naši ljubi reki.

Ena gospa je rekla, da je za slovenske medije novica o novem predsedniku novomeškega košarkarskega kluba vsaj tako pomembna kot izvolitev novomeškega župana. Sicer se pa ve, kdo ima na voljo več denarja in večjo plačo.

Večeri v LokalPatriotu

NOVO MESTO - Danes, 8. novembra, ob 19. uri vas Klub LokalPatriot vabi na Kantavtorski večer in pečen krompir, vstopnina en krompir. Jutri, 9. novembra, ob 21. uri bo v Klubu glasbo vrtel Guru Pimpresident. Vstopnine ne bo. Na predvečer martinovega, v soboto, 10. novembra, bo ob 21. uri vinarsko-kulinarični večer s krstom mošta. Za prijetno vzdušje in plesne korake bo skrbel ansambel Slavček. Vstopnina 1000 tolarjev.

Iskra Pio razvila kovinski šotor

Šentjernejska družba je ob praznovanju 10-letnice prejela certifikat ISO 2001 - Protiprašna komora za novomeško bolnišnico - Za šotore še iščejo trg

OTOČEC, ŠENTJERNEJ - Šentjernejska družba Iskra Pio, proizvajalka industrijske opreme, je v ponedeljek s krajšo slovesnostjo zaznamovala 10 let obstoja družbe. Ob tej priložnosti je prejela tudi certifikat kakovosti ISO 2001, sama pa obdarila Splošno bolnico Novo mesto in Srednjo farmacevtsko šolo v Ljubljani, s katerima tesno sodeluje.

Iskra Pio je leta 1991 zaposlila 18 delavcev, letos pa daje delo že 45 zaposlenim. Direktor Andraž Rumpret je še posebej omenil leti 1994, ko so pridobili pomembnega nemškega partnerja, in leto 1997, ko jim je posle zaupalo podjetje Vega iz Ljubljane. Kot je dejal, prihodki podjetja ves čas naraščajo in so lani dosegli 350 milijonov tolarjev, letos pa bodo še nekaj večji.

Družba se razvija na osnovi štirih proizvodnih programov. Ukvarjajo se s čistimi tehnologijami (zaščitne komore, LAF sobe za farmacijo in prehrambeno industrijo, raztehtalnice, testiranje opreme in prostorov itd.) in s čistilnimi tehnologijami (oprema za ultrazvočno pranje, elektronski napajalniki). Poleg tega izdelujejo tudi alu pohištvo od zunanjih in notranjih vrat in oken do alu fasad, vetrolofov, pre-

gradnih sten itd. Zdaj uvajajo še četrti proizvodni program. Gre za proizvodnjo manjših, v bistvu enodružinskih kovinskih šotorov, kakršne potrebujejo v civilni zaščiti, v begunskih taborih ali za pomoč ob katastrofah. Kot rečeno, program šele uvajajo, trenutno pa iščejo trg za te šotore. Poudarjajo, da so sami razvili tudi krivljenje pločevine za te izdelke.

Spomin in obnova

GROBLJE PRI ŠENTJERNEJU - Krajevna borčevska organizacija iz Šentjerneja je v letošnjem letu obnovila dva spomenika borecem, talcem ter žrtvam okupatorja in domačih izdajalcev: enega v Grobljah pri Prekopi in drugega v Ledči vasi. Doslej je s pomočjo mnogih sponzorjev obnovila že 36 spomenikov in plošč, kot bodoča naloga pa ji ostaja še spomenik v Gradišču.

DARILI ZA ŠOLO IN BOLNIŠNICO - Srednji farmacevtski šoli iz Ljubljane bo Iskra Pio preuredila obstoječo komoro v zaščitno komoro za varno delo učencev, novomeški bolnici pa je podarila novo protiprašno komoro. To je direktorica bolnice Mira Retelj (na sliki) ocenila kot dragoceno darilo, saj bo izboljšalo delo lekarne. Bolnišnična lekarna bo kmalu dobila tudi nove 400 kv. metrov velike prostore pri novi porodnišnici, ki jih že urejajo. (Foto: B. D. G.)

SKRB ZA ROJAKOV GROB - Učenci OŠ Žužemberk in učiteljica Tanja Šenica vsako leto pred dnevom mrtvih poskrbijo za grob dr. Frana Bradača, slovenskega klasičnega filologa, humanista in prevajalca. Sin tovarniškega delavca Janeza in gospodinje Katarine Bradač, rojene Lazar, se je rodil na Jami pri Dvoru 15. junija 1885, kjer je preživel otroštvo. Po končani gimnaziji v Ljubljani je študiral na Dunaju ter znanje izpopolnjeval še v Zagrebu, Pragi in Berlinu. Po končanem doktoratu je na ljubljanski univerzi služboval kot docent in od leta 1937 kot izredni profesor klasične filologije. Šola Žužemberk in učenci so ponosni na suhokranjskega rojaka, ki od leta 1970 počiva na Žalah. (Foto: S. M.)

V letu 2000 se je Iskra Pio odločila, da bo uredila dokumentacijo in podjetje ter s tem omogočila lažje delo v podjetju. V letu in pol je družba izpolnila vse potrebno in prestala preverjanje, tako da je na slovesnosti ob 10-letnici prejela certifikat kakovosti ISO 9001.

B. DUŠIČ GORNIK

Pohod OO LDS Šentjernej

ŠENTJERNEJ - Minulo soboto je območni odbor LDS Šentjernej pripravil četrti tradicionalni Martinov pohod po podgorjanski vinski cesti. Pohod se je začel na Tolstem Vrh pri cerkvi sv. Roka, končal pa se je v Vrbovcih pri Majzeljevi zidnici. Hoje je bilo približno za dve uri in pol, pohoda se je udeležilo okoli 70 pohodnikov. Na cilj so prispeli po petih urah. Na koncu so jih pogostili z golažem, domačim kruhom in Martinovo raco. Nihče ni ostal žejen, organizatorji pa obljubljajo, da bodo pohod pripravili tudi naslednje leto.

Izmenjali si bodo semena in sadike

DOLENJSKE TOPLICE, NOVO MESTO - Društvo za zdravilne rastline Dolenjske vabi vse člane in ljubitelje zdravilnih rastlin na predavanje o zdravilnih rastlinah, ki bo v soboto, 10. novembra, ob 16. uri v večnamenski dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu (bivši dom JLA). Društvo bo uvodoma predstavilo svoj program dela, sledilo pa bo predavanje Jožeta Kukmana o uporabi pripravkov iz zdravilnih rastlin v jesenskem in zimskem času. Govorili bodo tudi o pripravi semen zdravilnih rastlin in sadike za spomladansko vzgojo ter si izmenjali semena, sadike in izkušnje z njimi. Ta del predavanja bo vodila Veronika Fabinc iz Brezice.

Na Griču bo most za prihodnost

V Dolenjskih Toplicah zaključujejo dela na cesti proti Meniški vasi, na pokopališču in gradnjo kanalizacije na Cviblju - Zdaj vodovod Bušinec in most pri zaselku Grič

DOLENJSKE TOPLICE - V minulih dneh so delavci opravljali zadnja dela pri rekonstrukciji ceste od šole v Dolenjskih Toplicah do Meniške vasi, kjer so že pred začetkom pouka hitro dokončali pločnike in asfaltirali cesto, v kratkem pa bo zasvetila še javna razsvetljava. Naložba je občino stala skupno 32,5 milijona tolarjev.

Lani in letos so urejali tudi pokopališče, kjer ravno tako končujejo dela. Tik pred koncem je tudi naložba na Cviblju, kjer so poleti že dobili pitno vodo, zdaj pa gradijo še kanalizacijo. Sistem bo stal 20 milijonov tolarjev, ki so jih pridobili iz takse za obremenjevanje pitne vode, ki so jo dolžni porabiti za te namene, ter s pomočjo subvencije Ministrstva za okolje in prostor.

Trenutno je v Dolenjskih Toplicah odprta in aktualna še gradnja vodovoda za vas Bušinec, kjer so zdaj dobili soglasja lastnikov in pridobivajo gradbeno dovoljenje. Druga

OB OBLETNICI TUDI KULTURNI PROGRAM - Za kulturni program na slovesnosti na Bučki so poskrbeli člani domačega Kulturno-umetniškega društva. Zapel je mešani pevski zbor Bučka, mlada dekleta pa so recitirala. Na sliki Suzana, Nika, Andreja in Anamarija. (Foto: B. D. G.)

Bučka - prva in odločilna

Številni udeleženci so obeležili 60-letnico napada na nemško vojaško postojanko na Bučki

BUČKA - Prejšnjo soboto sta Območna odbora Zveze borcev NOB iz Novega mesta in Sevnice v sodelovanju s škocjansko občino pripravila v kulturnem domu na Bučki slovesnost v spomin na partizanski napad na nemško postojanko pred 60 leti. Med udeleženci so bili predstavniki 7 občinskih in 18 krajevnih organizacij borcev s prapori, škocjanski in topliški župan ter dva novomeška podžupana, predstavnica izgnancev Ivica Žnidaršič, sicer domačinka z Bučke, pa tudi dva še živeča borca, ki sta sodelovala v napadu na Bučko.

Slavnostni govornik je bil upokojeni general in predsednik Skupnosti borcev 7. korpusa Lado Kocijan. Ta je v govoru orisal razmere, ki so privedle do ustanavljanja prvih partizanskih čet in do napada na postojanko na Bučki 3. novembra 1941, ki je bil prvi tak napad na kako nemško postojanko na slovenskih tleh.

Kot je dejal, načrtovana povezava partizanskih enot jeseni 1941 zaradi visokega novozapadlega snega in izdajstev ni uspela, kljub temu pa je po njegovi oceni morda prav napad novomeške in okrnjene moko-

noške čete na Bučko prispeval k temu, da so Nemci spremenili načrt izseljevanja Slovencev. V posavskem in obsoletjskem pasu so se poslej omejili zgolj na najnujnejše izselitve, na Gorenjskem pa potem izseljevanja sploh ni bilo.

"Sedanjí prepri o boljšeizumu borcev so skrunjenje njihovega imena in njihovih idealov. Ob aktualnih dogodkih vprašujemo, kje je 210.000 grobov Slovencev na Primorskem, ki so izginili med 1. in 2. vojno, ter kje je 103.000 grobov Slovencev, ki so v istem času izginili na avstrijskem Koroškem? In kje je 30.000 grobov antifašistov v Sloveniji? Naj se označijo!" je zaključil.

B. D. G.

Najboljši gasilci

ŽUŽEMBERK - Na občinskem gasilskem tekmovanju na igrišču na Loki se je v treh kategorijah pomerilo trinajst ekip iz šestih prostovoljnih društev. V kategoriji pionirk in pionirjev so bile najboljše pionirke z Dvora, pred pionirkami iz Žužemberka in pionirji z Dvora. V kategoriji mladincev so Hinjčani premagali Šmihelce, medtem ko so v kategoriji članov bili najboljši gasilci iz PGD Reber, pred gasilci iz PGD Žužemberk in PGD Križi.

v predlogu sprememb prostorskega plana pod Cerovcem predvidena nekoč tudi poselitve.

Zaradi vsega naštetega bodo tu zgradili pravi most, ob katerem bodo pustili tudi vode za kanalizacijo, sočasno pa bodo razširili tudi cesto od priključka na Partizansko magistralo do mostu in od tam naprej še 200 metrov.

Naložbe se bodo lotili postopoma, saj so v proračunu za letošnje leto predvideli zanj 31 milijonov tolarjev. Ker še niso dobili vseh potrebnih soglasij, se naložba ni začela prej. Predvidevajo pa, da bodo še letos podpisali pogodbo z zdaj že izbranim izvajalcem, to je Cestnim podjetjem Novo mesto, od vremena pa je odvisno, kdaj bodo začeli in koliko dela bodo lahko opravili še letos.

B. D. G.

NA GORNJIH LAZAH PO ŠESTIH DESETLETJIH - Od 31 belokranjskih fantov, ki so se združili v prvo Belokranjsko četo, da bi z ostalimi četami ustavili Nemce na Krškem polju, se jih je z Gornjih Laz rešilo le 5. Tragedije se vsako leto spominjajo s komemoracijo, ki odslej ne bo več ob obletnici ustanovitve čete, temveč ob njenem padcu. V bogatem kulturnem programu so tokrat nastopili semiški osnovnošolci, Lovski pevski zbor iz Črnomlja pod vodstvom Judite Ilenič, Godba na pihala Črnomelj pod taktiro Antona Kralja ter pevka Tatjana Hutar. Na fotografiji: slavnostni govornik dr. Vlado Dimovski. (Foto: M. B.-J.)

Mrtvim dolgujemo spomin

Šest desetletij po padcu prve Belokranjske čete na Gornjih Lazah

GORNJE LAZE - Pri spomeniku na Gornjih Lazah, ki stoji na mestu, kjer je bil nekoč skedenj, v katerem je prenočevala prva Belokranjska četa, a so ga Italijani v noči na 3. november 1941 zažgali, je bila šest desetletij pozneje komemoracija, na kateri je bil slavnostni govornik dr. Vlado Dimovski, minister za delo, družino in socialne zadeve. Pravzaprav Belokranjci in tudi drugi počastijo spomin na padlo četo vsako leto, le da je bilo letos nekoliko drugače.

Kot je povedal semiški župan Janko Bukovec, so pretekla leta združili spomin na medvojne dogodke in ob ustanovitvi čete odnesli venec na Gor-

nje Laze, kjer je padla. Letos so s tem prekinili. 28. oktobra, ko je bila četa ustanovljena na Smuku, praznujejo Semičani občinski praznik, pet dni pozneje, ko je padla, pa bo odslej komemoracija na Gornjih Lazah.

Minister Dimovski je v svojem govoru dejal, da se moramo tudi danes spominjati vojne, za nas in bodoče rodove, saj svoboda, demokratičnost, strpnost niso same po sebi umevne, ampak je bila za to potrebna kri. Poudaril je, da umrlih res ne moremo obuditi, a dolgujemo jim spomin, saj so se borili za dom, pravico in svobodo.

M. B.-J.

Park brez ljudi le mrtva črka

Se bo v krajinskem parku Kolpa, ki so ga razglasili že pred tremi leti, končno kaj premaknilo? - Še vedno brez upravljalca - Ne le prepovedi, ampak tudi razvoj

STARI TRG - Pretekli teden je bila v starotrkški osnovni šoli okrogla miza o krajinskem parku (KP) Kolpa, ki se pričinja prav pod vasjo. Mira Ivanovič z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto je predstavila njegove naravne vrednote in kulturno dediščino ter hkrati opozorila na pomanjkljivosti in neskladja. Mladen Berginc, državni podsekretar na ministrstvu za okolje in prostor (MOP), pa je domačine seznanil, kaj čaka park v prihodnosti.

KP Kolpa je bil razglašen že pred tremi leti, a se je v tem času v njem zgodilo bore malo. Berginc je obljubil, da bodo v prihodnjem letu predlagali objavo uredbe v Uradnem listu, ki bo rešila marsikatero vprašanje v parku. Trudijo pa se, da bi v naslednjem proračunu zagoto-

vili vsaj začetni denar za urejanje parka. Sicer pa je sprejet program, ki namenja več denarja za kmetovanje v parkih, parki pa imajo prednost tudi pri nekaterih komunalnih projektih in regionalnem razvoju. Ko bo dobil pridružitveni sporazum Hrvaške z Evropsko unijo pravnoveljavno težo, se odpirajo tudi možnosti prekomajnega sodelovanja.

Greta Augustin s črnomaljske občinske uprave je povedala, da bodo letos označili v parku 6 lokacij. Želijo si še več označevalnih tabel, tudi zato, ker imajo zaradi slabega označevanja domačini težave s turisti. V prihodnjem letu naj bi s pomočjo MOP označili tudi 6 vstopnih mest v Kolpo. Ivanovičeva je spomnila, da tudi Hrvat razmišljajo o razvoju turizma ob Kolpi, a drugače kot Slovenci, zato so meddržavni pogovori neizbežni.

M. BEZEK-JAKŠE

Gostinci želijo delo, občani mir

Metliški gostinci bi ob koncu tedna radi sprejemali goste do 2. ure zjutraj, česar jim občinski pravilnik ne dovoljuje - Reševanje pritožb ni naloga svetnikov

METLIKA - Obratovalni čas v gostinskih obratih je očitno ena najbolj relativnih stvari v našem življenju: za gostince je prekratek, za stanovalce v okolici gostiln pa predolg. Zato ne čudi, da so večne pripombe s strani enih in drugih, zlasti gostinci pa niso nikoli zadovoljni, ker morajo ponoči zaklepati vrata prav takrat, ko bi po njihovem lahko še veliko zaslužili. V metliški občini pri tem niso izjema.

Zato se je na seji občinskega sveta pretekli teden znašla zahteva gostincev za spremembo pravilnika o podaljšanju obratovalnega časa v gostinskih

Umetniški večer

METLIKA - Danes, 8. novembra, bo ob 19. uri v sprejemnici Belokranjskega muzeja v Metliki z iskričnim humorjem prepleten pogovor Silve Terška z metliškim županom Slavkom Dragovanom. Na umetniškem večeru bodo sodelovali še pianist in komponist Inč Gorenc, državni prvak v igranju na citre Aleksander Primc, klarinetist Luka Kemperle in saksofonist Blaž Kemperle ter Draški voščači.

Tesarji vedno pomagali

Jožetu Kambiču ob semiškem občinskem prazniku diploma za medsosedsko pomoč, prostovoljno delo in prispevek k razvoju

ČREŠNJEVEC - Jože Kambič s Črešnjevca pri Semiču je kot priučen tesar pred štirimi desetletji začel tesati železniške pragove. Takrat še s planko, ki je bila nekoliko pozneje dobrodošla tudi pri tesanju ostrešij. Ker je bilo ročno delo počasno, so tesali vse zime, njihovega dela pa so bile, kot se danes z nasmeškom spominja Jože, najbolj vesele gospodinje, saj so imele dovolj trsk za kurjavo.

lokalih, ki so ga tukajšnji svetniki sprejeli pred dobrim letom. Gostinci so namreč pričarani, da pravilnik ni v skladu z zakonom, kar pa je pravilnica na občinski upravi Vesna Brajkovec zavrnila kot neutemeljeno. Pravilnik je obravnavala tudi sekcija gostincev pri Območni obrtni zbornici Metlika, vse njihove pripombe pa so upoštevali v pravilniku. Res je sicer, da vsi lastniki barov niso člani obrtne zbornice, drži pa tudi, da so se pod zahtevo o spremembi pravilnika podpisali tudi takšni, ki nimajo obrtnega dovoljenja ali še niso zaprosili za delovni čas obrata.

Kambič je tesaril po Beli krajini in Hrvaški in vse do Ljubljane

Naredil je na stotine ostrešij. V domači vasi so njegova vsa ostrešja, postavljena v zadnjih desetletjih. Ljudje so namreč zadovoljni z njegovim delom, saj je požrtvovalen, vesten, natančen, spoštljiv do ljudi. Predvsem pa ga nič ne vrže iz tira: ne mraz, ne vročina, ne morebitni sitni krajin. Velikokrat je tudi "pustil siht", kot imajo navado reči tesarji, ko, zlasti tistim, ki so najbolj potrebni pomoči, naredijo nekoliko ceneje.

"Pri tesarjih že od nekdaj velja, da ceneje opravimo delo na cerkvah, gasilskih domovih in predvsem pri pogorelih," pove Jože, ki mu je žal, da danes med mladimi skoraj ni več zanimanja za tesarski poklic. Tesarji so si namreč velikokrat pomagali pri delu. Medtem ko

Jože Kambič

sta si nekaj priskočila na pomoč z Jožetom Judničem z Omote, si sedaj pomagata s Tonijem Kastelcem z Osojnika.

V semiški občini so bili pričarani, da Jože Kambič s svojim delom gradi dobre medsebojne odnose. S prostovoljnim delom in sponzoriranjem pa je pripomogel k razvoju infrastrukture v občini. Zato so mu ob nedavnem občinskem prazniku izročili diplomu občine za iztekajoče se leto.

M. B.-J.

Gostinci, ki so bili na seji občinskega sveta, so prosili, naj dajo svetniki vsaj tistim, ki imajo pogoje in možnost, da podaljšajo obratovalni čas ob petkih in sobotah za dve uri, torej do 2. ure zjutraj. Vsako njihovo prošnjo naj obravnavajo posebej. Svetniki so bili prepričani, da ne smejo upoštevati le zahtev gostincev, ampak prisluhniti tudi željam okoliških prebivalcev, ki imajo pravico do miru. Zlasti še, ker se je po njihovem mogoče zabavati tudi podnevi, ponoči pa gre predvsem za lumparije.

Župan Slavko Dragovan je priznal, da so pritiski gostincev, ki želijo podaljšani delovni čas, veliki, prav tako pa tudi krajanov, ki hočejo nočni mir. Vendar ne omejuje podaljšane delovnega časa, ki je po pravilniku. "Da bi odobril obratovalni čas, ki ga zahtevajo gostinci, bi morali spreminiti pravilnik, ki pa ni na tokratnem dnevnem redu. Zato predlagam svetnikom, naj naložijo občinski upravi pripravo novega pravilnika, v katerem bo upoštevala predlagane zahteve gostincev," je menil župan. Temu se je upr Branko Matkovič, prepričan, da ni prav, da svetniki rešujejo pritožbe. Če župan misli, da pravilnik ni dober, naj svetnikom predloži spremembo, že vnaprej pa naj ve, da vseh želja ne bo mogel vključiti vanj. Kaj se bo izcimilo, bo pokazal čas, saj so tokrat svetniki zahteve gostincev sprejeli kot informacijo.

M. BEZEK-JAKŠE

Pregled dojk

METLIKA - Območno združenje Rdečega križa Metlika bo pripravilo v soboto, 17. novembra, v tukajšnjem zdravstvenem domu pregled dojk, ki ga bo vodila dr. Sonja Bebar. Prišel se bo ob 9. uri, vsaki dve uri pa bo prišla na vrsto nova skupina s 40 do 50 ženskami. Zadnja skupina bo na vrsti ob 17. uri. Tiste, ki se še niste prijavile za brezplačni pregled, lahko svoje ime še dopišete na sezname, ki že visijo na vhodnih vratih zdravstvenega doma.

Klet

SEMIČ - Semičani so sicer ponosni na poslovno-servisno cono na Vrtači, a vendar nekaj pogrešajo. Prav v dneh pred martinovanjem se je porodila ideja o vinski kleti. Kako fantastično: vinovod vanjo bi lahko napeljali s semiških vinskih goric kar na prosti pad. Potem bi morda prenehali sitnari celo tistih 5 odst. občanov, ki še nimajo vodovoda.

Opravičilo

SEMIČ - V prejšnji številki DL nam jo je zagodel skrat, ki je Milana Pluta iz Rožnega Dola dvakrat preimenoval v Martina: pri naštevavanju dobitnikov semiških občinskih priznanj na 6. strani in v podpisu pod fotografijo na 10. strani. Pri zadetemu se iskreno pravičujemo.

Sprehod po Metliki

ZEMLJA - Metliški župan Slavko Dragovan napoveduje, da bo občinska uprava morda postala največji zemljiški posestnik v občini. Po zakonu morajo za obnemogle in ostarele starše sicer poskrbeti njihovi otroci, a pogosto se zgodi, da občina ljudem plačuje oskrbnino v domu počitka. Po njihovi smrti občina podeduje njihove nepremičnine, najpogosteje prav zemljo. Če občinskim možem in ženam ne bo preostalo drugega, bodo morali začeti obdelovati zemljo, da jih občani ne bodo imeli za slabe gospodarje.

NERED - V starem metliškem mestnem jedru so pred meseci zarisali parkirne prostore, s pomočjo katerih naj bi bilo pri parkiranju več reda. Nekateri se tega držijo, drugi, pa naj gre za domačine ali prišleke, pa parkirajo, kakor se jim zdi. Nered in zmeda sta včasih kar moteča. Poglavje zase so avtobusi s turisti, ki ob koncu tedna marsikdaj zasedejo parkirišča nasproti hotela in ob nekdanji Metalki. Za tablo, da je dovoljeno le parkiranje osebnim avtomobilom, se šoferji ne zmenijo. Ali pa so nepismeni.

Črnomaljski drobir

ZAPLETENO - Pravijo, da je velikokrat prav prvi vtis tisti, ki vpliva na mnenje, ki si ga človek ustvari o nekom ali nečem. Prvo sliko o državi dobi tujec na mejnem prehodu, o gospodinj in gospodarju na njenem dvorišču, o občini pa (tudi) po tem, kakšni so dopisi in gradivo, ki jih pošilja v javnost. Če bi sodili po odgovorih črnomaljskih občanarjev na svetniška vprašanja, bi lahko ugibali, ali je na občinski upravi vse v redu. Nekaterih odgovorov človek z normalnim znanjem materne jezika ne zna razvozlati. Če na občini že tako zapleteno razmišljajo, naj najdejo koga, ki bo njihovo pisanje prevajal v današnji čas veljavno slovenščino.

OBLJUBA - Kmalu bo minilo leto dni, odkar je direktor občinske uprave Božidar Brajkovič na zboru krajanov Črnomaljem obljubil, da gredo h koncu priprave na obnovo Flekovega mlina. Minil je najlepši čas za gradnjo, o kakšni odstranitvi mestne sramote pa ne duha ne sluha. Kmalu bo spet zbor krajanov, kjer pa občani neradi poslušajo zgolj obljube, ki "ne postanejo meso".

Semiške tropine

PRAZNOVANJE - Upokojeni učitelj Slavko Pavlakovič z verzi spremlja dogajanje v Semiču. Tako je ob minulem občinskem prazniku spenil tudi: "Kje na svetu se 16 dni občinski praznik praznuje? - Semič se ta kraj imenuje!" Najbolj si je ob koncu praznovanja gotovo oddahnil župan Janko Bukovec, ki so ga domači večkrat videli na TV in v časopisih ter slišali po radiu, kot je bil doma. Se mu pa gotovo ne bo tako kmalu zgodilo, da bi ga po občini prevažal sam kmetijski minister But. Glede na to, da je moral biti Bukovec skoraj hkrati na dveh ali celo treh krajih, je bila takšna taksi vožnja za druge udeležence v prometu še najbolj varna.

POGAČA - Rožnodolčani so, ko so dobili vodovod, ministru Butu podarili nekoliko večjo pogačo kot županu Bukovcu. Upali so, da jim bo tudi But na državi odrezal večji kos pogače. A je upanje hitro splahnelo, ko jim je gost pojasnil, da bo komaj zadostovalo, če bosta z Bukovcem pogači zleplila skupaj. Tako in drugače.

ZGODBE O LIPAH ŠE NI KONEC - Krajevna skupnost Stara Cerkev je pred nedavnim na Ljubljanski regionalni razpis za varstvo naravnih in kulturne dediščine naslovila dopis, v katerem delavce zavoda prosijo, da jim dajo svoje strokovno mnenje z zvezi z načrtovano izgradnjo ceste skozi Stara Cerkev. Sporno je, kot pravi donedavni predsednik KS Ciril Jasenc, vaško jedro oziroma cesta, ki naj bi potekala med vaškimi lipami, ki so naravna in kulturna dediščina kraja že preko 400 let. Na predstavitvi idejnega projekta izgradnje obeh cest skozi Stara Cerkev je bil od petih prisotnih članov sveta KS samo eden proti. KS je zato dala oziroma morala dati pozitivno mnenje k načrtovanemu urejanju ceste. So pa hkrati občino ponovno pozvali, naj še enkrat prouči izgradnjo obročališča za avtobus, ki je zaradi med lipami speljane ceste v vsem projektu tudi edino sporno. Zgodbe o lipah tako še ni konec! V KS namreč trdijo, da članom sveta KS celotna zadeva ni bila pravilno predstavljena. Za projekt naj bi glasovali zato, ker naj bi jim bilo rečeno, da bodo, če projekta ne bodo podprli, za njegovo uresničitev namenjeni denar porabili za kaj drugega.

Ribniški zobotrebci

OBŠIRNO O ŠPORTNI DVORANI - Ribniški župan Jože Tanko je v svojem govoru na slovesnosti v počastitev letošnjega praznika ribniške občine največ pozornosti namenil obnovi športne dvorane. Ker gre za daleč največjo in najzahtevnejšo investicijo v ribniški občini v zadnjih nekaj letih, kar je omenil tudi v svojem govoru, nepoznavalca njegova obširna predstavitev lani začete obnove športne dvorane ni presenetila. Drugače pa je s poznavalci! Ti vedo povedati, da se je župan odločil, da na dolgo in široko pojasni, kako je s športno dvorano, ker nihče razen njega ne razume, zakaj se je odločil za takšno obnovo, za kakršno se pač je!

Kostelski rižni

LAŽJE DO DENARJA - Na Petrolovi črpalki v Petri (pri obmejnem prehodu na Hrvaško) bodo do prihodnje turistične sezone odprli bankomat. Tako bodo prihranjene mnoge težave turistom, ki obiskujejo zgornjo Kolpsko dolino, pa tudi domačinom, saj so ob nedeljah in praznikih zaprte izpostave bank in pošt pa tudi trgovine.

V ŠOLI BO GOSTIŠČE - Novi lastnik stavbe v Kužlju, v kateri je do ukinitve delovala šola, je stavbo dozidal, prezidal in prekril. V njej bo uredil objekt za potrebe turistov in domačinov, predvidoma gostišče in trgovino.

SKODLE NA GRAD - Lepo vreme je omogočilo, da prenova kostelskega gradu hitro napreduje. Zidarska dela na dve stolpih so končana, do zime pa ju bodo prekrili s skodlami.

POLOŽILI CEVI - Obnova vodovoda od Fare preko vasi do Pirč ob lepem vremenu uspešno napreduje. Položili so že nove vodovodne cevi. Tako so ostale lažja dela, ki jih bo možno opraviti tudi ob slabem vremenu.

LAŽJE DO JAM - V nedeljo so predstavniki Turistično-sportnega društva obiskali skupaj z okoliškimi prebivalci Podstenske jame. Namen obiska je bil, da bi postopno uredili dostop v največjo izmed teh jam in uredili vse potrebno za njen ogled z domačimi vodiči.

40 NOVIH DELOVNIH MEST - V novih proizvodnih prostorih Recinka na Roški cesti 41 v Kočevju, ki so jih slovesno odprli ob 5. jubileju podjetja, bo delalo 50 ljudi, od katerih jih bodo na novo zaposlili 40. Na posnetku: z otvoritve. (Foto: M. L.-S.)

Potrebovali bi vsaj 200 postelj

15 let Doma starejših občanov Kočevje - Od samega začetka je v domu 27 zaposlenih in 5 stanovalcev

KOČEVJE - V Kočevju so pričeli graditi dom starejših občanov leta 1983, prve stanovalce pa so začeli sprejemati 1. julija 1986. 15-letnico delovanja so počastili z otvoritvijo razstave slikarskih del stanovalca Željka Vertlja in medicinske sestre Brigitte Lipovac, z dnevom odprtih vrat in prireditvijo za goste, organizirali pa bodo še srečanja stanovalcev in svojcev ter delavcev doma.

O domu za starejše občane so v Kočevju razmišljali že dolgo prej predno so pričeli z izgradnjo. Poleg upokojencev iz Kočevja, ki so bili najbolj vztrajni, so se za dom zavzemali tudi takratna skupnost socialnega skrbstva, stanovanjska skupnost občine Kočevje, občinski skupščini Kočevje in Ribnica ter upokojenci iz Ribnice. V finančni podpori izgradnji doma so se jim pridružili tudi upokojenci iz Ljubljane ter sklad za izgradnjo domov pri SPIZ-u, da so dom zgradili, pa so del denarja prispevali tudi občani Kočevja s samoprispevkom. Žal pa se je, kot pravi direktor Jože Novak, kmalu po sprejemu prvih stanovalcev pokazalo, da je premajhen. Namestili so dodatne postelje, tako da se je prvotno predvideno število 124 povečalo na povprečno 170 stanovalcev, že več let pa je sedaj, kot dodaja Novak, kar bi zlahka zapolnili tudi več kot 200 postelj.

Dom je bil prvotno namenjen predvsem normalno gibljivim ljudem, vendar pa potrebe narekujejo, kot pravi Novak, da imajo prednost pri sprejemu starejši ljudje s starostnimi in bolezenskimi težavami. Približno tretjina od 176 stanovalcev, kolikor jih imajo danes v domu, je skoraj nepomičnih in potrebuje popolno oskrbo in pomoč pri opravljanju vseh življenjskih funkcij. Zato je med v povprečno 75 zaposlenimi, od katerih jih kar 50 dela v domu že več kot 10 let, in med njimi 27, ki so v domu že od samega začetka, največ zdravstvenonegovalnega osebja. Povprečna starost vseh stanovalcev, med katerimi je 118 žensk in 58 moških, je 74 let, med stari nad 65 let pa celo 79 let. 19 stanovalcev je v domu že preko 10 let, 5 pa jih je že vseh 15 let.

M. L.-S.

Jože Novak

GASILSKI LIPI PRIJATELJSTVA - Člani Prostovoljnega gasilskega društva Sv. Gregor v Ribniški dolini so lani obhajali stoto letnico svojega poslanstva. Lahko se pohvalijo, da so med prvimi v deželi suhe robe navezali tesne stike s sorodnimi društvi izven občine. Listini o pobrajenju s stanovskimi kolegi iz Šmarja pri Jelšah in Dobravi pri Škocjanu na Dolenjskem sta že tretje leto izobešeni na vidnem mestu v njihovem ličnem domu v domačem kraju. Prijateljstvo je ob nedavnem obisku članov dveh gasilskih društev dobilo nove razsežnosti. Sredi Sv. Gregorja, od koder sega pogled daleč naokrog, so predstavniki treh društev iz Dobrave, Šmarja in Sv. Gregorja Anton Mojstrovic, Silva Verčkovnik in Vinko Levstek (na sliki) zasadili lipi prijateljstva. Prihodnje leto bo drevo korenine poglajlo tudi v Dobravi. (Foto: M. G.)

Skokovita gospodarska rast Recinka

Že v kratkem bodo imeli preko 300 zaposlenih in bodo eno največjih podjetij v občini - 5. obletnico proslavili z otvoritvijo novih prostorov

KOČEVJE - Invalidsko podjetje Recinko, d.o.o., iz Kočevja je prejšnji mesec zabeležilo petletnico delovanja. Ob jubileju lahko ocenjujejo, da je podjetje doživelo skokovito gospodarsko rast, saj bo s približno 320 zaposlenimi, kolikor jih bodo imeli s popolnitvijo 40 novih delovnih mest, ki jih prinaša že začeta razširitev proizvodnje nogavic, kmalu eno največjih podjetij v kočevski občini.

V petih letih so v podjetju namenili za investicije okoli 2,5 milijona mark. Zadnja nalozba je bila prva izmed obeh načrtovanih za letošnje leto in je vredna 120 milijonov tolarjev. V sodelovanju z italijanskim partnerjem Intersocks so odkupili nekdanje skladišče Trgoprometa in v njem odprli nove proizvodne prostore za likanje in konfekcioniranje nogavic. Nova investicija jim bo omogočila razširitev proizvodnje nogavic od sedanjih 18.000 na 30.000 do 32.000 parov nogavic dnevno. V nove prostore bodo preselili delovno

proizvodnjo, na novo pa bodo v povečanem programu nogavičarstva zaposlili 40 delavcev, od katerih bo 15 delovnih invalidov. Na okoli 1.650

kvadratnih metrih, kolikor merijo novi prostori, z otvoritvijo katerih so proslavili 5. obletnico podjetja, bo tako skupno delalo 50 ljudi.

Kapitalska vrednost podjetja se je v petih letih povečala za 99 odstotkov, prihodki iz poslovanja so bili ob koncu leta 2000 za 389 odstotkov višji kot koncem leta 1997, število zaposlenih pa se je povečalo od skromnih 15, kolikor so jih šteli

na samem začetku delovanja podjetja, na današnjih 277. Čeprav so podjetju ob ustanovitvi mnogi prerokovali kratek obstoj, Recinko ves čas posluje pozitivno, s plačami pa sledijo panožnim kolektivnim pogodbam ali pa so celo nekoliko višje. Za letošnje leto načrtujejo uresničitev še ene investicije. Že v kratkem naj bi namreč v sodelovanju s podjetjem Šepič iz Primorske uvedli nov proizvodni program izdelovanja kosmičenih blazin, ki ga poskusno že uvajajo.

M. L.-S.

Po novem letu ločeni občinska uprava in Upravna enota

RIBNICA - Med naložbami, ki bremenijo letošnji občinski proračun v Ribnici, je tudi obnova stavbe Uprave enote. Do konca leta bodo dokončali dela na mansardi velikosti 250 kvadratnih metrov, v katero se bo v prvem trimesečju prihodnjega leta preselilo sedem delavcev uprave enote, ki uradujejo v prvem nadstropju občinske stavbe. Tako bosta za vselej ločeni stavbi občinske uprave in Uprave enote, povrh pa bodo prvič po delitvi pristojnosti med občino in državo ustvarjeni pogoji za nemoteno delo. Doslej so se namreč zaradi prostorske stike v enem prostoru gnetili kar po trije delavci. Obnova bo stala 36 milijonov tolarjev, s 34-odstotnim deležem pa jo sofinancira skupni servis Vlade Republike Slovenije.

M. G.

Priznanje za Turistično društvo Podgora

DOBREPOLJE - Letošnja tekmovalna krajev, ki ga je v okviru projekta Moja dežela - lepa in gostoljubna pripravila Turistična zveza Slovenije, so se udeležili tudi člani mladega Turističnega društva Podgora iz občine Dobropolje. Podgorci so lani in letos napeli moči pri ureditvi slehernega kotička v idilični vasi pod ribniško Malo goro. Julija so odprli obnovljen vodnjak pri Beču, uredili okolico turističnega doma v nedotaknjeni naravi, obnovili nekaj cest in zasadili dreved, sedaj se s kočevsko območje enoto Zavoda za gozdove pripravljajo na gradnjo naravoslovne učne poti. Priznanja najboljšim bodo podelili v sredo, 21. novembra, v Zrečah.

M. G.

P-c

Grof gori!

KOSTEL - Minulo soboto je ob štirih zjutraj gasilska sirena zbudila ne le gasilce, ampak vse Kostelce. Po "zanesljivih" informacijah naj bi gorelo gostišče Grof v Kapolu, ki je edino pravo oziroma ugledno gostišče v kostelski občini. Zato so v smeri Grofa pohiteli ne le gasilci, ampak celo sam kostelski župan Valentin Južnič, občinski svetniki in seveda tudi predsednik Turistično-sportnega društva Kostel Nikolčič, dr. Stanko, ki se je tudi ustrašil, da bodo zgubili ugledni objekt. Kmalu pa se je izkazalo, da je informacija o požaru v Grofu lažna in da je gorelo le v vikendici v Ajblju, požar pa so pogasili že sosedje.

Zaščitili poreklo Kočevskega medu

Čebelarji s širšega območja Kočevske so prvi v Sloveniji zaščitili geografsko poreklo svojega medu - Prejšnji mesec dobili nalepke

KOČEVJE - Društvo za zaščito geografskega porekla in promocijo Kočevskega medu je prejšnji mesec dočakalo uresničitev prizadevanj iz obdobja zadnjih dveh let. Medtem ko so že junija lani dobili papirje, ki kažejo, da so prvi v Sloveniji zaščitili poreklo medu s svojega območja, ki se razteza od Turjaka do Kolpe na eni in od Loškega potoka do vznožja Roga v Beli krajini na drugi strani, so v začetku letošnjega oktobra dobili nalepke in prelepke, ki so jim omogočile, da so lahko pričeli s kontrolirano prodajo.

Ideja o zaščiti medu, ki ga pridelajo izključno na območju čebelarjev Kočevja, Ribnica, Velike Lašče in Dolenjske Toplice, kjer čebele nabirajo rastlinski nektar in maeno v neokrnjeni naravi na gozdni in grmičasti vegetaciji, vegetaciji gozdnih obronkov in na travisčih, se je porodila Viktorju Pešlju na občnem zboru kočevskih čebelarjev v začetku leta 1999. Ob velikem posluhu kočevske občine za uresničitev zamisli so kmalu zatem ustanovili društvo, ki danes združuje 36 čebelarjev z območja, katerega meje se skorajda prekrivajo z mejami bodočega regijskega parka Kočevsko-Kolpa.

"Naš, slovenski kupec je najboljši kupec, saj ve, kaj je to dober med," pravi Pešelj ob

naštevaju želja in načrtov društva. Za Kočevski med pravi, da je najboljši v slovenskem prostoru in upa, da bodo to dokazale tudi analize, ki jih bodo dali izdelati. Želijo si, da bi svoj med, ki ga samo člani društva pridelajo odvisno od vremenskih razmer na sezono med 40 do 60 ton, najprej tržili doma, kjer naj bi postal razpoznaven, čeprav, kot dodaja Pešelj, se tudi tujih kupcev ne bodo branili. "Če se bo med boljše prodajal, se bo morda med mladimi povečalo zanimanje za čebelarjenje," pravi, ko se dotakne vseslovenskega problema čebelarstva, da so čebelarji pretežno starejši od 60 let. V društvu si tudi želijo, da bi k sodelovanju pritegnili čebelarje z Blok in iz Cerknice pa vse tja do Postojne, da bi se nekatere

ri člani preusmerili v ekološko pridelavo ter da bi imeli v Kočevju polnilnico in v predelu Poljsanske doline in Kostela plemenilno postajo čebele kranjice, ki je tu še genetsko čista.

M. L.-S.

ZLOŽENKA IN NALEPKA - Predsednik društva Viktor Pešelj z zloženko, ki so jo izdali septembra letos, in kozarcem medu z novo nalepko in prelepko, ki jim omogoča kontrolirano prodajo Kočevskega medu. (Foto: M. L.-S.)

Naj plača Jarcu kar Komunala!?

Nadzorni svet Komunale hoče imuniteto za člane še dve leti po preteku mandata in da se ponovno izvede revizijo poslovanja podjetja - Vodstvo opozarja na neveljavne sklepe

TREBNJE - Nadzorni svet Komunale Trebnje je na svojo 10. redno sejo v prostorih Komunale Trebnje povabil računovodkinjo Slavko Verbič in Vlada Kukembergerja, predsednika občinskega nadzornega odbora. Seje so se udeležili člani nadzornega sveta: Alojz Kastelic, Marjan Pavlin in Justina Pančur (trije od šestih), Slavka Verbič, sejo pa je spremljal Janez Jurij Kos. Na sejo ni bil vabljen direktor podjetja niti predstavnik sveta delavcev javnega podjetja.

"Ugotavljamo, da sprejeti sklepi nadzornega sveta niso veljavni, saj niso bili sprejeti v skladu s 25. členom statuta, ki se glasi takole: Nadzorni svet lahko polnopravno obravnava in sprejema zaključke, v kolikor je na seji prisotna več kot ena polovica članov sveta. Sklep je sprejet, v kolikor je zanj glasovalo več kot ena polovica članov nadzornega sveta. Ta sejo sveta se brez pravice glasovanja vabi direktorja javnega podjetja in predstavnika sveta delavcev javnega podjetja," pojasnjuje vodja splošnega sektorja Komunale, pravnik Kos.

Ne glede na navedeno so člani nadzornega sveta dnevni red v celoti realizirali. Tako so potrdili sklepe 9. seje, ki je bila 28. februarja in na kateri je bil v obravnavi tudi statut, ki ga je pripravil nadzorni svet. Na seji je bilo prisotnih pet članov in že pri sprejemanju dnevnega

reda so bili "za" samo trije, kar ni zadostno število za sprejem. Potrdili so sklepe 3. izredne seje. Na seji so bili prisotni le trije člani (Kastelic, Pavlin in Pančur). Nobeden od sprejetih sklepov formalno ni veljaven. Potrdili so tudi sklepe 4. izredne seje. Na seji je bilo prisotno pet članov nadzornega sveta, vsi sklepi pa so bili sprejeti v razmerju tri "za" in dva "proti", kar formalno pomeni, da noben sklep ni veljaven.

Obravnavali so povišanje cen komunalnih storitev. Poročevalka, ki je pripravila predlog povišanja cen, je bila Justina Pančur. Sprejeli so naslednji predlog povišanja cen: vodarina naj bi bila dražja za petino, kanalščina in ravnanje s komunalnimi odpadki za desetino, prečiščevanje odpadka pa kar za 171,36 odstotkov! Sklenili so, naj se prouči nepravilnosti pri nabavi kompaktorja ter nepravilnosti v zvezi s pri-

četkom sanacije čistilne naprave Trebnje. Obravnavali so tudi nujnost izplačila sejin in vseh ostalih materialnih stroškov vključno s povračilom vseh stroškov predsedniku nadzornega sveta Alojzu Kastelcu na podlagi izgubljenih tožbe, ki jo je vložil Pavel Jarc na Okrajnem sodišču v Trebnju.

S sklepom so naložili pripraviti raznovrstnih poročil za vsa področja dejavnosti v primerjavi s plani, prihodki in odhodki po kontih, poročila o investicijskem vzdrževanju, o investicijah, o amortizaciji itd. V točki "razno" pa so potrdili osem točk, ki jih je pripravila Pančurjeva. Med drugim so predlagali za člane nadzornega sveta imuniteto za čas mandata in še dve leti po preteku mandata, odločitev, da se ponovno izvede revizijo poslovanja podjetja, češ da je bila že izvedena vprašljiva in da jo mora naročiti nadzorni svet.

P. P.

Večerna šola vodenja

SEVNICA - GEA College pripravlja v sodelovanju z Območno obrtno zbornico Sevnica in Občino Sevnica večerno šolo profesionalnega vodenja. Ta je namenjena vsem, ki vodijo in usmerjajo sodelavce. Le pripadnost zaposlenih podjetju, skupni viziji in ciljem je tisto, kar ustvarja rezultate. Občina in obrtna zbornica sofinancirata udeležbo na seminarju, ki bo potekal ob torkih in četrtek v prostorih Obrtne zbornice Sevnica od 6. novembra dalje.

Zgodba na gumbi

TREBNJE - V četrtek, 8. novembra, ob 17. uri bo v Kulturnem domu Trebnje na spored druga abonmajska predstava za otroke. Zgodba na gumbi, v izvedbi Lutkovnega gledališča Zapik iz Ljubljane. Otroci naj s seboj prinesejo najtežji in največji gumbek, z Jeleno Sitar pa bodo skozi zgodbo ugotovili, zakaj je bilo to potrebno.

Vodovod za krmeljski praznik

Priznanja trem zaslužnim krajanom - Prva faza vodovoda Hinjce končana, za drugo potrebno še okrog 60 milijonov tolarjev - GO ZZB NOB Slovenije podelil srebrno plaketo OŠ Krmelj

KRMELJ - Vaščani Hinjce so pripravili lep sprejem za goste in domačine ob zaključku prve faze vodovoda, ki je ta čas najpomembnejša naložba v krmeljski krajevni skupnosti, saj je veljala kar okrog 50 milijonov tolarjev. Kot je povedal predsednik sveta KS Krmelj Janez Močan na slovesnosti ob krajevnem prazniku v Domu Svobode v Krmelju, pa bo druga faza tega vodovoda stala še okrog 60 milijonov tolarjev, pri čemer računajo zlasti na ekološki tolar.

Za krajevni praznik KS Krmelj podeljuje priznanja za prizadevno delo na področju gospodarstva, kulture, športa in drugih dejavnosti. Tokrat so jih prejeli Franci Bastardi, Jože Lesjak in Janko Martinčič. Bastardija poznajo ne le Krmeljčani kot učitelja in dolgoletnega ravnatelja šentjanske osnovne šole. V preteklosti je bilo njegovo delo precej povezano s športnim življenjem Krmelja tako pri rokometu kakor tudi pri nogometu. Zelo velik je bil njegov prispevek pri

SKUPINE STARIH LJUDI ZA SAMOPOMOČ V OBČINI TREBNJE - V trebanjski občini skupine lepšajo življenje starostnikom v Mokronogu, Trebnju, Štefanu in na Mirni. Njihovo prikupno predstavitev je popestril še nastop domskega pevskega zbora. (Foto: P. P.)

Nadomesti celo družino

Skupine za samopomoč starostnikom bogatijo življenje

TREBNJE - Skrivnost sreče je v tem, da zmoraš najti radost v veselju drugega! To je le ena izmed številnih lepih misli, ki so pospremile predstavitev skupin starih ljudi za samopomoč v trebanjski občini na prvi novembrski ponedeljek. Na prijetnem srečanju v domu starejših občanov v Trebnju je direktorica doma Majda Ivanov poudarila, kako pomembno je utrjevanje medgeneracijske povezanosti za kakovostno življenje starostnikov. Tone Kladnik in Branka Knific, predstavnika Združenja za socialno gerontologijo in gerontogogiko, ter Danica Matjanec, organizatorka nacionalne mre-

že skupin za samopomoč, pa so spregovorili o pomenu skupin in predstavili projekt v Sloveniji. V državi deluje že 407 skupin s 4500 starostniki in s 594 voditelji. Ti prihajajo pretežno iz vrst Centrov za socialno delo, njihovo delo pa je prostovoljno, ljubiteljsko. Številni starostniki izjavljajo, da jim srečanja enkrat tedensko v skupini pomenijo več, kot pa z marsikakšnim sorodnikom, nekateri pa celo, da zelo težko čakajo srečanja, ker jim je skupina nadomestila družino.

P. P.

Otvoritev E-šole

SEVNICA - Tukajšnja osnovna šola Sava Kladnika danes (8. novembra) opoldne vabi na otvoritev E-šole. Kot pravi prekaljeni računalničar na šoli, Drago Slukan, so s tem, ko jih je Ministrstvo za informacijsko družbo v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport izbralo za eno od E-šol, začutili nov izziv: približati ali omogočiti uporabo informacijske komunikacijske tehnologije in interneta tistim, ki jim doslej to ni bilo omogočeno.

Nega in boleznih mladih vin

ČATEŽ - Vinogradniško-turistično društvo Čatež pod Zaplazom vabi v petek, 16. novembra, ob 17. uri v gostilno Ravnikar na predavanje o negi in boleznih mladih vin z degustacijo. S sabo lahko prinesete vzorce svojih vin. Predaval bo dr. Julij Nemančič.

DOM NA LUKOVCU POD STREHO - Kot nam je pretekli petek, ko so zaključevali dela na strehi doma, povedal vestni predsednik gradbenega odbora Stanko Lisec, so vaščani doslej opravili že več kot 3000 prostovoljnih ur za kulturnomladinski dom na Lukovcu. Če bodo vaščani vsaj tako množično, kot so se udeleževali delovnih akcij, obiskovali tudi različne prireditve, ko bo dom končan, se ni bati, da v njem ne bi bilo dovolj življenja. Investitor Kulturno-sportno društvo Lukovec se je naložbe, vredne okrog 50 milijonov tolarjev, ob pomoči dobrotnikov resno lotil, čeprav so temelje zastavili 1. aprila lani. (Foto: P. Perc)

LEP VEČER V KRMELJU - Krmeljčani, predvsem učenci osnovne šole in ženski pevski zbor Mirna pod vodstvom Staneta Pečka, so pripravili številnim domačinom in gostom, med njimi sta bila tudi župan Kristijan Janc in podžupan Andrej Štricelj, lep kulturno-zabavni večer. Zasnovala ga je Gusta Mirt, povezoval pa Rado Kostrevec. Krmeljčanom je posebej čestital ob prazniku sevnikiški župan. Na posnetku: predsednik KS Močan (na desni) izroča priznanje Martinčiču. (Foto: P. Perc)

Trebanjske iveri

KDO BO LETEL? - Sveta trojica v nadzornem svetu Komunale naj bi bila prepričana, da je štiripersna deteljica Komunale, kot so imenovali vodilno četvorko v tem javnem podjetju že pred časom, končno godna za "odstrel!" Krila ji je verjetno dala tudi sodba Upravnega sodišča RS, ki je ugodilo tožbi Jožeta Povšiča zoper trebanjskega župana Pungartnika zaradi imenovanja direktorja Komunale. Morda je trojica, ki nikakor ne more prebaviti Jarca, vštela predlagani gromozanski skok povišanja cen čiščenja odpadka kot inovacijo in nadomestek pralnega praška za pranje umazanega perila, ki ga sprožajo nenehne zdrahe v trebanjskih logih?

ZABOJNIK - Trebanjski vinogradniki in ljubitelji narave se še bolj jezijo na Komunalo, odkar je prestavila zabojnik za smeti še bližje potočku Polter, ta košček se lepo ohranjenega okolja pa ob redkem praznjenju zabojnika postaja vse bolj smetišče. Kot da komu ni mar lepa, lahka slovenska zemljica?!

Sevniški paberki

BO ZDRŽALO!? Sevniški umetnik Lojze Konec se je med otvoritvijo svoje oblikovalske razstave samo malo ozrl, ko je zgrmel eno izmed njegovih del z zidu na tla grajske galerije. Čeprav se je v drugem kot večje sobane ponovila zgodba je Lojze točno dočkal konec odličnega glasbenega uvoda, po uradni otvoritvi pa je stopil bližje na mesto incidenta in hladnokrvno komentiral: "No do 15. t.m. jih bo pa 99 odstotkov le ostalo na stenah...!"

NEŽKINA (PO)MOČ - Predsednica KSD Lukovec Nežika Novšak ima neverjetno energijo, pripravljena je pomagati ljudem v stiski, bodisi preko Rdečega križa ali kar tako. Seveda ji njen šef, tajnik KS Boštjan Peter Simončič, kjer je Nežika zaposlena preko javnih

del, zato včasih tudi malo pogleda skozi prste, če gre za skupno dobro. Njena (po)moč je bila dobrodošla tudi ko je prinesla osvežilne napitke vaščanom Lukovca ob zaključnih delih na strehi. (Foto: P. P.)

Muzejski vlak pripeljal 500 gostov

TRŽIŠČE - Muzejski vlak je iz Ljubljane preko Sevnice v Tržišče pripeljal na Jesensko srečanje v Tržišču okrog 500 gostov. V Sevnici jih je pozdravil župan Kristijan Janc. V Tržišču so jim organizatorji ob sodelovanju z društvi v krajevni skupnosti pripravili prikaz kmečkih običajev in starih strojev, pripravili so priložnostno razstavo in kulturni program, nato pa je sledil obisk zidanic na Malkovcu s pokušnjo mladega vina in domačih dobrot. Zadovoljni gostje so zvečer odpotovali proti domu.

AVTOBUSI IN ZGODOVINA - Za to, da se krajevna skupnost v kaki občini osamosvoji in naredi svojo občino, ni potrebno ukiniti medsebojnih avtobusnih zvez. Tudi v Kostanjevici na Krki avtobusnih zvez niso ukinjali zato, ker Kostanjevica hoče svojo občino. Res pa je, da je dandanes avtobusnih zvez komaj še nekaj na dan. Včasih je vozilo iz Kostanjevice v Krško in obratno veliko avtobusov. Res je, takrat je bilo veliko tudi potnikov. Za 750-letnico Kostanjevice bodo tam, če bo šlo tako naprej, že čisto brez avtobusov. Saj pred 750 leti med Kostanjevico in Krškim tudi ni vozil niti en avtobus!

ORGANIZIRANJE - Nekateri mislijo, da je v Krškem toliko organizacij za mladino, da bo zmanjkalo mladine za organizacije.

DALO SE JE - Pri prošnji, da bi bil Krkin direktor Miloš Kovačič predsednik odbora praznovanja kostanjevške visoke obletnice je bilo kar nekaj težav, ker je Kovačič iz Šentjerneja, Šentjerneja in Kostanjevice pa sta sosedata. Take težave je šaljivo omenil Kovačič nedavno v Kostanjevici in dodal: "No, dalo se je dogovoriti. Predsedovanje odboru sem sprejel zato, ker vem, da bodo za obletnico potrebovali veliko denarja. Če lahko neki organizacijski komite Planice vodi Dolenjec, bomo pa še tukaj naredili proslavo."

Jutri občinski otroški parlament

KRŠKO - Zveza prijateljev mladine Krško bo pripravila jutri ob 12. uri v občinski sejni sobi v Krškem 12. občinski otroški parlament. Letošnji je namenjen temi Moj prosti čas. Na občinskem otroškem parlamentu, pred katerim so izvedli parlamente po šolah, bodo pregledali uresničevanje sklepov občinskih otroških parlamentov v preteklih letih. Izvolili bodo tudi predstavnika za 12. nacionalni otroški parlament.

Novo v Brežicah

KRAVE NE - V vasi Zgornja Pohanca imajo že nekaj dni na cesti nov asfalt. Zelo lep je. Tak bo lahko tudi ostal daljši čas, vsaj krave ga ne bodo zamazale. V Zgornji Pohanci so namreč letos zadnjo kravo prodali.

GRAJSKO - Direktorju Term Čatež Borutu Mokrovicu in družbi, ki jo vodi, očita, da bi rada poceni kupila grad Mokrice in da Terme obnavljajo mokriški grad samo zaradi svoje koristi. Kako sta čateško hotelsko in zdraviliško podjetje in občina Brežice v preteklosti trgovala z grajskim kompleksom Mokrice, naj razodenejo knjige. O tem, kdo ima korist od tega, da še stoji grad Mokrice, pa bi se domačini lahko pogovarjali. Med tem pogovorom se lahko menijo tudi o tem, kdo ima korist npr. od gradu Pišce. Lišaji in lesni črvi gotovo, najbrž pa tudi kako ljubljansko projektantsko podjetje, ki v nedogled pripravlja zamisli osnutkov za pripravo idejnih zasnov za to, da bi nekoč obnovili grad Pišce. Domačini imajo od gradu to, da od njega nimajo ničesar: kar bi radi iz njega naredili, jim namreč pristojni ne pustijo narediti. Hoteli, akademija v gradu Pišce - najbrž spomini na prihodnost!

IGLE V TRAVI - V parku med travo so igle. Če igle ne rastejo tako kot trava, jih je tja nekdo dal. V taki zadregi domačini ne vedo več, koga poklicati: ali botanike ali policijo. Ne vedo več. Botaniki se še niso izkazali za brezbrizne.

Mladi so revni tudi v Posavju

Siromaštvo, vse pogostejši vsakdanji spremljevalec - Revne družine z obema staršema kot odraz družbene krize - Nezaposlenost Romov - Romkinji v šoli za varuhinjo in frizerko

KRŠKO - Ali smo revni ali bogati, je lahko tudi stvar osebne presoje, vendar v družbi veljajo nekako splošne oznake revščine. Vsekakor je siromaštvo vse pogostejši spremljevalec našega vsakdana. Kaj storiti, da bi bilo manj takih razmer, zaradi katerih se nekateri državljani postopoma znajdejo na družbenem obrobju?

Tudi Posavje, ki je po nekdanjem gospodarskem razcvetu danes precej oslabilo, pogosto pogreša odgovor na tako vprašanje. V letošnjem avgustu je v krški občini prejelo 720 upravičencev denarno socialno pomoč, kakršno država daje revežem. Med upravičenci je bilo 66 odstotkov romskih, ostali so bile neromske družine. Izmed teh je bila glavnina popolnih in le manjšina enoroditeljskih družin, taka družinska revščina ob obeh roditeljih pa nemara še posebej kaže na družbeno siromaštvo. Največ revnih, ki jim tak položaj priznavajo tudi delivci javnih socialnih pomoči, je starih do 26 let. V tej skupini so brezposelni ali iskalci prve zaposlitve, najpogostejši z 2. do 3. stopnjo izobrazbe. Take blešče iz posavske družbene slike so omenjali tudi na okrogli mizi, ki jo je oktobra organizi-

ral v Krškem Lions klub Krško in je imela naslov Siromaštvo in lakota v Sloveniji in Posavju.

Romi, ki prejemajo v Posavju denarno socialno pomoč, so za nekatere ljudi in ustanove na tem območju poosebljeno

• **"Pri Romih se prepletata revščina in etnična pripadnost. Rezultat je družbeno obrobje. Romi so primer začaranega kroga revščine," je njihov družbeni položaj označila ena od udeleženk okrogle mize krškega Lions kluba.**

siromaštvo. V Krški občini živi na 8 krajih več kot 260 Romov. Od teh so 3 redno zaposleni, ne več kot 20 jih je zaposlenih sezonsko, šesterica bi se rada zaposlila in obiskuje osnovno šolo pri krški ljudski univerzi. Eno romsko dekle se šola za varuhinjo v otroškem vrtcu, ena obiskuje frizersko šolo.

Preselitvene navade Romov lahko tako statistiko spreminjajo, vendar ostaja dejstvo, da večina Romov živi na družbenem obrobju, čeprav je njihovo pojmovanje siromaštva drugačno, manj boleče kot pri večini drugih ljudi.

M. L.

Dan papirništva

BLED - Združenje za celulozo, papirno in papirnopredelovalno industrijo pripravlja 14. novembra na Bledu že 5. Dan papirništva. Na njem bodo govorili o vplivih aktualnih razmer v gozdarstvu na oskrbo lesnopredelovalne industrije, o položaju slovenske papirne in papirnopredelovalne industrije ter o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo po novih predpisih. Oldrich Kettner bo spregovoril o družbi Vipap Videm Krško danes in v prihodnosti.

Prijeli tudi vodiča

BREŽICE - 8. novembra ilegalno prestopilo državno mejo, in sicer preko reke Sotle izven Rigonc. Nato je štiri tujce pobral 20-letni voznik osebnega avta A. M. iz Ljubljane in jih odpeljal izven Dobove. Vrnili se je še po preostale štiri in jih odpeljal v smeri Brežic, vendar so ga med potjo ustavili policisti. Prevozniku so odvzeli prostost in ga čaka kazenska ovadba, tujce pa so po postopku vrnili na Hrvaško.

Izboljšave za boljše zdravje

Splošna bolnišnica Brežice pridobila dvigalo s stopniščem in dodatne prostore za zdravstveno dejavnost - Varčnost - Za naložbo skupno 90 milijonov tolarjev

BREŽICE - "Uspelo nam je uresničiti prvi del zastavljenega srednjeročnega programa dograditve in adaptacije prostorov. S to dograditvijo zagotavljamo ne samo lažji dostop do vseh bolniških oddelkov, ampak tudi dodatne prostore za opravljanje zdravstvene dejavnosti in tudi večjo požarno varnost."

To poudarja Tone Zorko, direktor Splošne bolnišnice Brežice, in s takimi besedami je nagovoril tudi udeležence nedavne otvoritve dograjenega dvigala s stopniščem in veznim traktom z ambulantno v bolnišnici.

V bolnišnici ne skrivajo veselja nad tem, kar so pridobili z omenjeno gradnjo. Z dvigalom so neposredno povezali otroški oddelek v 2. nadstropju z ostalimi oddelki, razbremenili so dosedanje prezasedeno dvigalo in skrajšali in poenostavili poti v vse tri oddelke v severnem prizidku. Pridobili so med drugim dodatne prostore v prvem nadstropju za internistično prvo pomoč in dodatne prostore v drugem nadstropju za endoskopske posege na prebavilih. Na novo so z omenjeno naložbo pridobili domala 400 kv. metrov prostora. Z gradnjo so dosegli tudi boljšo toplotno izolacijo prostorov.

"Pogodbena vrednost naložbe je bila določena na 72.700.000 tolarjev. Ker investicija ni vključevala tudi opreme, smo izvedli potrebno inštalacijo medicinskih plinov, prostore smo sami klimatizirali in jih opremili z

BITI TO, KAR SEM - ALI SMEM IN ZMOREM? - Pesnica Dragica Dani, filozof Pavel Požar, bioterapevt Marjan Ogorevc in pisatelj Franc Šetinc so sedli za skupno mizo v Knjižnici Brežice. V pogovoru z Dragom Pirmanom so pred obiskovalci kulturnega večera nanizali poglede in izkušnje o življenju; o svobodi - predvsem človekovi osebni svobodi biti to, kar sem; o svetlobi in temi bivanja in o razlogih za posameznikovo (ne)spreminjanje sveta. Brežiški župan Vladislav Deržič je v začetnem slavnostnem nagovoru menil, da človek nemalokrat prej poskrbi za cesto in vodo, kot npr. za knjigo. Pogovor "Štiri peresa naše občine" so v knjižnici pripravili za brežiški občinski praznik. (Foto: M. L.)

Brežice z Vukovarjem

BREŽICE - Tragedija Vukovara še odmeva. V Brežicah so mladi organizirali človekoljubno akcijo Vukovar 2001, v kateri so zbirali stanovanjsko in drugo opremo za Vukovar. V Mladinskem centru so s kulturno prireditvijo mladi Brežičani želeli vrniti žarek upanja na boljšo prihodnost svojim vrstnikom v hrvaškem mestu. K sodelovanju v akciji so njeni organizatorji povabili tudi osnovne šole. Tako so v Pišecah na taboru sprejeli kar deset otrok in dva mentorja iz Vukovara. Na osrednji prireditvi je zbrane nagovoril brežiški podžupan Alojzij Slavko Sušin.

Ozara sprejme prostovoljce

BREŽICE - OZARA Slovenija, nacionalno združenje za kakovost življenja, sprejema prostovoljce za delo v društvu. Ozara nudi pomoč in podporo zunaj psihiatrične bolnišnice, organizira spremstvo in druženje in med drugim pomaga ljudem vzpostaviti stik z družinami, katerih člani imajo težave z duševnim zdravjem. Ozara Slovenija lahko ljudje pobježe spoznajo v enoti Novo mesto, na Novem trgu 6, kjer imajo telefon 07/393 93 23, in v enoti Brežice na Gubčevi 10a, telefon 07/496 35 90.

OTVORITEV CESTE - "Krajani Zgornje Pohance in Oklukove gore smo tako prišli na vrsto po desetih letih naše samostojne države, kar nam je v veliko zadovoljstvo," je ob otvoritvi v soboto v Zgornji Pohanci rekel Drago Sotler (desni), predsednik gradbenega odbora. Skupaj z njim so trak rezali (z leve) predsednik KS Sromlje Stane Černoš, članica sveta KS Sromlje in gradbenega odbora Zvonka Pinterič in brežiški župan Vladislav Deržič. Ob otvoritvi je opravil obred Karel Jošt, župnik iz Artič. (Foto: M. L.)

V PRENOVLJENO BOLNIŠNICO - Med gradnjo v brežiški bolnišnici je osebje bolnišnice delalo brez zastoja. Direktor bolnišnice Tone Zorko se je bolnišničnim delavcem, zlasti internemu oddelku, javno zahvalil ob otvoritvi. Otvoritvena svečanost, ki so jo pripravili ob brežiškem občinskem prazniku, je bila na dvorišču, od koder so udeleženci vstopili (na fotografiji) v obogateno notranjost bolnišnice. Obogatitev notranjosti je bila na otvoritveni dan tudi razstava fotografij Jožice Mikek Veber Odprimo duri. (Foto: M. L.)

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na novomeški tržnici so branjevke v ponedeljek ponujale: papriko po 200 tolarjev kilogram, čebulo po 200, česen po 800, paradižnik po 300 do 400, stročji fižol po 600, cvetačo po 300, zelje po 100, radič po 400, endivjo po 300, motovilec po 500, koren, redkev in kolerabo po 300, krompir po 45, kostanj po 250, jabolka po 150, hruške po 200, rozine po 500, posušene jabolčne krljice po 1200, suhe slive in fige po 800. Liter domačega kisa je stal 200 do 300 tolarjev, medu 1000, vloženi jurčkov 1500 in domačega žganja 1000. Za eno jajce je bilo potrebno odšteti 20 do 30 tolarjev in šopek peteršilja 50 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 147 do 3 mesece starih prašičev, 93, starih 3 do 5 mesecev in težkih 40 do 70 kg, 12 težkih po 100 kg, in prašiče, stare, po 140 kg. Prve so prodajali po 10.000 do 15.000 tolarjev za žival, druge po 18.000 do 24.000, tretje po 34.000 do 40.000 in tretje po 45.000 tolarjev za žival. Na sejmu je bilo malo kupcev, kupčija je bila slaba.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Perutninska pečenka za martinovo

Do dandanes se je ohranila navada, da je za martinovo na mizi pečena gos, pitana kokoš ali piščanec. Pašo za oči in užitek pri jedi pa poudarimo z različnimi nadevi, s katerimi napolnimo perutninsko pečenko. Nežno perutninsko meso se navzame prijetne arome dišav in drugih sestavin, ki jih vmešamo v nadev. Če želimo pečenki ohraniti sočnost, jo vedno pečemo v celem kosu. Po pečenju počakamo, da se v pečenki sokovi umirijo, šele potem jo primerno razkosamo ali narežemo.

Za polnjenje pripravimo različne nadeve, ki so preračunani za lažjega purana ali kokoš, težko do 3 kg. Za gos potrebujemo dvojno količino nadeva, za piščanca pa polovično količino. Nadev naj ne bo preveč gost in natlačen, bolje je, da ostane v trebušni votlini še nekaj prostora. Nadevi so lahko klasični, kot so z jabolki in dišavami, s čebulo ali z gobami. Če nam primanjkuje časa, napolnimo pečenko le s pomarančami, limonami ali jabolki in odišavimo s cimetom in lovorjevim listom. S posebnim okusom pa so: nadevi s suhimi slivami, nadev s kostanjem in nadev z grozdem. Poleg različnih nadevov lahko pripravimo k pečenki še posebno okusne omake: jabolčna omaka z brusnicami, ribezova omaka ali jabolčna omaka s hrenom. Med najboljšimi prilogami pa so glazirane šalotke, divji ali navadni riž in različni svački.

GLAZIRANE ŠALOTKE za 6 oseb pripravimo iz 1 kg

Prednosti domače reje piščancev

Krmljenje piščancev doma lahko prilagajamo svojim željam - Obstajajo popolne ali pa dopolnilne krmne mešanice - Sestavljene so iz naravnih krmil

Zaradi samooskrbe z mesom se mnogo rejcev odloča za pisanje piščancev doma. Današnje pasme zelo hitro rastejo, dobro izkoriščajo krmo in jih zato koljejo, ko so stroški za kilogram prirajenega mesa najnižji. Farmske piščance koljejo v starosti do 40 dni, torej ni čudno, če je meso mehko, svetlo in vodenost. Vodenost farmskih piščancev je posledica velike koncentracije živali v zaprtih prostorih. Krma za takšne reje je sestavljena iz najrazličnejših krmil in popoln obrok omogoča zelo hitro rast. Seveda meso piščanca, ki ni star niti en mesec in pol ne more biti kompaktno.

S starostjo postanejo živali bolj čvrste, težje, bolj mastne, pa tudi vse dražje. Pri domači vzreji so stroški vzreje manj pomembni, rajši imamo bolj čvrsto, bolj kompaktno bedrce, četudi je dražje. Krmljenje piščancev v domači reji lahko prilagajamo svojim željam. Ne smemo pa pozabiti, da so piščanci ptice in te imajo sorazmerno kratko prebavno cev, zato zahtevajo koncentrirano krmo. To je še posebno pomembno v zaprti reji, kjer ni pašne in živali nimajo možnosti poiskati tisto, kar jim primanjkuje. Živali so odvisne samo od vestnosti in darežljivosti rejca. Ponudba krmil mora biti zelo pestra, da živali lahko dobro uspevajo. Ravno zato je danes nemogoče uspešno vzrejati piščance brez krmnih mešanic.

Za pisanje piščancev sta na trgu običajno krmni mešanici: BRO-Starter za piščance do konca drugega tedna starosti in BRO-Finišer za piščance od tretjega tedna starosti naprej. To sta popolni krmni mešani-

ci, pripravljeni tako, da jih krmimo same, brez dodajanja žit, lahko pa krmimo poleg majhne količine sveže trave ali okopavin. Rejcem, ki imajo doma dovolj žit, so namenjene t.i. dopolnilne krmne mešanice (npr. BRO-D), ki jih je potrebno po navodilih proizvajalca dobro premešati z mletimi žiti. Vse te krmne mešanice so sestavljene iz povsem naravnih krmil z dodatkom mineralov in vitaminov, ki so za zdravo rast nujno potrebni. Posledica podaljševanja reje pa je praviloma tudi vse večja zamaščenost, ki

jo preprečujemo tako, da v krmni mešanici del žit (15-20%) zamenjamo s pšeničnimi otrobi, po možnosti piščance pasemo ali jim dajemo manjše količine sveže trave, silaž ali okopavin. Vsa ta krma mora biti čista.

Piščanci pa so dovzetni tudi za najrazličnejše bolezni. V krmnih mešanicah za rejo perutnine ni nikakršnih zdravilnih dodatkov, ki bi preprečevali razvoj kakršnekoli bolezni. Najpogostejše se lahko pojavi t.i. kokcidijska (krvava griza) pri tri do šest tednov starih piščancih. Kužne oblike povzročitelja se najhitreje razvijajo v vlažnem nastilju, zato je za preprečevanje širjenja bolezni zelo pomembno, da imajo živali stalno suh in svež nastilj. Če se je bolezen že pojavila, pa moramo poiskati pomoč veterinarja in se strogo držati njegovih navodil! Vedno je boljše preprečevati, kot zdraviti.

SILVA BEVC

Suša najbolj prizadela travnike

RIBNICA - Tudi v ribniški občini je bilo julija in avgusta izrazito pomanjkanje padavin v primerjavi z dolgoletnim povprečjem. Na občini so zbrali 288 vlog za nadomestilo po suši oziroma 60 več kot lani. Suša je na okrog 2000 hektarjih najbolj prizadela travnike, ki predstavljajo skoraj 80 odstotkov vseh površin v občini. Lani je bilo za škodo na travnatih površinah, ki je bila 60-odstotna, država pa je priznala le 40-odstotno sušo, izplačanih 8 milijonov tolarjev nadomestil. Po besedah ribniškega župana Jožeta Tanka se letos kmetom ne obeta nič kaj dobrega. Zakon za odpravo posledic po suši, ki ga je pred kratkim sprejel državni zbor, je bil "Zakon zaradi zakona", in sicer s ciljem, da nekoliko bolj omehča jezne kmete. Poleg tega, da so odškodnine veliko manjše kot lani, bodo že na začetku izločili številne vloge. Vsi tisti, ki ne bodo imeli za več kot 30 tisoč tolarjev škode, se bodo, po domače rečeno, obrisali pod nosom, saj bodo ostali brez državne pomoči. V občini pa niti ni veliko tako imenovanih čistih kmetij, ki so deležne večje subvencije po suši.

LETOŠNJI LETNIK OČITNO NI BIL SLAB - Belokranjski vinogradniki so pretekli konec tedna prinesli na črnomaljsko in semiško ocenjevanje skoraj tisoč vzorcev mladih vin. A ne le degustacijske komisije, veliko dela so imeli tudi člani Društva vinogradnikov Črnomelj in Semič, ki so sprejemali vzorce, mnogi vinogradniki pa so morali s steklenicami čakati v dolgi vrsti. Na fotografiji gneča ob sprejemanju vzorcev v Pezdirci gostilni v Semiču (Foto: M. B.-J.)

kmetijsko svetovanje

Varno v prometu - koledar 2002

Zaradi delovnih nezdod pri nas vsako leto umre okoli 60 ljudi - V Sloveniji je še vedno polovico traktorjev neregistriranih

Kmetijstvo in gozdarstvo sta med najnevarnejšimi dejavnostmi. V Sloveniji se zgodi veliko delovnih nezdod in vsako leto pri tem umre okoli 60 oseb. Veliko prometnih in delovnih nezdod se zgodi zaradi neustrezno opremljenih kmetijskih strojev in t.i. človeškega faktorja. V kmetijski svetovalni službi in v strojni krožki želimo kmetovalce vzpodbuditi k razmišljanju o tem problemu. V Sloveniji je namreč še vedno okoli polovico neregistriranih in nezavarovanih traktorjev, kar pomeni, da so brez varnostnega loka ali kabine in ustreznih zavor. Pogosto je to drugi ali tretji traktor na kmetiji, ki se sicer redkeje uporablja, kar pa ni opravičilo. Želimo vzpodbuditi tudi pozitiven odnos do Zakona o varnosti cestnega prometa in doseči, da bi uporabniki kmetijskih strojev sprejeli njegova določila kot priložnost za izboljšanje varnosti pri rabi strojev in udeležbi z njimi v prometu.

Prvi korak v navedenih prizadevanjih smo naredili že pred leti, ko smo izdali koledar "Kmetijska mehanizacija varna v prometu" o udeležbi kmetijskih vozil v cestnem prometu. Pripravili smo ga skupaj z švicarsko svetovalno službo za preprečevanje nezdod v kmetijstvu (BUL Schöftland). Na koledarju je ob vsakem mesecu značilnem opremljenosti s karikaturami prikazana možnost nezdode pri udeležbi kmetijskih vozil v prometu in pravičen način ravnanja s komentarjem. Koledar izdajamo od leta 1997 v 10.000 izvodih letno in je naletel na veliko zanimanje med kmetovalci. Tudi za leto 2002 smo pripravili podoben koledar, ki ga bodo prejeli vsi člani strojnih krožkov, ostali pa ga lahko dobijo po pošti, če se obrnete na Zvezo SK, Šmihelska 14, Novo mesto in priložite znamke v vrednosti 350 tolarjev za stroške pošiljanja. **MARJAN DOLENŠEK**
KGZS - Zavod NM

V oceni skoraj tisoč mladih vin

Konec tega tedna martinovale po vsej Beli krajini, največje prireditve pa bodo v Črnomlju, Metliki in Semiču - V Črnomlju najboljše mlado vino rumeni muškat, v Semiču šardone izbor

ČRNOMELJ, SEMIČ - Konec tega tedna bo v Beli krajini še kako veselo, saj bodo martinovale tako rekoč na vsakem koraku, osrednja martinovanja pa bodo pripravili tudi v vseh treh občinskih prestolnicah. Društvo vinogradnikov Črnomelj bo v sodelovanju z občino Črnomelj 9. in 10. novembra pripravilo pod ogrevanim šotorom v Jurjevanjski dragi že 10. tradicionalno martinovanje. Pričelo se bo v petek ob 16. uri z nastopom tamburaške skupine Vodomec, sledil pa ji bo koncert Godbe na pihala Črnomelj.

Istega dne ob 19. uri bo slovesna otvoritev prireditve, na kateri bo imel slavnostni nagovor kmetijski minister mag. Franci But, nastopil bo Lovski pevski zbor Črnomelj, podelili bodo srebrna in bronasta priznanja za mlada vina, za zabavo s plesom bo skrbela glasbena skupina Malibu. V soboto bosta ob 15. uri v črnomaljskem gasilskem domu predavanje o letošnjem vinu in njegovi negi ter degustacija mladih vin. V Jurjevanjski dragi bo ob 15.30 nastopil pevec Janez Doltar, sledila bosta koncerta tamburaške skupine Dobre in skupine De žur, ob 19. uri pa bodo podelili zlata in višja priznanja za nagrajena vina. Za zabavo bo skrbel ansambel Slapovi. Od 15. ure naprej bodo na stojnicah na voljo najboljše ocenjena mlada vina, jedi, zna-

čilne za martinovanje, sadje, med in drugi čebelji izdelki, pecivo in izdelki domače obrti. Med prireditvijo bo od 12. do 20. ure mogoče degustirati vina tudi v črnomaljski kleti v starem mestnem jedru.

V Semiču se bo martinovanje pričelo v petek ob 18. uri z degustacijo najboljših vin v vinogradniški vinoteki. Ob 20. uri bodo pod šotorom pred hotelom nastopili ansambel Nika in Prifarski muzikanti. V soboto se bo degustacija pričela ob 16. uri, dve uri pozneje bodo podelili priznanja za nagrajena vina, zvečer pa bo za zabavo skrbel ansambel Lojzeta Slaka. V nedeljo se bo degustacija pričela ob 8. uri, vse tri dni pa bo v muzeju na ogled čebelarstva razstava, v Taborski hiši pa razstava slikarke Marice Bernič in slikarske kolonije.

Konec minulega tedna so v Črnomlju in Semiču ocenjevali vzorce mladih vin. V Črnomlju sta jih strokovni komisiji pod vodstvom dr. Mojmir Wondre ocenili 516. 161 jih je bilo izločenih zaradi napak, vinogradniki pa bodo dobili navodila, kako jih odpraviti. Najvišjo oceno (18,17) in s tem šampiona je za rumeni muškat prejel Peter Glaser iz Črnomlja, ki ima tudi najboljšo ocenjeni renski rizling. Sicer pa je najboljši mladi traminček pridelal Viktor Švajger z Butoraja, zvrst družina Muren iz Kanižarice, beli pinot družina Jakša z Gornje Pake, belokranjsko rdečo in kerner družina Vrtin z Doblič, šardone družina Imširovič z Lokev, laški rizling Anton Medic z Otovca, malvazijo Jože Kocjan z Butoraja, belokranjsko belo Slovenko Zorc, sivi pinot Bojan Jaklič,

zametno črnino Andrej Kavšek, metliško črnino Peter Štefanič, modro frankinjo Stane Vlahovič, muškat otonel Pavle Mušič (vsi iz Črnomlja), rizvanec Slavo Lozar z Rožanca, rose Slavo Bezek iz Metlike in sovinjon Tomislav Kralj s Sel pri Dragatušu.

V Semiču pa so štiri degustacijske skupine pod vodstvom dr. Julija Nemanica, dr. Mitje Kocjančiča, inž. Dušana Brejca in vinskega svetovalca Martina Banovca ocenile 465 vzorcev, od tega so jih 73 izločile. Šampiona si je za šardone izbor z oceno 18,9 prislužila družina Malnarič, ki ima tudi najboljši kerner in modri pinot. Sicer pa je najboljšo belokranjsko belo in renski rizling letošnjega letnika pridelal Pavle Mušič, mešano belo Jakob Jakša, šipon Vid Stariha, plavec Jože Kofalt, kraljevino Niko Goleš, zeleni silvanec in traminček Avgustin Dichlberger, laški rizling Vinko Plut, beli pinot Anton Konda-Stezinar, šardone in metliško črnino Anton

METLIKA - Društvo vinogradnikov Metlika, metliško Društvo kmečkih žensk in tukajšnja Ljudska knjižnica bodo pripravili v nedeljo, 11. novembra, ob 15. uri martinovanje na metliškem grajskem dvorišču. Vsi metliški vinogradniki in ostali občani bodo lahko poskusili mlado metliško vina, ki jih bodo tudi blagoslovili, ter dobrote iz kmečkih peči. Za dobro voljo bodo poskrbeli tudi Draški voščaki in duo Martini.

Malnarič, sivi pinot Janez Ivanetič, sovinjon Božo Juntež, muškat otonel družina Slanc, rumeni muškat družina Simončič, zametno črnino Jože Malnarič, belokranjsko rdečo Franc Stariha, portugalko Jože Murgelj, šentlovrenko in modro frankinjo Silvo Murgelj, laški rizling in šardone, oba pozna trgatev, pa družina Bukovec. **M. B.-J.**

Podeželje in EU

KRŠKO - Urad vlade RS za informiranje in Regijski pospeševalni center Posavje vabita v sredo, 14. novembra, na seminar z naslovom Posavsko podeželje in EU. Organizatorji želijo predstaviti skupno kmetijsko politiko v EU, pokazati, kje smo na poti prilagajanj ter na katere trajne spremembe in novosti se morajo pripraviti kmetje. Beseda bo tekla tudi o tem, kako pripraviti in prijaviti projekte na razpise EU (Sappard). Seminar bo ob 10. uri v Hotelu Sremič.

Računalnik postaja kmetovo orodje

Nemaničeva z Božakovega ob službi še kmetujeta, da ne bi okolica vasi preveč zarasla - Letošnja suša močno zmanjšala pridelek - Kaj bo prinesla Evropska unija?

BOŽAKOVO - Branko Nemanič z Božakovega pri Metliki pravi, da je v njem preveč patriotizma, da bi prekinil z dolgoletno tradicijo kmetovanja na njihovi domačini. Tako z ženo Ivanko kljub temu da sta zaposlena v metliški Beti, obdelujeta za belokranjske razmere veliko kmetijo in redita 28 govejih pitancev. Toliko goveje živine nimajo vsi ostali prebivalci božakovske krajevne skupnosti skupaj.

Nemaničevi imajo 20 hektarov zemlje, od tega polovico obdelovalne, 8 hektarov pa še v najemu. "Najprej sem najemal zemljo okrog vasi od sovaščanov, ki so prenehali s kmetovanjem. Te parcele pa so v glavnem majhne, tako kot tudi naše, ki so tudi posute s kamenjem ali v strmini. A obdelujem le parcele, na katere lahko pridem s stroji. Ostalo zarašča. V zadnjih 20 letih je zarasla vsaj tretjina njiv okrog vasi. Povsem drugače je seveda v okolici Metlike, kjer imam v najemu ravne njive," potarna Branko.

Na Nemaničevi domačiji pridelajo hrano za živino, če je mogoče, pa del pridelka prodajo, da je vsaj za gnojilo in nafto. Predvsem posadijo veliko korenin in letos je rasla na devetih hektarih, toda suša jo je pobrala kar okrog 30 ton. Branko pravi, da zaradi tega sicer ne bo imel v hlevu nič manj živine, le s prodajo pridelka ne bo nič. Pri Nemaničevih imajo okrog 3.000 vinskih trt, zanimivo pa je, da je že od leta 1909 pri hiši tudi vinograd, ki ga je Brankov praded kupil v

Vivodini onkraj slovensko-hrvaške meje. Nekdaj je imela polovica vaščanov vinograde na Hrvaškem, kjer so po Brankovem zagotovilu tako dobre lege, da se z njimi lahko kosa le malokatera belokranjska. A skoraj vsi Božakovčani so hrvaške vinograde že opustili, Nemaničevi pa še vztrajajo.

Nemanič, ki je največji božakovski kmet in tudi med večjimi v metliški občini, pravi, da mu kljub službi uspe opraviti kmečka dela. "Velikokrat mi priskoči na pomoč brat Jože, sicer agronom. A v breme mi niso kmečka opravila, temveč

je večji problem v tem, da vedno kaj zidamo. Res pa je, da na dan opravim več kot dva "ših-ta". Kmalu po peti uri zjutraj moram v hlev, ob 7. uri sem v službi, ko pa se po 15. uri vrnem domov, grem na njive, v vinograd, hlev. Dokler sem mlad in zdrav, še gre, vprašanje pa je doklej," ne ve odgovora Branko. Nekaj časa bo že še vztrajal, ne ve pa, kako bo, ko bo Slovenija v Evropski uniji. Pravi, da se bo pač moral prilagoditi. Sicer pa je že davno spoznal, da je na kmetiji najpomembnejše orodje svinčnik, v zadnjem času pa že računalnik, saj drugače kmet dela povsem zastoj.

M. BEZEK-JAKŠE

Jože Sever ima najboljši belokranjski med

SEMIČ - Na tretjem ocenjevanju medu, ki ga je Čebelarstvo društvo Semič pripravilo ob nedavnem občinskem prazniku, je strokovna komisija ocenila 134 vzorcev. Najvišjo oceno pri akacijevem medu je dobil med Oskarja Kristančiča s Plešivega pri Dobrovem v Brdih, najboljši lipov med je pridelal Janez Arko z Brega pri Ribnici, najboljši kostanjev med pa Franc Žnidarič iz Dola pri Ljubljani. Najbolje ocenjeni belokranjski med je konstanjev med Jožeta Severja iz Semiča.

Branko Nemanič

Z ZANIMANJEM SO SI OGLEDALI KMETIJO - Pred seminarjem Zveze društev podeželske mladine Slovenije so si mladi iz vse Slovenije ogledali še Žarnovo sadjarsko in vinogradniško kmetijo v Nemški vasi nad Krškim. (Foto: B. D. G.)

Kar 55 jedi iz jabolk

Društvo kmečkih žena Novo mesto ima v Toplicah kar 73 članic, ki so zadnje čase vse bolj aktivne

DOLENJSKE TOPLICE - To se da videti in mnogokrat tudi okusiti na številnih prireditvah. Zadnje veliko delo so opravile ob Dnevu topliškega jabolka. Za razstavo ob tej priložnosti so topliške ženske (med njimi je tudi en moški) pripravile kar 55 različnih izdelkov iz jabolk. Kot je povedala predsednica Cilka Pršina, so si pomagale s knjigami, marsikaj koristnega pa so uporabile tudi iz pripovedovanj svojih mater.

Peka peciva za različne prireditve je ena od osrednjih dejavnosti društva. To leto so pekle za silvestrovanje na topliškem trgu, za srečanja članic ob materinskem dnevu in z društvi kmetic iz Straže in Žužemberka, za sejem Alpe-Adria, za gasilsko praznovanje, Valvasorjevo konjenico, Topliško noč in za ličkarijo na Gore-

njem Polju. Letos so prvič sodelovale tudi na razstavi Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj in odnesle eno zlato ter dve srebrni priznanji.

Društvo ob pomoči kmetijske svetovalke Cvetke Lavrič skrbi tudi za izobraževanje. Letos so članice prisluhnile predavanjem o zdravljenju ženskih bolezni in o novostih v pokojninskem zavarovanju kmetov. Imele so tudi krajši slaščičarski seminar, v kratkem pa bo še eden, ter strokovni ogled kmetij na Koroškem in Primorskem.

"Članice so večinoma starejše ženske, čeprav bi rade k delu pritegnile tudi mlajše. Zdaj smo dobile že tudi prvo dolensko ljudsko nošo, na koncu pa naj bi imele tri boljše in tri kmečke noše," napoveduje Pršina.

B. D. G.

Žveplovodik v vinu Ukrepi za ozdravitev te vinske napake

Letos se je poleg vseh nesreč, ki so pestile vinogradnike, pojavil še vonj po gnilih jajcih. O tej neljubi vinski napaki je že veliko znanega, lahko jo pa preprečimo, nevede pa marsikdaj tudi pospešujemo. Ob poletni suši sem v tej rubriki napovedoval, da moramo računati s pojavom žveplovodika. Suša ga namreč pospešuje. Če v jagodnem soku primanjkuje dušične hrane za kvasovke, si jo same sintetizirajo in stranski pojav je tvorba H₂S. Ni pa zanesljivo, da se ta ne bo pojavil, če se doda kvasovkam hrana, vzrok pa je lahko tudi slabo razsluzen mošt. Nekatere kvasovke so bolj nagnjene k tvorbi tega neprijetnega plina, prav tako težavno vrenje, ki pomeni za kvasovke stresno počutje. Zaenkrat na trgu še ni kvasovk, ki v nobenem primeru ne bi proizvajale tega nečistega vonja. Vzrok za to vinsko napako so lahko tudi po končanem alkoholnem vrenju na dnu vinske posode zbite kvasovke; rahlo mešanje kvasovk na dnu posode z običajno palico (lahko tudi vsakodnevno) do prvega pretoka nas lahko reši te neprijetnosti.

Kateri ukrepi so na voljo za ozdravitev te vinske napake? Zračni pretok gotovo pomaga. Z njim zmanjšamo, če že ne popolnoma preženemo, žveplovodik iz vina. Z nepravilnim ravnanjem lahko s pretokom škodimo kakovosti vina. Mlado vino je po končanem alkoholnem vrenju lahko zelo občutljivo za zrak. Nujen

je zračni test; izvedemo ga tako, da vino v kozarcu izpostavimo zraku vsaj za 10 ur. Če po zračenju ni spremembe v barvi in ne opazimo porjavnja, lahko vino zračno pretakamo. Sreča je namreč, da pride med žveplovodikom, ki bi se ga radi rešili, in žveplovim dioksidom, s katerim vina žveplamo, do kemične reakcije. Ob žveplanju se SO₂ porazdeli po vinu, to pospešimo tudi z mešanjem. Tako se oba plina med seboj izničita, ostaneta pa voda in elementarno žveplo. Svetujem, da pred zračnim pretokom vino zažveplamo recimo z 1 dcl 5-odst. žveplaste kisline na hektoliter. S tem posogom zmanjšamo že nekaj smrdljivega plina in vino zavarujemo pred oksidacijo.

Nekateri vinogradniki imajo bakren razpršilec v obliki narobnega lijaka, skozi katerega pretočijo vino. Bakrena kovina gotovo pomaga, saj pride med bakrom in žveplovodikom do hitre kemične reakcije, pri tem pa veliko prispeva tudi zračenje. Doma se lahko sami prepričamo o učinku bakra; če v kozarec pomočimo bakreno žico, se že po nekaj minutah se znebimo grdega vonja. Toda baker je strupen. Enako ostane nekaj bakrene spojine v vinu, kot če hočemo napako odpraviti z raztopino bakrovega sulfata (modre galice). Smrtno nevarno pa bi lahko bilo, če bi doma sami pripravili raztopino modre galice in jo vlili v vino. To namreč lahko naredi le za to usposobljen vinar in laboratorij, ki ima natančne tehtnice za pripravo raztopine. Bralcem želim veselo martinovanje z željo, da bi novi letnik vina prinesel veliko zadovoljstva.

Dr. JULIJ NEMANIČ

O kulturnem pitju vina

Zveza društev podeželske mladine Slovenije je minuli konec tedna pripravila seminar za svoje člane

NEMŠKA VAS, SELA PRI RATEŽU - Na Šerugovi turistični kmetiji na Selih pri Ratežu je beseda tekla o kulturnem pitju vina, sicer pa zveza,

ŠE ZADNJI JURČKI - Gobarska sezona je nedvomno mimo, saj so temperature že prenizke, ampak pravi gobar, med katere sodi tudi Jože Kočjaž, še zdaj najde kakšnega jurčka. "Prvič letos sem se odpravil v gozd pri Ratežu in bilo je uspešno," je povedal pretekli petek. Sicer pa je z letošnjo bero več kot zadovoljen. Izvrstna sezona, ne glede na sušo. Nabral sem ogromno gob, včasih tudi po 90 jurčkov en dan. Doma smo jih vložili 29 kozarcev, veliko smo jih posušili, v Gobarškem društvu Novo mesto pa smo kot običajno v OŠ Bršljin pripravili tudi lepo razstavo," pravi Kočjaž, ki mu gobarjenje tako kot njegovemu 72-letnemu očetu pomeni enega največjih hobijev. (Foto: L. Murn)

LOV - Lovska družina Cerklje ob Krki je oktobra pripravila "lov za veterane". Udeležilo se ga je 12 "mladeničev", skupaj starih okoli 800 let. Uspešni jagi so botrovale dolgoletne izkušnje in še vedno mirna roka ter bistro oko. (Besedilo: Dušan Erhovnic, foto: Vlasta Dejak)

DOBROTE KMEČKIH ŽENA SO HITRO POŠLE - Članice Društva kmečkih žena iz Dolenjskih Toplic pogosto pripravljajo pecivo za različne prireditve. Na zadnji taki, Dnevu topliškega jabolka, so pripravile razstavo jedi iz jabolk, pokušno in pogostitev nastopajočih, naslednji dan pa so prodajale še na stojnici. Gneča je bila velika in dobrote so hitro pošle. (Foto: B. D. G.)

dežurni poročajo

KAR ŠTIRI MOBIJE - Neznanec je v noči na 31. oktober s kamnom razbil steklo na izloži-bi prodajalne v Sevnici in odnesel štiri mobije v vrednosti okrog 110 tisoč tolarjev.

KJE JE KOLO? - V noči na 1. november je neznanec pred gostinskim lokalom v Brežicah ukradel sto tisoč tolarjev vredno moško gorsko kolo znamke GT, model Karakoram, črne barve, čeprav je bilo zaklenjeno.

ŠTIRI OVCE - Pri naselju Žužemberk so konec meseca iz ograjenega pašnika, last D. P. iz Žužemberka, izginile štiri ovce.

JAJCA V FASADO - 30. oktobra zvečer je neznanec v Kralovi ulici v Novem mestu vrgel v fasado stanovanjske hiše jajca in s tem lastniku A. A. povzročil za 200 tisoč tolarjev škodo.

VLOM V VIKEND - Med 28. in 30. oktobrom je neznanec v Malem Lipju vlomil v vikend V. K. iz Ljubljane in ukradel motor-no žago, klešče in nekaj prehranbenih izdelkov.

VEČ VLOMOV - Neznanec je konec meseca na Glavni cesti na Mirni vlomil v gostinski lokal in ukradel denar. Lastniku J. K. je povzročil za 25 tisoč tolarjev škodo. V istem času in kraju je nekdo vlomil tudi v gostinski lokal, last A. S., ter odnesel več zavitkov cigaret, potni list in denar. Lastnik je oškodovan za 100 tisoč tolarjev. Neznanec je vlomil še v prostore železniške postaje in cerkev, vendar ni odnesel nič, pač pa je povzročil za okrog 20 tisoč tolarjev škodo.

OBOŽUJE RIBE - 4. novembra ponoči je neznanec v Prilozju iz ribnika, last RK Kolpa Metlika, odnesel več sladkovodnih rib.

NAHRBTNIK - Neznanec je 2. novembra na parkirnem prostoru pred pokopališčem v Smihelu vlomil v osebni avto, last S. Š. iz Novega mesta, in odnesel nahrbtnik z denarnico, v kateri so bili denar, osebni dokumenti, očala ter ključ.

SRNJAD DOBILA NOGE - Med 31. oktobrom in 2. novembrom je v Dolenjem Globodolu nekdo vlomil v lovsko kočjo LD Mirna Peč in iz hladilnice odnesel srno in srnjaka. Društvo je oškodovano za okrog 150 tisoč tolarjev.

Kradel v čakalnici

SEVNICA - 37-letni D. S. iz okolice Sevnice je 5. oktobra dopoldne v čakalnici fizioterapije zdravstvenega doma iz neke bunde ukradel denarnico in 200 tisoč tolarjev. Del denarja so policisti osumljencu zasegli.

Kurilno olje v potok

NOVO MESTO - 30. oktobra popoldne je prišlo do izlitja kurilnega olja v potok Težka voda. Na kraju so gasilci GRC Novo mesto poskušali odstraniti oljni madež. Policisti, ki primer raziskujejo, še ugotavljajo okoliščine izlitja.

Dober nos je še premalo cenjen

Cariniki so letos na MMP Obrežje že trinajstič zasegli mamila - Konec oktobra kar 70 kg heroína - Balkanska pot aktualna - Delovni pogoji drugo leto boljši - Pes nepogrešljiv

OBREŽJE - Na področju mamil se pri nas razmere iz leta v leto zaostrejejo, kar potrjuje tudi podatek, da so slovenski policisti lani v primerjavi z letom 1999 obravnavali kar 22 odstotkov več tovrstnih kaznivih dejanj. Pretekli teden so cariniki na Mednarodnem mejnem prehodu Obrežje v dveh dneh odkrili kar dva velika to-vora heroína - skupaj preko 70 kg - kar je letošnja največja najd-ba mamila pri nas.

Kot je povedal pomočnik di-rektorja Uprave kriminalistič-ne policije Generalne policijs-ke uprave Marjan Erhatič, obstaja možnost, da se pritisk tihotapcev heroína v nasled-njih mesecih na t.i. balkanski poti, kjer je tudi naša južna meja, še poveča. **Darko Žigon** iz Carinskega urada Ljubljana

Pomočnik direktorja Carinske uprave Ljubljana Matjaž Mu-rovec in inšpektor sektorja za preiskovalne zadeve Darko Žigon. (Foto: L. M.)

pravi, da carina še ne bo poost-rila nadzora na naši južni meji, če nadaljnja preiskava teh dveh primerov tega ne bo utemelji-la. Mednarodna preiskava se nadaljuje, stekla je tudi poveza-va z Interpolom.

Heroin naj bi v obeh prime-rih izviral iz Turčije. Erhatič je povedal, da naj bi bilo na ob-močju Bosne in Hercegovine več depojev za heroin, ki so izhodiščne točke za kopensko tihotapljenje te in ostalih pre-povedanih drog v zahodno Evropo. "Ni pa nobena skriv-nost, da se heroin shranjuje in pretvarja v samem Sarajevu in na območju Sandžaka."

Na naši južni meji je MMP Obrežje največji prehod in te-mu primerna je tudi tveganost pošiljk. "Zato smo se odločili, da vlagamo primerne napore za tako pomembno točko, in jo dobro pokrivalo. Pomemben je pravilen pristop," je menil Žigon in dodal, da mobilna ekipa ni stalno prisotna. V Slo-veniji jih je deset, vsako sestav-ljajo trije policisti, vodnik služ-benega psa in pes. Te enote so res dobro opremljene in so pooblašene tudi za ugotavljanje namenske porabe goriva.

Preveč popili

Trije pridržani

NOVO MESTO - Vse kaže, da je bila sobota, 3. novembra, poseben dan, saj so se novo-meški policisti srečevali z voz-niki, ki niso najbolj sodili na cesto.

Le petnajst minut čez pol-noč so med kontrolo prometa v Prečni z rdečo lučjo ustavljali 42-letnega voznika osebnega avta J. O. iz okolice Novega mesta, vendar je s pospešeno hitrostjo odpeljal proti Straži. Policisti so se odpeljali za njim. Ob 1.10 so ga opazili v naselju Vrbovec in ga v Dolenjem Kamenju tudi ustavili. Alkotest je pokazal, da ima v organizmu 1,24 promila alkohola. Ker je med postopkom grozil polici-stu, so ga pridržali.

Ob 2. uri so med kontrolo prometa pri Pogancah ustavili 21-letnega voznika kombinira-nega vozila B. K. iz okolice No-vega mesta. Alkotest je poka-zal, da vozi vinjen, saj je napi-hal 0,84 promila. Policisti so mu začasno odvzeli vozniško dovoljenje in mu prepovedali nadaljnje vožnje, ker pa tega ni upošteval, so ga ponovno usta-vili v Gotni vasi in ga pridržali.

Policistom pa ni ušel 32-let-ni voznik osebnega vozila D. H. iz Straže pri Raki. Med po-stopkom so policisti ugotovili, da nima vozniškega dovoljenja in da vozi pod vplivom alko-hola. Ker je že večkrat kršil cestnoprometne predpise, so ga pridržali do uradnih ur sod-nika za prekrške. Tudi prva dva seveda čaka srečanje s sodni-kom za prekrške.

L. M.

In kakšna je opremljenost carine in policije na južni meji, ko gre za odkrivanje podobnih primerov tihotapstva? Ne na najbolj zavidljivi ravni. Direk-tor PU Krško Andrej Zbašnik je povedal, da imajo kar nekaj pripomočkov, da pa je jasno, da možnosti za delo na Obrež-ju in sploh na vsej južni meji niso idealne. Veliko si je obe-tati od novega mejnega preho-da prihodnje leto, med drugim tudi od skupnega prostora cari-ne in policije, kjer bodo lahko v miru preiskovali sumljiva vo-zila. Zdaj se to dogaja kar na dostavnem pasu. Kot je pove-dal Erhatič, bodo za dobro teh-nično opremljenost prehodov najprej poskrbeli predvsem na Obrežju, in sploh na prehodih, ki so najbolj na udaru. Treba je vedeti, da je ta oprema zelo draga.

Cariniku pa je še vedno naj-boljši pomočnik pri odkrivanju droge pes. "Sicer pa več ko bo opreme, ki bo omogočila bolj podrobne preglede, uspešnejši bomo. Samo izkušnja in nos ni-sta dovolj, je pa gotovo najpo-membnejši človeški faktor," meni Žigon in dodaja, da so cariniki za svoje delo gotovo premalo nagrajeni. Carinika iz zadnjih primerov lahko priča-kujeta stimulacijo v višini po-lovice mesečne plače, višjo na-grado pa jima lahko odobri le minister za finance. Tovrstno nagrajevanje je v tujini dosti večje.

L. MURN

Pijan zažgal hišo

BREŽICE - 1. novembra se je 61-letni I. K. iz okolice Brežic sporekel s svojo prijateljico. Odšel je v sobo stanovanjske hiše in z vžigalnikom prižgal odeje. Ogenj se je razširil po spodnji etaži, lokalizirali pa so ga gasilci. Ker je bil I. K. močno vinjen in z grožnjami oz. kršit-vami ni prenehal, so ga policisti pridržali. Sledi kazenska ovadba.

Neupravičeno blatenje policije

Ena od tem, ki je zadnje tedne vznemirila Slovence, so policijska pooblastila. Razlog je seveda dogodek v bližini ameriškega velepos-laništva v Ljubljani, ko so policisti z marico odpeljali štiri neznance, ki se niso ho-teli identificirati. To gotovo ne bi zbudilo nobene poseb-ne pozornosti, če med njimi ne bi bil publicist Vlado Mi-heljak, pa tudi ostali trije niso bili navadni smrtniki, pač pa, morda malo manj znani, intelektualci.

Mediji so skorajda eno-glasno stopili na stran četve-ric, češ kaj se to pravi, da se zdaj ljudje ponoči ne smemo več svobodno sprehajati po Ljubljani, da sta policista pretiravala, zlorabila svoja pooblastila, da se nista niti predstavila ipd. Vse to kljub temu, da je jasno, da ima tudi slovenska policija po 11. sep-tembru dodatne varnostne naloge, med katere še pose-bej spada varovanje določe-nih objektov, zlasti ameriške-

Za rešitev bremena drog

Izšel drugi zbornik Imam težave z drogami! - Kam po informacije in pomoč?

V večini evropskih držav od devetdesetih let močno narašča uporaba nedovolje-nih drog, takšna pa so tudi opažanja v Sloveniji. Seveda ta porast odraža družbene spremembe, ki jih je bilo v zadnjih letih res veliko, in eden od načinov boja proti drogam je tudi nov zbornik Imam težave z drogami! Kam po informacije in po-moč?, ki je te dni izšel pri Uradu Vlade RS za droge v Ljubljani.

Zbornik na 120 straneh združuje informacije o 112 programih s področja drog v Sloveniji, ki so razporejeni po abecednem vrstnem redu nazivov 91 organizacij oz. ustanov, ki jih izvajajo. Pred-stavljeni so programi z vseh področij obravnave drog (preventiva, zdravljenje, so-cialna rehabilitacija, zmanj-ševanje škode itd.), tako da zbornik uporabnikom drog in njihovim najbližjim precej olajša izbiro ustreznega pro-grama. Publikacija je dopol-njena izdaja zbornika, ki so ga na uradu izdali decembra 1999.

"Prvi zbornik je pošel iz-redno hitro in vmesno ob-dobje, ko so nastajali novi in novi programi, smo zapol-njevali z zloženko, ki je vse-bovala imena in telefonske številke programov. Ob izdaji

drugega zbornika z zadovolj-stvom ugotavljamo, da se je število programov v tem času več kot podvojilo, kar je do-bra novica predvsem za upo-rabnike programov, hkrati pa tudi za vse tiste, ki izvajajo programe. Slovenija se poča-si, a vztrajno strukturira na tem področju," je povedal di-rektor vladnega urada za droge Milan Krek. Razveseljivo je tudi, da programi niso skoncentrirani le v central-nem delu Slovenije, ampak se razvijajo tudi po drugih krajih. Opazen je tudi po-memben premik v kakovosti in številu storitev, ki jih pro-grami ponujajo uporabni-kom programov.

"Skupaj smo pomembni soustvarjalci široke mreže pomoči ljudem, ki imajo probleme zaradi uporabe drog. Zadovoljni smo, da je sodelovanje med programi zgledno in dobro vidno na vseh ravneh v vsakodnevni praksi, ko uporabniki stori-tev prehajajo svobodno in brez ovir iz programa v pro-gram," meni Krek in dodaja, da pripravljajo že gradivo za naslednji zbornik, "v kate-rem bo - o tem smo prepri-čani - še več različnih pro-gramov. Vse z željo, da se čimprej rešimo bremena, ki ga predstavljajo droge."

L. MURN

OPOZORILO ZALEGLO - Pred dobrim mesecem dni smo na teh straneh opozorili na nevarnost v Smrečnikovi ulici v Smihelu. Gre za betonski zid ob cesti zraven žu-pnišča, ki ga voznik celo podnevi težko opazi. Marsikdo se mu je še zadnji trenutek izognil ali pa mu to ni uspelo in je vanj trčil. Zdaj ni več tako, saj so zidek opremili z ustreznim odsevnikom, da je viden tudi ponoči. Kdorkoli je že zaslu-žen za to, temu gre vsa pohvala. Očitno je včasih potrebna samo be-seda, pa se vse uredi. (Foto: L. M.)

"Bojimo se predvsem za varnost otrok"

V Veliki Bučni vasi razočarani in zaskrbljeni, ker nova severna obvoznica nima varne povezave z Brezovim logom - Vsak dan gre 11 otrok v šolo čez cesto brez prehoda za pešce - Tudi slepi Jernej - Kaj pa njive na južni strani? - Podpora župana

NOVO MESTO - Severna obvoznica nedvomno za samo mesto pomeni veliko pridobitev, prebivalcem stanovanjskih hiš Velika Bučna vas 6, 7 in 7 a pa ne, saj se jim zdi rešitev prometa v križišču Velika Bučna vas - V Brezov log neustrezna in zgrušena. "Zdi se, kot da so projektanti popolnoma pozabili na nas na tej strani," pravijo.

Severna obvoznica namreč nima ustrezne prometno varne povezave z Brezovim logom in Bučno vasjo. Iz Velike Bučne vasi ni namreč na cesti za na drugo stran nobene signalizacije, vidnih talnih ali svetlobnih opozoril, da bi pešci cesto lahko varno prečkali. Toda po tej poti hodijo otroci že vseskozi v bližnjo OŠ Bršljin. Po zdajšnjem režimu bi morali izbrati mnogo daljšo pot, navzdol do samega križišča in nato mimo policijske stavbe do šole, kjer je promet, vsaj zjutraj in ob vračanju domov, gotovo velik. "Tu vsak dan prečka cesto enajst šoloobveznih otrok, ki hodijo dobesedno na črno. Še te dni, ko obvoznica uradno še ni odprta, je promet velik, kaj bo že potem. In menda bo tu celo priključek na bodočo avtocesto," pravi Martina Jaklič, ki ima tri otroke.

Dva, 11-letni Peter in 10-letna Katarina, vsak dan hodita v

šolo, 20-letni Jernej, ki ima 98-odstotno izgubo vida, pa se vsak dan sam odpravi v službo v Novo mesto. Neverjetno, toda s palico in seveda veliko poguma in volje mu uspe premagati dolgo pot skozi Bršljin v mesto, kjer je od letošnjega julija zaposlen v podjetju Iris. "Zelo bi bil zadovoljen, da bi označili prehod za prečkanje obvoznice," pravi Jernej.

MANJKA PREHOD ZA PEŠCE - Cesto brez zebre vsak dan prečka enajst otrok, ki hodijo v OŠ Bršljin, med njimi je tudi skoraj slepi Jernej (spredaj). Starši se močno bojijo za njihovo varnost in ne morejo razumeti pristojnih. (Foto: L. M.)

nice v tem križišču, saj ga vsak dan prečkam, ko grem v službo ali po mleko v trgovino in ostalo," pravi. Mama se boji zlasti zanj, saj ga samega ne bo mogla več spustiti na cesto.

Vaščani niso prepričani, da bi bil samo prehod za pešce dobra rešitev, "saj bodo po tej cesti vsi pripeljali hitro, čeprav je hitrost menda omejena na 50 km/h. Morda bi bilo bolje postaviti semafor, ležeče policaje ali pa kar nadvoz, ampak na to bi morali misliti prej."

"NARISALI GA BOMO SAMI" - Ob koncu mojega obiska so otroci malo za šalo, malo pa tudi zares, kar vzeli krede v roke in sami začeli risati prehod za pešce. (Foto: L. M.)

Pokvarjen mobilni

ČRNOMELJ - Mladoletni B. G. iz okolice Črnomlja je utemeljeno osumljen kaznivnega dejanja goljufije, ker je preko Salomonevega oglasnika prodajal mobilne telefone. Oškodovani 18-letni M. M. iz okolice Murske Sobote se je z osumljencem dogovoril za nakup telefona v vrednosti 80 tisoč tolarjev, ki naj bi ga plačal po povzetju. V paketu pa je prejel pokvarjen mobi.

Zabodel ga je z nožem

KRŠKO - 3. novembra zvečer sta se 41-letni A. K. in njegov 38-letni znanec M. K. v okolici Krškega sprla in pretepla. A. K. je M. K. napadel s kuhinjskim stolom, slednji pa je s kuhinjskim nožem A. K. večkrat zabodel v predel leve nadlahti in ga močno ranil. Sledi kazenska ovadba.

Ne pozabite na zimske gume!

Bliža se zima in zimske razmere, ko morajo biti vozila opremljena s predpisano zimsko opremo. Obvezno je, da so vsa štiri kolesa opremljena z zimskimi pnevmatikami (M+S) z najmanjšo globino profila 4 mm. Obdobje zime se prične 15. novembra in bo trajalo do 15. marca.

Izgubil oblast nad vozilom

GMAJNA - 28-letni F. D. iz okolice Krškega je 31. oktobra izven naselja Gmajna izgubil oblast nad vozilom, drsel preko ceste na desno in po brežini nasipa, kjer je avto udaril v zemljo in se nato prevrnil. Voznik, ki je vozil brez ustreznega dovoljenja, se hudo poškodovan zdravi v brežiški bolnišnici.

Največ dva promila

NOVO MESTO - Na območju PU Novo mesto je 2. novembra potekal poostren nadzor prometa. Policisti so ustavili 180 voznikov, 30-im so izrekli denarne kazni, izdali so 22 plačilnih nalogov, sodniku za prekrške pa so v postopek predlagali 19 voznikov. Z alkotestom so preizkusili 164 voznikov, od tega je bilo 16 pozitivnih, trije pa so preizkus odklonili. Najvišja koncentracija alkohola je bila 2 promila.

Našel bombo

OBČINE - Občan je 4. novembra pri izkopu z delovnim strojem našel bombo. Policisti so takoj zavarovali kraj najdbe, pirotehnik pa je poskrbel za uničenje bombe, ki izvira iz druge svetovne vojne.

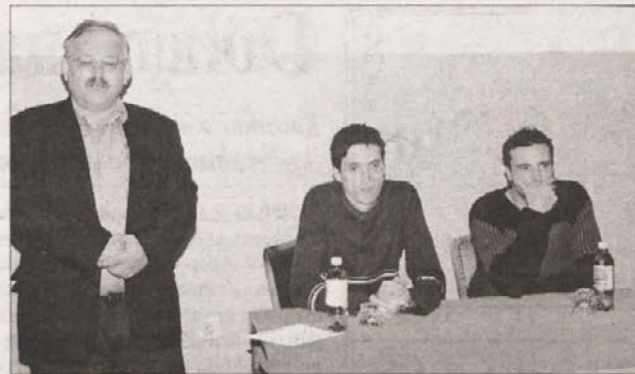
Tudi priključna cesta v Brezov log je brez pločnikov in kolesarske steze, na njej pa se ne moreta varno srečati dva avtomobila.

Ne le peš, tudi z avtomobilom je nemogoče prečkati križišče, saj lahko iz Velike Bučne vasi obvezno zavijajo le v levo proti križišču. "Ko smo se dogovarjali za odkup zemljišča za izgradnjo obvoznice, sem ustno in pisno zahteval normalen priključek na to cesto, pa tudi prehod preko nje na cesto V Brezov log, kar mi je bilo zago-

tovljeno. Ker sem lastnik kmetijskih zemljišč na južni strani obvoznice, zdajšnja signalizacija pa mi onemogoča vsaj delno normalen dostop do parcel, sem na občino naslovil prošnjo, naj apelirajo pri pristojnih," je povedal Franc Jaklič.

"Resnično smo zgroženi, da so projektanti popolnoma pozabili na danes tako poudarjeno varnost v cestnem prometu, predvsem naših najmlajših, šoloobveznih otrok, pa tudi ostalih vaščanov. Upamo, da bo problem čimprej rešen," je povedal Anton Kastrevc in dodal, da jim ni nihče nič povedal ali razložil, le sami zdaj pred otvoritvijo obvoznice vidijo svojo situacijo. Podpisani vaščani so poseben dopis poslali tudi novomeškemu županu Antonu Starcu. Tudi po njegovi oceni je njihova prošnja upravičena "in projektanti so gotovo pozabili na svojo obljubo. Kot generalnega direktorja vas prosim, da poskrbite, da bo pomanjkljivost čimprej odpravljena," je župan med drugim zapisal Janezu Božiču na Družbo za avtoceste RS v Ljubljano. Na to upajo tudi prizadeti vaščani, "preden se zgodi kaj tragičnega," pravijo.

L. MURN

V STRAŽI - Bivša odvisnika od mamili sta brez zadreg spregovorila o svojem življenju, ki je brez droge veliko lepše, rada pa sta odgovarjala tudi na vprašanja Stražanov. Na sliki na levi je predsednik KS Alojz Knafelj. (Foto: L. M.)

Izhajajo iz izkušenj

V Straži, kjer zaznavajo probleme z mamili, organizirali predavanje - Gostje: fanta iz društva Srečanje

STRAŽA - Čeprav si Dolenjci še vedno zatiskamo oči in ušesa in mislimo, da problemov z drogo pri nas še ni, to ne drži. Že dlje časa je slišati, da so mamila našla pot v Stražo, čeprav je to težko dokazati. Ampak nekaj je verjetno že na tem, saj je tamkajšnja krajevna skupnost pred časom organizirala predavanje z naslovom Iz začaranega kroga odvisnosti se zdravi bolezen ali se išče pot življenja. "Droge so pereč problem in nekaj moramo storiti za preventivo," je uvodoma dejal predsednik KS Straža Alojz Knafelj.

Zbranim, ki bi jih lahko bilo še več, sta se pogovarjala dva

fanta, oba bivša odvisnika, ki sta pot iz brezna omame prehodila v Don Pierinovi skupnosti Srečanje. "Skupaj z nekim prijateljem smo letos v Zidanem mostu ustanovili svoje društvo z imenom Srečanje, saj želimo svoje znanje in izkušnje, ki smo jih pridobili, deliti med ljudi," sta povedala. Dejavnosti društva so različne. V prvi vrsti je delo z odvisniki, s katerimi se pogovorijo in jim dajo nasvete, saj mora pot iz sveta mamil prehoditi vsak sam. Kot je nekdo povedal, nikomur ne moreš pomagati na silo. "S štirinajstimi leti sem zabredel, prišla so mamila, kriminal. Rešitev pride šele, ko sam spoznaš, da je še možno živeti drugače. Žal je za mnoge prepozno in nekateri tudi umrejo."

V društvu imajo tedenske skupine za starše, in sicer na Razborju pri Sevnici in v Žalcu. Starši ponavadi prej iščejo pomoč kot odvisniki. Zanimive so pripovedi njihovih doživljanj iz otroštva, razveseljivo pa je predvsem to, da imata sedaj oba spet dobre odnose s svojimi starši. Oba menita, da metadon ni pravi način zdravljenja odvisnosti. "To je droga, ki jo da država zastoj. Tudi sam sem nekaj časa užival metadon in lahko vam povem, da me je zadel bolj kot heroin. Samo tega vam ne bo priznal noben odvisnik," je povedal eden od njiju.

Društvo Srečanje preventivno deluje tudi med mladimi po šolah, kjer organizirajo predavanja.

L. MURN

Policista celo ugriznil v roko

Pogojna obsodba F. Rusu - Policistoma preprečil delo: dvakrat namenoma trčil v njuno vozilo, enega ugriznil v roko - Oba poškodovana - "Najbolj bolijo laži policistov"

NOVO MESTO - Kulturno obnašanje in korektni odnosi so dandanes marsikomu tuji, kar na svoji koži vse prepogosto občutijo tudi policisti. Primerov preprečitve uradnega dejanja uradni osebi je vse več in prav tak primer so pred kratkim obravnavali tudi na Okrožnem sodišču v Novem mestu.

Mlada policista PP Novo mesto Primož Markelj in Jože Vrščaj sta 29. oktobra 1999 popoldne na avtobusnem postajališču v Žabji vasi nadzirala promet. "S Kandijske ceste je desno proti nama zavijala škoda sive barve, slišalo se je močno cviljenje gum, zato sem vozniško in prometno dovoljenje, ker pa sem zavohal alkohol, sem odredil preizkus z alkotestom. Ko sem se v avto odpravil po pripomoček, je voznik, pospešeno odpeljal naprej proti Gotni vasi," se je na glavni obravnavi dogodka spominjal oškodovani Markelj. Policista sta se odpeljala za njim, ga ustavljala z rotacijskimi lučmi in zvočnimi signali, vendar neuspešno. Takrat 57-letni Franc Rus ni odnehal in je z zavijanjem v levo proti vzporedno vožečima policistoma njun avto skušal dvakrat zriniti s ceste. "V naju se je namenoma zaletel dvakrat, prvič močno, drugič sva že stala," sta pojasnila Vrščaj, ki je bil vodja patrulje in voznik, ter Markelj. Zapeljala sta predenj in Rus je nato le ustavil. Policista sta ga skušala izvreči iz vozila, vendar se jima je močno upiral in Vrščaja celo ugriznil v desni komolec ter mu raztrgal uniformo. Mar-

kelj je uporabil solzivec, na pomoč pa je poklical še drugo patruljo. Skupaj so nato Rusu s pomočjo prisilnih sredstev le obvladali in odvedli na PP Trebnje, kjer je bil pridržan do iztreznitve. Pri trčenju sta tako Vrščaj kot Markelj dobila hude telesne poškodbe (zvin vratne hrbtenice) in sta bila nekaj tednov na bolniški.

Obtoženi Rus se z očitnimi kaznivimi dejanji ne strinja in jih ne priznava. Ob poslušanju prič je zmajeval z glavo. Pravi, da ga kritičnega dne v Žabji vasi sploh nihče ni ustavil. Popil je le dva brizganca in se ni počutil pijanega. Med vožnjo proti Gotni vasi pa sta ga s policijskim vozilom prehitela dva policista in mu dajala znak, naj ustavi, nato sta ga brez luči ipd. prehitela, naglo zavrla in mu zaprla pot. "Tako se je moj avto res malenkostno zaletel v njuno. Policista sta stopila k meni in slišal sem: 'Naj ga? Dajva ga!'" Eden me je posprejal, nato sta me zvelkla ven in ponoči sem se zbudil na PP Trebnje. Alkotesta od mene nista zahtevala," je povedal na glavni obravnavi in dodal, da ga ima ta generacija policistov na piki, ne ve pa, zakaj. Zaslišani policisti so zanikali, da bi ga poznali. Obtoženi, ki je zatrdil, da se policistom ni upiral, je še povedal, da zdaj ne vozi, niti nima registriranega vozila.

"Najbolj me prizadenejo laži policistov," je ob koncu jokaljoče dejal Rus.

Senat s predsednikom Borisom Kodričem je obtoženca sicer spoznal za krivega, vendar ni sledil predlogu okrožnega državnega tožilca, ki je za vsa tri očitana kazniva dejanja zahteval zaporno kazen, "saj je bil Rus že obravnavan zaradi cestno-prometnih prekrškov, napadi na policiste pa so tudi na našem področju vse pogostejši," je poudaril. Sodišče je očitno bolj upoštevalo olajševalne okoliščine - smrt obtoženčeve žene, njegovo relativno višjo starost in menda slabo zdravstveno stanje - ter se odločilo za pogojno obsodbo.

• Za poskus kaznivnega dejanja preprečitve uradnega dejanja uradni osebi po 4. 3. in 1. odstavku 302. člena Kazenskega zakonika v zvezi s 1. odst. 22. člena KZ RS je dobil dva meseca zapora, za dve kaznivi dejanji povzročitve hude telesne poškodbe po 1. odst. 134. člena KZ pa tri in dva meseca zapora. Enotna kazen znaša šest mesecev zapora za preizkusno dobo treh let, obtoženec mora plačati tudi stroške kazenskega postopka in sto tisoč tolarjev povprečnine.

Sodba še ni pravomočna. Tožilstvo je takoj ob razglasitvi sodbe napovedalo pritožbo, enako tudi obramba.

L. MURN

11 vinjenih

Akcije tudi v prihodnje

KRŠKO - V petek, 2. novembra, med 19. in 2. uro so policisti PU Krško izvedli poostren nadzor nad psihofizičnim stanjem voznikov.

Ustavili so 104 voznike motornih vozil. Zoper 80 so odredili preizkus z alkotestom in ugotovili, da jih 11 vozi pod vplivom alkohola. Trije so preizkus odklonili. Največ je napihal voznik osebnega avtomobila v Sevnici, in sicer 1,88 promila.

Policisti so ugotovili še 18 drugih kršitev, zaradi katerih so prekrškarji dobili plačilne naloge in v dveh primerih opozorili. Policisti bodo s poostrenimi aktivnostmi nadaljevali tudi v jesenskih mesecih.

Zmagali Salobir, Rovn, Kraševac in Jazbar

Mini supercross na Artem

ARTO - Člani Fun športovega Bence MX teama so že šesto leto zapored ob zaključku sezone na svoji progi na Artem pripravili srečanje mladih in starejših motokrosistov, ki so se pomerili tudi na progi. Dirko podmladka je dobil Tomaž Salobir (Fun šport), ki je bil letos na državnem prvenstvu med podmladkom skupno drugi, za njim se je uvrstil Jure Fortuna iz trebanjskega Motokluba Elektronček Fortuna.

V razredu 85 cm je s spošojenim kawasakijem zmagal domačin Nik Rovn, ki je bil suvereno prvi v obeh vožnjah. K še boljšemu klubskega uspehu sta pripomogla še njegova klubska tovariša Denis Dolinšek, ki je po poškodbi ponovno sedel na motor in bil drugi, in Niko Hrstič, ki je osvojil tretje mesto.

Med veterani je tokrat slavil Vinko Kraševac iz Racing teama Levar. Sponzor fanovcev Izotk Bence je bil pred domačim občinstvom v obeh vožnjah in tudi skupno drugi. Med rekreativci in člani z licencami je zmagal Primož Jazbar iz AMD Brežice pred svojim klubskim kolegom Markom Krošljem, ki je tokrat presedlal na 125 kubični motor.

Črnomaljši neporaženi

ČRNOMELJ - Košarkarji Črnomelja so tudi po 5 krogih v drugi slovenski ligi še naprej neporaženi. V 5. krogu so z 91:72 zmagali v Portorožu. V soboto, 10. novembra, se bodo ob 20. uri doma pomerili z drugouvrščenim Tolminom.

TROJNI BLOK NI ZADOŠČAL - Odbojkarice mariborskega Branika so tudi letos v slovenski ligi razred zase, vendar so se morale po tradiciji za zmago v novomeški dvorani Marof zelo potruditi, le v drugem nizu je bila njihova premoč izrazita. V tretjem nizu so Novomeščanke povedle z 8:4 in bile boljše vse do 19:17, potem pa so Mariborčanke z delnim izidom 8:1 tekmo odločile sebi v prid. Na sliki: udarca novomeške Američanke Joane Papageorgieeve ni mogel zaustaviti niti trojni blok, ki so ga postavile Vugdaličeva, Iličeva in Borovinškova. (Foto: I. V.)

Čakajoč na nasprotnika po meri

Košarkarjem Krke Telekom po zaporedju porazov ne gre obupati, saj jih zdaj čakajo lažji nasprotniki in pomembnejše tekme - Nov predsednik je dr. Peter Jerman

NOVO MESTO - Spisek tekmecev, s katerimi so se košarkarji Krke Telekom pomerili v prvih petih krogih evrolige je dobesedno zastrašujoč. V evropski košarki do lanskega leta tako rekoč še nepoznano moštvo iz Novega mesta se je srečalo s samimi znamenitimi moštvami evropske košarke Zadrom, madridskim Realom, bolonjskim Skiperjem, moskovskim CSKA-jem in atenskim Panathinaikosom. Z zmago v Madridu so Novomeščani presenetili evropski košarkarski svet, s porazom v že dobljenem dvoboju z Zadrom, ki bo očitno njihov neposredni tekmelec za mesto v sredini lestvice skupine C, pa so si naredili medvedjo uslugo.

Z zmago nad Realom, ki se bo vsekakor boril za mesto pri vrhu lestvice, je Krka Telekom dobila točko, s porazom z Zadrom pa je tako rekoč izgubila dve. Z Zadrom, ki je v prvih štirih krogih prav tako enkrat zmagal in trikrat izgubil, sta po točkah izenačena, če pa bi Novomeščani v prvem krogu Zadrčane premagali, bi imeli na lestvici kar dve točki več od njih.

Krka Telekom v naslednjih tednih čakajo odločilne tekme z Budućnostjo v Podgorici, Paujem Ortezom doma in Zadrom v gosteh. Glede na dogajanje v

prvih štirih krogih so to nasprotniki po meri novomeškega moštva, srečanja pa bodo v veliki meri odločala o razporedu druge polovice lestvice. Če bo Krka Telekom zmagala v Podgorici, bo opravila polovico dela, saj si bo tako v veliki meri že zagotovila najmanj predzadnje mesto v skupini C, ob zmagi nad Paujem Ortezom pa bi se že vpleta v boj za peto ali šesto mesto v skupini.

Liga Goodyear je za Krka Telekom vsekakor za zdaj v drugem planu, saj je nemogoče stalno potovati in igrati na vso moč na dveh bojnih poljih. Vendar je trenutno 8. mesto manj, kot je to moštvo sposobno, in manj, kot se od njega pričakuje. Sobotna izenačena tekma z do zdaj še neporaženo Cibono je dokaz, da

Novomeščani sodijo višje. Prvo priložnost, da začnejo vzpon navzgor bodo imeli že v soboto, ko se bodo doma pomerili z Geoplanom Slovanom. Večina najtežjih tekem je za njimi (Olimpija, Cibona, Sloboda, Dita, Zadar, Široki Breg), do konca prvega dela pa jih čakajo lažji nasprotniki, zato kljub vsemu tudi mesto med prvimi štirimi še ni izgubljeno.

I. V.

Novi predsednik je dr. Peter Jerman

NOVO MESTO - V ponedeljek popoldne so na predčasni skupščini košarkarskega kluba Krka Telekom za novega predsednika izbrali člana uprave glavnega pokrovitelja kluba Krke dr. Petra Jermana. Dosedanji predsednik Samo Plantan bo po novem direktor kluba, na mestu športnega direktorja in sekretarja kluba pa sta imenovana Vlado Gavranovič in Franci Beg, ki ju bo moral potrditi še upravni odbor.

NAPETO V ŽUŽEMBERKU - Čeprav izid 0:3 kaže na lahko zmago Korošcev, je bilo v soboto v žužemberški telovadnici zelo napeto, saj so bili Suhokranjci enemu izmed najbolj resnih favoritov za naslov prvaka večji del tekme precej enakovredni, zadnji niz pa so izgubili, kot bi se ustrašili zmage. Po tekmi je bilo iz njihove slačilnice še dolgo slišati vpitje in očitke. Kljub vsemu pa so zapustili dober vtis in bodo s podobno igro lahko premagali marsikoga. Na sliki: Obrstarja ravenški blokerji tokrat niso zaustavili. (Foto: I. Vidmar)

Cankar v Toplice, Rovn domov

Zaradi nesoglasij v celjskem kladivarju se je rekorder v skoku ob palici Jure Rovn vrnil v domači Fit, Celjan Gregor Cankar pa je podpisal pogodbo s topliškim Novolesom

BREŽICE, DOLENJSKE TOPLICE - Ko je rekorder v skoku ob palici Brežičan Jure Rovn pred dvema letoma zapustil domači Fit in se včlanil v celjski Kladivar, enega najuspešnejših klubov v slovenski atletski zgodovini, so njegovo odločitev opravičili s tem, da bo imel tam boljše pogoje za vadbo in več denarja za priprave. Zdaj je stvar obrnjena. Jure se je vrnil v svoj matični klub, zaradi slabih razmer in nesoglasij v Kladivarju pa je svoj klub zapustil tudi najboljši slovenski atlet vseh časov Gregor Cankar, ki bo svojo športno pot nadaljeval v Novolesu iz Dolenjskih Toplic.

Kladivar je poleg rekorderjev v skoku ob palici in skoku v daljino izgubil tudi Urbana Acmana, rekorderja v teku na 100 m, ki je odšel k Olimpiji, svoj odhod iz celjskega kluba pa so najavili

še trije državni rekorderji - Anja Valant (troskok), Miro Medić (krogla) in Robi Teršek (kopje).

Prestop Gregorja Cankarja k Novolesu je vsekakor senzacija, a za poznavalce ni presenetljiv.

Atletika sekcija iz Dolenjskih Toplic se že desetletja posveča predvsem skoku v daljino in troskoku, ima urejeno financiranje, še posebej odkar se ji je kot glavni pokrovitelj pridružil straški Novoles. Lani so topliški atleti na državnih prvenstvih v različnih starostnih kategorijah osvojili 12 naslovov državnih prvakov, skupno pa kar 34 medalj, šest Novolesovih atletov pa je nastopalo za državno reprezentanco.

Gregor Cankar je svojo izjemno nadarjenost pokazal že z naslovom mladinskega svetovnega prvaka v Lizboni leta 1994 (804 cm), svoj tekmovalni višek pa je dosegel s šestim mestom na olimpijskih igrah v Atlanti in z bronasto medaljo na svetovnem prvenstvu v Seville leta 1999. Še vedno sodi v sam svetovni vrh, čeprav sta se mu nastopa lani na olimpijskih igrah in letos na svetovnem prvenstvu zaradi prestopov popolnoma ponesrečila. Gregor je državni rekorder v skoku v daljino (840 cm), nekaj časa pa je imel državni rekord tudi v troskoku (16,51 m). Tudi njegova osebna rekorda v skoku v višini (213 cm) in v teku na 100 m (10,61) kažeta, da gre za izjemnega atleta.

I. V.

Telovadnica ali godbeniški dom?

Drugje gradijo nove telovadnice, v Trebnjem pa so staro pregradili - Neprimerna za rekreacijo

V času, ko drugje gradijo in obnavljajo vse možne rekreacijske površine, ko je vsaka telovadnica za kraj ali mesto velika pridobitev, se v Trebnjem godi ravno obratno. Staro telovadnico, ki je bila v upravljanju CIK-a, so pregradili in naredili tako imenovan Godbeniški dom. Telovadnico je uporabljalo kar nekaj rekreativnih društev, Klub študentov in ne nazadnje tudi VVZ Trebnje za nujno telovadbo predšolskih otrok.

In kaj so storili velmožje trebanjske občine? Za telovadbo in rekreacijo so pustili prostorček velikosti 12 x 9 m ali 108 m². V takem prostoru ni možno izvajati nobenega programa rekreacije, otroci pa ne morejo opraviti nikakršnih telovadnih dejavnosti, ki so v predšolskem programu. Prostor je zaradi svoje majhnosti lahko celo nevaren. Pravijo, da so otroci naše bogastvo, vendar je očitno nekaterim za to prav malo mar. Zato se lahko upravičeno vprašamo: Ali imajo investitorji vsa soglasja in dovoljenja za tak poseg? Ali ta dovoljenja sploh potrebujejo glede na to, da ta gradnja sloni na medsebojnem dogovoru dveh ali treh ljudi? Ali je prostor sploh na primernem kraju za godbeno dejavnost? Ali

v Trebnjem res nismo sposobni poiskati skupnega jezika? Ali mora o vsem vedno odločati politika? Ali ni že čas, da bi se o kakšni stvari posvetovali tudi s krajanji? Ali se moramo ljubitelji rekreacije odreči le-tej zaradi nesoglasij dveh ali treh ljudi?

Naj bo to zaenkrat dovolj in vsem odgovornim, ki se bodo v članku našli, v premislek!

ALOJZ RAJAR
Dolenje Ponikve

ODBOJKARICE SO PONOS SUHE KRAJINE - Mladenke na sliki so bile deležne že kar precej pozornosti v Suhi krajini, saj so postale državne prvakinje v odbojki na mivki. Njihovi sošolci in učitelji iz OŠ Prevole pa tudi drugi krajanji Hinj in občani občine Žužemberk so se nedavno tako, kot kaže slika, z njimi veselili uspeha. Vesela sta bila tudi njihova mentorja (desno), sprejel pa jih je tudi žužemberški župan. (Foto: B. D. G.)

Trebanjske vodijo

TREBNJE - Kegljavke Trebnje so na štirih tekmah (vse v gosteh) vsakokrat zmagale s 6:2 in z 8 točkami vodijo na lestvici 2. lige. V 4. krogu so v Cerknici ugnale tamkajšnji Brest. V 1. B-ligi je Rudar iz Črnomlja z 1:7 izgubil s Konstruktorjem, Kočevje pa je v gosteh igralo s Krotanom 4:4.

Krčanom največ naslovov

Krški balinarji so na prvenstvih Dolenjske zmagali trikrat, Mirnčani pa so bili najboljši dvakrat

NOVO MESTO - Letošnja sezona je za dolenjske balinarje bolj ali manj končana. Dolenjsko prvenstvo balinarskih dvojic so pripravili v Krškem, kjer sta zmagala Sandi Tomše in Stane Levstik iz Krškega pred Miranom Gabričem in Jožetom Novakom (Dana) ter Benom Prosenikom in Tomažem Železnikom iz Krmelja. Na dolenjskem prvenstvu v natančnem zbijanju

je na Mirni zmagal Damjan Martinčič iz Krškega pred Andrejem Sevsčkom (Valerija) in Alojzom Klemenčičem (Cestar). V Kočevju je posamični balinarski prvak Dolenjske postal Edo Novak z Mirne, drugi je bil Anže Zule (Sodček), tretji pa Boštjan Benčina.

Pokal dolenjske območne balinarske zveze so si na Mirni priborili domačini (1. Mirna, 2. Dana), prav tam pa so pripravili tudi dolenjsko prvenstvo v hitrostnem zbijanju, na katerem je zmagal Matjaž Černoga pred Damjanom Martinčičem (oba Krško), tretji pa je bil Darko Baša (Krmelj).

V dolenjski balinarski ligi je z 19 točkami vodil Krmelj, drugouvrščen Valerija je zbrala 15 točko manj, tretjevršeni Cestar pa 14.

Jesenski turnir upokojevcem

NOVO MESTO - Na jesenskem šahovskem turnirju za delavske športne igre je nastopilo osem ekip, zmagalo pa je Društvo upokojevcem nad Pedagogi in Krko. Skupni vrstni red po obeh turnirjih: 1. Pedagogi 60, 2. Krka 53, 3. Zavod za gozdove 45, 4. Revov 24, 5. Društvo upokojevcem 23.

DOLENJSKI LIST

Vaš
četrtekov
prijatelj

besedo imajo številke

KOŠARKA

Evroliga, 4. krog - CSKA MOSKVA : KRKA TELEKOM 86:80 (20:11, 21:22, 27:19, 18:28); CSKA MOSKVA: McCants 21, Turkcan 18, Pašutin 13, Petrenko 17 itd.; KRKA TELEKOM: Anzulović 11, Gnjidić 10, Skelin 31, Laković 5, Davison 4, Drobniak 7, Samanić 12. **Lestvica skupine C** - 1. Panathinaikos 8, 2. Skipper 7, 3. Real Madrid 7, 4. CSKA Moskva 6, 5. Pau-Orthez 6, 6. Krka Telekom 5, 7. Zadar 5, 8. Budućnost 4.

Liga Goodyear, 6. krog - CIBONA VIP : KRKA TELEKOM 83:80 (24:21, 46:31, 61:56); CIBONA VIP: Prkačin 18, Bowman 18, Mamić 18 itd.; KRKA TELEKOM: Gnjidić 9, Skelin 18, Laković 24, Davison 8, Grum 2, Drobniak 4, Samanić 13, Smith 2. **Lestvica**: 1. Union Olimpija 12, 2. Cibona VIP 12, 3. Pivovarna Laško 10, 4. Budućnost 10, 5. Sloboda Dita 10, 6. Zadar 9, 7. Široki Brijeg 9, 8. Krka Telekom 8, 9. Split 8, 10. Geoplin Slovan 7, 11. Triglav osiguranje 7, 12. Bosna 6.

NOGOMET

2. SNL, 14. krog - Elan : Bela krajina 0:1 (0:0); Strelci: Filak; **Lestvica**: 1. Dravograd 36, 2. Ljubljana 33, 3. Aluminij 32, 4. Livar Ivančna Gorica 28, 5. Jadran Šepić 22, 6. Bela krajina 20, 9. Drava Asfalti Ptuj 18, 15. Renče Goriška Brda 9, 16. Elan 3.

1. SNL, ženske, 7. krog - NOVO MESTO : MARIBOR 3:1 (0:1); strelki za Novo mesto: Sanela Ibrčić 2 in Aleksandra Pavlin 1; 8. krog: Novo mesto : Senožeti 2:1 (1:0); strelki za Novo mesto: Metka Škrbec in Sanela Ibrčić. **Lestvica**: 1. Škale-Mila-Krško 18, 2. Ilirija 18, 3. Jarše 13, 4. Novo mesto 10, 5. Maribor 6 itd.

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 4. krog - TPV Novo mesto - Nova KBM

Branik 0:3 (-20, -9, -20); TPV NOVO MESTO: Novinec, Papageorgiev, Zajceva, Vernig, Rajak, Mikec, Janežič, Majstorovič, Štangelj, Uhan, Križ, Vardič. **Lestvica**: 1. Nova KBM Branik 12, 2. Ljubljana 9, 3. HIT Nova Gorica 9, 4. Formis Bell Miklavž 9, 5. TPV Novo mesto 6, 6. ZM Ljutomer 6, 7. Savinjska Šempeter 4, 8. Koper 4, 9. Kamp Pivka jama 1, 10. Solkan 0.

1. DOL, moški, 3. krog - KEKOOPREMA ŽUŽEMBERK : FUŽINAR GOK IGM 0:3 (-20, -21, -25); KEKOOPREMA ŽUŽEMBERK: Babnik, Gotenc, Petković, Drobnič, Obrstar, Smrke, Brulec, Pucelj, Perko, Nose, Kump. **Lestvica**: 1. Calcit Kamnik 9 in Fužinar GOK Igm 9, 3. Salonit Anhovo 9, 4. Merkur Lip Bled 5, 5. Kekooprema Žužemberk 4, 6. Šoštanj Topolšica 3, 7. Maribor Stavbar IGM 3 8. Galex Pomurje 2, 9. Granit 1, 10. Olimpija 0.

ROKOMET

1. A SRL, ženske, 8. krog - Gramiz Kočevje : Škocjan 20:12 (10:4). **Lestvica**: 1. Krim Eta Neutro Roberts 16, 2. M. Degro Malizia Piran 14, 3. Olimpija 12, 6. Gramiz Kočevje 7, 9. Škocjan 2.

1. A SRL, moški, 5. krog - SEVNICA : PREVENT 22:32 (12:15); SEVNICA: Mičević 8, Močilnik 1, Grizold 1, Kozlina 1, Štuhec 3, Rajič 1, Vrečko, Teraž 6, Povše 1.

SLOVAN : INLES RIKO 32:24 (16:12); INLES RIKO: G. Ilc 8, Pajnič 2, Hojč 2, Škaper 4. **Lestvica**: 1. Mobitel Prule 67 10, 2. Celje Pivovarna Laško 9, 3. Gorenje 6, 4. Prevent 6, 5. Trimo Trebnje 6 (tekma manj), 6. Termo 6, 7. Slovan 5, 8. Inles Riko 4, 9. Rudar Trbovlje 3, 10. Velika Nedelja 2, 11. Izola 0, 12. Sevnica 0.

Kržanova najboljša Posavka

V Leskovcu pri Krškem strelci pripravili prvo državno kontrolno tekmovanje v novi sezoni

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Na 40-steznem montažnem strelišču v leskovski športni dvorani je v soboto potekalo prvo kontrolno tekmovanje najboljših slovenskih strelcev in strelk, ki služi selektorjema kot pomoč pri izbiri državne reprezentance. Po pričakovanju je najboljši rezultat pri članih z zračno puško dosegel olimpijski zmagovalec Rajmond Debevec, solidno pa so se odrezali tudi posavski strelci.

Med slednjimi se je znova najviše zavihtela obetavna 17-letna Brežičanka Vesna Kržan, ki je med mladinkami z zračno pištolo s 357 krogi osvojila 2. mesto. Njen moštveni kolega Matej Krajncič je bil med mladinci s pištolo s 543 krogi peti, enak uspeh

pa sta dosegla še Sevnica Tina Grabnar in Leskovčan Andrej Pavlin. V disciplini zračna puška je Tina zadela 385 krogov, Andrej pa 576. Za eno stopničko više je v streljanju z zračno pištolo pristal Sevnica Gorazd Cimperšek. Zadel je 546 krogov. Med invalidi je z novim rekordom strelišča 598 krogov od 600 možnih zmagal Leskovčan Damjan Pavlin.

Izidi: zračna puška, člani: 1. Rajmond Debevec (Olimpija) 596; članice: 1. Maja Žibert (Olimpija) 395, 5. Tina Grabnar (Marok Sevnica) 385; mladinci: 1. Patrik Fajdiga (Postojna) 588, 5. Andrej Pavlin (Leskovec) 576; mladinke: Maja Dular (Pomurka MI) 390; invalidi: 1. Damjan Pavlin (Leskovec) 598; zračna pištola, člani: 1. Cveto Ljubič (Sl. Konjice) 573, 12. Vlado Sabadoš (Brežice) 556; mladinci: 1. Igor Benedičič 557 (Železniki) 552, 4. Gorazd Cimperšek (M Sevnica) 546, 5. Matej Krajncič (Brežice) 543; članice: 1. Ksenija Maček (Rečica pri Laškem) 377, 5. Stanka Kep (Moris) 319; mladinke: 1. Alenka Muhvič (Moris) 367, 2. Vesna Kržan (Brežice) 357.

MoS

DERBI BELOKRANJCEM - Nogometaši Bele krajine so bili v nedeljo na igrišču izrazito boljši od nogometašev novomeškega Elana, a so bili njihovi napadi jalovi, po zapravljenih stoodstotnih priložnostih pa je prednjačil Matjaž Sever, tako da je izvrstni novomeški vratar Luka Peljhan vse do 75. minute ostal nepremagan. Na sliki: dokler je v zadnjih vrstah Elanove obrambe stal mladi Damjan Balabanič, ki je v eni od akcij takole zbil žogo iz kazenskega prostora, Belokranjecem ni uspelo zatresti Peljanove mreže. (Foto: I. V.)

Pionirji pa zmagujejo

NOVO MESTO - Mladi košarkarji Krke Telekoma, ki pod vodstvom trenerja Gorana Vardiča tekmujejo med pionirji A v I. SKL, so v 16. krogu v gosteh s 93:55 premagali Grosuplje 55:93 in se tako uvrstili na zaključni turnir. Največ točk so za Krko Telekom dosegli: Bojan Krivec 27, Anže Brsan 21, Jaka Klobučar 12 in Matija Francič 10.

V badmintonu Oblak in Turkova

NOVO MESTO - Na jesenskem badmintonskem turnirju delavskih športnih iger je v Novem mestu nastopilo 33 igralcev in 22 igralk. Med moškimi je zmagal Marko Oblak, ki je v finalu ugnal sodelavca iz Krke Vojka Antončiča. Vrstni red po obeh turnirjih: 1. Marko Oblak (Krka) 118, 2. Vojko Antončič (Krka) 110, 3. Mitja Šepc (Novoles) 102, 3. Damjan Turk (Krka) 102, 5. Gregor Mohorčič (Pedagogi) 88; ekipno: 1. Krka, 2. Cestno podjetje, 3. Komunala, 4. Novoles, 5. Adria Mobil itd. Med dekleti je tokrat v finalu Sandra Turk premagala Evo Jožef. Skupni vrstni red po obeh turnirjih: 1. Sandra Turk (Krka) 92, 2. Eva Jožef (Krka) 84, 3. Katja Golob (Cestno podjetje) 76, 3. Irena Čarman (Krka) 76, 5. Anita Klobučar (Mestna občina) 68; ekipno: 1. Krka, 2. Cestno podjetje, 3. Dolenjska Banka, 4. Pedagoginje, 5. Mestna občina itd.

Krka ugnala Križe

NOVO MESTO - Namiznoteniška ekipa Krke je v četrtem krogu s 6:3 premagala do tedaj tretjevrščne Križe in se po točkah izenačila s po štirih krogih tretjevrščenim velenjskim Vegradom. Reprezentant Mitja Horvat je zmagal trikrat, zanesljivo Marjan Hribar dvakrat, enkrat pa je bil uspešen tudi Matjaž Retelj, ki je presenetljivo ugnal najbolj obetavnega mladega slovenskega igralca Žigo Jazbeca.

Hypo na Dunaju

SEVNICA - Na mednarodnem karate turnirju na Dunaju so Slovenijo zastopali tudi člani karate kluba Hypo iz Sevnice. V katah je bil Marko Stopar med posamezniki tretji. Med ekipami je bil sevniki Hypo (Marko Stopar, Denis Orač, Rok Črepinšek in Mladen Stojnič) prav tako tretji. Med posamezniki je v športnih bojih Marko Stopar zmagal v razredu do 70 kg, v razredu do 75 kg je bil najboljši Rok Črepinšek, medtem ko je vse tekmece v kategoriji nad 80 kg ugnal Mladen Stojnič.

Sevničane čakata odločilni tekmi

Sevničani so tudi po petih krogih v minusu, zdaj pa jih čakata tekmi z neposrednima tekmece za obstanek - Ribničani na Kodeljevem niso imeli nobenih možnosti

SEVNICA - Sevnici si niti v petem krogu niso mogli obetati, da bi osvojili prvo točko oziroma da bi z neodločenim izidom pršli na nič točk, saj so pravzaprav v minusu, ker so obe tekmece po zapletu na tekmi prvega kroga s Pivovarno Laško odvezli po eno točko. Prevent je Sevnicanom že na začetku tekme dal vedeti, naj ne upajo na uspeh. Gostje so tudi v drugem polčasu ves čas večali prednost in tekmo končali z desetimi točkami razlike.

V soboto čaka Sevnice na obali izjemno pomembno srečanje z Izolo, ki prav tako še nima točk. V primeru zmage bi se Sevnici znebili zadnjega mesta, teden dni kasneje pa se bodo

doma pomerili z Veliko Nedeljo, drugim neposrednim tekmece za obstanek v ligi. Velika nedelja je svoji prvi točki osvojila prav minulo soboto, ko je s 31:27 zmagala v Izoli.

Ribničani so veliko pričakovali od derbija sredine lestvice z ljubljanskim Slovanom, vendar jim na Kodeljevem igra ni stekla, kot bi si želeli. Po slabšem začetku so sicer izenačili na 5:5,

potem pa so jih Kodeljevčani povsem nadigrali, saj so dosegli delni izid 7:1, s čimer je bila tekma tako rekoč odločena. Ribničane v soboto čaka še en dvoboj s tekmece iz sredine lestvice. Doma se bodo pomerili s škofjeloškim Termom.

Trebanjci so tekmo 5. kroga z Rudarjem v Trbovljah igrali sinoči, v šestem krogu pa se bodo doma pomerili s Slovanom.

Petrov že igra za Asvel

Nekdanji kapetan Krke Telekoma Simon Petrov je novega delodajalca našel v Franciji

NOVO MESTO - Potem ko nekdanjemu kapetanu Krke Telekoma Novomeščanu Simonu Petrovu, po odhodu iz domačega kluba nikakor ni uspelo najti novega delodajalca, mu je sredi oktobra le uspelo najti skupni jezik s francoskim evroligašem Asvelom, ki je tako v evropski kot domači konkurenci sezono začel slabo, od obeh novincev (teden dni za Novomeščanom je v klub prišel tudi Hrvat Nikola Vujčić) pa v francoskem klubu veliko pričakujejo.

Simonu se pozna, da se tokrat ni mogel pripraviti, kot bi se, če bi se moštvo priključil že poleti, vendar ga je trener Bogdan Tanjevič takoj vključil v igro tako na tekmah evrolige kot tudi na srečanjih domačega prvenstva, kjer je nekdanji organizator igre Krke Telekoma že dosegel prve koše.

Vzporedno z boljšo igro Simona Petrova se je izboljševala tudi igra moštva, ki je prekinilo serijo porazov z drugo evro-

ligaško zmago v gosteh nad belgijskim Oostendejem 88:77 in zmago v domačem prvenstvu nad Choletom (86:78), kjer je Simon v 20 minutah dosegel 9 točk, en skok in 3 asistencije. Da Simonu kljub vsemu še manjka do nekdanje strelske forme, pa kaže, da je od treh metov za 3 točke zadel le enega.

Simon Petrov

Zmaga na grobeljskem polju

Novomeški modelarji na grobeljskem polju pri Šentjernej pripravili tekmovanje za svetovni pokal

ŠENTJERNEJ - Aeroklub Novo mesto je 20. in 21. oktobra na grobeljskem polju pri Šentjernej pripravil tekmovanje v letalskem modelarstvu za svetovni pokal Krka cup 2001. Nastopilo je 44 modelarjev iz Avstrije, Italije, Madžarske, Ukrajine, Hrvaške in Slovenije. V kategoriji jadralnih modelov je zmagal Matjaž Nardin (Slovenija), drugi je bil Robert Lesko (Hrvaška), tretji pa je bil član novomeškega Aerokluba Danijel Terlep. O kvaliteti tekmovalcev govori tudi to, da je kar trinajst tekmovalcev v rednem delu doseglo maksimalno število točk in so se pomerili še v tako imenovanem fly-offu. Med njimi je bil tudi Novomeščan Damjan Žulič, ki je na koncu zasedel 9. mesto.

V kategoriji motornih modelov je zmagal Gabor Zsengeller (Madžarska), drugi je bil Janez Brejc, tretji pa Konrad Janžeković

(oba Slovenija). V kategoriji modelov na pogon z gumo je svojo drugo letošnjo zmago v svetovnem pokalu dosegel član novomeškega Aerokluba Damjan Žulič, ki se je teden dni predtem vrnil s svetovnega prvenstva v ZDA z bronasto ekipno kolajno v isti kategoriji. Drugi je bil Salzer Klaus (Avstrija), tretji pa Nenad Banjac (Hrvaška). V zahtevnih vremenskih pogojih je Žulič edini zbral vse možne točke.

Luka Jurkovič je večno drugi

STRAŽA - Zadnji vikend v oktobru so se slovenski vozniki kartinga še zadnjič pomerili na dirki za državno prvenstvo. Stražan Luka Jurkovič je tudi tokrat nastopil izvrstno. V predfinalni vožnji si je z drugim mestom zagotovil štart iz prve vrste in v finalu prav tako osvojil drugo mesto ter s tem potrdil drugo mesto tudi v skupnem vrstnem redu državnega prvenstva v razredu intercontinental Junior 100 ccm. Letos je na dirkah za državno prvenstvo osvojil kar sedem drugih in eno tretje mesto, ko je zaradi odstopa v predfinalu v finalu štartal iz zadnje vrste. Poleg tega osvojil pokal Slovenije in Hrvaške, na prestižni dirki za Srednjeevropski ceniški pokal na Panoniaringu pa je bil četrti.

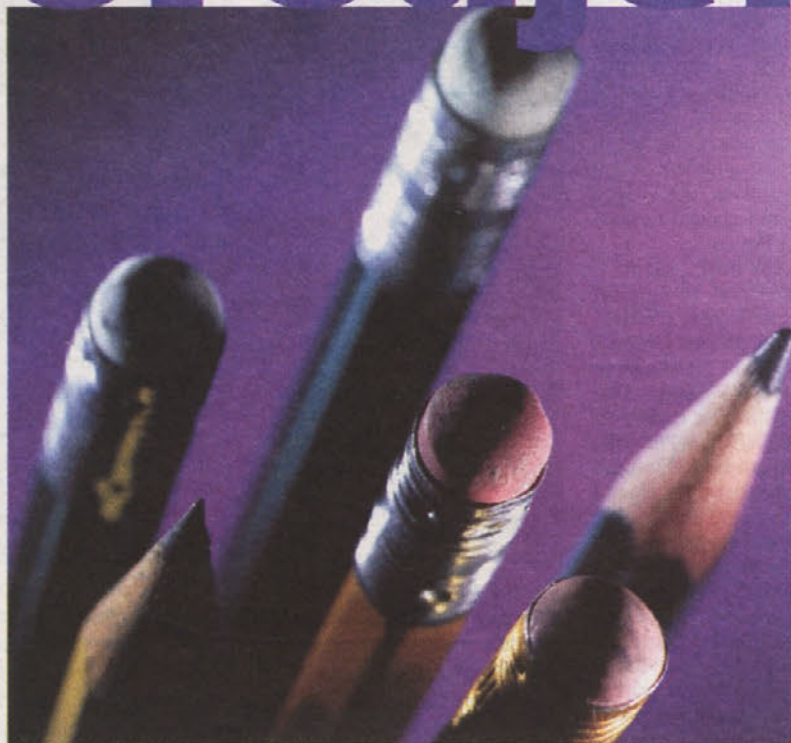
Cenejšje vstopnice

NOVO MESTO - Košarkarski klub Krka Telekom je znižal cene vstopnic. Za evroligaške tekme bodo morali odrasli odšteti 1200 tolarjev, vstopnice za tekme jadranske lige Goodyear bodo stale 800 oziroma 500 tolarjev.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Zamenjajte orodje!

Elektronsko poslovanje je najučinkovitejši način sodobnega opravljanja plačilnega prometa. V Novi ljubljanski banki vemo, da ima vsako podjetje svoje specifične potrebe in da vsako podjetje potrebuje finančni tok. Zato smo za vas pripravili več oblik elektronskega poslovanja. Pri nas boste zagotovo našli najprimernejše orodje za učinkovito racionalizacijo vseh postopkov plačilnega prometa doma in v tujini.

sta obliki elektronskega poslovanja za podjetja in samostojne podjetnike, ki omogočata hiter, enostaven in varen plačilni promet doma in v tujini. Na voljo sta tudi v bankah bančne skupine Nove ljubljanske banke: Banki Domžale, Koroški Banki in Banki Zavarje. Predstavitev elektronskega poslovanja si lahko ogledate na spletni strani www.nlb.si.

ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Vedno prava rešitev

Simona Šimec, s.p.

Novo mesto, Marjana Kozine 3

Telefon: 07/33-73-461

Gsm: 041/609-144

pon.-pet.: od 8. do 19. ure

sobota: od 8. do 12. ure

RAZBURLJIVO!

NISSAN VAM PONUJA RAZBURLJIVE PRIHRANKE

NISSAN ALMERA

(Almera Comfort, 1,5, 3 vrata), cena s prihrankom: 2.245.000 SIT (19.867 DEM)

Prihranek: od 250.000 do 400.000 SIT (tri in pet vrat z bencinskim motorjem)

NISSAN PRIMERA

(Primera Comfort, 1,6, 4 vrata)

cena s prihrankom:

3.090.000 SIT

(27.345 DEM)

Prihranek: 350.000 SIT

NISS FINANCE - Različne možnosti ugodnega financiranja.

NISSAN ADRIA d.o.o., pooblaščen uvoznik za vozila Nissan v Sloveniji, tel.: 01 47 10 800, <http://www.nissan.si>
Pooblaščen trgovci: Ljubljana: Antonias (01) 58 18 650, Auto Trak (01) 58 80 910; Domžale: Autoservis Pivem (01) 58 27 100, Nissan servis Kralj (01) 72 31 200; Maribor: Avtohitla Park (02) 33 381 00; Murska Sobota: Avtohitla Murska Sobota (02) 53 21 209; Sentjur pri Dravogradu: MG Center (02) 87 85 888; Celje: Panadria Celje (03) 42 54 350; Slovenske Konjice: Auto Kuk (03) 75 90 900; Kranj: Auto Močnik (04) 20 42 277; Škofja Loka: Pilek d.o.o. (04) 50 24 030; Nova Gorica: Autoservis Gorica (05) 33 55 721; Koper: Antonias Koper (05) 66 82 451; Branik: Autoservis Fabjan (06) 30 57 840; Sevnica: Avtomehanika Zver (07) 81 40 389; Otočec: Avtomehanika Vidrih (07) 30 99 310.

Nabavljamo in izboljšujemo. Že več kot 80 let.

**SINTAL[®]
PROTEKT**

družba za varovanje

Glavni trg 3, Novo mesto

☎ 07/30 20 000

Zaradi povečanega obsega del zaposlimo:

- varnostnike
- tehnike

za območje **Posavja** in **Novega mesta**.

Prednosti: licenca, pooblastilo za nošenje orožja.

Katalog

ZIMA

2001/2002

je že na voljo!

Slovenija, Italija, Avstrija, Francija...

Pokličite nas, brezplačno vam ga bomo poslali!

07/33 21 115

TELEVIZIJA NOVO MESTO

s Trdinovega vrha na kanalu 41

Dober dan jutri!

**RADIO
OGNIŠČE**

Kum 105,9 Boč 107,3

Kotiček za podjetništvo in regionalni razvoj

Podjetniški center Novo mesto

Svetovanje in razvoj d.o.o., Ljubljanska 26, 8000 NOVO MESTO
tel.: 07 3372 980, tel./fax: 07 33 72 981, e-mail: podjetniski.center.nm@siol.net

GARANCIJE ZA NAJBOLJŠE

Javni sklad RS za razvoj malega gospodarstva (JSMG) je v UL RS 83-84 (26.10.2001) objavil **Javni razpis za odobritev garancij za dolgoročne investicijske kredite za uspešne podjetnike v letu 2001**. Skupni znesek vseh garancij znaša 700 mio SIT.

Garancije bodo lahko odobrene:

- uspešnim malim oz. srednje velikim podjetjem (do 50 oz. 125 zaposlenih) s sedežem v RS, pri katerih je povprečna letna stopnja rasti zaposlenih v obdobju od 1995-1999 vsaj 10% letno in ki imajo število zaposlenih za nedoločen čas na dan 31.12.2000 najmanj 30;
- za dolgoročne investicijske kredite, z A bonitetnim razredom prosilca, po kriterijih JSMG in poslovne banke;
- za dolgoročne investicijske kredite z obrestno mero največ TOM+5% letno za tolaške in EURO+5% letno za devizne kredite;
- če predračunska vrednost posamezne investicije znaša do 90 mio SIT in je med viri financiranja zagotovljenih vsaj 30% lastnih sredstev;
- v višini do 80% vrednosti glavnice (brez realnih, revalorizacijskih in zamudnih obresti ter ostalih stroškov).

Vsebinske vloge:

prijavni list za pridobivanje pomoči, poslovni načrt, bančna ocena poslovnega načrta, finančni izkazi o poslovanju v letu 2000, dokazilo o poravnanih davkih in prispevkih, dokazilo o obstoju podjetja, obvestilo SURS o identifikaciji in razvrstitvi dejavnosti, obvestilo o davčni številki, izpis seznama vseh zaposlenih.

Rok za oddajo vlog: **do vključno 10.11.2001** na naslov Javni sklad RS za razvoj malega gospodarstva, Trubarjeva 11, 2000 Maribor, s pripisom "Ne odpiraj - Vloga za garancijo". Razpis je odprt do **31.12.2001 oz. do porabe sredstev**.

Razpis, vlogo za prijavo in ostale informacije lahko prejmete v **Podjetniškem centru Novo mesto d.o.o.**, Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto, ali po tel. 07/ 33 72 980 (ga. Jožica Povše).

Novost na tržišču

Hyundai matrix

Korejska tehnika in italijanski oblikovalski slog sta se združila v uspešnem miksu in nastal je simpatičen enoprostorec. Navzven matrix izgleda kot majhen enoprostorec. Kratek nos, 164 cm visoka karoserija in velike steklene površine so detajli, karakteristični za enoprostorce. V tem primeru s podpisom italijanskega stilista Pininfarine.

V notranjosti se občutek da sedite v enoprostorcu, izgubi. Zadnjih sedežev ni moč odstraniti iz vozila, zaradi tega je variabilnost potniškega in tovornega prostora omejena na nastavljen nagib zadnjega naslona in na drsno zadnjo klop.

Če zadnjo klop premaknete povsem nazaj, bodo potniki zadaj deležni obilice prostora, če pa jo pomaknete povsem naprej, bo v zadku več prostora za prtljago. Prtljažni prostor tako variira od solidnih 350 litrov na skoraj 1.300 litrov.

Slovenskim kupcem je matrix na voljo s tremi motorji. Ponudba se prične s solidnim 1,6-litrskim motorjem, ki razvije 76 kW oz. 103 konjske moči. To zadostuje za končno hitrost 170 km/h in pospešek do 100 km/h v 12 sekundah. Po tovarniških podatkih zagotavljajo naj bi v povprečju ne porabil več kot 8 litrov goriva na 100 prevoženih kilometrov. Drugi v ponudbi je 1,8-litrski bencinec, ki razvije 90 kW oz. 123 konjskih moči, kar zadostuje za končno hitrost 185 km/h in pospešek z mesta do 100 km/h v enajstih sekundah, poraba pa naj bi bila le za malenkost večja kot pri manjšem bratu.

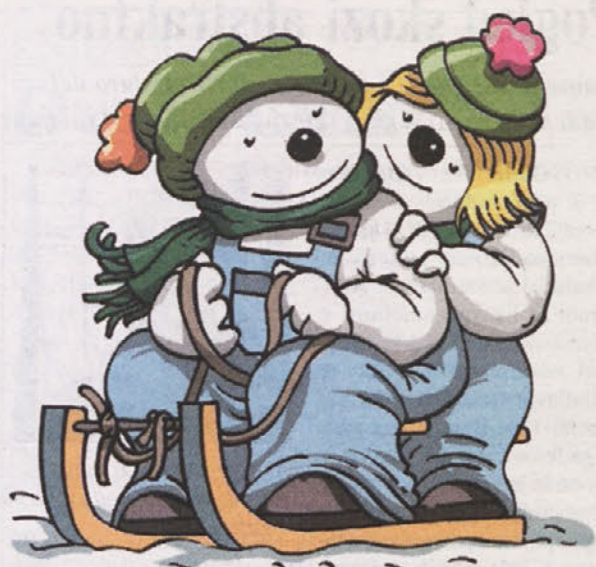

Matrix je na tržišču že od začetka septembra.

Ponudbo zaključuje novinec v Hyundaijevi paleti motorjev. To je majhen 1,5-litrski turbo dizelaš s tehnologijo skupnega voda. Motor razvije 60 kW oz. 82 konjskih moči. Končna hitrost znaša 160 km/h, zato pa naj bi v povprečju ne porabil več kot 6 litrov.

Hyundai so že po tradiciji opremljeni z veliko opreme, pa zaradi tega ne zvišujejo svoje vrednosti. Matrix v osnovni izvedbi z 1,6-litrskim motorjem stane 2.899.000 tolarjev. Nekoliko močnejši brat z 1,8-litrskim motorjem stane 3.293.000 tolarjev, medtem ko je sicer najšibkejši, a dizelski matrix najdražji in je na voljo za 3,4 milijona tolarjev.

Hyundai vse bolj odločno napada konkurente v vseh segmentih. In ravno zaradi tega je ne le pri nas, temveč tudi na drugih tržiščih najboljše stoječe korejsko avtomobilsko podjetje. Da pa se pri nas želi še bolj približati ljudstvu, dokazuje podpis sponzorske pogodbe s košarkaškim klubom Krka Telekom.

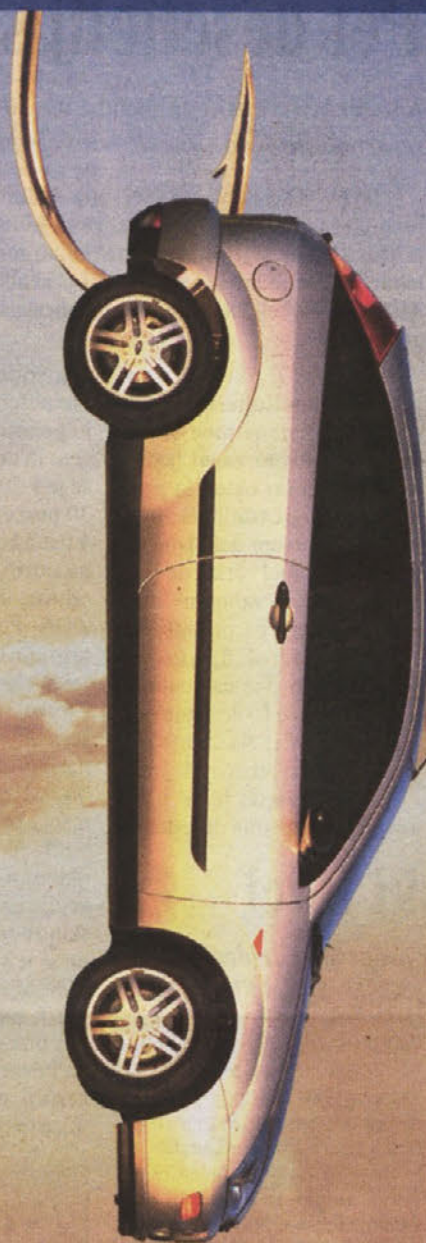
Zima je lepa!

Ne pustite se speljati na led!
Vsa vozila Škoda vljudno **vabimo na brezplačni preventivni pregled** pred zimo. Čakamo vas **od 23. oktobra naprej** v vam najbližjem Škodinem servisu. S seboj pripeljite tudi voznike. Skupaj se boste naučili uživati v zimskih radostih.

AMD ASTA d.o.o. Murska Sobota, AMD ŠLANDER d.o.o. Celje, AUTOEMONA d.d. Ljubljana, AVTO INN d.o.o. Nova Gorica, AVTO STEGNE d.o.o. Slovenska Bistrica, AVTOCENTER IDRIJA d.o.o. Idrija, AVTOCVET d.o.o. Tolmin, AVTOKAM d.o.o. Hrastrnik, AVTOLINE KRŠKO d.o.o. Krško, AVTOMERKUR PSO BEŽIGRAD d.d. Ljubljana, AVTOSERVIS RIKI s.p. Lendava, PAN - JAN d.o.o. Trebnje, PSC PRAPROTNIK d.o.o. Velenje, RO + SO d.o.o. Celje, SERVIS ŠTERN KRANJ d.o.o. Kranj, SPC KRETIČ d.o.o. Prestranek, SPC ŠKODA ŠKERJANEC d.o.o. Domžale, TIPOM d.o.o. Maribor, URBAN, SERVIS IN PRODAJA d.o.o. Ribnica, VIDIC CENTER d.o.o. Novo mesto, AVTOSERVIS ŽUNKOVIČ s.p. Miklavž na Dravskem polju, CAR CENTER d.o.o. Šmartno, AVTO FEKONJA d.o.o. Radlje ob Dravi, PSC JEREB d.o.o. Lesce, KAAS-AVTO d.o.o. Ptuj

Ujemite avto

Številne možnosti financiranja in znanje izkušenih strokovnjakov vam lahko še danes pomagajo ujeti avto po vaših željah in potrebah. Vprašajte za prednosti in lastnosti Leasinga osebnih avtomobilov, ki vam jih ponuja Sparkassen Leasing. Dobite nas na telefonski številki: 01 309 23 80. www.s-leasing.si

Leasing

imate problem? <http://www.problenarket.com>

DOLENJSKI LIST

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
07/33 21 115, 33 25 477

**SKI OPENING
TREVALLI 2001**

od 13. do 16. decembra 2001

Hoteli in apartmaji Moena Welcom: 3-dnevni paket v hotelu ali APP + 3-dnevna smučarska vozovnica po osebi. V ceno paketa je všteti 3 x polpenzion v sobi oz. najem apartmaja 1/2 in 3- dnevna smučarska vozovnica Trevalli ter program Ski opening.

hotel 42.900 SIT/os
APP 1/4 27.900 SIT/os
hotel 45.900 SIT/os
APP 1/6 24.900 SIT/os

**PRIDITE IN PUSTITE SE RAZVAJATI
PRI NAJBOLJŠIH !!!**

LANOS L. 2000

KLIMA, EL.PAKET, SERVO VOLAN...

NOV DAEWOO

4 X ZIMSKI AVTOPLAŠČI KUMHO

VREČKA PRESENEČENJA

DAEMOBIL

ŽABJA VAS 4, 8000 NM
tel.:(07) 334-16-70

Kontrabas in klavir

BREŽICE, ČRNOMELJ - V drugem nizu 11. koncertnega cikla Glasbene mladine Oder nastopata kontrabasistka Mateja Murn in pianistka Sanja Mlinar. V torek, 6. novembra, sta že nastopili v dvorani brežiške glasbene šole, v ponedeljek, 12. novembra, ob sedmih zvečer pa se bosta predstavili v dvorani glasbene šole v Črnomlju.

Koncert ribniškega zbora

NOVO MESTO - Tretji koncert Sattnerjevih dnevo bo v nedeljo, 11. novembra, ob 18.45 po večerni maši v franciškanski cerkvi. Nastopil bo komorni zbor Stanislava Škrabca iz Ribnice.

Lepote Slovenije

ŠENTJERNEJ - V avli osnovne šole bodo danes, 8. novembra, ob treh popoldan odprli razstavo del, ki so nastala na letošnji slovensko-poljski likovni delavnici Slovenija, od kod lepote tvoje.

Pojoci globoški lovci

Lovski pevski zbor Globoko prepeva že trideset let - Pobudnik srečanj lovskih pevskih zborov Slovenije

GLOBOKO - Konec oktobra pred tridesetimi leti je na predvečer brežiškega občinskega praznika prvič javno nastopil Lovski pevski zbor Globoko. Tedaj enajst pevcev, vsi člani globoške zelene bratovščine, je zapelo dve pesmi: Pleničke je prala Danila Bučarja in Zeleni gozd Frana Gerbiča. Slednja pesem je postala stalnica globoškega zbora in zapeli so jo na praznovanjih vseh svojih jubilejev, od tistega ob desetletnici, dvajsetletnici in petindvajsetletnici do letošnjega, ko so 27. oktobra v globoški osnovni šoli s koncertom proslavili tridesetletnico.

Prvi zborovodja je bil Miha Haler. V vrste pojočih lovec mu je uspelo pritegniti nove pevce, in čeprav je v zboru sčasoma prepevalo vse več takih, ki niso bili člani zelene bratovščine, je zbor obdržal svoje prvotno ime. Iz leta v leto so se pevci trudili, da bi rasli tudi kakovostno, širili so program pesmi od slovenskih narodnih pesmi do zahtevnejših zborovskih skladb, segli pa so tudi po tuji zborovski literaturi. Nastopali so največ v domačem kraju in okolici, vendar jih je pot

Slovenski oktet na odru Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu.

Pet desetletij s pesmijo po svetu

Koncert Slovenskega okteta ob 50-letnici delovanja in v počastitev dneva reformacije - Zaključek letošnjega Novomeškega glasbenega festivala

NOVO MESTO - Letošnji niz sedmih koncertov 5. Novomeškega glasbenega festivala, ki ga je oblikoval umetniški vodja Milko Bizjak in je potekal na več kulturnozgodovinsko zanimivih lokacijah, se je iztekel na državni praznik dneva reformacije z nastopom najbolj znanega in priljubljenega zborovskega sestava pri nas.

V sredo, 31. oktobra, je v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine pred številnim občinstvom zapel legendarni Slovenski oktet, ki prav letos praznuje častitljivih 50 let obstoja. V prvem delu koncerta je oktet zapel cerkvene pesmi zahodne in vzhodne liturgije, v drugem pa priredbe in skladbe slovenskih avtorjev. Navdušenim poslušalcem je moral zapeti še tri dodatne pesmi, med njimi tudi izredno priljubljeno Kernjakovo Mojcejo.

Slovenski oktet je bil ustanovljen pred petimi desetletji z

namenom, da dvigne slovensko pesem na najvišjo raven in jo ponese slovenskim izseljencem in drugim v svet. V oktetu se je v 50 letih zvrstilo več kot 30 pevcev, nastopil je na okoli 4 tisoč koncertih v 42 državah na odrih domala vsega sveta, od Angole do 36 zveznih držav ZDA. Posnel je vrsto gramofonskih in laserskih plošč ter televizijskih oddaj in filmov. Za svoje dosežke je prejel Prešernovo nagrado, red zaslug za narod, zlati častni znak svobode Republike Slovenije in druga priznanja. Stara zasedba, ki je bila vzornik mnogim oktetom, nastalih po vsej Sloveniji, in pobudnik tabora pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, se je s koncertno turnejo po Sloveniji in ZDA ter s slavnostnim koncertom februarja 1996. leta prenehala nastopati. S tem pa pevski osmerek ni zaplul v zadnji pristan. Na pobudo mlajših pevcev je dirigent prof.

Anton Nanut po zahtevnem iskanju pravih glasovnih razmerij oblikoval razmeroma novo, svežo zasedbo, ki se je v nekaj letih na številnih koncertih že izbrusila v vrednega naslednika starega okteta. Od letos Slovenski oktet poje pod umetniškim vodstvom dr. Mirka Cudermana.

MiM

71. Tribuna

NOVO MESTO - Hrvaško kulturno društvo priredi v sredo, 14. novembra, ob šestih zvečer v predavalnici Dolenjskega muzeja že 71. sredino tribuno. O ideji dobrote kot zavestne izbire bo predavala Jasminka Domaš, dolgoletna novinarka zagrebskega radia ter aktivna članica Helsinškega odbora in židovske občine. Predavanje bo popestril videofilm.

Glasbeni recital

NOVO MESTO - Danes, 8. novembra, bo ob šestih zvečer v avli Kulturnega centra Janeza Trdine glasbeni recital, na katerem bosta nastopili violinistki Maja Bevc in Veronika Emeršič ob klavirski spremljavi Vlaste Doležal.

Narava in misel

Knjiga Pikovih fotografij in Trobiševih pesmi

NOVO MESTO - Letos poleti je pri založbi Špes izšla knjiga, ki pod naslovom *Narava in misel* združuje fotografijo in poezijo v tiskarsko razkošen fotografsko-pesniški album, po katerem naj bi segli tako ljubitelji fotografije kot poezije. V knjigi so se združila ustvarjalna prizadevanja treh novomeških avtorjev: fotografa Luke Pika, pesnika Smiljana Trobiša in oblikovalke Alenke Bajec. Slednja na naslovnici sicer ni navedena kot avtorica in najbrž tudi ni bilo mišljeno, da bi odigrala to vlogo, vendar je s svojim delom vtisnila publikaciji odločilen poudarek, ki pa knjigi, žal, ni v prid. Oblikovalki namreč ni uspelo povezati fotografskih in pesniških sporočil obeh osrednjih avtorjev v organsko celoto, pač pa je z nepremišljenim igralkanjem, ki ga dandanes omogoča računalniška tehnologija, zadevo pripeljala na rob klica oziroma na več mestih tudi čezenj, ob tem s svojimi oblikovalskimi posegi naredila nekaj pesmi neberljivih, nekaj fotografij pa preoblikovala do te mere, da je načeto njihovo avtorstvo. Ali je to počela v sodelovanju z obema avtorjema, v knjigi ni pojasnjeno, zato ta greh pripišem oblikovalki le

pogojno, kar pa ne pomeni, da je zato kaj manj moteč.

Osnova razkošne v trdo vezane knjige ležečega formata so barvne fotografije Luke Pika. Gre za klasične motive iz narave: morje, valove, slapove, oblake, sončne vzhode oziroma zahode, gore, skalovje, drobno rastlinje, živali in drevesa. V ta tematski izbor je avtor (po nepotrebnem) dodal še mestno veduto, zvon in goreče sveče. Fotografije so razen redkih izjem posnete na tradicionalen način z malo avtorskimi posegi, zato je tudi njihova sporočilnost ni posebej presunljiva. Pesniške impresije, ki jih je ob fotografije zapisal Smiljan Trobiš, skušajo požlahtniti sporočilnost fotografij in odpirajo vrata v doumevanje narave kot soodvisno bivanje materije in duha, vendar tudi verzi ne morejo bistveno popraviti končnega vtisa, da gre pri knjigi za bolj prazno razkošje.

Spremni besedi v knjigi sta napisala Jelena Pelko in Tomaž Koncilija. Pelkova prijazno piše o Pikovih fotografijah kot jasnih in iskrenih utrinkih, Koncilija pa pretehtano piše o cikličnem doživljanju sveta pri Trobišu in Piku.

M. MARKELJ

Pogled skozi abstraktno

V novomeški galeriji Krka so odprli razstavo del akademskega slikarja Viktorja Bernika iz Ljubljane

NOVO MESTO - Viktor Bernik je pripadnik mlade slikarske generacije, ki šele stopa na slovensko likovno prizorišče. Slikarstvo je študiral na Akademiji za likovno umetnost v svojem rojstnem mestu Ljubljani, po diplomi leta 1998 je nadaljeval študij na slikarski specialki pri Bojanu Gorencu in ga letos zaključil, en semester pa se je v okviru podiplomskega študija izpopolnjeval tudi na pennsylvanijski univerzi Indiana v Združenih državah Amerike. Za njegova slikarska prizadevanja je značilno, da ohranja klasično sliko, v kateri ga zanimata predvsem plastične različni prostorski planovi ter vpeljava različnih mrež in kod branja, ki naj deluje simultano ali pa tudi nasprotujoče si. V svoje novejšje slike je vpeljal dvojnost med krajino in abstraktno formo, prevladujočo v ospredju slike. "V sedanjem likovnem trenutku, ki mu je poglobljena vrednost spontanost, je Bernik v svoje pokrajine naselil mir, spokojnost in poezijo ... V globino njegovih slik sta zajeta duhovna razsežnost in vse večja človeška vrednost," meni v zapisu na priložnostni zloženki umetnostna zgodovinarica Tatjana Pregl Kobe.

Za razstavo v galeriji Krka - to je Bernikova prva samostojna razstava v Sloveniji - je sli-

Akademski slikar mag. Viktor Bernik pred eno od svojih slik v galeriji Krka.

kar izbral slike, ki so nastale v okviru podiplomskega študija. Gre za štiri večja platna - največje je sestavljeno iz treh - in nekaj manjših slik. Posebnost razstave je predstavitev izbora skic in fotografij kot prikaz gradiva, ki je avtorju služilo pri ustvarjanju. Razstavo so odprli v ponedeljek, 5. novembra, zvečer. O razstavljenih delih in avtorju je govorila Tatjana Pregl Kobe in v pogovor pritegnila tudi avtorja, za glasbo pa je poskrbel kitarist in pevec Jan Tomšič z improvizirano latino glasbo. Razstava bo na ogled do konca tega meseca.

MiM

Begičeva razstava

RIBNICA - V petek, 9. novembra, bodo ob šestih zvečer v galeriji Miklova hiša odprli razstavo risb in male plastike akademskega kiparja Mirsada Begiča.

LEP VEČER ZBOROVSKEGA PETJA - Mešani pevski zbor Antona Foersterja iz Ljubljane je pod vodstvom svoje nove zborovodkinje Damijane Božič Močnik pripravil lepo glasbeno doživetje ljubiteljem cerkvene glasbe, ko je v nedeljo, 4. novembra, najprej pel na večerni maši v novomeškem franciškanskem samostanu, nato pa imel še koncert, s katerim se je vključil v praznovanje 150-letnice rojstva novomeškega rojaka, skladatelja p. Hugolina Sattnerja. Prvi del koncerta je bil posvečen Sattnerjevimi skladbami, ki jih je zbor odpel s solistko Marto Močnik in ob orgelski spremljavi Primoža Malavašiča, v drugem delu pa je zapel skladbe drugih avtorjev, med njimi tudi novomeškega rojaka Ignacija Hladnika. Poslušalci so zbor zelo toplo sprejeli in zapeti je moral še nekaj pesmi. Na sliki: del zbora z zborovodkinjo, solistko in organistom po končanem koncertu. (Foto: MiM)

ŠTUDENTSKI GODALNI KVINTET - Poznojesenski večer je v nedeljo, 4. novembra, topljskim gostom in drugim ljubiteljem resne glasbe obogatil koncert godalnega kvinteta Kvintesenca, ki je nastopil v malem salonu hotela Kristal in zaigral Kvintet v g-duru Antonina Dvoraka. Godalni ansambel sestavljajo: violinistki Maja Bevc in Katja Klančnik, violistka Veronika Emeršič, čelistka Petra Vodopivec in kontrabasistka Mateja Murn, vse študentke na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Kvintet deluje že dobro leto pod mentorstvom prof. Miloša Mlejnika, a je v tem času imel že več koncertov, pripravlja pa se tudi za nastop na državnem tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije. (Foto: M. Markelj)

Lovski pevski zbor Globoko na jubilejnem koncertu v Globokem.

Dve iz Lirike

Grosupeljska založba Mondena je med redkimi slovenskimi založbami, ki vztrajajo pri izdajanju izvirne slovenske poezije. Prav z namenom redno predstavljati slovensko pesništvo tvornost so pri Mondeni zasnovali knjižno zbirko Lirika, ki se je z nedavno izdajo dveh novih pesniških zbirk zaokrožila na deset knjig.

Kot 9. knjiga je v Liriki izšla pesniška zbirka **BLEŠČICE** igralca, pesnika, esejista in dramatika **Kristijana Mucka**. Na slovensko literarno prizorišče je stopil pred dvajsetimi leti, ko je skupaj s slikarko Bredo Jontes izdal pesniško-grafično mapo Triptihon. Tej je sledilo več pesniških zbirk, gledaliških projektov in knjiga esejev o gledališču. Letos sta ob Muckovi šestdesetletnici izšli kar dve njegovi pesniški zbirki. Najprej Eden, ki prinaša izbor pesmi iz njegovega pesniškega ustvarjanja v zadnjem desetletju, nato pa še Bleščice, za katero pisec spremne besede in urednik Lirike Ivo Frbežar pravi, da jo odlikuje predvsem izrazita lirčnost in premik od poprejšnjega gostobesednega upovedovanja k zgoščenosti, prefinjenosti, mirnosti in ubranosti, ter poudarja, da so Bleščice "nedvomno vrh dosedanjega Muckovega ustvarjanja in verjetno njegova najboljša zbirka doslej".

10. knjiga Lirike prinaša pod naslovom **KNJIGA O RAZBITEM ČASU** izbor pesmi **Roberta Titana Felixa**, premurskega besednega ustvarjalca mlajše generacije (rojen 1972). Doslej je izdal tri pesniške zbirke, Carpe diem, Magnifikat in Benedictus, ter roman Portal, piše pa tudi publicistična besedila. Zbirka vsebuje samo 15 pesmi, a je kljub temu dovolj obsežna, saj gre za daljša pesniška besedila, prežeta z retorično himnično govorico, v kateri se pesnik samosprašuje o temeljnih vprašanjih bivanja z refleksom nezavednega in zavednega, skritega v jungovskem kolektivnem spominu, oplojenem z mistiko poganskega krščanskega in židovskega izročila. Poezija Roberta Titana Felixa je "boleče stopanje v spomin, so podobe podob, je dolga, zaumna govorica, ki odzvanja svečano in hkrati trpko, ki vnovič odpira skritosti in se oglašja kot mrmranje in muka nespečnosti, v kateri utrjeni padamo vase," je zapisal v kratki spremni besedi Milan Vincetič.

MiM

Martinov Rudijev večer

NOVO MESTO - V restavraciji Zadružnega nakupovalnega centra bo jutri, 9. novembra, ob sedmih zvečer Rudijev večer, na katerem bo Rudi Škof kot goste predstavil vinogradnike Alojza Cvelbarja ter Toneta in Angelco Hrovata, v kulturnem programu pa bo sodeloval Šentjernejski oktet. Blagoslov mošta bo opravil prošt Jožef Lap.

Okrogla miza

ČATEŽ - Na dan pohoda po Levstikovi poti v soboto, 9. novembra, se bo ob devetih dopoldan v gostilni Ravnikar začela okrogla miza, na kateri bodo sodelujoči razpravljali o vprašanju zastopanosti dolenskih in belokranjskih literatov v leksikonih, enciklopedijah in antologijah.

Vodnik po Šentrupertu

ŠENTRUPERT - V zbirki Kulturni in naravni spomeniki Slovenije je izšel vodnik Šentrupert na Dolenjskem, ki ga je pripravil mag. Robert Peskar. Predstavitve knjižice bo v soboto, 10. novembra, ob štirih popoldan v cerkvi sv. Ruperta.

OCENA

Prvi v nizu koncertov

Nastop Komornega zbora sv. Urha iz Smlednika na prvem koncertu Sattnerjevih dnevov

NOVO MESTO - Z velikim navdušenjem spremljam prireditve ob 150-letnici rojstva našega rojaka, skladatelja p. Hugolina Sattnerja. V nedeljo, 28. oktobra, sem obiskal prvega v nizu koncertov zborovske glasbe. Predstavil se je Komorni zbor sv. Urha iz Smlednika pod vodstvom Andreja Žagarja. Sestavljajo ga predvsem mladi pevski glasovi. Žal je število moških pevcev precej manjše, kar ni v prid zvočnemu ravnovesju. To je opazno zlasti pri basih, dva tenorja pa sta popolnoma zadostovala z izredno natančnim petjem, le sem ter tja malce preveč solističnim zvokom.

S programom se je zbor približal programski naravnosti prireditve. Pri maši so pevci peli na koru znana dela slovenskega cerkvenega klasicizma in romantike, na koncertu pa so v dveh delih predstavili skladatelja Alojzija Mava in p. Hugolina Sattnerja s štirinajstimi Marijinimi skladbami.

Stilno izenačen program je zbor zapel dovolj naučeno, le v dikciji in disciplini včasih nejasno. Interpretacijska zamisel se je gibala v skrbno odmerjenih zvočnih odtenkih, a včasih slabo pretehtanih odmerkih. Solist je dovolj sproščeno zapel solo znane Marijine "Mati moja, venec pletem", nedopustno pa je, da je nekatere ostale fraze zapel samo delno, ker se je moral pripraviti na vstop. Intonacijske težave so seveda zveste spremljevalke ljubiteljskega petja, zato jih ne bi pretirano navajal, le pri eni pesmi se je zbor preveč oddaljil od orgelske intonacije in pesem zapel brez spremljave do konca. Organist Matej Burger se je izkazal s poznavanjem orgel in njihovih registrov, na nekaterih mestih pa mu gre očitati nejasnost, ki

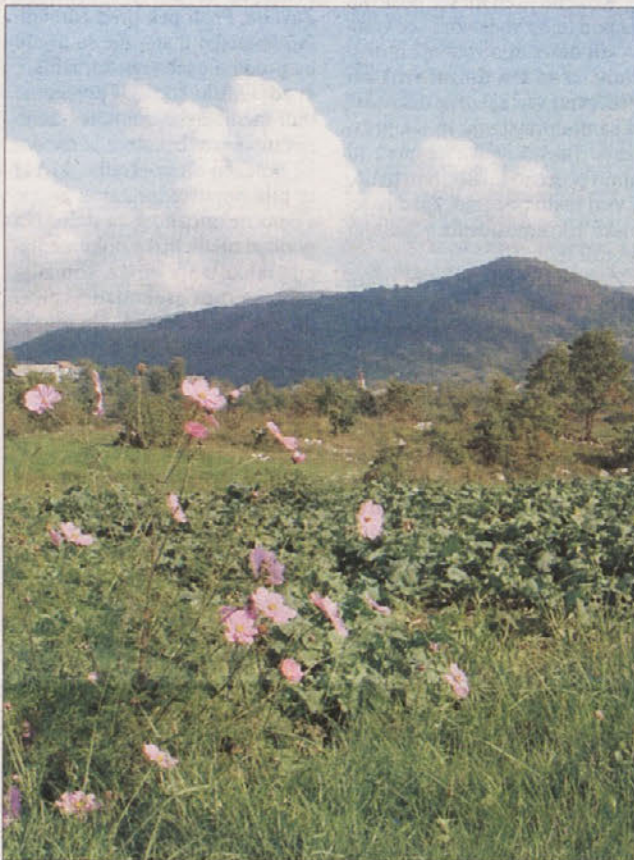
je verjetno posledica oddaljenosti od zbora. Celotno izvedbo je zelo motil glasen rop orgelskih pedalov, kar kaže slabo stanje tega instrumenta.

Lep prispevek dolenjskemu cerkvenoglasbenemu dogajanju je zaključil p. Gregor Kos z zahvalo zboru, ki nam je pomagal moliti. Zelo umestno!

ANTON VRABEC

Po centralni Aziji

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca vabi danes, 8. novembra, ob sedmih zvečer na predavanje z diapozitivi o potovanju po centralni Aziji. Predaval bo Marko Ogris.

CVETJE V JESENI - Jesen se je kot s čarobnim čopičem dotaknila narave, pripravljajoče se na zimsko spanje. Gozdovi že izgubljajo zelenilo listja in toplemu soncu v slovo žare barve poslednjega cvetja na dolenskih poljih. (Foto: M. Markelj)

Natečaj za Vašo zgodbo

Spoštovani bralci, domala deset let je že minilo, odkar smo nazadnje pozvali vse tiste, ki imajo pisateljsko žilico, naj nam pošljejo svoje stvaritve, primerne za objavo v rubriki *Vaša zgodba*. Takratna pošiljka je že zdavnaj pošla, poniknila je tudi rubrika - in tako smo zdaj spet na začetku: Živo, mesečno prilogo Dolenjskega lista, ki bo začela izhajati v drugi polovici januarja 2002, želimo popestriti z vašimi zgodbami, zato vas vabimo, da nam pošljete svoje (napol) literarne stvaritve - tiste, ki ste jih že spisali, pa so obležale v predalu, lahko pa posebej za ta natečaj začnete sukati pisateljsko pero.

Vaše zgodbe naj ne bodo daljše od treh tipkanih strani (oz. okoli 5.400 znakov), seveda pa so lahko krajše. Vse količkej zanimive zgodbe bodo slej ko prej objavljene, dovolili si bomo le kak redaktorski in lektorski popravek, upoštevali pa bomo tudi morebitne želje po psevdonimu.

Natečaj za *Vašo zgodbo* bo trajal do **ponedeljka, 17. decembra 2001**, do tedaj prispele zgodbe (pošljite jih na naslov: **Dolenjski list, Gremova ulica 4, 8000 Novo mesto**, s pripisom *Vaša zgodba*) bo ocenila posebna komisija in prvih pet piscev bo poleg honorarja za objavo deležnih še denarne nagrade (50.000, 40.000, 30.000, 20.000 in 10.000 tolarjev).

K pisanju oz. sodelovanju na natečaju *Vaša zgodba* vas vabi

uredništvo Dolenjskega lista

JANKO KERSNIK (1852-1879) je poleg Josipa Jurčiča in Ivana Tavčarja najboljši slovenski pisatelj vse do Ivana Cankarja. Rodil se je v uradniško-plemiški družini na Brdu pri Lukovici na Gorenjskem, študiral po dovršeni gimnaziji v Gradcu in na Dunaju pravo, bil na Brdu notar in župan ter deželni poslanec. V četicah, povestih in romanih je upodabljal slovenskega kmeta, katerega je imel priložnost temeljito spoznavati tudi kot notar (*Kmetijske slike, Testament, Očetov greh*) ter plemiško, predvsem pa slovensko podeželsko inteligenco, ki ji je prav on vzdal ime jara gospoda (*Cyklamen, Agitator, Jara gospoda*). Kot izvrsten stilist in duhovit satirik je ustvaril tudi slovenski feljton (*Muhasta pisma, Stricu v Ameriko, Postna pisma, Stricu v Ameriko, Postna pisma, Stricu v Ameriko*). Po smrti prijatelja Jurčiča je uspešno nadaljeval njegov roman *Rokovnjači*, ki je prav tedaj izhajal v reviji Ljubljanski zvon.

K. B.

Janko Kersnik

Jara gospoda

Kakor bi bil ravnokar kdo ustrelil skozi okno v družbo, tako je bilo nekega zimskega večera v zatohli gosposki sobi Kračeve krčme v Grobljah. Izprva je vse obsedelo mirno, brez sape, potem pa so se čuli glasni vzkliki "A-a-a!" in "Ej, ej, ej!", celo "Oj, oj, oj!"; nekateri so skočili s stolov, drugi so obsedeli letargično ali strmeč, večina pa je klicala na glas: "Pokazite, pokazite vendar! To je novost, to je nekaj!"

In nesrečnik, ki je povzročil ves ta nemir in vso razburjenost, stal je med vrati in vihrel v desnici najnovejšo številko uradnega lista, katero je ravnokar prinesel s pošte.

"Dajte sem," kričal je notar, očito najglasnejši v družbi, "dajte sem, Minče! To treba videti črno na belem!"

Minče, krčmarjev sin, mlad, velik fant inteligentnega lica, položi smehljaje list na mizo in ponovi besede, s katerimi je nekoliko prej tolikanj razburil vso večerno družbo:

"No, le čitajte! Novi naš sodnik je Andrej Vrbanoj. V zadnjem telegramu se bere tako."

"Vrbanoj? Ej - ej!" zakličeta sodni adjunkt in notar zaeno.

"Vrbanoj? Kdo je to, kaj je, kje je?" vikajo davkar in njega kontrolor, učitelj in dva trgov-

ca, ki sta navzlic dnevni konkurenci vendar sleherni večer prijateljski sedela skupaj pri Krači, in vrhu tega šuma in vrišča se je slišalo še radovedno vpraševanje dveh oskrbnikov z bližnjih graščin, katera tudi nista vedela bolje uporabljati večernih ur nego ob grenkem pivu in sumnem vinu, katero so točili oče Krača.

Samo dva postarna moža, poštar in okrajni ranocelnik, ostala člana vse družbe, gledala sta z manjšim zanimanjem ves ta prizor. Poštar je iztrkal svojo lončeno pipo in segel po novem tobaku, doktor pa, kakor so ga sploh nazivali, zaklical je na glas po novem kozarcu piva.

Notar je vtem glasno prečital telegram v uradnem listu. Vpraševanja pa le ni bilo konca in, ko je po kratkem molku pristavil: "Oj, fin mož je ta Vrbanoj! Dobro ga poznam, pa ti tudi, Pavel?" - ozrla se je vsa družba radovedno v njega in v adjunkta, kateremu so bile namenjene zadnje besede.

"Kaj bi ga ne poznal? Najin součenec je!"

Pri tem pa je nekam zamišljeno vžigal smotko, ki mu je ugasnila v zadnji minuti, ko se je razpravljala ta novost.

"Srečo ima, srečo! Tako mlad sodnik!" pristavil je nehote.

"Sedaj ste pa vi na vrsti," vrine doktor besedo v hipni molk, med katerim vsakdo zase razmotriva nekam pikri glas, ki je zvenel iz zadnjih adjunktovih besed.

"Je li oženjen?" vpraša doktor pohlevno.

"Kaj še!" zavrne ga notar. "Štiriintrideset let ima, lep je, velik, pameten, samo proti ženskam nekoliko -"

"Kaj?" vprašajo vsi razen adjunkta.

"I, ne vem, kako bi dejal - nekoliko, nekoliko - neroden!"

"Glej, kakšna prilika se ti nudi!" vzklikne doktor in potrka davkarja na rame. "To bode nekaj tvojim trem gospodičnam! Kako hvaležno, takega moža učiti občevarjanja z ženskami!"

Glasen smeh je sicer zazvenel po tej zabavlji, toda vse je preveč obhajalo ugibanje o novi osebi, katero je vrgel slučaj v ta ozki krog, da bi se kdo dalje mudil pri tem vprašanju.

"Je li pevec?" vpraša učitelj, porabivši kratak odmor v razgovoru.

"Bas - drugi bas - oh kakov bas!" pritrdi notar.

"Kaj pa - politično prepričanje?" deje eden izmed trgovcev.

"Naroden, naroden - hud narodnjak; tu se bode uradovalo le slovenski!" hiti notar, ki je docela prevzel nalogo interpreta, ker je adjunkt trdovratno molčal.

"Kje bode stanoval?" vpraša poštar navidezno malomarno, toda na licu se mu vendar posveti nekovo skrivno, zvito veselje.

Osem oči se sreča hkrati; zakaj tudi oče Krača je nekoliko prej stopil v sobo in obstal za učiteljevim stolom.

Spogledali so se pa štirje gospodje: oče Krača, ki je imel svojo hišo in prazno stano-

vanje, oba trgovca, ki sta tudi imela svoji hiši in takisto prazni stanovanji, in notar, ki je bil v istem prijetnem in zaeno neprijetnem položaju.

"Hm - stanovanj dosti!" reče kontrolor.

"Na izbiro!" pristavi oče Krača.

"Saj se dobi tudi soba z zajtrkom vred!" meni davkar.

"In s postrežbo!" roga se doktor in prijatelj davkarja vnovič potrka na rame.

"Ančka," zakliče poštar, ki je z zlobnim svojim vprašanjem povzročil to napeto situacijo, "še pol četrтинke!"

"To je osminka!" meni učitelj.

"Pa je lepša - taka polovica!" zavrne ga poštar.

V tem praznem in vendar tu in tam kakor z ostrimi šili podstavljenem govoričenju prinese Ančka poštarju zahtevano vino.

Bila je črnooka in temnolasa deklica, neka pri osemnajstih letih, srednje, vitke rasti in živega, veselega vedenja. Z očetom Kračo je bila v daljnem sorodstvu in pri njem že več let, odkar so ji umrli roditelji. Ljudje so si pripovedovali, da hrani Krača zanjo tudi nekoliko imetja; gotovega pa ni znal nihče. Ančka je bila v hiši vse zaeno: domača hči, dekla, rejenka in točajka.

"Novega sodnika dobimo, Ančka," zakliče adjunkt, ki je zdajci nekam oživel, "lepega fanta - samec je in, glejte, semkaj bode hodil vsak dan, vsak večer - za to bomo že mi skrbeli!"

Popravki in odgovori

Sporočilo bralcem

V zakonu o medijih, ki je bil sprejet 25. aprila 2001, so v členih od 26 do 44 natančno določena pravila za (ne)objavo popravka objavljenega obvestila oz. odgovora na objavljeno informacijo. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Popravki in odgovori", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu popravek oz. odgovor ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo popravka oz. odgovora, ki se ne nanaša na objavljeno obvestilo oz. informacijo; ne navaja dejstev in okoliščin v zvezi z objavljenim obvestilom oz. informacijo; navaja neresnične ali nedokazljive podatke in trditve; je napisan žaljivo; je nesorazmerno daljši od obvestila oz. informacije, na katero se nanaša.

Praznik zaznamovale otvoritve

DL št. 44, 2. novembra

Pod zgornjim naslovom je strnjeno našeta večina tistega, kar se je dogajalo v Semiču ob občinskem prazniku. Med drugim je tudi informacija, da je na osrednji prireditvi prejela plaketo (eno od šestih) kot najvišje občinsko priznanje tudi semiška Iskra. V "Semiških tropinah" pa bralec lahko ugotovi, da je to priznanje in zahvala Iskri ob 50. obletnici ustanovitve za vse, kar je Iskra prispevala k razvoju Semiča z okolico. Priznanje je nedvomno zasluženo, kajti prispevek Iskre k razvoju Semiča je bil resnično velik, a vedno premalo cenjen. Ob podelitvi plakete pa se pozornemu opazovalcu porodi vprašanje, ali je to priznanje podeljeno z resnično iskrenimi nameni. Vsaj dva dogodka pričata nasprotno.

Prvi je že sama izročitev plakete osebi, ki za razvoj Iskre in njene uspehe nima nobenih zaslug. Namesto tega bi bilo primernejše podeliti priznanje na še tako skromni slovesnosti takoj po 1. aprilu, ki je dan ustanovitve Iskre. Priznanje naj bi prevzel predstavnik zaposlenih, ki so desetletja resnično s trdim in poštenim delom ustvarjali Iskro in živeli s krajem. Za tako prireditve bi bila potrebna minimalna sredstva in le nekaj iskrenosti v medsebojnih odnosih in spoštovanju do preteklosti, tako s strani lokalne skupnosti kot tedanje uprave in zastopnikov delavcev.

Drugi dogodek pa samo dokazuje položaj Iskre v lokalni skupnosti in je prikaz stanja v Iskri. Zgodil se je v oddaji "Pokličite župana" dne 18.10.2001 na TV Vaš kanal Novo mesto, ko je na-

stopil sam župan občine Semič g. Ivan Bukovec. Na vprašanje o razmerah v Iskri po prevzemu je izrekel vrsto obtožb, ki mečejo slabo luč na dosežke zadnjih desetih let. Preprosto je obsodil delavce, da so prodali delnice in tako prodali tudi Iskro in sebe, zato morajo kot slabi gospodarji sami nositi posledice. Nadalje se navdušuje nad novim vodstvom po prevzemu, ki je v enem mesecu spremenilo rezultat poslovanja v plus. Ugotovil je, da ima Iskra potencial, znanje in delavce, ki znajo delati, češar pa vodstvo v desetih letih (10 let!) ni znalo izkoristiti. Nadaljuje, da je verjel v vodstvo, ki pa ga je močno razočaralo. In končno: hvala Bogu se je stanje že po enem mesecu izboljšalo.

Ob takem razmišljanju se ni mogoče več čuditi, zakaj je plaketa občine pričakala novo upravo. Končno je en mesec poslovanja pod tujim vodstvom več vredno kot desetletja vodenja domačinov, ki so bili dolžni striktno spoštovati vse zahteve delavskega samoupravljanja in soupravljanja. Takšna izjava ne more iti mimo pošteno mislečih in tistih, ki vsaj malo poznajo, kako je semiška Iskra poslovala v zadnjih desetih letih.

Zadnje desetletje je bilo poslovno izredno težavno. Vse se je dogajalo v znamenju tržnega gospodarstva in globalizacije trgov. Veliko solidnih firm tega obdobja ni preživelo. Semiška Iskra je bila med uspešnejšimi, kar dokazujejo rezultati: stalna rast proizvodnje in prodaje, preusmeritev na najzahtevnejše trge zahodne Evrope in JV Azije, 90% izvoza, osvojitve vodilnega položaja v svetovnem merilu za določene produkte, redno izplačevanje plač nad nivojem kolektivne pogodbe 1300 do 1500 za poslenim in brez odpuščenja delavcev, investicije nad 10% realizacije prodaje, delitev dividend, pridobitev najzahtevnejših certifikatov za proizvode, pridobitev certifikata ISO 9001, priznanje manager leta, popolna poslovna in tehnološka neodvisnost... Prav gotovo bi bilo možno še naštevati. Tako stanje je privabilo tudi potencialne prevzemnike ("ti so hudimano dobro vedeli za potencialne Iskre", kot je izjavil g. Bukovec).

Iskra je bila visoko cenjena tako med slovenskimi gospodarstveniki kot tudi med poslovnimi partnerji po svetu, na žalost pa ni bila deležna niti najmanjšega priznanja lokalne skupnosti, katere je imela od Iskre še največ koristi. Iskra je mesečno namenjala za plače preko 1,5 milijona DEM (160 milijonov SIT) in del tega denarja je polnil tudi občinski proračun, ki se na koncu pokaže tudi v rezanju trakov na slavnostnih otvoritvah. Ob takih priložnostih ostanejo anonimni vsi razen nekaj lokalnih funkcionarjev, ki so ta sredstva "izborili".

Pričakujem, da se bo g. župan Ivan Bukovec za svojo izjavo javno opravičil vsem prizadetim. S tem bo dokazal, da ceni objektivnost in ne daje prednosti subjektivnim občutkom v nezdruživih medsebojnih odnosih.

JANEZ ŠTEFANIČ,
univ. dipl. inž. el.
Podzemelj

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

DL št. 44, 2. novembra

Za ugotavljanje začasne nezmožnosti za delo nad 30 dni je po zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja (Ur.l. RS, št. 3/98, 90/98, 61/2000, 91/2000) pristojna zdravniška komisija Zavoda. Postopek pred zdravniško komisijo I. stopnje se uvede na predlog osebnega zdravnika, ki zdravniški komisiji posreduje tudi medicinsko dokumentacijo zavarovanca, iz katere je razvidna bolezen ali poškodba, ki naj bi bila neposredni vzrok za začasno nezmožnost za delo. Na podlagi medicinske dokumentacije lahko zdravniška komisija zahteva tudi osebni zdravniški pregled zavarovanca. Ob tem je potrebno poudariti, da zdravniška komisija ni dolžna prevzeti mnenj in predlogov lečečih zdravnikov specialistov ali osebnega zdravnika glede začasne nezmožnosti za delo. Tovrstno mnenje in predlog lečečega zdravnika torej za zdravniško komisijo nista zavezujoča, kar je pomembna varovalka za preprečevanje morebitnih nepravilnosti na račun javnih sredstev.

Pomembno za zavarovanca v postopku pa je varstvo njegovih pravic. Če se zavarovanec ne strinja z mnenjem zdravniške komisije I. stopnje, lahko vložijo zahtevo za presojo tega mnenja na zdravniško komisijo II. stopnje, kar velja tudi za delodajalca zavarovane osebe. Zoper mnenje te komisije lahko zavarovanec vložijo zahtevo za izdajo odločbe o začasni nezmožnosti za delo, na podlagi katere lahko zavarovanec vložijo tožbo pri Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani. Seveda tudi to ni zadnje pravno sredstvo, saj lahko zavarovanec vztraja tudi na pristojnih sodiščih višje stopnje.

Glede na ogroženje bralke Dolenjskega lista, "bolnice iz okolice Metlike", sem dolžna pojasniti spoštovanim bralcem, da smatram delo osebja zdravniške komisije v Novem mestu za strokovno in prijazno do strank. Če pa bralka in zavarovanci menijo, da delo mojih sodelavcev in sodelavcev v Območni enoti Novo mesto ni bilo korektno, jih prosim, da se s pritožbo obrnejo neposredno name, tako da bomo vsak primer posebej razjasnili, in če bo le mogoče, tudi v obojestransko zadovoljstvo.

SUZANA JARC, direktorica
Območne enote Novo mesto,
Zavod za zdravstveno zavarovanje
Slovenije

Oktober Sad

KRŠKO - Sad, revija za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, v oktobrski številki piše o optimalnem roku za obiranje sadja ter o slovenskem drevničarstvu in o novih sortah jablan. Opozarja vinogradnike, na kaj morajo biti pozorni pri obnovah nasadov, da bi zmanjšali škodo zaradi suše. Piše še o okolju prijaznem vinogradništvu in posebno pozornost posveča negi mladega vina in spremljanju dozorevanja grozdja.

Moj oči vse bolj zaskrbljen

Občudujem svojega očija. Je nekaj posebnega. Visok in je postaven. Roke ima kot lopate. Je to od dela? Vztrajen je kot osel in močan kot vol. Spodbuja me, da dokončam vse, kar sem začel. Se vedno se zelo rad igra. Najraje ima moj avto na daljinsko upravljanje. Takih verjetno ni bilo, ko je bil oče majhen. Moj oči je strojni inženir. Mami pravi, da zna vse narediti. O svoji službi govori z navdušenjem. Najraje pa pripoveduje, kako je pasel krave, spal v senu...

Zadnje čase je oči otožen. Pravi, da ga skrbi zame ter za mojega bratca in sestrice. Živimo na robu mesta. Blizu hiše je nova cesta, ki ji odrasli pravijo severna obvoznica. Po njej se vozimo s kolesi in se rolkamo. Vendar oči pravi, da se bo kmalu vse spremenilo. Kadar se pogovarjamo o cesti, je oči zaskrbljen. Sprašuje se, kako bomo otroci hodili v šolo. Prehoda za pešce v našem križišču ni. Na delu ceste do šole tudi pločnika ni. Čez cesto hodimo tudi po mleko in v trgovino "Urška". Tudi naša babica in dedi živita v naselju na drugi strani ceste. Oči se sprašuje, če bo varno, da bomo še sami hodili k njima.

O čem vse razmišljajo odrasli? Mene pa najbolj skrbi za očija. Utrujen je in zamisljen. Želim si, da bi se spet šel igral z mano. Da bi stvari ostale, kot so bile, preden je prišla cesta.

ADAM KASTREVC, 9 let
Velika Bučna vas, Novo mesto

Zahvala za priznanje

Rada bi se iskreno zahvalila za prejeto priznanje občine Semič tako predlagateljem kot žiriji, ki me je izbrala. Vesela sem, da ste se spomnili name in na mojih 40 let aktivnega dela za semiško folkloro. Ob tej priložnosti želim omeniti tiste, ki so pomagali oživiti semiško ohcet.

Velika zahvala gre pokojnemu profesorju Jožetu Dularju, ki je vodil Belokranjski muzej v Metliki. Nudil nam je pisno gradivo, kolikor ga je bilo o belokranjski ohceti zbranega v muzeju, nam posodil rekvizite in komplet "napleto" za nevesto in tovarišice. Z nasveti za izvedbo so nam pomagale folkloristke Pavla Štrumbljeva, Mica Čoflova in še nekatere. Kot dober plesalec pristne stare polke nam je svetoval Matija Petric. Hribeljska Urška nam je ukrojila obleke in pokazala, kako so šivale nekoč. Ko smo ženske noše iskali po starih skrinjah, nam je moj stric Alojzij Ivanetič odstopil poročno obleko moje babice, ki se je poročila okrog leta 1885 v Semiču. Ob njeni smrti je niso mogli obleči vanjo, kot je bil običaj, ker je bila zanjo pretesna. Po tej obleki so bile potem sešite vse ženske svatovske obleke semiške ohceti. Naj omenim še pomoč moje matere Helene Matozeli, ki se je spominjala nekdanjih narodnih običajev. Alojzij Kočevar se je trudil spraviti semiško ohcet na papir v dramski obliki in v starem semiškem narečju, vendar ga je smrt prehitela.

Leta 1980 smo bili določeni, da Jugoslavijo zastopamo na Mednarodnem folklornem festivalu na Poljskem. Zahvala gre Mariji Gregorič, ki nas je naučila belokranjskih plesov, da smo zadovoljili pogoje za nastop na festivalu. Posebno težo semiški ohceti je dal naš najstarejši folklorist Tonček Plut.

V veliko zadoščenje mi je, da semiška ohcet živi in moj dolgoletni trud ni bil zaman. Želim si, da bi se ta lepi narodni običaj, ki je bogata dediščina naših prednikov, ohranil.

MARTINA JAKŠA

DOLENJCI IN PRIMORCI SKUPAJ - Člani Turističnega društva Suha krajina so si sredi oktobra ogledali kulturne znamenitosti in muzeje v Piranu ter se srečali s člani Turističnega društva Fiesa-Pacug. Po ogledu starega mesta z vodnikom so poskusili še odlična primorska vina v vinski kleti Vina Koper in si ogledali vrt kaktusov v Portorožu. Ob zaključku so si člani obeh društev izmenjali izkušnje ter se dogovorili za poglobljanje sodelovanja in ponovno srečanje prihodnje leto na Dolenjskem.

IZLET NA MIRNO - 23. oktobra smo se v lepem sončnem popoldnevu starejši krajanji iz Gotne vasi že četrty odpravili na izlet. Pot nas je vodila preko Škocjana, Žalostne gore, Mokronoga, Šentruperta, Vesele Gore do gradu na Mirni. Potepanje smo zaključili v gostilni Pugelj pod Trško goro.

PREHOD K IZVIDNIKOM - Sredi oktobra so se šmihelski in šentpetrski volčiči in volkuljice, ki delujejo v okviru skavtske skupine Novo mesto, zbrali na dvorišču grmskega gradu. Poslovili so se od nekaterih volčičev in volkuljic, ki so prešli v starejšo vejo izvidnikov in vodnic, iz džungle v novi svet, vas. Z zanimanjem so prisluhnili zgodbi, ki jo je povedala Akela, nato pa odšli na pot po sledeh, kjer so našli tudi zaklad. Prehod je bil zelo slovesen. (Foto: Helena Murgelj)

Tri 90-letnice v KORK Dolž

Marija Hrovatič, Jožefa Golobič in Marija Kralj

V Krajevni organizaciji Rdečega križa (KORK) Dolž so častljiv jubilej, 90 let življenja, praznovala Marija Hrovatič iz Iglenika, Jožefa Golobič z Dolža in Marija Kralj z Zajčjega Vrha. Obiskali smo jih po vrsti, kot so bile rojene, najprej Marijo Hrovatič. Našega obiska, čestitk in darila se je zelo razveselila. Živo se spominja dogodkov iz rane mladosti. Doživela je marsikaj lepega, vedno pa ji ni bilo lahko. Že več let je vdova in živi z bolešno hčerjo.

Tudi Jožefa Golobič z Dolža smo presenetili in razveselili z obiskom. Golobičeva mama je ob prigrizku in pijači, za kar sta poskrbela njen sin in hči, obujala spomine na pretekle dni. Življenje je ni strlo, čeprav je vdova že več let. Še vedno jo spremlja optimizem, s katerim lažje prenaša težave in skrbi. Zadnja leta ji peša zdravje, vendar je vesela, da še lahko hodi.

Najbolj krepka in živahna izmed vseh treh 90-letnic je Marija Kralj z Zajčjega Vrha. Živi v svojem gospodinjstvu, vendar brez pomoči hčerke, zeta in vnuka ne gre. Potožila nam je o nekaterih bolezenskih težavah, ki jih ima. Kot prvi dve je tudi ona že več let vdova. Življenje tudi njej ni prizanašalo s preizkušnjami. Od nje smo se poslovili z željo, da bi čez 10 let praznovala 100-letnico življenja.

SLAVICA GAL,
predsednica KORK Dolž

Popravek

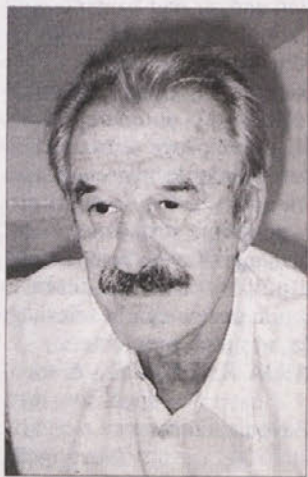
V prejšnji številki Dolenjskega lista smo v podpisu pod sliko 35 let od vstopa v šolo, v katerem smo pisali o sošolcih, ki so se zbrali v Loškem Potoku, po pomoti namesto 55 let zapisali 35 let. Za napako se opravičujemo.

Kaj zaračunava novomeška televizija?

Kot smo napovedali že v prejšnji številki, bomo tokrat poskušali razjasniti, kaj zaračunava Televizija Novo mesto, zakaj je tako in kako je sploh s programom Vaš Kanal. Vprašanja, ki so jih naslavljali naši bralci na uredništvo našega časopisa, so se ponavljala, prav tako tudi očitki o tem, da novomeška regionalna televizija pogosto objavlja novice s plačilom.

Kot meni urednik programa Vaš kanal Marjan Moškon, je glavna težava v tem, da se na istih zaslonih mala lokalna televizija srečuje z nacionalno televizijo, ki ima letno 16 mili-

Marjan Moškon

jard tolarjev prihodkov samo iz RTV prispevka in še 6 milijard iz marketinga, ob tem pa samo na televiziji skoraj tisoč zaposlenih. Televizija Novo mesto je v primerjavi s tem komar s komaj 100 milijoni tolarjev letnega prihodka, z 12 zaposlenimi in z 82 rednimi zunanjimi sodelavci: dopisniki, snemalci, montažerji. Čeprav so na istem ekranu, Moškon opozarja, da slika in program ne moreta biti enaka, ker imajo lokalci manj opreme in kadra.

Belokranjska zasedba Rožnika

Redna letna skupščina Kluba belokranjskih študentov in sprejetje novih članov - Reorganizacija kluba

ROŽNIK - Brucovanje na Rožniku v Ljubljani je tradicionalno srečanje belokranjskih študentov. Tudi letos se je sestala redna letna skupščina Kluba belokranjskih študentov (KBS). Beseda je tekla predvsem o delu v preteklem študijskem letu in o predlogu dela za študijsko leto 2001/2002. Srečanje se je zaključilo s sprejetjem novih študentov v KBS.

Belokranjski študenti se zbirajo že od 50-ih let kamor segajo tudi prvi začetki organiziranja klubskega delovanja. Danes šteje klub več kot 800 članov in deluje na mnogih področjih, kot so: izobraževanje, kultura, šport, turizem, založništvo. V okviru kluba deluje tudi dijaška in športna sekcija. Prav zaradi tako širokega področja delovanja so na letošnji skupščini predstavili načrt reorganizacije Kluba, ki naj bi ga v bodoče sestavljale naslednje sekcije: za turizem, za šport, za socialno in družbo, dijaška sekcija in informativna sekcija. Na skupščini KBS-a je bil prisoten tudi Andrej Kavšek, podžupan občine Črnomelj, ki je pohvalil program študentov in dejstvo, da je bila

"Ko smo delali anketo, v kateri smo dobili okrog tisoč odgovorov, se je pokazalo, da je več kot 90 odst. naših gledalcev prepričanih, da plačujejo RTV naročnino tudi za naš program, v resnici pa nam zanj država ne da niti tolarja. Delno sofinanciranje informativnega programa smo si sami izborili pri občinah, do katerih seže naš signal, njihov prispevek pa doseže komaj 10 odst. stroškov informativnega programa," pojasnjuje direktorica Televizije Novo mesto, d.o.o., Irena Vide.

Televizija Novo mesto je ena od trenutno 8 lokalnih televizij, ki so doslej imele status nekomercialnega programa, po novem zakonu pa naj bi bile programi s posebnim pomenom. Trenutno se, kot trdi direktorica, financirajo izključno sami z oglasi in prodajo storitev, če izvajamo že omenjeno sofinanciranje občin. Kot poudarja, niso deležni nobenega systemskega financiranja, imajo pa možnost sodelovati na nekaterih razpisih za posamezne projekte, a jim doslej še nikoli ni uspelo dobiti niti tolarja.

Zakaj sploh vztrajajo pri nekomercialnosti oz. se potegujejo za status programa s posebnim pomenom? "Najpomembnejše je, da nam ta status daje prednost pri dodelitvi frekvenc pa tudi popust

realizirana velika večina lanskega programa. Sam obiskuje skupščine kluba že dolga leta, vse od takrat, ko je bil bruc tudi sam. Pravi, da se je delovanje kluba precej spremenilo in se usmerja v organizacijo dogodkov in prireditve, ki imajo vedno kulturni, športni ali kakšen drugačni uvod. Takšno združevanje in sodelovanje študentov je po njegovem mnenju zelo pomembno, saj študentje lahko skupaj izpeljejo zelo zahtevne projekte in usklajeno delujejo za skupno korist. V programu KBS-a za šolsko leto 2001/2002 je poudaril predvsem jasno zastavljene cilje KBS-a kot sta pridobiti interes širšega članstva, kar bo mogoče z organizacijo sekcij, kjer lahko vsak lažje razpozna svoje interese in vzpostavitev boljšega stika z lokalnim okoljem, kar bi prispevalo k boljšemu obojestranskemu razumevanju.

Številni belokranjski študenti, ki so se zbrali na Rožniku, so uživali v domačem vzdušju in si izmenjali izkušnje, nekateri večletne, nekateri šele prve vtise, vsi pa so čutili, da tudi v beli Ljubljani niso sami.

M. PEZDIRC

Z NOVO OPREMO JE LAŽJE - "Za eno minuto programa je potrebno vsaj uro montaže, kje je še vse drugo delo: snemanje na terenu, priprava besedila, uredniško urejanje prispevka, branje pred kamero, snemanje voditelja novic v studiu!" je razlagala direktorica Irena Vide v montaži. (Foto: B. D. G.)

pri najemninah za oddajnik (plačujemo le tretjino najemnine). Upamo pa tudi, da bomo nekoč le dobili tiste 3 odst. od RTV naročnine, kot je zapisano v zakonu, ki se zdaj ne uresničuje, ker se je RTV pritožila na ustavno sodišče. Po novem zakonu, ki še ni začel, je tudi izgradnja in vzdrževanje naše infrastrukture stvar države. Plačevali naj bi tudi nižje tarife za avtorske pravice in morda tudi nižjo dajatev na frekvence, ki zdaj močno obremenjuje komaj nastalo Tretje TV omrežje," razlaga Videtova.

Lokalne nekomercialne televizije imajo tudi celo vrsto obveznosti, saj morajo zagotavljati 30 odst. lastnega regionalnega programa. Omejene so pri oglaševanju, ki lahko dosega največ 15 odst. oddajnega časa in največ 12 minut na uro programa. Ne smejo več imeti TV prodaje in določeno je, katere oddaje se smejo prekinjati z oglasi.

Svet za radiofuzijo večkrat na leto nadzira izpolnjevanje obveznosti in ob neuresničevanju programov grozi izguba frekvence. Pri novomeški televiziji poudarjajo, da so tako obveznosti dolžni izpolnjevati, medtem ko jih državi trenutno še ni treba. Da lahko normalno poslujejo, so morali samo v letošnjem letu v

posodobitev vložiti 40 milijonov tolarjev iz lastnih prihodkov in iz posojil.

"Vabilom na prireditve in dogodke se skušamo odzvati, a povsod ne moremo biti. Nikoli pa nikomur nismo rekli, da je treba novico plačati. Če pa uvrstimo v program komercialno zadevo, npr. otvoritev trgovine, pa pričakujemo, da bo to finančno pokrito. Naša televizija ima tudi produkcijo: snemamo filme, kratke predstavitve za podjetnike in tudi koncerte, kar pa ne more biti zastoj. Samo najem reportažnega avtomobila, brez katerega pri tem ne moremo, stane 3.000 DEM.

Imamo pa tudi informativni program, kmetijske oddaje, mladinsko Brez panike, Klepet z..., oddajo o zdravju ipd. Slednja nas recimo stane 300.000 tolarjev, ki jih moramo nekje dobiti, na primer od sponzorjev. Televizija presoja, ali je neki dogodek tako pomemben za gledalce, da o njem naredimo oddajo za zastoj in stroške pokrijemo drugače, ali pa ne. V vsakem primeru smo zdaj prisiljeni brezplačen program pokriti s prihodi od trženja. Če bo šlo tako naprej, bomo prisiljeni vse, česar ne bomo mogli potrditi, ukiniti," napoveduje direktorica Videtova.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Končno dobili zapornice

Po veliko letih so prebivalci Rožnega Dola pri Semiču dobili železniške zapornice. Včasih so bile te lesene, vendar so jih vaščani odstranili, ker so velikokrat ostajale po ves dan zaprte. S pomočjo države je občina končno postavila nove. Slovesnost ob otvoritvi je potekala v petek, 19. oktobra, na kraju samem. Na prireditvi so nastopili učenci naše šole. Program je vodila učenka Tanja Bojanc, župan je povedal nekaj besed o prehodu. Prav tedaj, ko je govoril o vlaku in njegovem pomenu, so se zapornice zaprle in lahko smo videli, da res služijo svojemu namenu. Tedaj je napočil najpomembnejši trenutek - rezanje traku. Dogodek si bomo občan dobro zapomnili, saj smo pridobili nujno potrebne zapornice.

TJAŠA ŽUGELJ, 8. a
Novinarski krožek OŠ Semič

Moj prosti čas

Kadar imam prosti čas, se veliko igram. To pa je kakšna ura na dan. Včasih še manj. V prostem času se igram s Kristjanom. Včasih se vozim s kolesom in igram nogomet ali košarko, rada gledam televizijo, saj so na njej sami dobri filmi. S Kristjanom rada igrava računalnik. Kadar moram kaj pisati za šolo, to počnem na računalnik. V prostem času hodiva s Kristjanom k stari mami in atu v vinograd. Tam pijeva mošt in jeva grozdje. Zelo rada tudi berem knjige. Velikokrat moram pomagati mami. Pomim in pospravim posodo, tudi posesam. Zvečer največ igram na sintetizator, saj že znam nekaj pesmic. Ko Kristjan zaspi, me mami pokliče in pokazem ji nalogo. Tako se konča moj delovni dan, ko izkoristim vsak trenutek prostega časa, da počnem stvari, ki so mi všeč.

KARMEN KLAJŽAR, 4. r.
OŠ Koprivnica

Sprejem prvošolčkov

V okviru tedna otroka so na v Dobovi priredili 2. oktobra kulturni dan, na katerem so bili otroci prvih razredov sprejeti v Skupnost učencev. Sprejem so prvošolčki ovekovečili s tradicionalno presaditvijo drevesne mladice, tokrat hrasta doba, ki je najbolj tipično drevo za okolico Dobove, po katerem sta tudi samo mesto in bližnji gozd Dobrava dobila ime. V okviru kulturnega dneva je M. Lumbar predstavil učencem indijsko glasbo in instrumenta sitar in bobna, imenovana tabla.

TAMARA OGOREVC
OŠ Dobova

Roža je za Tino!

Končno je prišel prvi šolski dan in z njim pričakovano - da te po dveh mesecih spet vidim. Ko sem te zagledal, Tina, mi je srce poskočilo. Stala si tam še lepša kot prej. Tina, ta roža je zate. Zate, ki si najlepša in najboljša punca. Se še spominjaš, ko si me branila pred udarci sošolcev in mi posodila za prepis nalogo? Velikokrat si mi pomagala, ko sem bil v stiski. Upam, da se bova še naprej tako lepo razumela in si v težkih trenutkih stala ob strani in si pomagala. Ravno zato ti poklanjam to rožo v znak spoštovanja in ljubezni, za katero upam, da bo večna.

ALJOŠA REMIH, 4. a
OŠ Sava Kladnika, Sevnica

Ogledali smo si Košakov mlin

V sredo, 24. oktobra, smo imeli skupni naravoslovni dan učenci od 1. do 8. razreda, in sicer na temo Energija. Skupina učencev si je šla v Družinsko vas ogledat Košakov mlin, ki je na tem mestu že tristo let. Leta 1969 so mlin obnovili. Že 32 let deluje na električni pogon in vodo. Mlin je imel tri pare kamnov. Enega so ohranili in je na vrtu. Stari mlin je bil lesen. Pogonjala ga je voda. V tistih časih so zmelili 500 kg moke na dan, danes pa kar štiri tone. Meljejo vse vrste moke: pšenično, namensko, otrobo, ajdovo, koruzno in ješprenj. V mlinu so nas pogostili s sokom, janeževimi upognjenci, dobili pa smo tudi nekaj vzorcev njihove moke, za kar se jim najlepše zahvaljujemo.

TINA KOČJAN, 7. a
Novinarski krožek OŠ Otočec

Pri judu

Letos sem pričela hoditi na vaje juda. Dobila sem kimonco z belim pasom. Najprej se ogrevamo, nato pa pričnemo z raznimi vajami. Danes smo vadili prevaž naprej in nazaj. Kadar smo utrujeni, imamo odmor in gremo pit. Imamo dve prijazni učiteljici, Inot in Uljo. Upam, da se bom še veliko naučila.

POLONCA STUŠEK, 3. d
OŠ Krmelj

OBISK KMETIJSKE ŠOLE - V oktobru so se učenci 4. razreda OŠ Šmihel in podružnice Birčna vas skupaj z učiteljicami odpeljali na Kmetijsko šolo Grm. Tam so si ogledali številne delavnice: ročna dela, oblikovalno, aranžersko, sadjarsko, čebelarstvo, gospodinjstvo. Spoznali so veliko uporabnega. Ogledali so si tudi bogato razstavo izdelkov, ki so jih pripravili dijaki z mentorji, med drugim razstavo gob in malih živali. Bili so tudi v plastenjaku, kjer so si ogledali pridelke. Največje doživetje ob obisku živali na posestvu je bilo jahanje konja. (Foto: Helena Murgelj)

ŽE OKROG 900 DEL - Pred tednom dni so v metliški osnovni šoli odprli razstavo 20. ekstempora mladih likovnikov Bele krajine, na katerem je sodelovalo 63 ustvarjalcev. Letošnja udeležba je bila največja doslej, v dveh desetletjih pa je na ekstemporu nastalo že okrog 900 del. Letos so izdali tudi bilten, razstava pa se bo selila tudi po ostalih belokranjskih šolah, nato pa bo dobila dela v trajno last OŠ Metlika, letošnja pokroviteljica. (Foto: M. B.-J.)

ALKOHOL - NEVERANI NEZNANEC

Po potrošnji alkohola v evropskem vrhu

Res, zlepa ni stvari, ki bi v naši deželi globlje prežela in bolj zaznamovala življenje, kot ga alkohol. Slovenija sodi po potrošnji alkohola v evropski vrh. Registrirana poraba (pijače, prodane v gostinskih lokalih in trgovinah) znaša 11 litrov čistega alkohola na prebivalca na leto in presega evropsko povprečje za 50 odst. Neregistrirana poraba (doma pridelane alkoholne pijače) je še za 5-7 litrov večja. V nekaterih predelih Slovenije, med njimi tudi na Dolenjskem, je pridelava alkoholnih pijač zelo razširjena. Alkoholne pijače so mnogim ljudem izredno lahko dostopne, ker jih sami pridelajo. Dostopnost je eden izmed faktorjev, ki močno vplivajo na porabo alkohola.

Negativni učinki alkohola so posledica rednega čezmernega pitja ali občasnega hujšega pitja. Škodljiva raba alkohola je vpletena v nastanek številnih socialnih problemov, kot so vzgojno zanemarjanje in zlorabljanje otrok, fizično nasilje, ločitve, odsotnost z dela, invalidnost, finančne težave in samomori, ter v nastanek kroničnih bolezni, poškodb pri delu in v prometu in v posledično umrljivost.

Na Dolenjskem najvišja umrljivost zaradi ciroze jeter

Z alkoholom je povezan tudi problem naraščanja porabe nedovoljenih drog, saj jih mnogih uporabnikov predstavlja uvaljalno drogo. Eksperimentiranje z drogami se običajno prične pri cigaretah in alkoholu. Uživanje alkohola in drugih drog je povezano z osipništvom iz šolskega sistema, prometnimi nezgodami, delikvencijo mladostnikov, zgodnjo spolno aktivnostjo, okužbo s HIV in drugimi spolno prenosljivimi boleznimi ter neželjeno nosečnostjo. Vsi omenjeni socialni in zdravstveni problemi, povezani z alkoholom, niso pomembni le za posameznika in njegovo družino, ampak tudi za širšo družbeno skupnost, ki jo prizadenejo zmanjšana storilnost prizadetega in ekonomske izgube, povezane z socialnimi problemi, zdravljenjem, bolniškim stalem, invalidnostjo in prezgodnjo umrljivostjo. Škoda zaradi uživanja alkoholnih pijač znaša v evropskih državah 2-5 odst. bruto domačega proizvoda. Glede na visoko porabo alkohola v Sloveniji lahko vzamemo za izračun škode 5 odst. bruto domačega proizvoda, kar znaša 1 milijardo USD škode.

V mnogih mednarodnih študijah je bila ugotovljena močna povezava med porabo alkohola in umrljivostjo zaradi ciroze jeter. Če primerjamo našo državo glede posledic škodljive rabe alkohola z drugimi, ugotovimo, da je v letih 1986-1996 v Sloveniji umrljivost zaradi ciroze jeter povprečno 2,5-krat večja kot v Evropski uniji in celo 7-krat večja kot na Švedskem, ki je znana po zelo

restriktivni politiki na področju alkohola. Na Švedskem so zelo stroge omejitve glede tega, kdaj in kdo lahko kupi alkoholno pijačo.

Tudi znotraj Slovenije so razlike po regijah velike. V regijah, kjer je razširjena neregistrirana domača pridelava alkoholnih pijač, je večja umrljivost zaradi ciroze jeter, med njimi pa zavzema Dolenjska nesporno prvo mesto glede umrljivosti moških.

Večja kot v ostali Sloveniji je na Dolenjskem tudi umrljivost zaradi drugih bolezni in stanj, ki jih lahko neposredno ali posredno pripišemo alkoholu: alkoholizem, alkoholne psihoze, alkoholne okvare srčne mišice in živčevja, zastrupitev z alkoholom, rak ustne votline, žrela, požiralnika, želodca, jeter in grla, epilepsija, povečan krvni pritisk in možganska kap, pljučnice, bolezni požiralnika, želodca in dvanajstnika, vnetja trebušne slinavke, padci, prometne nezgode, samomori, umori in druge poškodbe.

Izračunano je, da na Dolenjskem lahko pripišemo alkoholu 12 odst. od vseh smrti, in sicer 17 odst. moških in 7 odst. žensk. V prezgodnji umrljivosti do 65. leta predstavljajo alkoholu pripisane smrti še večji delež, ki znaša 23 odst., 27 odst. pri moških in 12 odst. pri ženskah. Očitno je, da je problem škodljivega pitja alkohola v Sloveniji posebej na Dolenjskem zelo pereč, posebej, če se zavedamo, da je umrljivost zaradi alkohola le vrh ledene gore, ki jo predstavljajo v uvodu omenjeni socialni in ekonomski problemi.

Ne le novi zakon, potreben je drugačen odnos do alkohola

Iz navedenega je razvidno, da Slovenija resnično potrebuje oblikovanje nacionalne politike na področju alkohola. Poseben poudarek je treba dati zmanjšanju uživanja alkoholnih pijač med mladimi in vzgoji za manj tvegano pitje. Mlade je potrebno naučiti večščin, s katerimi se lahko ubranijo pritisku vrstnikov in se uprejo uživanju alkohola. Uvesti bi bilo treba obvezne preventivne

programe v osnovnih in srednjih šolah. Brez pomislekov bi bilo treba uzakoniti prepoved prodaje, posedovanja in pitja alkoholnih pijač vsem mladim od 18 let (v ZDA velja prepoved do 21 leta) s strogi denarnimi posledicami za prodajalce oziroma gostince, prepoved prodaje alkoholnih pijač v okolici šol, na lokacijah in prireditvah, kjer se zadržujejo mladi, na bencinskih črpalkah, na športnih prireditvah in v nočnem času. Uvesti bi bilo treba prepoved oziroma omejitve reklamiranja alkoholnih pijač, znižanje davkov na alkoholne pijače vključno z visokimi davki na domače vinogradništvo in prepoved zasebne žganjke. Strožje je treba izvajati zakonodajo o vožnji pod vplivom alkohola in za mlade voznike vsaj do 25 leta uzakoniti prepoved pitja alkohola pred vožnjo kot tudi za poklicne voznike. Uzakoniti je treba ukrepe zoper tiste, ki so alkoholizirani na delovnem mestu ali so pod vplivom alkohola nasilni v družini, ter jim omogočiti vključitev v terapevtske programe.

Zakon, ki bo urejal področje alkohola, je na Ministrstvu za zdravje že v pripravi. Ne glede na zakon, pa je stvar osebne zrelosti upoštevanje strokovnih priporočil glede uživanja alkoholnih pijač:

1. Količino popitega alkohola merimo s številom enot. 1 enota je 10 g čistega alkohola. Toliko alkohola vsebuje 1 dl vina ali 2,5 dl piva ali 5 dl "brezalkoholnega piva" z 2,5 odst. alkohola ali 0,3 dl žgane pijače. Zdrav odrasel moški sme popiti 2 enoti ali 20 g čistega alkohola na dan brez tveganja za svoje zdravje (toliko alkohola vsebuje 2 dl vina ali 1 veliko pivo ali 2 šilci žgane pijače ali 1 dl vina in 2,5 dl piva ali 1 dl vina in 1 šilce žgane pijače ali 2,5 dl piva in 1 šilce žgane pijače). Na teden bi to pomenilo 14 enot alkohola, razporejenih na več priložnosti pitja. Ob eni priložnosti pitja pa se lahko spiije največ 5 enot alkohola (to je na primer 5 dl vina ali 12,5 dl piva, ali 5 šilce žgane pijače ali 3 dl vina, in 5 dl piva ali 4 dl vina in 1 šilce žgane pijače in podobne kombinacije).

Ženske imajo nižjo toleranco za alkohol, se prej opijejo in postanejo hitreje odvisne. Zato je priporočena količina zanje manjša kot za moške. Zdrava odrasla ženska sme popiti 1 enoto ali 10 g čistega alkohola na dan brez tveganja za zdravje. Na teden bi to pomenilo 7 enot alkohola, razporejenih na več priložnosti pitja. Ob eni priložnosti pitja pa lahko spiije največ 3 enote alkohola (to je na primer 3 dl vina ali 7,5 dl piva, ali 3 šilce žgane pijače ali 2 dl vina in 2,5 dl piva ali 5 dl piva in 1 šilce žgane pijače in podobne kombinacije). Za ljudi, starejše od 65 let, veljajo enaka priporočila kot za ženske ne glede na spol.

2. Alkoholnih pijač ne pijmo za ježo.

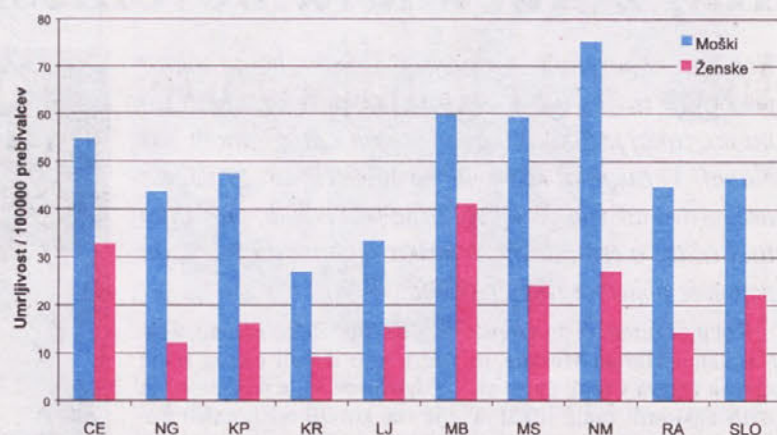
3. Nikdar ne pijmo alkohola na prazen želodec, ampak le ob jedi.

4. Nikoli ne vozimo pod vplivom alkohola niti se ne vozimo z opitim voznikom.

5. Nikdar ne pijmo alkohola za blažitev čustvenih stisk in lajšanje življenjskih težav.

6. Nosečnice in doječe matere naj ne pijejo alkoholnih pijač. Za razvijajoči se zarodek je posebej nevarno občasno opijanje.

Umrljivost zaradi ciroze jeter po regijah v letih 1991-1996

Vir: IVZ RS

7. Nikdar ne dajmo alkoholnih pijač otrokom in mladini, saj so zanje škodljive in naj jih ne pijejo. Starši naj pomagajo organizirati mladostnikom zabave brez alkohola.

8. Nikoli nikogar ne silimo, naj pije alkoholne pijače.

Nepoznavanje nevarnosti alkohola ali življenjske okoliščine pa vendarle marsikoga spravijo v situacijo, ko zmerno pitje ne uspe več. Tedaj govorimo o odvisnosti od alkohola, ki je bolezen. Znaki odvisnosti od alkohola so: dobro prenašanje vedno večjih količin alkohola, močna želja po pitju alkohola kljub zavedanju o škodljivih posledicah,

oslabljen nadzor nad količino popitega alkohola in nazadnje pojav abstinencijske krize, ki se kaže z občutkom tesnobe, tresenjem rok, znojenjem, slabostjo. S ponovnim zaužitjem alkoholne pijače se ti znaki zopet umirijo. Kdor je odvisen od alkohola, ne more sam prenehati piti, ampak potrebuje strokovno pomoč in zdravljenje. Zavedati se je treba, da odločitev za nov začetek in izboljšanje duševnega in telesnega zdravja, ni nikoli prepozna.

DARJA RADEŠČEK, dr.med., spec. soc. med.

Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto

LEPI ZOBJE TUDI PO NJUNI ZASLUGI - Slavic Novak, zobna asistentka in Nada Vlašič Zamida, dr. stom.

ŠOLSKA ZOBNA AMBULANTA CENTER

Vse manj piškavih zob

Na OŠ Center od leta 1979 obratuje Šolska zobna ambulanta. Vsa ta leta za oskrbo zob skrbi zobozdravnica Nada Vlašič Zamida. Trenutno ji je v pomoč asistentka Slavic Novak. Poleg otrok, ki obiskujejo OŠ Center, skrbita še za otroke iz podružnične šole na Malem Slatniku, dijakke Gimnazije in tri skupine otrok iz vrtcev. Skupno imata okoli 2000 pacientov. Ugotavljata, da jih nekdanji pacienti obiskujejo že s svojimi otroki.

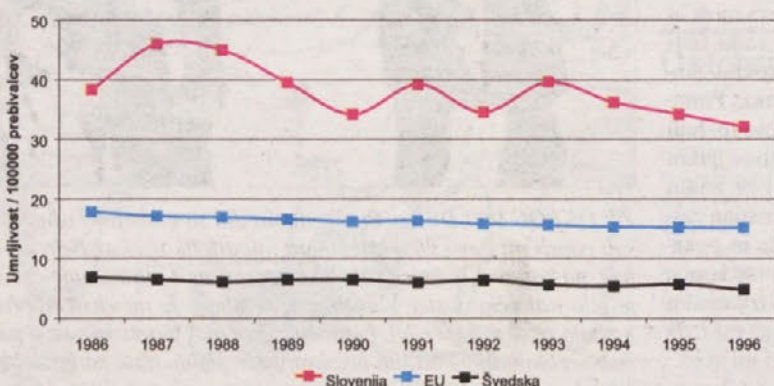
Delo zobozdravnika je pomembno in odgovorno. Koliko je otrok, celo odrasli, ki živijo v strahu pred obiskom zobozdravnika! Vseeno je danes manj bojazljivcev kot včasih. Narava dela se je od tistega pred 22 leti močno spremenila, pravita. Danes imajo otroci bolj zdrave zobe kot v preteklosti, menita, da po zaslugi dela preventivnih služb. Poučevanje vključuje že delo z nosečnicami, nadaljuje se z vzgojo v vrt-

cih. V času od 2 do 7 let so otroci najbolj sprejemljivi za učenje, zato je pomembno, da jih v tem obdobju navadimo na redno čiščenje zob, pravi dr. Vlašičeva. Otroci dobijo odpor do obiska zobozdravnika, če je prvi stik z njim boleč. Prav je, da otrok že predtem obiše zobozdravnika in se z njim seznani. Izpuljene zobe otrokom vrnete, nad čemer so otroci navdušeni. Posebno priznanje delu, ki ga opravljata, so dijaki ali celo študentje, ki več let obiskujejo ambulanto. Ko jih dr. Vlašičeva pohvali, da imajo lepe zobe, ji odvrnejo, da tudi po njeni zaslugi.

Preprosti kot sta, težko govorita o sebi. Vseeno sta povedali, da je stiska s prostorom in da je ambulanta potrebna obnove, vendar denarja zanjo ni. Tako bosta na vrsto najverjetneje morali počakati do naslednjih poletnih počitnic.

I. PAVLIČ

Umrljivost zaradi ciroze jeter, Slovenija, EU in Švedska, 1986-1996

Vir: WHO for Europe

MIKROSPORIJA

Bolezen, ki jo najpogosteje prenašajo mačke

Mikrosporija je nalezljiva (prenos s kontaktom) glivična bolezen kože, ki jo povzroča gliva Microsporum canis. Pred letom 1960 je bila v Sloveniji praktično nepoznana. Iz drugih evropskih držav, zlasti Italije, so jo k nam prinesli predvsem s turističnim prometom. Od leta 1966 do leta 1982 so odkrili le posamezne primere te bolezni, od tedaj pa skokovito narašča.

Bolezen najpogosteje prenašajo mačke, redkeje psi, pa tudi na videz zdrave živali. Zbolijo predvsem mlade in oslabele živali ter potepuške mačke. Na oboleni živali se bolezen pokaže z žariščnim izpadom dlake, zlasti v predelu uhljev, glave in nog. Bolezen je zelo nalezljiva, vendar ni življenjsko nevarna, saj razen površinskega sloja kože in las gliva ne prizadene drugih organov. Najpogostejša pot prenosa je z mačke na mačko, manj z mačke na človeka in redko s človeka na človeka. Najpomembnejši vir okužbe je direktni stik z oboleni živaljo, zato zbolijo predvsem otroci, ki se igrajo z bolnimi mačkami ali božajo zapuščene mačke. Slednjih je največ v okolici smetnjakov in urbanih naselij. Redkejša, vendar možna pot okužbe je preko predmetov, kjer se zadržuje okužena žival, saj je na teh mestih

ponavadi vse polno dlak in kožnih lusk. Od okužbe do pojava bolezenskih znakov ponavadi mine nekaj dni, največ deset.

Bolezen se pri človeku pokaže kot rdečina, velika kot kovanec, katere robovi se luščijo. Največkrat so prizadeti odkriti deli telesa: roke, noge, vrat ter lasišče. Zdravniška pomoč je nujna, da bolezen pravočasno omejimo in izključimo možnost prenosa med ljudmi. Če gre za eno do tri žarišča na neporaščenih delih kože, se to zdravi s kremo, ki uničuje glivice (Lamisil), drugače pa je potrebno zdravljenje še z dodatkom tablet Lamisil, ki so registrirane kot "varno" zdravilo pri sicer zdravem človeku. Tudi v primeru alergije na to zdravilo so na voljo druga tovrstna zdravila. Zdravljenje traja od tri tedne do nekaj mesecev, odvisno od mesta in razširjenosti okužbe, zato

je po nasvetu specialistov Dermatološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto zelo pomembno, da čimprej obiščemo zdravnika, saj se bolezen hitro omeji, če je odkrita dovolj zgodaj. Diagnozo potrjujejo z mikrobiološkimi laboratorijskimi preiskavami vzorca bolezenskega žarišča, in sicer z direktno mikroskopijo in izolacijo povzročitelja boleznih na gojiščih.

Bolezenska žarišča preiskujejo tudi s fluorescenco z ultravijolično Woodovo svetilko (prizadeta območja se zeleno svetlikajo). Strokovnjaki svetujejo, naj obolenih mest ne praskamo, saj tako preprečimo prenos okužbe po telesu. Najbolje je, da oboleni mesto prekrijemo in se izogibamo kontaktu z drugimi ljudmi. Možnost, da bi bolezen prešla sama po sebi je praktično nična, saj se žarišče širi tako po obsegu kot tudi po številu novih žarišč. Za potrditev ozdravitve je vedno potrebna negativna mikološka preiskava kože.

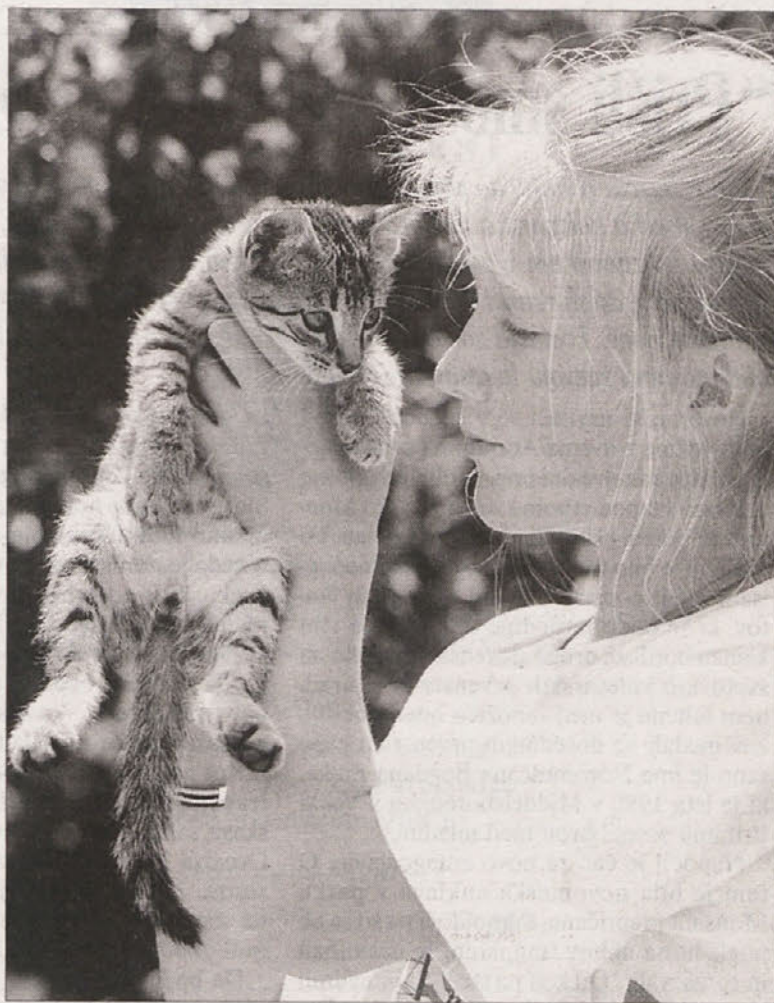
Glede na to, da zbolevali predvsem šolski otroci (največ v starostni skupini 8 do 11 let), se pojavlja problem izostanka iz šole, ki pa po podatkih dermatologov v večini primerov ni velik. Ako sta prizadeta obraz in lasišče, torej najbolj izpostavljena dela telesa, traja izostanek teden do dva, drugače pa je otrok v času bolezni oproščen telesne vzgoje, pri kateri je možnost prenosa večja.

V Novem mestu se največ primerov mikrosporije pojavlja na območju Rebrskih košenic in K Roku, drugače pa lahko o problematiki lokalni razširjenosti govorimo v predelih trebanjskega okoliša, Velike Loke in v brežiško-krški regiji, medtem ko je v Beli krajini in Suhi krajini le občasno izoliran kakšen primer (podatki dermatološkega oddelka SBNM). Od januarja letos zdravstvena služba prijavlja Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto vse primere zdravljenja bolezni.

S sterilizacijo oz. kastracijo nad mikrosporijo

Starši otrok, pri katerih je ugotovljena mikrosporija, morajo domače mucke in pse peljati na pregled k veterinarju. Oboleni žival je možno v nekaj tednih uspešno pozdraviti (Lamisil tablete in kopel z dodatkom preparata Zoniton), vendar moramo pri tem dosledno upoštevati vsa navodila veterinarja. Doktor veterinarske medicine Igor Osterman iz Veterinarske postaje v Novem mestu je mnenja, da se okužba širi s potepuških mačk na hišne ljubljence, ki prihajajo v stik s potepuškiimi mačkami, ki so glavni vir okužbe. Rešitev problema bi bila po mnenju dr. Ostermana sterilizacija oziroma kastracija tako imenovanih hišnih mačk. Sterilizirana mačka namreč ne išče spolnega stika, giblje se le v območju hiše, ki je zaznamovano z njenim urinom, poleg tega pa pridobi na teži, tako da na videz deluje večja in močnejša. Ostale mačke se ji zaradi tega niti ne približajo. Zdravljenje obolelega mucke stane približno deset tisoč tolarjev, kar je le nekaj tisočakov manj od cene sterilizacije ali kastracije, s tem da se okužba in posledično zdravljenje lahko večkrat ponovi, s sterilizacijo pa problem zaježimo.

Veterinarska postaja Novo mesto se trudi z osveščanjem ljudi o tej bolezni, s strokovnimi nasveti in pred-

Za mikrosporijo pogosto zbolijo ravno otroci, ker se z mucki veliko igrajo, jih božajo in stiskajo.

logi. Sodelujejo z Mestno občino in Društvom za zaščito živali Novo mesto, ki je bilo ustanovljeno januarja letos. Društvo deluje v prostorih Yurene, d.o.o., šole tujih jezikov na Glavnem trgu 11 v Novem mestu. Osnovni cilj društva je poiskati topel dom in skrbnega lastnika zapuščenim, zavrženim ali izgubljenim živalim. S tem poskušajo zmanjšati tako število potepuških živali kot tudi prenos bolezni. Za vsa vprašanja imajo odprto telefonsko številko (07)30 20 200 (torek 10 do 12, petek 16 do 18).

Tudi Mestna občina Novo mesto se je odgovorno lotila problema in v letu 2001 s finančnim prispevkom pripomogla k zatiranju bolezni (omogočila sterilizacijo določenega

števila mačk). Poleg tega v naši občini zakon o zaščiti živali, ki je stopil v veljavo 18. decembra, predpisuje zagotovitev zavetišča za zapuščene živali. Sekretariat za kmetijstvo in turizem Mestne občine Novo mesto ima že pripravljeno projektno dokumentacijo in pridobljeno gradbeno dovoljenje za gradnjo zavetišča za zapuščene živali, ki naj bi bilo končano do konca pomladi 2002.

MO Novo mesto, Veterinarska postaja in Društvo za zaščito živali so v Novem mestu že naredili prvi korak. Če bi posamezni lastniki mačk in psov stopili v korak z njimi, bi s sterilizacijo oziroma kastracijo le-teh pomagali omejiti mačjo bolezen.

ANDREJA KMET

ŠTUDENT NAJ BO

Bojan Matjašič iz Metlike

Čeprav so razdalje med Ljubljano in Metliko velike, obveznosti Bojana Matjašiča v slovenski prestolnici pa vedno večje, se 22-letni študent tretjega letnika etnologije in kulturne antropologije na Filozofski fakulteti (FF) vrača domov obvezno vsak konec tedna. Bela krajina ga pozna kot fanta, ki ima talent za oblikovanje in ga zna s pridom tudi uporabljati.

Pred kratkim je v Cankarjevem domu potekala Študentska arena. Da so priponke, panoji, razstave in drugo izgledali čim lepše, je poskrbel Metličan, ki se je, čeprav prvič, odlično lotil oblikovanja tako obširnega projekta. Za skoraj osemdesetlistno brošuro, ki je predstavljala Študentsko organizacijo univerze in Študentsko areno in so jo študentom delili prve dni novega študijskega leta, se je 22-letnik ukvarjal kar 30 ur nepretrgoma.

Da ima Bojan Matjašič žilico za oblikovanje, je bilo jasno že v osnovi šoli. Kam naprej? V srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo, seveda. "Vse je bilo v redu, samo program me je preveč omejeval," je povedal Metličan, ki ga je vzgojitelj v dijaškem domu Ivana Cankarja Drago Pintarič znal pritegniti v dijaške delavnice in projekt "Pozitiv, raziskovanje medijev". S kamero so snemali, začela sta izhajati časopisa Pozitiv in Pozitiv light (slednjega bodo letos dijaki pod mentorstvom Metličana nadgradili s spletnim časopisom Pozitiv light internet), že takrat se je oblikovala gledališka skupina Gibalni teater Pozitiv, s katero je Bojan kot igralec prekržil Slovenijo in del Evrope. Da bi bila predstava, za katero so igralci potrebovali črno noč, uspešna, je v Ajdovščini splezal na drevo in svetilko, ki je osvetljevala oder, obrnil proti nebu. Ugasniti se je ni dalo, bila je priključena na javno razsvetljavo ...

Matjašič je navdušen nad kamero in vesel, ker bo v dijaškem domu

Bojan Matjašič

lahko po novem ne le snemal z digitalno kamero, pač pa posnetke tudi sam zmontiral. V okviru svojega študijskega predmeta vizualna antropologija se je letos poleti v Novi Gorici udeležil poletne šole vizualnega in posnel dva kratka dokumentarna filma. S študijem je Metličan zelo zadovoljen, o oddelku na FF in Slovenskem etnološkem društvu je celo oblikoval spletni strani, bil je predstavnik svojega študija v upravnem odboru študentske organizacije FF, pomaga pri organizaciji Študentskega etnološkega gibanja...

Matjašič že šesto leto biva v Dijaškem domu Ivana Cankarja in je letos mentor dveh projektov: spletnega časopisa Pozitiv digital in Portal Dic, s katerim želijo pedagogom, dijakom in njihovim staršem približati medmrežje, na katerem bodo lahko poiskali vse informacije. Rad dela z mladino, sodeluje v kulturnih projektih in na zelo različnih področjih, ima polno idej in energije. Sprašuje se, ali bo svoje znanje lahko uporabljal v Beli krajini ali mu bo kruh rezala Ljubljana, ki ga je že dobro spoznala kot oblikovalca, igralca, kamermana, montažerja itd.

MOJCA RAPUŠ

Žival je žival

Da je žival žival in nič drugega, govorijo ljudje, ki se obnašajo do živali - živalsko. Takim osebkom se zdijo vsi, ki imajo radi živali, milo rečeno, smešni, če ne že malce prismuknjeni. Oskrbnikom zavetišč za zavržene živali radi očitajo, naj bi raje skrbeli za osamljene, prezrte, lačne ter od vseh domačih pozabljene starčke, morda za dojenčke, puščene v košaricah na tujih pragih.

V osnovni šoli sem otrokom ničkolikrat razlagal, da imajo tudi živali pravice, a sem po njihovem odzivu videl, da jih bom o tem težko prepričal, kajti od doma so verjetno imeli izkušnje, ki so jih navedle k drugačnim zaključkom. Marsikdo od njih je bil gotovo vsaj enkrat priča pretepanju neposlušnih konj ali "trapastih" krav, ki so pri molži pomotoma stopile gospodarju ali gospodinjici na nogo. Morda je sedel ob očetu šoferju, ko je muca prečkala cesto, in namesto da bi zaviral, je glava družine pritisnila na plin. Eden od njih mi je zaupal, da hodi s "starim" na lov, čeprav oči ni lovec, ter na ribolov, na katerega vzameta nekaj klobas dinamita...

Pri bivši Bečevci mesnici v Metliki je bila vzpetina, ki so jo konji težko premagovali, še posebej pozimi, ko so bile sani naložene z metriskimi pole-

ni. Toda kočjaži so si dali duška. Batine so padale po konjskih zadnjicah in hrbtih, da je odmevalo daleč naokoli. Pretepanje so spremljale mastne kletvice...

Bela krajina nima zatočišča za zavržene živali. Celo društva za zaščito živali ne premore, so pa mulci zmetali moji tašči tri mucke v zid, da so žalostno poginile.

Ko sem se pred dnevi prebudil, sem zaslišal pred vrati slabotno mijavkanje. Na mehkem predpražniku so ležale tri črne približno štiri tedne stare mucke, prestrašene in sestrane. Nekdo se jih je rešil, mogoče celo prepričan, kako dober človek je, ker jih ni vrget v Kolpo, jih živih zakopal, pustil v polivinilasti vrečki v kakšnem grmu ali jih zadušil s plini iz avtomobilske izpušne cevi, ampak jim je dal možnost preživetja. Gre za hinavsko, podlo, strahopetno in lažno dobrosrčnost. Pravijo, da kdor nima rad živali, ne ljubi niti ljudi. Koliko to drži, me sploh ne zanima, kajti življenje ponuja vrsto drugačnih dokazov, a živali ni mogoče ljubiti, dovolj je, če jih ne trpinčimo in jih ne spravljamo s sveta na najbolj krute načine. Vse živo na tej Zemlji ima pravico so-bivanja s človekom, in če tega ne priznamo le enemu samemu živemu bitju, smo okrnili tudi svoje, človeške pravice.

TONI GAŠPERIČ

PRELOMNICA V SLOVENSKEM KOLESARSTVU

“Prišli smo na porto in po zmago”

Vimos buscar o vinho do porto e a vitória (prišli smo na portsko vino in po zmago) je novomeška kolesarska navijaška skupina v nedeljo, 14. oktobra, na vrhu strmega klanca v lizbonskem v parku Monsanto zapisala na transparent in s tem oznanila vsemu svetu, da slovenski kolesarji na tokratnem svetovnem prvenstvu ne mislijo igrati stranske vloge. Postavili so se celo v glavno vlogo in osvojili medaljo, ki je lahko temelj novemu razvoju kolesarstva v Sloveniji.

Novomeški navijači so v Lizbono po 33 urah vožnje z dvema Adrijinima avtodoma prispeli že dva dni prej, se ob dveh zjutraj utaborili tik pod vrhom klanca v parku Monsanto in potem skoraj do jutra trdo delali. Po tradiciji je bilo treba tedaj še deviško nepopisani asfalt popisati z imeni slovenskih fantov, ki se bodo naslednje dni prav na tem klanecu borili za drugo slovensko medaljo na svetovnih kolesarskih prvenstvih. V uradnem biltenu je med množico imen dobitnikov medalj na dosedanjih prvenstvih zapisano le ime Novomeščana Bogdana Finka, ki je leta 1990 v Middlesbroughu v Veliki Britaniji osvojil bron med mladinci.

Napočil je čas za novo zmagoslavje. O tem je bila novomeška enklava v parku Monsanto prepričana, mimoidoči pa so se ob pogledu na njihov transparent le nasmihali in spraševali: “Od kod pa ste?” Saj številnih slovenskih zastav nad transparentom niso poznali. “Iz Slovenije,” jim je neutrudno odgovarjal za klepet iz navijači s vsega sve-

ta vedno pripravljeni Janko Hrovat. “A, Zahovik, Pavlin!” so mu odgovarjali Portugalci, veliki ljubitelji nogometa. Da imamo Slovenci dobre nogometaše, so že vedeli, da imamo tudi dobre kolesarje, pa so zvedeli v nedeljo, kolikor jih ni o tem prepričal že Janko, ki je poskrbel za vse, tudi za kameramano portugalske televizije, ki ga je podkupil s sočno zarebrnico in kozarčkom cvička, da je med prenosom pridno snemal njegove transparent, slovenske zastave in ime naših fantov na asfaltu.

Kot nalašč se je Novomeščanom tik pod transparentom pridružila družina španskega šampiona in kasnejšega zmagovalca Oscarja Freireja Gomeza; oče, dva brata, sestra, žena in sin. Da je bil Jankov zapis na transparentu res preroški, so prispevali tudi dobro razpoloženi Španci.

Da bo Freirejev tretji sin Oscar v Lizboni skoval še tretjo svetovno medaljo zapored in osvojil svoj drugi naslov svetovnega prvaka so napovedovali le redki. Strokovnjaki so

Svetovno prvenstvo. (Foto: Igor Vidmar)

si bili enotnega mnenja, da je za šprinterje njegovega kova lizbonska proga pretežka.

Več možnosti za medaljo je v svojih napovedih na novinarski konferenci pred tekmo poklicnih kolesarjev selektor italijanske reprezentance Franco Ballerini pripisal našim fantom. Vprašanje našega novinarja, kaj meni o slovenski reprezentanci, ga ni našlo nepripravljenega. Naše fante je očitno dobro poznal. Menil je, da bi bil Gorazd Štangelj, če bi bil zdrav, zelo nevaren favorit, ob zanj ugodnem razpletu pa bi lahko presenetil tudi Andrej Hauptman, medtem ko Tadej Valjavec in Martin Derganc po njegovem mnenju še nimata dovolj izkušenj.

Razplet dirke je znan; Štangelj je ob izdatni pomoči tovarišev iz slovenskega moštva vse do predzadnjega kroga zlahka nadziral tekmece, Hauptman pa je na koncu presenetil in osvojil prvo slovensko svetovno medaljo med profesionalci.

Slovenski in španski navijači pod Jankovim transparentom so imeli razlog za veselje. Zapisano *Vimos buscar o vinho do porto e a vitória* je popolnoma držalo, Španec Oscar Freire Gonzales je tako kot pred dvema letoma v Veroni zmagal, Slovenec Andrej Hauptman je osvojil bron. Tisti, ki so se samozavestnim navijačem pod Jankovim transparentom prej nasmihali, so zdaj z njimi delili veselje.

Lizbonska medalja je trdna osnova, na kateri bodo slovenski kolesarski poslovneži lažje gradili svoje podjetje. Če je bila še pred kratkim ideja o močnem vseslovenskem poklicnem moštvi, ki bi se na največjih etapnih dirkah, kot so Giro, Tour in Vuelta, enakovredno kosalo z Italijani, Francozi, Špan-

ci, Nemci, Belgijci in Američani, zgolj utopija, je zdaj oprta na realne temelje.

Naši najboljši kolesarji, med katerimi vodilno vlogo igrajo tudi Novomeščani Štangelj, Murn in Derganc, so povsem enakovredni najboljšim na svetu, za njimi pa v domovini raste nov rod nadarjenih tekmovalcev.

Tega se dobro zavedajo tudi v Novem mestu, kjer že od leta 1997 deluje edino slovensko poklicno kolesarsko moštvo Krka Telekom. Vendar se je izkazalo, da bi dokončen prodor v svetovni klubski vrh lahko zmoglo le moštvo, ki bi ga podpiralo vse slovensko gospodarstvo. Zametek takega moštva pred prihodnjo sezono nastaja v Novem mestu, kjer imajo edini pri nas izkušnje s poklicnim kolesarstvom. Po novomeški poti so si želeli stopiti tudi Ptujčani, na koncu pa sta se vodstvi obeh klubov sporazumeli, da bosta kluba Krka Telekom in Perutnina Ptuj združila moči in oblikovala skupno poklicno moštvo, v katerem bodo razen tistih, ki že imajo pogodbe s tujimi moštvi (Štangelj, Hauptman, Valjavec, Murn, Derganc), nastopali vsi najboljši slovenski kolesarji.

Ime moštva bo Perutnina Ptuj - Krka Telekom, o večini stvari okoli skupnega moštva pa se pristojni še dogovarjajo. Pomembno pa je, da bo skupno moštvo po eni strani dobra odskočna deska za vstop mladih slovenskih kolesarjev v svet profesionalizma, po drugi strani pa se bo taka ekipa v nekaj letih ob primerni podpori slovenskega gospodarstva lahko postavila ob bok najboljšim in tekmovala na največjih dirkah.

IGOR VIDMAR

IZ NAŠEGA LONCA

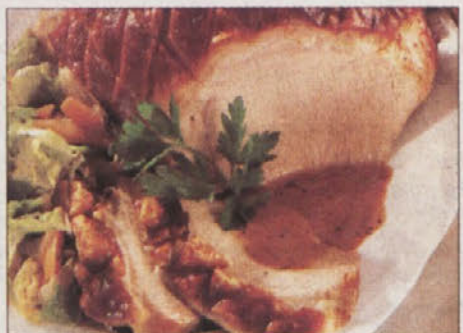
Svinjska pečenka in kolač z jabolki in makom

Čprav na martinovo mnogi pripravijo gos ali raco, pa za vse tiste, ki nimate radi perutnine, predlagamo svinjsko pečenko z zelenjavo, za posladek pa okusno torto z jabolki in makom.

Svinjska pečenka z ohrovtom in korenjem

Sestavine za 4 osebe: 1,4 kg svinjskega mesa za pečenko (brez kosti), sol, bel poper, pol šopka jušne zelenjave, 1,4 kg ohrovt, 250 g korenja, 2 žlici masla ali margarine, nariban muškatni orešček, 1/4 l zelenjavne juhe iz kocke.

Priprava: Kožo na mesu križno zarežemo. Začnimo ga s soljo in poprom. Meso položimo v pekač. Zalijemo z 1/8 litra vode in pečemo v pečici, segreti na 200° C 1 3/4 ure. Jušno zelenjavo očistimo, zrežemo na koščke in dodamo pečenki po 30 minutah. Postopoma prilivamo še 3/8 litra vode. Ohrovt zrežemo na trakove, korenje pa na paličice. Na ogreti maščobi prepražimo zelenjavo. Začnimo s soljo, poprom in muškatnim oreščkom. Zalijemo z juho in pokrito kuhamo 20 minut. 10 minut pred koncem peke pečenko premažemo s slano vodo. Temperaturo pečice lahko nato nekoliko povečamo. Meso vzamemo iz pekača in ga shranimo na toplem. Jušno zelenjavo pretlačimo v maščobi, ki je nastala pri peki. Dodatno začnimo s soljo in poprom. Pečenko ponudimo z zelenjavno prilogo in malo omake. Preostalo omako ponudimo posebej. Še nasvet: k jedi ponudimo krompir v kosih s peteršiljem.

Kolač z jabolki in makom

Za krhko testo potrebujemo: 300 g moke, 100 g zmletih orehov, 80 g sladkorja v prahu, 200 g masla, 1 jajce, ščepec soli. **Za nadev potrebujemo:** 250 g mletega maka, 200 ml smetane za stepanje, 140 g sladkorja, naribano lupinico in sok neškropljene limone, 750 jabolč, 1/2 žličke cimeta in 2 žlici sladkorja v prahu.

Priprava: Testo: Sestavine za testo damo v skledo in jih dobro pregnetemo. Testo zavijemo v folijo in ga damo za 30 minut na hladno. Nadev: Mak, smetano, 70 g sladkorja in limonino lupinico zavremo. Odstavimo in maso ohladimo. Jabolka olupimo, zrežemo na četrtine in odstranimo peščišča. Zrežemo na tanke krljce. Zmešamo s preostalim sladkorjem, limoninim sokom in cimetom. **Končna izdelava:** Pečico segrejejo na 190°. 2/3 testa razvaljamo na pomokani delovni površini in z njim obložimo tortni model s premerom 26 cm. Rob potegnemo 5 cm visoko. Testo premažemo z makom, pogladimo in obložimo z jabolki. Preostalo testo razvaljamo in ga položimo kot pokrov na jabolka. Testo z vilicami večkrat prebodemo. Kolač pečemo v sredini pečice 40-50 minut. Ohladimo na kuhinjski mrežici. Nato kolač posujemo s sladkorjem v prahu. Kolač bo še okusnejši, če ga ponudimo s stepeno smetano.

NINA STERGAR

GORAZDA JE BOLELA RAMA - Gorazd Štangelj je kljub temu, da si je le deset dni pred prvenstvom izpahnil ramo, veljal za prvega moža slovenske vrste. Ko se je med treningom dan pred prvenstvom oglašil v taboru novomeških navijačev, so mu ti pokazali transparent z napisom “vimos buscar o vinho do porto e a vitória” (prišli smo na portsko vino in po zmago), ter mu s tem dali jasno vedeti, kaj pričakujejo od njega in njegovih tovarišev, saj so porto že našli, Gorazd pa jim je takole pokazal, kakšne težave ima s poškodovano ramo. (Foto: I. V.)

**Da vam bo še naprej
toplo pri srcu ...**

OSNOVNA ŠOLA MIRNA

Svet šole
Cesta na Fužine 1
8233 Mirna
razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po 53., 92. in 94. oziroma 143., 144., 145. in 149. členu ZOFVJ (Uradni list RS št. 12/96 in 23/96) in v skladu z zakonom o spremembah in dopolnitvah ZOFVJ (Uradni list RS št. 64/01 - 3.8.2001) ter imeti pedagoške in organizacijske sposobnosti za vodenje zavoda.

Ravnatelj bo imenovan za 5 let.

Delo bo začel opravljati po opravljeni izbiri in pridobljenem soglasju ministrice.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 8 dneh po objavi na naslov šole s pripisom "za razpis ravnatelja".

O izboru bomo kandidate obvestili v roku 8 dni po pridobljenem soglasju ministrice.

RADIO
94,9 Mhz

VESELJAK

LERAN

Novo mesto, Lebanova 24

http://www.leran.si
e-mail: leran@siol.net
telefon: 07/33 79 940
faks: 07/33 22 282
mobitel: 041/633 553

Prodamo:

- **HIŠE:** v Bojani vasi, na Bučki, v Črnomlju, Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Jagodniku, Krškem, Metliki, Mokronogu, na Mirni, v Novem mestu, Prečni, Češči vasi, Grobljah, Straži, Škocjanu, Žužemberku, Gabrijelah, na Otočcu, Dvoru, Uršnih selih, v Višnji Gori
- **STANOVANJA:** v Krškem, Novem mestu, Straži, Črnomlju, Ljubljani (2-sobna)

Oglasite se na sedežu podjetja ali nas pokličite.

Če vas zanima kaj o Uniji

Center Evropa, informacijski center delegacije Evropske komisije v Sloveniji, zdaj deluje že dve leti

LJUBLJANA - V tem času so v centru pripravili že več kot 140 stvari in na obisk sprejeli skoraj 10.000 ljudi. Menijo, da so najbolj odmevna predavanja o različnih politikah in programih Evropske unije, ki se vrstijo vsako sredo popoldne. Center je odprt vsak delovni dan med 10. in 16. uro v Dalmatinovi ulici 4 v Ljubljani.

Skoraj polovica vseh obiskovalcev je dijakov in študentov, desetina jih je iz gospodarstva ali medijev, prihajajo pa tudi osebe iz vladnega in nevladnega sektorja. Obiskovalcem sta na voljo dva računalnika s povezavo do brezplačnih internetnih informacij o EU pa tudi bogata knjižnica z več kot 5.500 naslovi literature na temo EU. Ponujajo tudi številne

brošure, ki strnjeno predstavljajo programe in politiko EU.

V dveh letih so sprejeli več kot 1.500 vprašanj. Slovence najpogosteje zanima približevanje Slovenije EU ter splošna vprašanja o ustanovah, politikah in širitvi EU pa tudi izobraževanje, evropska zakonodaja, socialna vprašanja in program Phare.

Vprašanja sprejemajo po pošti, elektronski pošti, telefonu, telefaksu ali osebno. Posamezniki in skupine vabijo, naj se najavijo in udeležijo uvodnih predavanj o ustanovah in širitvi EU ter o evru.

Urniki dogodkov v centru in druge informacije si lahko ogledate na spletni strani www.evropska-unija.si.

MESTNA OBČINA NOVO MESTO

obvešča, da je objavila

JAVNI RAZPIS ZA
OBLIKOVANJE PREDNOSTNE
LISTE ZA DODELITEV
SOCIALNIH STANOVANJ V
NAJEM NA OBMOČJU MESTNE
OBČINE NOVO MESTO.

Besedilo celotnega razpisa je izobešeno na oglasnih deskah Mestne občine Novo mesto na Seidlovi cesti 1 in na Novem trgu 6. Obrazce za prijavo in vse dodatne informacije dobite na Sekretariatu za okolje, prostor in komunalne zadeve v času uradnih ur na Novem trgu 6, III. nadstropje, soba 85 ali po telefonu 07/39-39-292. Rok za prijavo na javni razpis je vključno do 7.12.2001.

URŠKA

več kot plesna šola

ZAUPAJTE PLESNIM MOJSTROM!

CELOLETNA PLESNA ŠOLA ZA OTROKE, TEČAJI ZA MATURANTE, VALETO, SKUPINE ZA HIP HOP, SPORTNI PLES...

TEČAJI ZA ODRASLE

ZAČETNI

SOBOTA, 17.11. OB 20.00 - PD MAROF

NADALJEVALNI

TOREK, 27.11. OB 20.00 - OŠ GRM

SOBOTA, 1.12. OB 18.30 - PD MAROF

tel.: 050 ali 041 / 625 949

DEŽURNE TRGOVINE

Mercator Dolenjska, d.d.
Livada 8, Novo mesto

ob sobotah: od 7. do 13. ure:

- vse živilske prodajalne
 - od 8. do 20. ure: Hipermarket Cikava
- ob nedeljah: od 8. do 12. ure:
- Hipermarket Cikava
 - od 8. do 11. ure: PC Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova, PC Kandijška

Kmetijska zadruga Krka, z.o.o.

ob nedeljah: od 7. do 12. ure: ZNC

- od 7. do 11. ure: Samopostrežba Mira Peč
- od 8. do 11. ure: samopostrežba Brusnice, Straža (vsako drugo nedeljo), Dol. Toplice, Škocjan
- od 8. do 11. ure: samopostrežba Bršljin

HOTELI OTOČEC
KRKA ZDRAVILIŠČA
RESTAVRACIJA TANGO
❖ za izbran okus in navade ❖

Leto je naokoli. Čas je, da se trud nešteti rok blagoslovi in da iz človeka nevredne pijače nastane posvečena pijača. Iz mošta bo nastalo vino.

Pridružite se nam v soboto, 10. novembra 2001, ob 20. uri v RESTAVRACIJI TANGO NA OTOČCU!

Program:

- ❖ folklorna skupina iz Črnomlja
- ❖ krst vina – prihod škofa in župnikov
- ❖ ples z ansamblom Objem

Prisrčno vabljeni!

Rezervacije: 07/30 75 165 ali 30 75 167

Krka, d. d., Novo mesto

Potrebujemo:

sodelavca za delo na področju odnosov z javnostmi s sedežem v Novem mestu:

- pri pripravi člankov za interne in eksterne edicije podjetja, sporočil ter nagovorov javnostim in
- pri pripravi komunikacijskih izhodišč za kreativne rešitve ter koordinaciji izvedb zunanjih izvajalcev projektov.

Pričakujemo:

sodelavca z:

- univerzitetno izobrazbo družboslovne smeri,
- novinarskim znanjem ter spretnostjo pisnega komuniciranja in
- aktivnim znanjem angleškega jezika.

Vse informacije dobite v Službi za odnose z javnostjo v Novem mestu, na telefonski številki: 07/332 10 02.

Ponudbe nam pošljite v roku 8 dni od dneva objave na naslov:

KRKA, d. d., Novo mesto, Kadrovska služba, Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto ali darinka.kure@krka.si.

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO
Foersterjeva 10, Novo mesto

STUDIO
103.0 MHZ

Gostilna vook
GOSTILNA - PRENOČIŠČA
☎ 07/30-85-603
RATEŽ
pri Novem mestu

Napihal in bil nesramen

ŠENTJANŽ - Sevnški policisti so 25. oktobra zvečer med kontrolo prometa ustavili tudi 29-letnega voznika J. K. iz okolice Sevnice, ki je vozil pod vplivom alkohola, saj je napihal kar 2,28 promila, prav tako pa se je ves čas postopka nedostojno vedel do policistov. Ker je s kršitvami nadaljeval tudi po postopku, so ga policisti pridržali do iztreznitve.

... in vas ne bo zeblo v noge.

EKSTRA LAHKO KURILNO OLJE

Naročila 24 ur na brezplačni telefonski številki **080 22 66**

PETROL

PETROL d.d., Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1527 Ljubljana

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 8.11.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Male sive celice; Zgodbe iz školjke; Avstralska kronika; Obiskali smo...; Prezrti okolja; 4 x 4 - 13.00 Poročila - 14.00 Večerni gost - 14.50 Mario - 16.30 Poročila - 16.45 Ribja zgodba, kratki film - 17.00 Na liniji - 17.45 Resnična resničnost - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Tednik - 21.00 Prvi in drugi - 21.20 Osmi dan - 22.00 Odmevi - 22.50 (Ne) znani oder

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Svetniki in grešniki, dok. nad. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Jilting Joe, britanski film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Razvedrilna oddaja - 21.05 Kam gredo divje svinje?, nad. - 22.00 Poseben pogled, film - 23.40 Akcija, nan.

KANAL A

9.00 Ekstra magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Begunec, nan. - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Sivi metulji, film - 21.50 Will in Grace, nan. - 22.20 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.50 Noro zaljubljena, nan. - 23.20 Seinfeld, nan. - 23.40 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Lepo je biti milijonar - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Raztresena Ally, nan. - 20.55 Prijatelji, nan. - 21.30 Seks v mestu, nan. - 22.00 Zahodno krio, nan. - 22.50 Udarci pravice, nan. - 23.40 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.15 Iz združenja lokalnih TV - 17.45 Smo dobri gospodarji? - 18.15 Brez panike - 18.50 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite župana - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Najviša - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Motosport mundial

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.40 Ti si moja usoda, nad. - 13.20 Knjiga o džungli: Mowgli in Baloo, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, nad. - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Alpe-Donava-Jadran - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Politični magazin - 21.05 Željka Ogresta in gostje - 22.10 Poslovni klub - 22.45 Odmevi dneva - 23.15 Znanstveno soočenje - 0.20 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 10.15 Ponovitve: Jack in Jill; Nikita; Govorimo o zdravju; Trenutek spoznanja; Misli 21. stoletja; Evromagazin; Pol ure kulture - 15.10 Program za otroke in mladino - 16.05 Poročila za gluhe in naglušne - 16.10 Otroška oddaja - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Na zdravje, nan. - 19.30 Umetnine svetovnih muzejev - 19.45 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Sodnica Amy, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 All Things Fair, film - 23.05 Seinfeld, nad. - 23.25 Samotni odpadniki, nan. - 0.10 Na meji mogočega, nad. - 0.55 Poročila

PETEK, 9.11.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Duhovni utrip; Kljukčeve dogodivščine; Fračji dol; Ribja zgodba; Na liniji; Oddaja za otroke; Resnična resničnost; Dosežki; Slovenski ma-

gazin; Dr. Quinova, nan. - 13.00 Poročila - 13.45 Čari začimb - 14.15 Prvi in drugi - 14.35 Osmi dan - 15.05 Vsakdanjki in prazniki - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 @ friki, nad. - 17.10 Iz popotne torbe - 17.45 Slovenski pesniki in pisatelji - 18.15 Živa zemlja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Vrtičkarji, nan. - 20.35 Detelja - 20.45 Pod žgočim soncem, nad. - 22.00 Odmevi - 22.20 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Stoletje odkritij, dok. nan. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Družina na begu, film - 19.40 Videospotnice - 20.05 Sloves, nad. - 20.55 Blišč in beda Kurtizan, nad. - 21.45 Macht, nemški, film - 23.20 S srcem pod krinko, nad. - 0.10 Big band RTVS

KANAL A

9.00 Ekstra magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Pop'n'roll - 12.30 Obala ljubezni, nan. - 13.25 Mladi in nemirni, nan. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Čarovnice, nan. - 21.00 Izganjalna vampirjev, nan. - 21.50 Noč živih mrtvecev, film

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 12.40 Lepo je biti milijonar - 14.10 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Miss sveta 2001 - 21.30 Privid zločina, nan. - 22.30 Udarci pravice, nan. - 23.20 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Pokličite župana - 17.45 Kmetijski razgledi - 18.15 Otroški mišmaš - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Povej! - 21.00 Novice - 21.30 Pesem prijateljev, film - 22.00 Posavski obzornik - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Kako biti zdrav?

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.40 Aretacija in sojenje, nad. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Ti si moja usoda, nad. - 13.20 Princ in berač, film - 15.00 Poročila - 15.05 Izobr. program - 16.15 TV o TV - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Anžovinci in hrvaške dežele, nad. - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Glasbena odd. - 21.00 Sivankino uho, film - 22.55 Odmevi dneva - 23.25 Mož teme, film - 1.00 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 9.55 Ponovitve: Poslovni klub; Sodnica Amy; Zabavni program; Politični magazin; Željka Ogresta in gostje - 15.05 Program za otroke in mladino - 16.00 Poročila za gluhe in naglušne - 16.05 Otroška serija - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Zakonske vode, nan. - 19.30 Umetnine svetovnih muzejev - 19.45 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Begunec, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Mesečina - 22.05 Svet zabave - 22.40 Caffé Cinema - 23.25 Pravi čas

SOBOTA, 10.11.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Zgodbe iz školjke; Radovedni Taček; Gulimišek; Radovedni Taček; Male sive celice; Oddaja za otroke; Zima v vrhah, film; Tednik - 13.00 Poročila - 13.10 Mostovi - 14.10 Pod piramido - 14.40 Pot v Meko, film - 16.30 Poročila - 16.45 Mož, ki je sadil drevesa, ris. film - 17.10 Trno robidovje, lut. nan. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Starodavni vojščaki, nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik - 20.05 Vrtičkarji, film - 20.30 Pretty in Pink, film - 22.00 Obiskali smo..., nan. - 22.35 Poročila - 23.10 Sopranovi, nad. - 0.00 Renesansa, nad.

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.00 Tedenski izbor: Raymonda imajo vsi radi, nan.; Murphy Brown, nan.; Štafeta mladosti; Alfi Nipič in muzikanti Evrope - 13.00 Šport - 17.15 Košar-

karski magazin - 17.45 Rokomet - 18.30 Nogomet - 19.30 Videospotnice - 20.05 Popularna resna glasba - 22.00 Praksa, nan. - 23.00 Sobotna noč

KANAL A

9.20 Obala ljubezni, nad. - 13.30 Potnica, film - 15.30 Matlock, nan. - 16.25 Mesto greha, nan. - 17.20 Goodyear liga, Krka Telekom: Geoplin Slovan, košarka - 19.30 Domače kraljestvo, nan. - 20.00 Močnejši zmagaja, film - 21.50 Ledeno hladni, nan. - 22.45 Afera z neznancem, film - 0.30 Rdeče petke, nan.

POP TV

8.30 Risanke - 11.00 Hroščeborgi, nad. - 11.30 Mladi Herkul, nan. - 12.00 Šolska košarkarska liga - 13.00 Preverjeno - 13.45 TV Dober dan, nan. - 14.40 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Otroci ne lažejo, nan. - 16.00 Miss sveta 2001 - 17.30 Obsojenec, film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.10 Pravi pogum, film - 23.10 Intervju z vampirjem, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Iz združenja LTV - 17.15 Klepet z... - 17.45 Kmetijski razgledi - 18.30 Smo dobri gospodarji? - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Pokličite župana, pon. - 22.15 Brez panike - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote - 23.30 Motosport mundial

HTV 1

8.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Dok. oddaja - 13.00 Prizma - 14.00 Glas domovine - 14.35 Oprah show - 15.25 Hruške in jabolka - 16.10 Zlata dekleta, nan. - 16.35 National geographic - 17.35 Nevilleov otok, britanski film - 19.30 Dnevnik - 20.10 Cape Fear, ameriški film - 22.05 Družina Soprano, nan. - 23.15 Poročila - 23.45 Forezinčanka Halifax, nad. - 1.25 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 10.10 McArthur, film - 12.15 Opera matineja - 14.55 Hišni ljubljenci - 15.40 Oddaja za otroke - 16.30 Beverly Hills, nad. - 17.20 Briljant - 18.10 Dekleta v trendu, nan. - 19.00 Maggie, nad. - 19.30 Umetnine svetovnih muzejev - 19.45 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Obstanek, nad. - 21.00 Poročila - 21.10 Hit HTV - 22.00 Glamur Café - 22.55 Moške svinje, nad. - 23.25 Beach Boys Story, nad.

NEDELJA, 11.11.

SLOVENIJA 1

8.00 Živžav: Teledajski; Trnovo robidovje; Palček David; Orkester slovenske policije; Pomagajmo si; Dnevnik velikih mačk, nad.; Obzorje duha; Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 14.10 Pod žgočim soncem, nad. - 15.00 Črna reka - 15.30 Lingo - 16.00 Čari začimb - 16.30 Poročila - 16.45 Vsakdanjki in prazniki - 17.45 Alpe-Donava-Jadran - 18.15 Prezrti okolja - 18.45 Risanka - 18.50 Žrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik - 20.05 Mario - 21.50 Intervju - 22.45 Poročila - 23.05 Zgodbe o knjigah - 23.15 Ustrelila sem Andyja Warhola, film

SLOVENIJA 2

8.30 Tedenski izbor: Videospotnice; Blišč in beda Kurtizan, nad.; Kam gredo divje svinje?, nad.; Obljubljena dežela; Policija; Plesno izročilo Slovaške - 13.00 Šport - 19.30 Videospotnice - 20.05 Sovražnik vsega človeštva, dok. oddaja - 21.00 Murphy Brown, nan. - 21.30 Turistična oddaja - 22.00 Končnica - 23.00 Štirje letni časi, TV baletni film

KANAL A

9.20 Mladi in nemirni, nad. - 13.30 Ko se vrne žena, film - 15.15 Slavne zvezde, dok. oddaja - 16.15 Felicity, nan. - 17.10 Beverly Hills, nad. - 18.05 Melrose Place, nad. - 19.00 Pop'n'roll - 20.00 Brez poti nazaj, film - 21.40 Dosjeji X, nan. - 22.30 Goodyear liga

POP TV

8.30 Risanke - 11.00 Hroščeborgi, nan. - 11.30 Mladi Herkul, nad. - 12.00 Šolska košarkarska liga - 12.50 Onstran prireje, film - 14.20 Otroški zdravnik, nan. - 15.20 Gorski zdravnik, nan. - 16.20 Možje v belem, nan. - 17.10 Vedno na begu, film - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.30 Športna scena - 22.15 Modri rodeo, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Posnetek dogodka - 18.00 Podjetniška praksa - 18.15 Dolenski obzornik - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.30 Športna scena - 22.30 Podjetniška praksa - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Od sobote do sobote

HTV 1

8.20 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Sadovi zemlje - 13.20 Mir in dobro - 13.50 Duhovni klic - 14.00 V nedeljo ob dveh - 15.00 Poročila - 15.10 Hruške in jabolka - 15.45 Gruntovčani, nad. - 16.50 Her Hidden Truth, ameriški film - 18.25 Povabilo na čaj, nad. - 19.15 Loto - 19.30 Dnevnik - 20.05 Dan žena ali črna kronika, drama - 21.05 V službi njenega veličanstva, film - 22.15 Poročila - 22.30 Sijamski sončni zahod, film - 1.00 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč - 9.00 Sveto pismo - 9.15 Hrvaški benediktanski samostan, dok. oddaja - 9.45 Agape - 11.00 Nedeljska maša - 12.00 Strange Cargo, film - 13.35 Mini nad. - 15.30 Če bi gradovi spregovorili - 16.20 Ksena, nan. - 17.05 Turistični magazin - 17.40 Grizli, nad. - 18.05 Opera box - 18.35 Vabilo, odd. o kulturi - 19.05 Risanka - 19.30 Umetnine svetovnih muzejev - 19.45 Aretacije in sojenje, nad. - 20.10 Nevidni človek, nad. - 21.00 Poročila - 21.05 Zgodovina svetovnih kultur: Moskva - 22.05 Triler

PONEDELJEK, 12.11.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; Pod piramido; Iz popotne torbe; Rdeči grafit; Dnevnik velikih mačk, nad.; Slovenski pesniki in pisatelji; Živa zemlja; Na vrtu; Starodavni vojščaki; Črna reka, dok. oddaja - 13.00 Poročila - 13.30 Ljudje in zemlja - 14.20 Polnočni klub - 15.30 (Ne)znani oder - 16.00 Dober dan, Koroška - 16.30 Poročila - 16.45 Teledajski - 17.05 Radovedni Taček - 17.20 Enciklopedija živali - 17.45 Recept za zdravo življenje - 18.35 Žrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Komisar Rex, nan. - 21.00 Mladi na robu, dok. film - 22.00 Odmevi - 22.55 Brez reza

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Sloves, dok. nad. - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Oddaja Maribor - 18.30 Jasno in glasno - 19.30 Videospotnice - 20.05 Trend - 20.30 Gospodski izzivi - 21.00 Studio City - 22.00 Stoletje odkritij, dok. nad. - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

9.00 Ekstra magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Dannyjeve zvezde - 12.30 Obala ljubezni, nan. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Varuška, hum. nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Titanik, film - 23.40 Ekstra magazin

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Športna scena - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.55 Sedma nebesa, nan. - 21.50 Urgenca, nan. - 22.40 Udarci pravice, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Posnetek dogodka - 17.45 Smo dobri gospodarji? - 18.15 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 TV Dober dan, nan. - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Klepet z... - 21.50 Kmetijski razgledi - 22.20 Športni pregled - 22.45 Nas poznate? - 23.00 Novice - 23.15 Podjetniška praksa

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.30 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.40 Ti si moja usoda, nad. - 13.25 Načrt Alf, film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, nad. - 16.00 Predšolska vzgoja - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Ljubezen je čudna, izobr. oddaja - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Zgodba, dok. oddaja - 21.10 Latinica - 22.45 Odmevi dneva

HTV 2

10.15 Ponovitve: Mir in dobro; Povabilo na čaj, nad.; Svet zabave; Cafe Cinema; Mesečina; Hruške in jabolka; Glamour Café - 15.10 Program za otroke in mladino - 16.05 Poročila za gluhe in naglušne - 16.10 Otroška oddaja - 16.40 Hugo - 17.10 Ti si moja usoda, nad. - 18.00 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Show Michaela Richardsa - 19.30 Umetnine svetovnih muzejev - 19.45 Aretacija in sojenje, nad. - 20.10 Še enkrat od začetka, nad. - 21.00 Polni krog - 21.20 Becker, nan. - 21.45 Dok. oddaja - 22.45 Ponovitve

TOREK, 13.11.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Čarobni šolski avtobus; Radovedni Taček; Gulimišek; Oddaja za otroke; Recept za zdravo življenje; Pomagajmo si; Komisar Rex, nan. - 13.00 Poročila - 13.40 Obzorje duha - 14.10 Mladi na robu, dok. oddaja - 15.00 Renesansa, nad. - 16.00 Prislunimo tišini - 16.30 Poročila - 16.45 Sprehodi v naravo - 17.00 Otroci na ladji Luna, nan. - 17.45 Miti človeštva, dok. oddaja - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Titani, nad. - 21.00 Aktualno - 22.00 Odmevi - 22.50 Grim Pickings, drama

SLOVENIJA 2

10.30 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Studio City - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Vse zaradi Roberta de Nira, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Alfi Nipič in muzikanti Evrope - 21.05 Breza, hrvaški film - 22.30 Svet poroča - 23.00 Nekoga moraš imeti rad, slovenski kratki film - 23.10 Z nožem, slovenski kratki film - 23.20 Oblak, argentinski, film

KANAL A

9.00 Ekstra magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Mladenec v modrem, nan. - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze, nan. - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, hum. nan. - 18.30 Varuška, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Kung fu: Načrt S, film - 22.00 Will in Grace, nan. - 22.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 23.00 Noro zaljubljena, nan. - 23.30 Ekstra magazin - 23.50 Dannyjeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 TV Dober dan, nan. - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 20.45 Večna ljubezen, film - 22.30 Udarci pravice, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.30 Napovedi in obvestila - 17.00 Brez panike - 17.30 Dolenski obzornik - 18.00 Športni pregled - 18.30 Podjetniška praksa - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Preverjeno - 21.00 Novice - 21.30 Krst mošta - 22.05 Igra moči, britanski dok. film - 22.35 Rezerviran čas - 23.00 Novice - 23.15 Športni pregled

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.40 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Ti si moja usoda, nad. - 13.20 Film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Govorimo o zdravju - 19.00 Kviz - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Skupaj do zvezd - 21.00 Forum - 22.00 Prostor, čas, arhitektura - 22.45 Odmevi dneva - 23.20 Otok življenja, dok. oddaja - 23.50 Nočni program

HTV 2

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Dober dan, Koroska; Risanke; Mož, ki je sadil drevesa, risani film; Sprehodi v naravo; Otroci na ladji Luma; Lingo; Miti človeštva; Titani, nad. - 13.00 Poročila - 14.00 Zima v vrhah, film - 15.10 Aktualno - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Male sive celice - 17.45 Avstralska kronika, nad. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Sedmi pečat, film - 22.00 Odmevi - 22.55 Requiem, posnetek opere

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 15.00 Videospotnice - 15.35 Turistična oddaja - 16.05 Policija - 16.30 Rad imam Lucy, nan. - 17.00 Sylvia, nan. - 18.00 Veriga, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Športna sreda - 23.00 Umori, nan.

KANAL A

9.00 Ekstra magazin - 9.15 Ricki Lake - 10.10 Šov Jerryja Springerja - 11.30 Danniejeve zvezde - 12.30 Obala ljubezni, nad. - 13.25 Mladi in nemirni, nad. - 14.45 Dvakrat v življenju, nan. - 15.40 Ricki Lake - 16.35 Zvezdne steze - 17.30 Princ z Bel Aira, nan. - 18.00 Vreme - 18.05 Cosby, nan. - 18.30 Korak za korakom, nan. - 19.00 Ekstra magazin - 19.17 Vreme - 19.20 Šov Jerryja Springerja - 20.10 Begunec, nan. - 21.00 Na kraju zločina, nan. - 21.50 Will in Grace, nan. - 22.20 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.50 Noro zaljubljena - 23.20 Ekstra magazin - 23.40 Danniejeve zvezde

POP TV

9.00 Oprah show - 10.00 Vsiljivka, nad. - 10.55 Črni biser, nad. - 11.50 Prepovedana strast, nad. - 13.10 Preverjeno - 14.05 Zakon v Los Angelesu, nan. - 15.30 Oprah show - 16.25 Prepovedana strast, nad. - 17.20 Črni biser, nad. - 18.15 Vsiljivka, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Kruti dvom, film - 21.45 Newyorská policija, nan. - 22.40 Udarci pravice, nan. - 23.30 M.A.S.H., nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? – 13.30 Napovedi in obvestila – 17.00 Poveži!, ponov. – 17.45 Brez panike – 18.15 V mojem kosku je mavrica – 19.00 Novice – 19.15 24 ur – 20.00 Sara, kontaktna oddaja – 20.45 Nas poznate? – 21.00 Novice – 21.30 Odprta tema – 22.30 Klepet z... – 23.00 Novice – 23.15 Kako biti zdrav?

HTV 1

7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.40 Aretacija in sojenje, nan. - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Ti si moja usoda, nad. - 13.20 Film - 15.00 Poročila - 15.05 Raziskovalec, nad. - 16.00 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.00 Vsakdan - 18.30 Split v pajkovi mreži, dok. oddaja - 19.00 Kviz - 19.20 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.10 Globalna vas - 20.45 Pol ure kulture - 21.15 Trenutek spoznanja - 21.50 Misli 21. stoletja - 22.45 Odmevi dneva - 23.20 Evromagazin - 23.55 Nočni program

HTV 2

8.00 Panorama hrvaških turističnih središč –
10.00 Ponovitve: Črno-belo v barvi; Forum:
Glasbena oddaja – 15.05 Program za otroke in
mladino – 16.05 Poročila za gluhe in naglušne
– 16.10 Otroška oddaja – 16.40 Hugo – 17.10
Ti si moja usoda, nad. – 18.00 Panorama –
18.30 Kolo sreče – 19.05 Risanka – 19.30
Umetnine svetovnih muzejev – 19.45 Aretaci-
ja in sojenje, nad. – 20.10 Jack in Jill, nad. –
21.00 Polni krog – 21.20 Nikita, nad. – 22.05
Dok. film – 22.55 Ponovitve

**NE ZAMUDITE
NA VAŠEM KANALU**

- Nocoj vas vabimo pred male zaslonе ob osmih zvečer, ko bo naš gost **sevnški župan Kristijan Janc**. Pokličite v studio na telefonsko številko **07/ 39 30 860** in župan vam bo odgovoril na vprašanje.
- **Kmetijski razgledi** so na vrsti v petek ob 17.45. Tokrat boste med drugim izvedeli vse o skladiščenju poljskih pridelkov.
- Na Martinovo nedeljo ob 17. uri vam bomo pokazali, kako sv. Martin iz mošta naredi vino. V **Podjetniški praksi** ob 18 uri vam predstavljamo **Instalaterstvo Termotehnika**. Četrta ure pozneje bo na sporedu **Dolenjski obzornik**, v katerem se boste sprehodili po dolenjskih gričih in spoznali Voračevo pohodniško pot.
- Z znanim umetnikom **Lucijanom Reščičem** se bo v ponedeljekovem **Klepetu z...** ob 21.20 pogovarjala Verica Marušič.
- V torkovi **Podjetniški praksi** ob pol sedmih zvečer boste spoznali **Mizarstvo Lestra**.

Molkova molči

Društvo pesnikov slovenske glasbe, predseduje mu Ivan Sivec, včlanjenih pa je 31 besednih ustvarjalcev iz vse Slovenije, je naslovlilo na TV Slovenija skupno in še dvanajst posameznih peticij, v katerih so predložili pobude in zahtevali pogovor glede oddaj z narodno-zabavno glasbo. Pisma so prejeli: odgovorna urednica razvedrilnega programa Miša Molk, direktor TV programov Janez Lombergar, nekdanji generalni direktor Janez Čadež ter Svet RTV Slovenija. Pisici besedil zahtevajo poldrugo uro trajajočo oddajo z narodno-zabavno glasbo v večernem, se pravi v zelo gledanem času, saj so prepričani, da si ta glasbena zvrst v Sloveniji, ki je žibelka diatonične harmonike, to tudi zasluži. TV Slovenija se po mnenju slovenskih piscev besedil obnaša do narodno-zabavne glasbe mačehovsko in ignorantsko, s trenutno oddajo pa nikakor ne morejo biti zadovoljni, saj je prekratka, žarnsko neenotna in ob nepravem terminu.

Na peticijo ni nihče odgovoril, Ivan Sivec je bil res povabljen na Svet RTV, ki je razpravljal o tej problematiki, vendar površno in na kratko. Gospa Molk je obljubila sprejeti na pogovor delegacijo društva, a je snedla svojo obljubo, celo več: ko jo je predsednik Sivec na to opozoril, mu je neprijazno odgovorila, da se ne bo podrejala nikakršnim pozivom na pogovor. A se je premislila, delegacijo je obljubila sprejeti v treh tednih. Pa iz te moke ni bilo kruha vse do konca septembra. Sivec in njegovi člani pa ne kanijo odnehati. Na nedavnem srečanju v Mariboru so sklenili napisati nova pisma, ki bodo romala v Ljubljano, natančneje: v trdnjavo slovenske televizije. Ker Molkova dobiva izpuščaje že, če kdo omeni Sivca, bodo tokrat poskušali zahtevano doseči podpredsednica društva Fanika Požek ter člana Jože Skubic in Anton Gričnik.

Morda pa ne bi bilo odveč, če bi kakšno vižo na to temo zapeli Molkovi tudi gledalci, ki so, kar zadeva oddaje narodno-zabavne glasbe, zapostavljeni v primerjavi z oddajami, posvečenimi drugi popularni muziki. Iz napisanega je razvidno, da Molkova ne bi mogla imeti boljšega priimka, pa če bi si ga sama izbirala in tudi izbrala. **TONI GAŠPERIČ**

Nagrade v Šentjernej, Sevnico in Novo mesto

Do roka smo prejeli 180 rešitev in žreb je izmed reševalcev 43. nagradne križanke izbral **Antonijo Grubar iz Šentjerneja, Mileno Teraž iz Sevnice in Evo Pucelj iz Novega mesta**. Grubarjevi je pripadla denarna nagrada, Teraževa in Puceljeva pa bosta za nagrado prejeli knjigo. Nagrajenkam čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 19. novembra na naslov: **Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 45". Ovojnice brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 43. križanke

Pravilna rešitev 43. nagradne krizanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: STRAMIN, KRITINA, LAKOLIT, VODOMEC, ANE, TIL, SUBLIMAT, AI, ARA, LABIATE, MENTOR, AKO, ATAL, KUMARA, RENAN, RINKA, ARAKS, ANTAR.

MODNI KOTIČEK

Dekolte naš vsakdanji

Četudi se nošenje odprtih oblačil približuje h koncu, moramo ženske tudi v hladnejši polovici leta skrbeti za svojo kožo. Predvsem tisto, ki je na bolj izpostavljenih delih in njen slab videl lahko izdaja zanemarjenost, včasih celo staranje. Slednje lahko preprečimo s pravilno in redno higieno ter uporabo najrazličnejših, a ustreznih izdelkov za nego kože. Danes se bom posvetila tistemu delu, s katerim se veliko ukvarjajo tudi moški pogledi, saj je njegova "ohranjenost" tudi ogledalo ženske.

Dekolte je potreben posebne nege, saj je koža na prsih tanjša od tiste na obrazu ali trebuhu, poleg tega pa mora vzdržati še težo prsi, ki so le rahlo podprte z mišicami. Vsaj enkrat tedensko si privoščite nežno luščenje z luščilnimi kremami z zaobljenimi zrnci, da odstranite odmrle kožne celice. Če je koža nečista, jo najprej omeščajte s parno kopeljo, nato pa odstranite ogrce in mozolje.

Za dodatno nego uporabite izdelke, ki koži dajejo vlago in vračajo napetost. Kreme lahko na vratni izrez nanašate na debelo in redno. Dobro so tudi negovalne maske, ki se enkrat na teden nanašajo na prsi in ramena. Te gladijo tudi drobne gubice, ki nastajajo zaradi pretiranega sončenja.

Seveda sodijo k dekolteju tudi ramena, ki naj bi bila vedno negovana, in roke z občutljivimi in vedno suhi mi komolci ter ohlapno kožo, ki je posledica neredne telovadbe. Pazite, da se obojemu izognete.

K lepemu dekolteju prispeva tudi pravilna drža: prsi ven, ramena nazaj, trebuh noter in glavo pokonci. In ne pozabite: Vse kar je dobro za dekolte, je priporočljivo tudi za vrat, na katerega pogosto pozabimo.

JERCA LEGAN

DESET DOMAČIH

Zrebr je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista nagrado dodelil Jožici Olovec, Oštrc 17, Kostanjevica. Čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu Studia D v ponedeljek ob 20.10 v sklopu *Večera domače glasbe*, ponovitev pa ob nedeljah ob 17. uri, je ta teden takšna:

1. (3) Črnołaska s kitaro - ansambel Vasovalci
2. (1) Smehlaj narave - Klemen Hribar
3. (2) Moj svet - ansambel Rog
4. (6) Hvala, mami - ansambel Pogum
5. (4) Očka odhaja - ansambel Mladi Dolenjci
6. (5) Pri nas je pa taka navada - ansambel Korenine
7. (8) Sanje med brezami - ansambel Vrisk
8. (7) Dolenjski dimnikar - ansambel Gregorja Oblaka
9. (-) Najbolj si želim - ansambel Slapovi
10. (10) Moje trte - ansambel Spomin

Predlog:

Na Dolenjskem je lepo živet' - ansambel Lojzeta Slaka

Kupon št. 45

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

ČAR MLADOSTI - V soboto, 27. oktobra, je v KC Janeza Trdine potekal koncert z naslovom Čar mladosti. Pred številno publiko je ob 8-letnici delovanja nastopila vokalna skupina Zarja, svoje uspešnice sta zapeli tudi instrumentalna skupina Sonce in otroška glasbena skupina Zvezdice pod vodstvom zborovodkinje Irene Rešeta. Gost večera je bil Alberto Gregorič. (Foto: Helena Murgelj)

NAGRADNA KRIŽANKA 45

A large eagle in flight against a blue sky, positioned on the left side of the page, partially overlapping the crossword grid.

				DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	DALIŠE POTOVANJE	NEKANJE VOJAŠKO OPORIŠČE ZDA NA PACIFIKU	ODTISI STOPINJ DIVJADI V MEHKIH TLEH	MESTO V ZAHODNI MAKE- DONIJI	LEVI PRITOK RONE V FRANCIJI	GIBANJE PO ZRAKU	IZRAELSKA LUKA
				KNJIGA PRIDIG							
				ODPADEK PRI KLESANJU							
				OBZIR, SPO- ŠTOVANJE							
				VNETJE SLUZNICE							
										SISTEM ZA RAČUNANJE ČASA	ŽIVAHNO, STRASTNO (V GLASBI)
AVTOR: JOŽE UDIR	DEJANSKA OBLAST PRAVNEGA SUBJEKTA NAD STVARJO	OSMI TON OD OSNOV- NEGA	OČE VRSTA PLATNA				DEL OČESA ŠPANSKO ŽENSKO IME				
PTUJ V RIMSKIH ČASIH									OTO GIACOMELLI NEKDAJ TIP OS. RAČU- NALNIKA		
NEKDANJI OSMO- SOLEC								AM. BOKSAR CLAY VZPENJAVA ZELIKA			
PTIČJA SAMICA						UŽIVALEC LEPOTE GERM. MIT. OREL					
ORIGINAL KRATICA ZA NAROD. OSVOBOD. FRONTO GRČIJE				ČUTNI UŽITEK NIKO GRA- FENAUER							
DOMAČA ŽIVAL							GRŠKI DIDAKTIČNI PESNIK				
LUKA V MAROKU							IME MAKE- DONSKEGA POLITIKA GLIGOROVA				

90 LET TEKAVČIČEVE MAME - Pred dnevi je dopolnila 90 let Gizela Tekavčič iz Hinj. Na njeni življenjski poti sta jo spremljala žalost in trpljenje, saj je skrbela za devet majhnih otrok, izgubila prvega moža Janeza in v vojni še streho nad glavo. Kljub temu ji ni zmanjkalo volje in človeške toplote. Družina se je preživljala s kmetovanjem na skopi zemlji. V hlevu so imeli tudi krave in konja, s katerim so jeseni in pozimi s sanmi vozili les v Stražo na postajo. Za preživetje so nabirali tudi zdravilna zelišča. Otroci so odšli po svetu, mama Gizela pa je ostala doma s hčerko Gizelo. Ob njenem jubileju so ji čestitali žužemberški župan Franc Škufca, svetovalec za družbene dejavnosti Darko Pucelj in predstavnici KO RK Hinje Marija Pečjak in Marija Breceljnik. (Foto: S. M.)

SREČANJE STAROSTNIKOV V ŠKOCJANU - V oktobru je krajevna organizacija RK pripravila srečanje starejših in bolnih občine Škocjan. Ob prijetnem klepetu in obujanju spominov so zbrane pozdravili predsednica KORK Škocjan in predsednica OZ-RK ter župan občine Škocjan. V kulturnem programu so sodelovali učenci in pevski zbor OŠ Frana Metelka, pevski zbor Mesečina in upokojenka Slavka. Za veselo vzdušje sta poskrbela harmonikarja Matjaž in Alojz, krožkarji RK pa so starejšim poklonili cvetje. (Foto: Tina Granda)

Z DETELJICO NA GORJANCIH - Društvo posvojiteljskih družin s pripravo zakoncev za sprejem otroka v posvojitev ali rejništvo Deteljica s sedežem v Ljubljani je v oktobru organiziralo za svoje člane pohod na Gorjance. Kljub slabi vremenski napovedi se ga je udeležilo 15 pohodnikov. Prehodili smo pot od Gabrja do doma pri Miklavžu, Trdinovega vrha in planinskega doma pri Gospodični. Na vsaki postaji nas je pričakal nasmejani invalid Jani. (Foto: Helena Murgelj)

OŠ PODGRAD PREJELA SREBRNO PLAKETO ZZB NOB - V soboto, 27. oktobra, smo učenci in učiteljice kot vsako leto pripravili kulturni program ob spomeniku padlih borcem na Velikem Cerovcu za borce in njihove svojce iz Pobegov-Čezarji iz okolice Kopra. Proslave se je udeležilo okoli 150 ljudi. G. Gabrič je podružnični OŠ Podgrad izročil srebrno plaketo ZZB NOB Slovenije za sodelovanje na kulturnih prireditvah, ki jih v spomin na dogodke iz NOB organizira občinska organizacija ZB NOB Novo mesto. (Foto: T. Kaplan)

Vse za večjo varnost

Požarna varnost tudi po zaslugi gasilcev boljša

ŽUŽEMBERK - V mesecu oktobru, mesecu varstva pred požari, so tudi gasilci v občini Žužemberk posvetili največ pozornosti preventivnim aktivnostim v svojem okolju. Pripravili so preventivne preglede gospodarskih poslopij in hidrantnega omrežja, obveščali občane o varni rabi plina, organizirali občinsko gasilsko tekmovanje, preglede in prodajo gasilnih aparatov. Mnoga društva so odprla vrata svojih domov številnim šolarjem, kjer so si lahko ogledali gasilsko tehniko. Gasilci so svojo tehniko in znanje preizkusili tudi na taktični vaji, ki je potekala zadnjo soboto v mesecu oktobru. O vaji in o mesecu požarne varnosti v Suhi krajini smo povprašali tudi nekaj udeležencev.

FRANC ŠKUFCA, poveljnik občinskega poveljstva občine Žužemberk: "Na vaji s predpostavko, da gori občinska stavba in grad sredi Žužemberka, je sodelovalo 60 gasilcev iz sedmih prostovoljnih gasilskih društev: Ajdovca, Dvora, Hinj, Rebri, Križev, Šmihela in Žužemberka. Pri delu so pokazali izvrstno znanje in dokaj dobro tehniko, ki smo jo v zadnjih letih dodobra posodobili. V prihodnje moramo zamenjati še vozili iz PGD Ajdovec in PGD Reber, ki sta najstarejši in razmeroma dobrem voznem parku."

TINE FILIP, poveljnik Gasilske zveze Novo mesto: "Vajo lahko ocenim z oceno dobro, saj je pokazala dobro opremljenost tehnike in opreme. Zadovoljen sem s časom prihoda enot na prizorišče pa tudi z delom vseh udeležencev. K temu je gotovo veliko pripomoglo tudi izobraževanje za nižje častnike, društva pa se urijo tudi na raznih tekmovanjih od občinskih in regijskih do republiških. Kar petnajst članov se bo udeležilo tudi tečaja iz dihalne tehnike na Igu, kar je

zelo pohvalno. Izpostavil bi tudi odlično sodelovanje med Gasilsko zvezo Novo mesto in občinskim poveljstvom občine Žužemberk s poveljnikom Škufco in njegovim namestnikom Andrejem Bankom."

FRANC JENKOLE, predsednik nadzornega odbora PGD Dvor: "Taktična vaja je potekala v redu, brez zapletov in brez poškodb. Gasilca z Dvora sta z dihalnimi aparati sicer rešila "ponesrečenca" iz grajskih ruševin, a na srečo je takšnih nezgod in nesreč malo."

LUCIJA GNIDOVEC, učenka 4. razreda podružnične šole Dvor: "Gasilci z Dvora so vsem učencem na šoli tako kot vsako leto pokazali zanimivo opremo in avtomobile ter nas poučili o nevarnosti ognja. Tudi sama sem gasilka in tekmujem za PGD Dvor v kategoriji pionirk. Na občinskem tekmovanju v Žužemberku je bila moja ekipa prva. Za sodelovanje na dosedanjih tekmovanjih so nas gasilci poleti peljali tudi na Debeli Rtič."

SLAVKO MIRTIC

Vaja požarne pripravljenosti

Ob mesecu požarne varnosti je OGZ pripravila različne aktivnosti, med drugim vajo mobilnih enot

LOŠKI POTOK - V oktobru, mesecu požarne varnosti, je OGZ pripravila obširen program, v katerega so vključili vsa PGD, predvsem pa mobilne enote in posamezne strokovne službe. Načrt lahko razdelimo na 4 glavne sklope: preventivni pregledi kurišč, dan odprtih vrat za šolsko mladino, pregledi plinskih napeljav in skupna vaja mobilnih enot, ki je potekala zadnjo nedeljo v oktobru.

Namišljeni požar je v velikem obsegu izbruhnil v dopoldanskih urah na obrobju vasi Hrib, z njim se je spopadlo 6 mobilnih enot z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Večina ekip je na kraj požara prispela v nekaj minutah in ga tudi ukrotila. Med samo vajo se je pokazalo nekaj nepravilnosti in pomanjkljivosti. Napake so po končani vaji skrbno analizirali opazovalci in vodstvo OGZ.

Zbranim na vaji je spregovoril poveljnik OGZ Janez Ravnikar, ki je vajo ocenil kot uspešno in hkrati ugotovil, da je potrebnih več vaj, pri katerih je največ možnosti, da se ugotovijo morebitne okvare. Kritični so bili opazovalci vaje. Anton Lavrič je menil, da bi se morale ekipe na vaje bolje pripraviti. Kritičen je bil do pomanjkljivega polaganja cevi. Vajo je treba vzeti resneje, je menil in dodal, da bi morala posamezna društva imeti več vaj v svojem okolju in točno določeno število cevi do posameznih vaških okolij, ker je verjetno, da se bo domače društvo prvo spopadlo z ognjem. Podobnega mnenja je bil tudi opazovalec Franc Košir. Ocenil je, da so

enote res prišle na kraj požara v rekordnem času, žal pa je zatajila ena izmed motorov. Potek vaje je pohvalil tajnik OGZ Stane Mišič in povedal, da je zatajilo alarmiranje za PGD Travo in Podpresko. Obvestili so jih po običajnem telefonu, tako zamud skoraj ni bilo. Dokaj kritično je ocenil redarsko službo, saj cevi, ki so prečkale ceste, niso bile ustrezno zavarovane. Tudi komuniciranje med posameznimi enotami ni bilo v skladu s predpisi. Podobno oceno je dal tudi poveljnik civilne zaščite Janez Bambič. Posebej se je osredotočil na hidrante, saj nekateri niso brezhibni. Menil je, da je treba podobne napake takoj odpraviti. A. KOŠMERL

Telefonski imenik

LJUBLJANA - Telekom Slovenije je te dni izdal nov Telefonski imenik Slovenije v knjižni obliki in na zgoščenki. Na voljo bo v vseh Telekomovih trgovinah in poštah pa tudi na Petrolovih bencinskih servisih, Mobitelovih centrih in drugod. Elektronski obliki imenika je zdaj dodanih že 30 zemljevidov mest.

Srečanje ljudskih pevcev in godcev

DOBOVA - Brežiška območja izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti vabi v petek, 9. novembra, ob sedmih zvečer v tukajšnji kulturni dom na 5. območje srečanje ljudskih pevcev in godcev.

Uspelo srečanje s svojci

Oskrbovanci zavoda Impoljca pripravili ganljivo srečanje s svojci - Kulturni program in razstava

IMPOLJCA - Srečanje oskrbovancev in svojcev v posebnem zavodu Impoljca je bilo pred kratkim še lepše in je še bolj uspelo kot pred letom dni. Bilo je mnogo solza, radosti in sreče. Lepo je videti nekoga, ki ga imaš rad, mu po dolgem času želiš stisniti roko, morda ga tudi poljubiti, tedaj tudi tukaj na Impoljci vlada veselje. Smeh pomešan s solzami sreče.

Najprej se je zaslislal glas harmonikarja Branka Žiberta in zaslislala se je njegova spremljava. Nato se je po kratkem pozdravnem govoru enega izmed oskrbovancev doma program tudi začel. Povezovalce programa - oskrbovanec je predal besedo direktorici domov Milki Cizelj, ki je pozdravila goste, med katerimi so bili večinoma svojci, a tudi predstavniki občinskih služb Sevnica. Ti so prišli na proslavo in na ogled razstave oskrbovancev. Program se je nadaljeval z nastopi dveh pevskih zborov, recitatorji in igralsko skupino. Ver-

jetno si nihče od povabljenih gostov ne more predstavljati, koliko truda je bilo treba za vse to.

Po kulturnem programu so se oskrbovanci in gostje preselili na rob košarkarskega igrišča. Že od daleč se je širila vonjava po mastnih debelih pleskavicah. Glavni kuhar, Lojze Zakrajsek, ki je tudi šef kuhinje, je stal ob kotlu in s svojo ekipo delil te dobrote prijateljskih vonjav.

Sam sem imel obisk iz rojstnega kraja, prijatelj pa je s kamero posnel ves program. Z organizacijo letošnjega srečanja z izdelki na razstavi in nastopom na srečanju smo dokazali, da znamo, če hočemo! S tem pa lahko nadaljujemo, če bo med nami vlado prijateljstvo, medsebojno spoštovanje in medsebojno razumevanje. Prepričan sem, da bomo uspeli.

FRANKO PELLASCHIER

Ferdo Katern

Oktobra smo se na pokopališču v Dragi poslovili od dobrega moža, očeta, prijatelja in soborca partizana Ferda Katrna. Rojen je bil 8. marca 1922 na Travi. Leta 1929 je bil učenec prve generacije učiteljice Nade Vreček. Ko sem ji sporočil žalostno novico, je zajokala in povedala, da je Ferdo njen 65. umrlu učenec.

Ferdo je po osnovni šoli opravljal razna dela. Jeseni 1941 se je pridružil OF in 14. julija 1942 so ga Italijani z ostalimi jetniki odgnali na zloglasno taborišče na Rabu. Po kapitulaciji Italije septembra leta 1943 se je prostovoljno pridružil Rabski brigadi, nato 9. kočevski brigadi, Notranjskemu odredu in Osmi brigadi, kjer je bil 7. novembra 1944 hudo ranjen. Do leta 1946 je bil v invalidskem domu v Ljubljani, nato se je zaposlil v Kočevju. Strokovno se je usposobil na finančnem področju. Z upokojitvijo se je vrnil v domači kraj, kjer sta si z ženo ustvarila prijeten dom.

Ob delu in po upokojitvi je bil do konca življenja zelo družbeno aktiven. Bil je predsednik KS Draga in ZB NOV. Posebno delaven je bil v odborih pri obnovi vasi in naselij v Dragarski dolini, sodeloval je pri gradnji vodovoda, asfaltiranju ceste, obnovi domačij in napeljavi elektrike.

Ferdo je bil izredno mirnega značaja, tovariški, vljuden; če je le mogel, je rad pomagal. Na zadnji poti so ga pospremili številni domačini in prijatelji. Z lepimi besedami se je od njega poslovil njegov vojni tovariš Nace Karničnik, predsednik ZB NOV Kočevske.

ZDRAVKO TROHA

Knjiga o zadnji čarovnici

RIBNICA - V Miklovi hiši bodo danes, 8. novembra, ob šestih zvečer predstavili knjigo dobropoljskega pisatelja Frana Jakliča Zadnja na grmadi. Povest govori o sojenju in pokončanju zadnje čarovnice na Slovenskem, kar se je dogodilo v Ribnici pred 300 leti.

Ajda in Martinova gos

Posebna kulinarčna ponudba v gostilni Rog

DOLENJSKE TOPLICE - V Gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah bo od petka, 9. novembra, do nedelje, 18. novembra, potekala kulinarčna prireditev, na kateri bo moč ob dobitih, ki se pripravljajo za martinovanje, poskusiti tudi izvrstne domače jedi, ki jih pripravljajo z ajdo in ki se lepo ujamejo s pečeno mlado račko in gosko, podajo pa se tudi k prekajeni postrvi in drugemu prekajenemu mesu in zelenjavi.

Tako so v tej "zgodbici o ajdi in Martinovi gosi" pripravili za hladne predjedi ajdov kruh z zaseko, hladno mlado račko v solati iz ajdove kaše in jabolka, ajdovo kašo s piščančjimi pr-

mi, prekajeno postrv z ajdovo kašo. Od juh bo na voljo krompirjeva z ajdovo kašo in gobova z ajdovimi žganci. Bogata je ponudba glavnih jedi: ajdova kaša z jurčki, pečena ajdova kaša z mesom, mrežna pečena kaša, ajdovi štrukli, kislo zelje z ocvirki, nadevana račka z ajdovimi mlinci in dušenim rdečim zeljem, Martinova goska z dušeno ajdovo kašo, klobase z ajdovo kašo in kislo repo, zapečene palačinke po kranjsko. Tudi sladice bodo v znamenju ajde: ajdova potica s skuto, z orehi, pečena ajdova kaša z jabolki, ajdova torta, ajdov triet, z orehi nadevani ajdovi krapki.

Čas je za cepljenje proti gripi

Gripa se razlikuje od ostalih viroz po težjem poteku in možnih resnih zapletih - Edina učinkovita zaščita je cepljenje

V hladnih mesecih leta se močno poveča število bolnikov z akutnimi virusnimi obolenji dihal, ki jih povzroča veliko število različnih vrst virusov, med njimi tudi virus gripe (influenca). Od ostalih viroz, ki se kažejo z znaki vnetja dihalnih poti, pa se gripa razlikuje po težjem poteku in možnih resnih zapletih. Povzročajo jo trije tipi virusa influence: A, B in C. Razširjena je po celem svetu, pojavlja se lahko v sporadični obliki vse leto (zbolevalo samo posamezne osebe), največkrat pa v obliki epidemij, občasno tudi kot pandemija (bolezen se razširi na več kontinentov).

Ponavadi je gripa kratkotrajna vročinska bolezen, ki jo spremljajo mrzlica, oslabelost, glavobol, bolečine v mišicah in sklepih, draženje v žrelu, suh kašelj, vnetje očesne veznice. Za razliko od prehladnih bolezni lahko traja do 7 dni. Pri težjih oblikah se pojavijo tudi težave s prebavo ali celo vnetje osrednjega živčnega sistema, mišic, srčne mišice ali osrčnika. Kašelj traja tudi več tednov. Pogosto istočasno ali neposredno po okužbi z virusom gripe nastopi tudi bakterijska okužba z možnimi resnimi zapleti - dolgotrajna vročina, gnojno vnetje sinusov, srednjega ušesa, bronhitis, pljučnica ali celo smrt (1%). Najpogostejša komplikacija je pljučnica, ki jo lahko povzroči sam virus gripe, zelo pogosto pa istočasna bakterijska okužba.

Ogrožene so zlasti starejše osebe, osebe s kroničnimi obolenji, zapleti pa so pogosti tudi pri mlajših osebah, ki gripo prebolijo na nogah ali prehitro vstanejo iz postelje.

Virus gripe, ki ga izloča okužen človek s kihanjem, kašljanjem, govorjenjem, vsotopi v organizem skozi sluznico dihal z vdihavanjem kužnih kapljic, ki lebdi v zraku. V posušeni sluzi preživi virus več ur, zato obstaja možnost okužbe pri souporabi robčkov, kozarcev, jedilnega pribora itd. Zaradi opisanih načinov prenosa je za gripo značilno naglo širjenje med ljudmi in velika zbolevalnost. V večjih naseljih, mestih in kolektivih (vojska, vrtec, šola, delovni kolektiv) se širi eksplozivno. Tako kot ostale akutne okužbe dihal, se tudi gripa pri nas pojavlja pogostejše v zimskih mesecih, ker so takrat izpolnjeni vsi pogoji za njeno nemoteno širjenje, še posebno zaradi zadrževanja v zaprtih, nepregradenih prostorih. V času epidemij zbolijo 15-25% prebivalcev velikih mest, v zaključnih kolektivih pa več kot 40% vseh, izpostavljenih okužbi. V Sloveniji se epidemija pojavi proti koncu novembra ali v decembru, na Dolenjskem pa je največja obolevnost ja-

nuarja in februarja. V marcu epidemija izzveni.

Tako pri zaščiti pred gripo kot pred ostalimi akutnimi virusnimi okužbami dihal je pomembno redno prezračevanje prostorov. V času epidemije odsvetujemo potovanja in večje zbiranje ljudi. Priporočamo izolacijo bolnika in večjo pozornost nad osebam, pri katerih se lahko razvije težka oblika bolezni. Zaradi zaščite bolj občutljivih oseb svetujemo omejitve ali začasno prekinitev obiskov v bolnišnicah in domovih starejših občanov. S temi ukrepi ne moremo preprečiti širjenja gripe, lahko pa zavarujemo bolj ogrožene skupine prebivalcev (starejše osebe, novorojenčke, osebe s kroničnimi obolenji) in s tem znatno ublažimo posledice epidemij in pandemij.

Edina učinkovita zaščita pred gripo je cepljenje, ki pa ga moramo opraviti v čim večjem obsegu, da dosežemo kolektivno zaščito, in pred sezono, ki je značilna za pojavljanje te bolezni. **Cepljenje priporočamo vsem, razen osebam, ki so preobčutljive za jajca. Te osebe lahko zaščitimo s posebnimi zdravili.** Cepljenje odložimo, če oseba prebolevala akutno vročinsko bolezen. Po cepljenju se redko pojavijo stranski učinki: bolečina na mestu vboda, povišana temperatura, slabo počutje, kar lahko traja do 2 dni. Če se po cepljenju pojavi obolenje dihalnih poti, gre za sočasen pojav in ne za posledico cepljenja.

Cepljenje še posebej priporočamo bolnikom s kroničnimi boleznimi pljuč, srca, ledvic, diabetikom, osebam z imunsko pomanjkljivostjo,

• **S cepljenjem bomo pričeli predvidoma v drugem tednu novembra, cepite se lahko pri izbranih zdravnikih, na Dolenjskem pa tudi v Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto. Cena cepljenja znaša 2.000 tolarjev, za kronične bolnike do 18. leta in nad 65 leti starosti pa 1.000, ker zanje ceno cepiva plača Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.**

bolnikom z malignimi in njihovim družinskim članom. Cepljenje je priporočljivo tudi za vse starejše osebe, zlasti v domovih za ostarele. Priporočamo ga tudi nosečnicam proti koncu nosečnosti, doječim materam in otrokom. Nujno pa je cepljenje za zdravstveno osebo in ljudi v poklicih, kjer bi zaradi odsotnosti z dela ohromela dejavnost (policija, carina, pošta, banke, gasilci, vlada, vojska itd.).

JASMINA PATKOVIČ
COLARIČ, dr. med.,
spec. epidemiologije
Zavod za zdravstveno
varstvo Novo mesto

Slovenska moda v Beogradu

Deset podjetij odprlo prodajne prostore pod skupno streho v Beogradu - Tudi Labod, Jutranjka in Lisca

NOVO MESTO, BEOGRAD - V petek, 26. oktobra, so v blagovnici Centrotextila v Beogradu odprli slovensko hišo mode. Slovenski proizvajalci modnih oblačil in obutve so tokrat stopili skupaj in ponudili Beogradu na 1.800 kv. metrih slovenske izdelke. V modni hiši prodajajo poleg Planike, Mure, Elbroja, Rašice, Polzele, Velane in Odeje tudi tri priznane konfekcijska podjetja z našega območja: novomeški Labod ter sevniški Lisca in Jutranjka.

Slovenska podjetja si obetajo, da bodo v sodelovanju s Centro-

textilom kmalu začela prodajati tudi po drugih večjih mestih ZR Jugoslavije, morda pa jim bo to odprlo tudi vrata v Rusijo, s katero ima to podjetje še vedno dobre poslovne vezi. Prepričana so, da kupci še poznajo imena slovenskih izdelkov in da bo v Beogradu dovolj kupcev, ki bodo znali ceniti kakovost.

"Labod je pred letom 1990 samo v Beogradu prodal več izdelkov kot v vsej Sloveniji; zdaj bi bili veseli, če bi se približali vsaj desetini nekdanje prodaje," pravi direktor Andrej Kirm. Labod bo v kratkem odprl v Beogradu še dve prodajalni: v eni na Knez Mihajlovi ulici že ima komisijso prodajo, drugo pa naj bi v naslednjih treh tednih odprl skupaj s Svilanitom iz Kamnika. Proučujejo tudi možnosti v ostalih večjih mestih, kamor naj bi s prodajo šli spomladi.

B. D. G.

Ko so še svetili z lesenimi lučmi

Franc Rožman še teše trske za svečavo

VELIKI NERAJEC - Enaindesemdesetletni Franc Rožman iz Velikega Nerajca v tukajšnjem informacijskem centru za krajinski park Lahinja rad pokaže obiskovalcem, kako so nekdanji njihovi vasi in tudi drugod po Beli krajini svetili s trskami ali "lučmi", kot so jih imenovali domačini. Rožman tudi sam še nateše luči, pravi pa, da so zanje najboljša brezova polena.

Trske so nekdanji iz polen, ki so jih prej parili v peči, v Velikem Nerajcu tesali pozimi za vse leto. Z njimi so si svetili tako, da so jih zatakali na poseben železen svečnik, nasajen na kol, pod njim pa je bila vedno posoda z vodo, da v lesenih hišah ne bi prišlo do požara. Rožman se ne spominja več, da bi na njihovi domačiji še svetili z "lučmi". "Pred drugo svetovno vojno smo svetili s petrolejem, ki smo ga šli marsikdaj iskati na Hrvaško. Med vojno pa smo si pomagali z izdolbeno repo, v kateri je bil v mast namočen trak, ki je počasi gorel. Električno smo v vasi dobili leta 1952, a so pri vsaki hiši gorele le dve ali tri žarnice," pravi Franc, ki pa se dobro spominja, da so si še dolgo po vojni svetili s trskami, ko so na sveti večer hodili k polnočnici v Dragatuš.

Kot rečeno, Rožman še danes teše "luči". A ne le zato, da obiskovalcem pokaže to starodavno navado. Trske so namreč še vedno dobrodošle tudi za podkurjenje in prav v teh hladnih dneh pred pravo zimo ima Franc veliko dela, na nateše dovolj "luči".

M. B.-J.

Franc Rožman pri pripravi luči

Pionirska razstava

Oblikovalska premiera Alojza Konca, saj je prva tovrstna v ožjem posavskem prostoru in ena pionirskih tudi v Sloveniji

SEVNICA - Samostojna likovna razstava sevniskega akademika Alojza Konca Oblika je odlika, ki jo je v ponedeljek v galeriji na sevniskem gradu odprl župan Kristijan Janc, na ogled pa bo do 15. novembra, je izrazilo avtorska predstavitev oblikovanja štirih velikih celostnih grafičnih podob: Občine Sevnica, Kmečke zadruge Sevnica, podjetja Armat Sentjanž in Gornjedolenske vinske ceste. Galejska predstavitev je prva tovrstna v ožjem posavskem prostoru in ena pionirskih tudi v Sloveniji. Kot poudarja avtor, profesor na

brežiški gimnaziji, razstava "zase da umeščenost avantgardne nujnosti sodobnega sociološkega funkcioniranja likovnosti. Manifestira izvirne pristope in celovite oblikovalske sisteme izbranih raznorodnih subjektov. Predstavlja likovni izziv avtorju - razstavljavcu, didaktično prezentacijo kulturni in tržni javnosti ter pozitivno konkurenco laičnim in strokovnim snovalcem iz publike. Na ogled postavljen design so-identificira avtorja ob že znanem slikarstvu, pedagogiki in publicistiki enoznačne likovne umetnosti".

DRUŽINE SE PREDSTAVIJO - Zveza družin pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije je za zaključek prireditve ob tednu otroka pod pokroviteljstvom tovarne Lek iz Ljubljane pripravila prireditev Družine se predstavijo, na kateri je sodelovalo pet družin iz Bele krajine. V kulturnem programu, ki ga je vodila Olga Rems, so se predstavili družina Konda s Trate pri Semiču in družina Jerina iz Metlike. Svoje izdelke so na razstavi pokazali Vukšiničevi in Horvatovi iz Metlike ter Plavčevi iz Črnomlja. Posebno priznanje za izvirne in izjemno življenjske pesmi so podelili Adiju Smolarju. Na fotografiji poleg predstavljenih družin še predsednik ZPMS Franci Hočvar, predsednica Zveze družin Maja Kersnik Bergant, Olga Rems in Adi Smolar. (Foto: Klavdija Jerina)

ROBERT PAPEŽ RIBIŠKI CAR - V soboto, 27. oktobra, je Ribiška družina Črnomelj na reki Lahinji pripravila tekmovanje za naslov ribiški car 2001. Tekmovanja so se udeležili ribiči vseh starosti. Častni naziv ribiški car si je z največjim ulovom rib prislužil Robert Papež, na prestolu sta mu delala družbo oproda Damir Zubčić in Marjan Papež. Tekmovalni in družabni dogodek so zaključili z dobro večerjo in podelitvijo nagrad vsem sodelujočim. (Foto: S. Lozar)

ZLSD OBELEŽILA SPOMINSKI DAN - 26. in 27. oktobra je občinski odbor ZLSD obeležil spominski dan s prireditvijo prvega nočnega turnirja v malem nogometu. Po odličnih predstavah je na koncu prvo mesto osvojila ekipa ZLSD in si s tem priigrala prehodni pokal. Na drugo mesto se je uvrstila ekipa Adrije, tretji so bili gostje iz Brežic z ekipo Bik team. Ekipa so poleg pokalov domov odnesle tudi lepe nagrade. Po razglasitvi rezultatov so predstavniki športnikov in občinskega odbora ZLSD položili venec k spominski plošči, posvečeni ustanovitvi prve novomeške čete. Na fotografiji od leve proti desni: Robert Klobučar, Igor Perhaj, Franc Plut in Marjan Somrak.

OBLIKA JE ODLIKA - Za prijeten uvod Končeve oblikovalske razstave sta poskrbela Dejan Brečko (trobenta) in Zoran Košir (kitara); sevniški župan Janc (na posnetku čestita umetniku) pa je poudaril, da je občina deležna številnih zelo ugodnih odmevov zaradi celostne grafične podobe občine, ki je delo Alojza Konca. (Foto: P. P.)

tedenski koledar

Četrtek, 8. novembra - Bogomir Petek, 9. novembra - Teodor Sobota, 10. novembra - Andrej Nedelja, 11. novembra - Martin Ponedeljek, 12. novembra - Emil Torek, 13. novembra - Stanislav Sreda, 14. novembra - Nikolaj

Lunine mene

8. novembra ob 13.23 - zadnji kraje

kino

BREŽICE: Od 8. do 11.11. (ob 18. uri) Mačke in psi. Od 8. do 13.11. (ob 20. uri) Planet opic. 14.11. (ob 18. uri) Dr. Doolittle. 14.11. (ob 20. uri) Operacija Mečarica.

ČRNOMELJ: 9.11. (ob 20. uri) ter 10.11. (ob 18. uri) in 20.20) Moulin Rouge. 11.11. (ob 17.30 in 20.20) Traffic - preprodajalci.

GROŠUPLE: 9.11. (ob 19. uri) Pearl Harbour.

IVANČNA GORICA: 8.11. (ob 19. uri) Pearl Harbour.

KOČEVJE: 10.11. (ob 19. uri) Barabe. 11.11. (ob 17. uri in 20.15) Pearl Harbour.

KRŠKO: 8.11. (ob 18. uri) Punčka, mogoče pa bo. 8.11. (ob 20. uri) ter od 9. do 11.11. (ob 18. uri) A.I. umetna inteligenca. Od 9. do 11.11. (ob 20.30) Izgubljene duše. 13. in 14.11. (ob 18. uri) Munje. 14.11. (ob 20. uri) Planet opic.

NOVO MESTO - Dom kulture: Od 8. do 14.11. (ob 17. uri, 19.15 in 21.30) Planet opic.

NOVO MESTO - KC Janeza Trdine: 8.11. (ob 20. uri), 9. ter od 12. do 14.11. (ob 18. in 20. uri), 10. in 11.11. (ob 16., 18. in 20. uri) Ameriška pita.

RIBNICA: 10.11. (ob 21. uri) Pearl Harbour.

SEMIČ: 9.11. (ob 20. uri) Traffic - preprodajalci. 11.11. (ob 18. uri) Moulin Rouge.

TREBNJE: 9.11. (ob 20. uri) in 11.11. (ob 17. uri) Jurski park 3.

VELIKE LAŠČE: 10.11. (ob 19. uri) Pearl Harbour.

MALE OGLASE

sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko

07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglaš oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRNICE in ZAHVALE

sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko

07/39 30 540

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:

info@dol-list.si

Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu:

http://www.dol-list.si

ČESTITKE

DRAGI MAMI IN STARI MAMI ROZALIJI ROBEK, Trška gora 30, želita za njen visoki jubilej, 80-letnico, še obilo zdravja in sreče hčerki Rozi z družino in Ani. 2337

MOTORNIA VOZILA

PASSAT 1.8t, letnik 1997, prvi lastnik, kovinsko siv, prodam. ☎ (07)30 71 616 ali (041)267-268. 2349

LADO KARAVAN, letnik 1994, prodam. ☎ (041)697-962. 2323

PREPIS VOZIL

041/546-159

R 5, letnik 1995, registriran do 6/02, prodam. ☎ (041)542-115. 2347

KMETIJSKI STROJI

NAKLADALCO Sip, hribovsko, motokultivator Honda 600, vakuum črpalko Alfa Laval, snopovozalko BCS, telička-bikca, starega 10 dni, prodam, kupim pa mali vedi prve stopnje. ☎ (041)581-559. 2329

POSEST

V NOVO MESTU v poslovni zgradbi oddamo v najem pisarniške prostore, 114 m², in konferenčno sobo, 125 m², samostojni vhod. Najemnina 2000 SIT/m² na mesec. ☎ (041)786-444.

NOVA GORA pri Krškem, prodamo zidnico, vinograd, urejen, skupne površine 3456 m². ☎ (041)538-235.

NOVO MESTO - STRAŽA, prodamo hišo z gospodarskim poslopjem, obnovljeno pred enim letom, takoj vseljivo. Cena 13.700.000 SIT. ☎ (07)393 30 00, Planet nepremičnine. 2335

GARAŽO v Smrečnikovi 22, Novo mesto, in staro hišo v Krškem prodam. ☎ (07)3326 221. 2336

ŽAZIDLJIVO PARCELO v bližini Novega mesta prodam. ☎ (031)493-720.

V SREDIŠČU Žužemberka prodam komunalno urejeno parcelo. ☎ (041) 637-653. 2353

PREKLICI

SOBOSLIKARSTVO Franc Vidmar, Šmihel 61, Novo mesto, obveščam, da bom z 30.11.2001 prenehal z obratovanjem. 2321

VSEM LASTNIKOM parcelnih števil v k.o. Potov Vrh, ki so navedene v zapisnikih št. 12-1/01 12-1/01, geod. Boruta Moretija, z dne 14.4.2001 in 19.4.2001, prepovedujeta kakršnokoli poseganje in spreminjanje mejnih črt na parcelni št. 1793/5 in se sklicujeta na preklci, ki je bil pisno vročen Borutu Moretiju, Pod Trško goro 57, priporočeno pod št. 8101, Novo mesto, 13.10.2001. Martin in Jožefa Košmerl, Petelinjek 33, Novo mesto. 2351

PRODAJ

DVOJNO belo korito za kuhinjo (brez omarice), še zapakirano, prodam. ☎ (041)860134. 1588

VINO, letnik 2001, merlot po 250 SIT/l in mešano belo po 200 SIT/l, kvaliteto, iz sončne Primorske prodamo. Dostava po Dolenjski. ☎ (041)875-934 ali (031)249-039. 2326

VEČJO KOLIČINO kolerabe prodam. ☎ (07)30 71 372. 2334

DIATONIČNO HARMONIKO Železnik, dur c, ef, be, lepo ohranjen, prodam. ☎ (041)682-873. 2339

SADIKE OREHOV! Prodaja sadik cepljenih orehov glavnih sort slovenskega sadnega izbora, ki ne pozebejo, stalna rodnost, plod debel, tankolupinast. Tudi za subvencije. Na zalogi tudi sejanci omenjenih sort za proizvodnjo ploda, prosti drsenju tal in za pogozditev (les). Najnižje cene! ☎ (07) 3325 400. 2341

BALIRANO SENO in otavo ter hlevski gnoj prodam. ☎ (041)647-028. 2346

METRKA suha bukova drva prodam. ☎ (07)30 49 097. 2350

700 LITROV čvčka prodam. ☎ (07)30 81 930. 2340

RAZNO

GRADITELJI! Po konkurenčnih cenah in kakovostno izdelujemo strojne tlake, strojne omete in termo fasade. ☎ (031)623-000. 2049

ROLETARSTVO BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/30 80 210
040/202 868

V Beli krajini in na Dolenjskem uredim in izboljšam sprejem za POP TV, KANAL A, NOVA in druge TV programe.

Uredim tudi sprejem več kot 200 digitalnih satelitskih programov že od 65.000 SIT dalje.

ANTENE ZUPANČIČ
tel. 041/542 020, 07/384 76 50

GOTOVINSKA POSOJILA kratkoročna

D&D Novo mesto, d.o.o.
Muzejska 3, Novo mesto

PE Zastavljalnica MONETA
Muzejska 3, Novo mesto

Tel. 07/33-21-751
Del. čas: 8.-12., 13.-17.

REALIZACIJA TAKOJ

GRADBENIŠTVO, ZIDARSTVO, KROVSTVO

Možnost izgradnje do III. grad. faze.

GRADBENIŠTVO-ZIDARSTVO
Jože Brsan s.p.

Hrastje 12, 8310 Šentjernej
tel. 041/913-259, 040/358-188

07/33-24-945

Garancija: • avtomobili
• plačilne kartice • pokojnina
• osebni dohodek • nepremičnine

GOTOVINA TAKOJ

Pon-čet: 9.00-17.00, pet: 9.00-12.00
GOLDINVEST, d.o.o., Glavni trg 14, Novo mesto

ADAPTACIJE - NOVOGRADNJE

Polaganje laminatov, lamelnega in klasičnega parketa, plute, toplih podov, beljenje, barvanje in ostala vzdrževalna dela.

Telefon 041/214-591

NA NOVO TRGU v Novem mestu, v prvem nadstropju, oddam v najem ali prodam dva poslovna lokala (33 m² in 38 m²), popolnoma opremljena (voda, klima, alarm...). ☎ (031)280-900.

POTREBUJEM POMOČ na domu za strežbo starejšega bolnika za približno 2 uri dnevno, v dopoldanskem času, v Krškem. ☎ (07)49 22 685. 2327

HITRO IZPLAČILO gotovine z nizko provizijo pri prodaji delnic, ki kotirajo na ljubljanski borzi, nudimo. BPH Medvešek Pušnik, d.d., Ljubljana, poslovna Mercator center Novo mesto, ☎ (07)393 02 62. 2330

K Martinovi gosi spada tudi DOBRA OREHOVA POTICA. Naročila na ☎ (07) 30-73-083 ali (041)746-330. Rogliček, Gor. Kronovo 8, Otočec. 2352

UČITELJICA nudi inštrukcije iz angleščine, nemščine in slovenščine. Pokličite na ☎ (07) 33 26 819 ali (07)30 23 652. 2355

SLUŽBO DOBI

IŠČEMO ZINTERESIRANE za franšizno prodajo že uveljavljenega programa v Sloveniji. Informacije ob delavnih dneh na ☎ (041)281-959. 2287

OKREPČEVALNICA CUKERO iz Šentjerneja redno ali honorarno zaposli dekletke za strežbo pijač. ☎ (041)650-287.

DELAVCA za delo v skladišču ter razvoz izdelkov iščemo. Prijave na naslov: Alfa Novo mesto, d.o.o., p.p. 120, Novo mesto, ☎ (07)33 756 00. 2331

Neodplačna objava

Papilot

CENTER ZA POMOČ ŽRTVAM KAZNIVIH DEJANJ

vam je na voljo vsak dan v tednu 24 ur na dan!
Če ste bili žrtev kateregakoli kaznivega dejanja (rop, tatvina, spolni napad, ogrožanje varnosti), če se nad vami izvaja nasilje (fizično, psihično, spolno), če ne vidite poti iz situacije, v kateri se počutite kot žrtev, ne glede na to, ali je storilec znana, neznana oseba ali institucija:

POIŠČITE POMOČ!

Prijazne svetovalke so vam med delovnim časom na voljo osebno, nenehno pa na telefonski številki

☎ 07/33-74-030, Florjanov trg 2, Novo mesto

☎ 07/49-93-576, Černelčeva 3a, Brežice

Izvedeli boste vse, kar vas zanima.

POMOČ JE ZAUPNA IN BREZPLAČNA!

V prodajalni s tekstilom v **BREŽICAH** in **KRŠKEM** zaposlimo **TRGOVKO**. Pisne prijave na naslov: M & MT, d.o.o., Otočec ob Krki, Skalna ulica 23, 8222 Otočec ob Krki.

V modernem z računalnikom opremljenem **studiju** za telefonsko svetovanje v novomeškem centru Hedera zaposlimo nove sodelavke za 6-ali 8-urno redno ali honorarno delo. Ambiciozne, pozitivne in kreativne interesentke - pokličite na telefon: **07/337 89 10**.

KUHARICO in NATAKARICO zaposlimo v novomeški okrepčevalnici Caffè de Paris. ☎ 07/33 22 765 ali 041/628 385.

2 VOZNIKA pic zaposlimo. Pogoji: osebni avto. Partner trading, d.o.o., Gumberk 17, Otočec, ☎ (041)667-900. 2343

KUHARJA (-ICO), natakarka (-ico) ter čistilko zaposlimo. Okrepčevalnica Kramarič Branko, s.p., Grajska c. 4, Otočec, ☎ (041)643-707. 2354

STANOVANJA

ENOSOBNO stanovanje v Novem mestu oddam v najem. ☎ (07) 33 24 266.

2-SOBNO STANOVANJE v Kočevju, 78 m², prodam ali zamenjam za enakovredno v Novem mestu. Možnost kredita, ostalo po dogovoru. ☎ 041/730-151.

SUZUKI

Avtomehanika
Jurij Murn, s.p.

Resslova 4, Novo mesto
☎ 07/30 24-791

Akcija: 15% popusta

HANKOOK, KUMHO, SAVA, BARUM, DUNLOP
Brezplačna hramba vaših gum.

Možnost plačila na 3 obroke s kartico American express in Magna.

DOLENJSKI LIST

Št. 45 (2724), leto LII • Novo mesto, četrtek, 8. novembra 2001 • Naklada 15.787 izvodov

Izdajatelj: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.**, časopisno založniška družba
Naslov: **Dolenjski list, Germova ulica 4, 8000 Novo mesto, p.p. 212**
Direktor: **Drago Rustja**

Uredništvo: **Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc, Igor Vidmar in Mojca Žnidaršič**

Izhaja ob četrkih. Cena izdava v kolportuži 240 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 2. polletju 5.980 tolarjev, za upokojence 5.382 tolarjev, za pravne osebe 11.960 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni kolportážnega izdava oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglaš (in mali oglaš pravnih oseb) 3.100 tolarjev (v barvi 3.300 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 6.200 tolarjev (v barvi 6.600 tolarjev); za razpis 3.700 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglaš do deset besed 2.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 200 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Poslovni račun pri NLB, d.d., Divizija Dolenjska: 02970-0011425116 (tolarski); 01000-0000200097-970-7100-4405/9 (devizni). Telefoni: tajnica 07/39 30 500, direktor 39 30 502, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglaš in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506

Telefaks: 07/39 30 540

Elektronska pošta: **info@dol-list.si** Internet: **http://www.dol-list.si**

Računalniški prelom: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.**

Tisk: **DELO, d.d., Ljubljana, Dunajska 5**

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrkih sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: _____ da _____ ne _____

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list. Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 2001

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

Obnova cerkve na Druščah

DRUŠČE - Župnija Škocjan, kamor spada tudi del severniške občine, načrtuje obnovo cerkve na Druščah. Ker občina iz proračuna namenja določena sredstva za obnovo kulturnih spomenikov, je župnik Franc Maršič seznanil z načrti obnove tudi severniškega župana in ga prosil za pomoč. Občina bo po svojih možnostih poskušala pomagati župniji in krajanom pri obnovi.

Domače živali tolažijo

Pozitivni učinki druženja in prijateljstva z živalmi za človekovo psihično in fizično zdravje

Za bolnika z rakom je prijateljstvo z domačo živaljo lahko pravo olajšanje in hkrati zatočišče pred ljudmi. Dr. June Mc-Nicholas z oddelka za psihologijo univerze v Warwicku, ki je opazoval vpliv prijateljstva z domačimi živalmi pri ženskah na okrevanju po raku na dojki, pravi, da je opora, ki jo domače živali nudijo osebam, zbolelim

za rakom, neprecenljive vrednosti, saj jim živali pomagajo, da se uspešneje soočijo z boleznijo in hitreje okrevajo.

Raziskave kažejo, da se tudi otroci v konfliktnih in razočarajočih zatekajo k hišnim ljubljencem. Na domačega psa običajno gledajo kot na brezpogojnega prijatelja in poslušalca. Ko otroci skrbijo in negujejo domačega hišnega prijatelja, razvijajo tudi občutek za odgovornost.

Dušan Jordan z Oddelka za zootehniko Biotehniške fakultete v Ljubljani je opravila raziskavo z otroki z motnjami v duševnem razvoju ob prisotnosti psa. Ugotovila je, da so druge igrače, ko je bil prisoten pes, pri otrocih zbudile manjšo pozornost. Pes je za otroke močnejša spodbuda

kot katerakoli druga igrača in lahko ohranja njihovo pozornost dlje časa. Meni, da bi bilo smiselno razmišljati, da bi v pedagoški proces z otroki z motnjami v duševnem razvoju, vključili tudi psa.

Pozitivnemu vplivu živali na človeka je bilo posvečenih že osem konferenc Mednarodnega združenja organizacij za povezovanje ljudi in živali. Zadnja z naslovom Ljudje in živali: globalna perspektiva za 21. stoletje se je letos septembra odvijala v Rio de Janeiru v Braziliji. Udeleženci konference so sprejeli deklaracijo, v kateri piše, da otroci in mladostniki tvorijo pomembne družbene stike z živalmi, zato bi se morali v vzgojno-izobraževalnih ustanovah naučiti pravičnega in varnega ravnanja z domačimi živalmi ter skrb za njih. Društvo za odgovoren odnos do malih živali je tako 12 šolam v Ljubljani že ponudilo brezplačen pilotski projekt - učno uro Brez strahu pred psom.

ZAHVALA

Kje je pevec zdaj vesel, ki je to prepeval? Naj bi enkrat še zapel, kratek čas nam delal. Hitro, hitro mine čas, ah, ne bo ga več pri nas! (Valentin Orožen)

V 70. letu nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, ate, stari ate, brat in stric

MARTIN ŠUŠTARŠIČ

upokojeni obrtnik - steklar iz Dobrovice 3, Šentjernej

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše ter tako številno spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala medicinskemu osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, g. župniku, cerkvenemu pevskega zboru, g. Švalju za poslovljni govor, nosilec praporjev in pogrebni službi Oklešen.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Bolezen in trpljenje si prestala, v grobu zdaj boš mirno spala, odšla si tja, kjer ni gorja, le večna luč je upanja.

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga teta

ANICA PEČE

iz Smolenje vasi

Iskrena hvala vsem, ki ste pokojno obiskovali v času njene hude bolezni, predvsem ge. Božičevi za njeno nesebično pomoč in vsakodnevno nego. Hvala vsem, ki ste ob njenem slovesu darovali cvetje, sveče in za svete maše, nam izrazili sožalje in stali ob strani. Posebna zahvala duhovnikom, pevskega zboru, njenim prijateljem iz Primskovega, predvsem govornici za poslovljne besede slovesa ob odprtem grobu, ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Tiho si odšel... Le srce in duša vesta, kako boli, ko te več med nami ni.

Ne moremo dojeti, da nas je v 60. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož in oče

VILJEM ŠIŠKO

Ob boleči in prerani izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam stali ob strani, vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in vaščanom. Zapiš za ustne in pisne izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Posebna zahvala g. Knezu in g. Vidmarju za nesebično in požrtvovalno pomoč v času bolezni. Zahvaljujemo se tudi Obrtni zbornici Novo mesto, Sekciji avtoprevoznikov, stranki SLS + SKD, gasilec, praporščakom, Upravi Občine Šentjernej, šmihelskim pevcem za zapete žalostinke in izvajalcu Tišine. Iskrena hvala za občutene besede slovesa govornikom g. Martinu Gazvodi in g. Alešu Medletu, gospodu župniku za lepo opravljen obred ter pogrebni službi Oklešen. Vsem in vsakem posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Milena, sin Robert in hči Katarina

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

VINKO MOŽE

z Daljnega Vrha 16

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darovane svete maše. Posebna zahvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pogrebni službi Novak s pevci, ZZB NOV Bučna vas in govorniku g. Jeraču za poslovljne besede, kolektivu Sodexha in družini Hrastar. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Tiho, mirno si zaspal, v naših srcih vedno boš ostal.

V 64. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi

FRANCI ROZMAN

avtoprevoznik v pokoju iz Ljubljane

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter za spremstvo pokojnega na zadnji poti. Posebna hvala lovčemu LD Mirna za veličasten obred, rogistom, pevcem, gospodu župniku ter ge. Mari in g. Dušanu za poslovljne besede. Hvala tudi lovčemu ZLD Novo mesto ter LD Javornik - Postojna. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi, ki ga imamo radi

ZAHVALA

Ni smrti tisto, kar nas loči, in življenje ni, kar družijo nas. So vezi močnejše. Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas. (M. Kačič)

Ob slovesu naše ljubljene

MARIJE - MIMI JUNC

Prijazno sonce je omililo našo žalost, ko smo se 1. novembra, na praznik Vseh svetih, poslovili od naše drage MIMI. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni poti k Bogu. Hvala župniku za lepo opravljen pogreb, pogrebni službi Blatnik in pevcem za lepo zapete pesmi.

Mož Tone, hčeri Marija in Zvonka z družinama ter ostalo sorodstvo

Koglo, Bevke, november 2001

DOLENJSKI LIST

ZAHVALA

V žalosti srce sprašuje, ko poslavlja od tebe se, kdo bolj ljubi te, moj sinko, kdo te hoče zase le? Saj kot rožica si v vrtu, ki s prvo slano oveni, le spomin boleč v srcu svojim dragim zapusti.

V 8. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil

UROŠ ERJAVEC

Sela pri Ratežu 14

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, cvetje, sveče in podarjeno pomoč. Zahvala sodelavcem Revoza, Zdravstvenemu domu, posebno sodelavcem zobozdravstvene službe, učencem in učiteljem OŠ Otočec, župniku za opravljen obred in pogrebni službi Oklešen. Iskrena hvala vsem, ki ste nam bili v oporo v času slovesa in ste našega Uroša pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: mami Zdenka, oči Zdenko, bratca Matej in Marko, obe stari mami ter ostalo sorodstvo

Jože Grgovič

Kadar sede na traktor in zaorje v izmučeno prst, kadar gre kositi travo, obdelovati vinograd ali oskrbet žival v hlevu, nikoli ne pozabi na kos papirja in svinčnik. Ta dva sta redna spremljevalca njegovega življenja, v katerem se je naučil, da misli ali lepega verza, ki se ti utrne nenadoma, kadar na primer zagledaš prosojno meglico, ki se dviga vzdolž Gorjancev, nikoli pozneje več ne ujameš. Zato je treba ustaviti, prijeti svinčnik in zapisati.

Verjetno ni mnogo kmetov ali pa mizarjev, ki bi bili tako kot Jože Grgovič med delom dovzetni za navidez tako nepomembne stvari. Za lepote svoje domovine, za posamezne utrinke iz medčloveških odnosov, za spomine na nekdanje običaje in preteklo pa tudi sedanje kmečko življenje. Jože jih pridno zapisuje že dolga leta, pravzaprav vse od tedaj, ko je kot pobalin pisal verze na domačo opeko. Pozneje je skrbno skrival verze s tajnimi mislimi mladega fanta, dokler mu nekdanji kapelnik šentjernejske godbe, v kateri je dolga leta igral rog, ni naročil, naj napiše kaj o deklicah. Posledje je nastopal na prireditvah, kjer ga srečamo še danes.

Ob letošnjem občinskem prazniku so mu podelili nagrado občine Šentjerneje. "Za požrtvovalno in uspešno sodelovanje na kulturnem, turističnem in gasilskem področju," so rek-

li. Nagrado je vzel kot potrditev, da je v preteklosti delal prav in da mu je uspelo nekaj dati svojemu kraju. Pesmi, ki jih je pisal v osemdesetih letih, je izdal v dveh zbirkah, prvo je poimenoval Svet pod Gorjanci in drugo Dolenjska zemlja. To zimo bo do konca pripravil še tretjo zbirko, ki naj bi izšla prihodnje leto.

Že pet let piše tudi besedila za narodno-zabavne ansamble in je tudi član Društva pesnikov slovenske glasbe. Še posebej z veseljem sliši uglasbeno šentjernejsko vabilo ali pa Jernejevo. Piše tudi kroniko življenja v kraju in v družini od leta 1983 naprej, v katero vestno beleži vse pomembne dogodke.

"Ko enkrat ljudje vedo zate, se moraš bolj potruditi," pravi. Poiščejo ga, kadar je treba napisati pogrebni govor ali govore na slovesnostih. Še vedno nastopa na prireditvah - za vsako napiše novo pesem, primerno priložnosti, in nikoli ne premlevali starih.

Grgovič skupaj z ženo še kmetuje, sicer pa si je pokojnino zaslužil kot mizar v Podgorju in je tik pred upokojitvijo delal kot varnostnik v Dolenjskih pekah. Vstaja zgodaj in dela mu ne zmanjka ves dan, pesmi pa piše zvečer, ko privleče iz žepa listke z zapisi in jih obdela. Ti večeri so samo njegovi, kadar je doma. To pa ni tako zelo pogosto, ker je aktiven vseh povsod, kjer se le da kaj prispevati. Že več kot 10 let je predsednik Gasilskega društva Maharovec, ki še vedno vsako leto priredi gasilsko veselico. Sodeluje pri projektu Lojtrnik, ki ga vodi etnološka skupina društva Gallus Bartholomaeus. Zdaj je dejaven tudi pri upokojencih, kjer je zadolžen za kulturo.

Čeprav je imel dela doma vedno dovolj in ga tudi še ima, mu ni žal številnih ur, ki jih je porabil v različnih društvih. "Domačija je bila vedno prva, a z dobrim razporedom se da narediti še marsikaj drugega," je prepričan.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Avstrijci s švicarske meje

Gostje iz Vorarlberga redno letujejo v Šmarjeških Toplicah - Prijateljstvo z družino iz Žalovič - Pridejo tudi avstrijski diabetiki

Med gosti, ki obiskujejo Zdravilišče Šmarješke Toplice, so tisti iz avstrijske dežele Vorarlberg nekaj posebnega. Tudi v kraju Šmarješke Toplice in njihovi okolici vedno znova z veseljem pričakujejo prihod "tistih Avstrijcev s švicarske meje".

Vorarlberžani so namreč znani kot veliki ljubitelji slovenskih dobrot in pristne dolenjske kapljice, svojo plemenitost pa vsako leto znova potrjujejo z obiskom domačije v Žalovičah, kjer s kupom daril razveselijo tamkajšnje otroke. Ne morejo namreč pozabiti, da jih je pred leti, ko jih je med izletom na Koglo ujela nevihta, preprosta družina povabila pod streho in jim nudila žganje, kruh in slanino.

Naslednje leto so se družini oddolžili tudi tako, da so ji namesto rekreacijskega teka lastnoročno pripravili kurjavo za celo zimo. Tudi jezik ni nobena ovira, saj se ljudje, ki v srcu dobro mislijo, hitro sporazumejo.

Vsega tega verjetno ne bi bilo brez Bruna Wüstnerja, vodje deželne urada združenja upokojencev. V Šmarjeških Toplicah je bil prvič že leta 1996. Po njegovem mnenju sta poleg naravnih lepot razlog za vedno večje število gostov iz skoraj 800 km oddaljenega Vorarlberga izredna prijaznost osebja in bogata ponudba zdravstvenih storitev. Gospod Wüstner meni, da se bo število gostov iz tega konca Avstrije še povečevalo, pričakuje pa, da bodo v Šmarješke Toplice tudi zaradi dobrega glasu Vorarlberžanov kmalu začeli prihajati tudi gostje iz Tirolske, Salzburga in okolice pa tudi z Gradiščanskega. Kako dobro mnenje ima Wüstner o Šmarjeških Toplicah, pove tudi dejstvo, da je to zdravilišče priporočil avstrijski zvezi diabetikov. Predsednik združenja avstrijskih diabetikov Joe Meusburger je Šmarješke Toplice že obiskal in napovedal obisk prve skupine že v prihodnjem letu.

A. B.

PRILJUBLJENI GOSTJE - V Šmarjeških Toplicah vedno znova z veseljem pričakujejo prihod Vorarlberžanov, "tistih Avstrijcev s švicarske meje", ljubiteljev slovenskih dobrot in našega cvička. Vsakič obiščejo in obdarijo tudi prijazno domačijo v Žalovičah.

NA STOTINE CVETOV - Trobenta, ki v širino meri dobre tri in višino nekaj več kot dva metra, obložena z več kot 200 cvetovi, krasi vrt Štefke Rojina v Orehovi. Dober glas seže v deveto vas, pravi pregovor, zato ima košata cvetna lepota nešteto občudovalcev od blizu in daleč. Rojinova, ki bo morala čez zimo trobento spraviti na varno, jo bo spomladi posadila drugam, saj ji ob hiši zavzame preveč prostora. (Foto: Majda Luzar)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Na novomeškem Glavnem trgu beton namesto granitnih kock - Kaj dela ZVNKD? - Društvo Novo mesto bi moralo takoj in javno potestirati - O plačah bivših poslancev in protestantih

Prvi popraznični dan telefon na Dolenjskem listu ni ravno pogosto zvonil, saj je bil petek, pa še na novi urnik dežuranja se bralci niso privadili, nekaj klincev pa je dežurni novinar le sprejel.

Marija iz Šmarjeških Toplic je potarjala nad telefonskimi informacijami. Pred kratkim je v najnovejšem telefonskem imeniku iskala številko Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, a je ugotovila, da so številke že zamenjali, tako da je morala poklicati na telefonske informacije, kar pa ni ravno poceni, tam pa so ji namesto zelene številke povedali številko Zavoda za zdravstveno varstvo. Moti jo, da so telefonske infor-

macije tako drage in da jih mora zaradi površnosti informatorja plačati dvojno ter da je v zadnjem imeniku še veliko že spremenjenih telefonskih števil.

Nina iz ulice Ilke Vaštetove iz Novega mesta se je zgrozila, ko je videla, kako so gradbeniki, potem ko so zasuli prekopani Glavni trg, namesto da bi cesto nazaj potlakovali z granitnimi kockami, razrite dele kar zabetonirali. Meni, da se do dragocene arhitekturne dediščine, kar srednjeveški Glavni trg nedvomno je, ne bi smeli obnašati tako brezbržno. Pristojni z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine se zagotovo vsak dan vsaj enkrat peljejo ali gredo peš čez Glavni trg, pa ne naredijo nič. Ob tem Nina dodaja, da gradbenik, ki je tako neusmiljeno iznakazil Glavni trg, po njenem zagotovo ni Novomeščan, če pa je, naj ga bo sram.

Direktor Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Danilo Breščak je beton na Glavnem trgu opazil šele konec minulega tedna, saj zadnje tedne dela drugje. Bil je presenečen in zgrožen, da se kaj takega sploh lahko zgodi, sodelavcem pa je že naročil, naj takoj ukrepajo in stvar prijavijo pristojnemu inšpektorju. To je tudi vse, kar lahko storijo, saj sami neposredno ne morejo ukrepati.

Ista stvar je zmotila Novomeščana, rednega obiskovalca novomeške kavarne na Glavnem trgu, ki meni, da bi se morala na vse skupaj takoj odzvati civilna družba oziroma člani Društva Novo mesto, ki bi se morali v slogu Greenpeaceovih protestnikov zdaj vleči na kan-

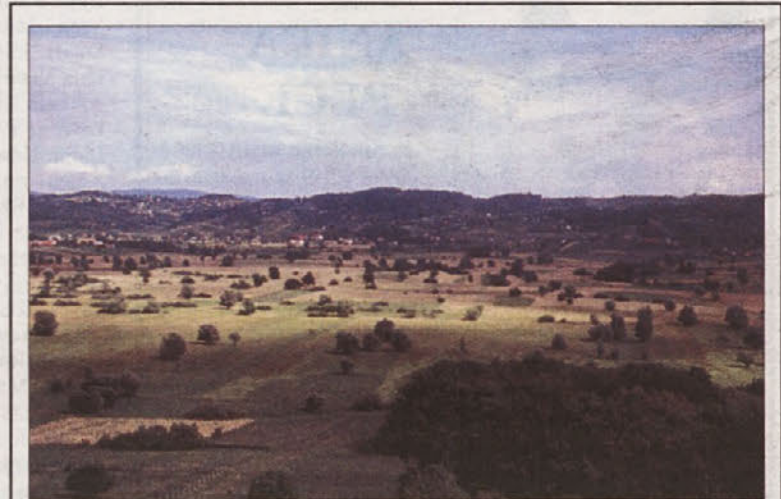
dijski most in tam iz protesta ležati, dokler ne bi odkrpali betona in Glavnemu trgu vrnil granitne kocke.

Mileno iz Krškega motita dve stvari. Poslanci, o katerih je brala v Ljubljanskem pismu, ki še celo leto po koncu mandata dobivajo poslanske plače in predvsem Franc Zagožen, ki je po njenem kriv, da so razpadli krščanski demokrati, zdaj pa si želi poslansko plačo podaljšati vse do upokojitve. Pravi, da se s tem norčujejo iz davkoplačevalcev. Druga stvar, ki jo je zmotila, so številne oddaje o protestantih, ki jih je televizija predvajala med prazniki. Meni, da to ni vera Slovencev in da si kaj takega ne bi smeli privoščiti, saj naj bi s tem po njenem mnenju žalili čustva pravih kristjanov.

Simona iz Novega mesta je prejšnji četrtek na avtobusni postaji v Ločni z vozičkom in dvema otrokoma čakala na avtobus mestnega prometa. Avtobus je pripeljal pet minut prezgodaj in voznik je, ne da bi sploh pogledal, če kdo čaka, peljal mimo. Zdaj se ne čudi, da so mestni avtobusi prazni, če so vozniki tako neresni.

Cico iz Novega mesta moti, da gradbena podjetja delajo tudi ob sobotah. Pravzaprav je ne moti to, da delajo, ampak da pri tem povzročajo hrup in s tem motijo delovno ljudstvo med zasluženim počitkom. Po njenem so dela proste sobote enakovredne nedeljam in bi to morali upoštevati tudi v zakonih.

I. V.

Jovsi so ena redkih še ohranjenih kulturnih krajin poplavnih travnikov. (Foto: A. Hudoklin)

NAŠA NARAVNA DEDIŠČINA

Jovsi, bogastvo močvirnih travnišč

Jovsi so ena redkih še ohranjenih kulturnih krajin poplavnih travnikov z bogato strukturo živih mej, posameznih dreves in grmišč v Spodnjem Posavju. Prostrana, 4,6 km velika poplavna ravnica se razteza ob spodnjem toku Sotle v vzhodju Kapelskih gor. Naravne razmere sooblikujejo rečni režim Sotle, visoka podtalnica in slabo prepustna tla, na katerih zastaja poršinska voda. Po regulaciji Sotle se je zmanjšal vpliv poplavnih vod, ki so nekdanj preplavljale Jovse.

Svojske naravne razmere ter tradicionalen način kmetovanja oblikujejo edinstvene in danes močno ogrožene življenjske prostore. V osrednjem delu prevladujejo vlažni travniki, na pogosto poplavnih in oglejenem zahodnega obrobja pa združba trsja ter stožke in pahovke.

Do sedaj je bilo ugotovljenih 18 rastlinskih združb in kar 132 rastlinskih vrst, med njimi nekatere redke: navadna vodna lečica, lasasti dristavec, močvirska grebenika in navadni kačji jezik. Pestre združbe pozno košenih travnišč so tudi življenjski prostor številnih živalskih vrst. Po naravovarstvenem pomenu izstopajo ptice. Opazovanih je bilo prek 80 vrst z okoli 50 gnezdilci na čelu z našimi najbolj ogroženimi vrstami, kot so kozica, zlatovranka, črnočeli srakoper in kosce.

Jovsi so zaradi izjemnega florističnega, ornitološkega in krajinskega pomena zavarovani kot naravni spomenik ter uvrščeni med ornitološko pomembna območja v Sloveniji.

ANDREJ HUDOKLIN,
ZVNKD Novo mesto
Enota za varstvo narave

Halo, tukaj je DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnilni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki

07/ 39 30 522

vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.